

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ТЕРНОПІЛЬСЬКА АКАДЕМІЯ НАРОДНОГО ГОСПОДАРСТВА  
ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ І МЕНЕДЖМЕНТУ ІНВЕСТИЦІЙ  
КАФЕДРА ОБЛІКУ І АУДИТУ В ІНВЕСТИЦІЙНІЙ СФЕРІ

# НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

з курсу

## „Податковий облік”



Тернопіль - 2005

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ТЕРНОПІЛЬСЬКА АКАДЕМІЯ НАРОДНОГО ГОСПОДАРСТВА

**Задорожний З.В., Гуцул Г.І., Лещишин Л.Г.**

# **ПОДАТКОВИЙ ОБЛІК**

**Навчальний посібник**

Рекомендований Міністерством  
Освіти і науки України  
(лист №14/18.2-1089 від 18.05.05)  
як навчальний посібник для  
студентів вищих навчальних закладів

Тернопіль 2005

**Задорожний З.В., Гугул Г.І. Лещишин Л.Г.**

**Податковий облік.** Навчальний посібник. - Тернопіль: Економічна думка. 2005.

У навчальному посібнику розглядаються питання методології та організації податкового обліку в суб'єктах підприємницької діяльності всіх форм власності. Викладено особливості обліку розрахунків з бюджетом за основними податками та обов'язковими платежами. Навчальний посібник побудовано відповідно до програми курсу "Податковий облік". Наведено цифрові приклади та необхідні розрахунки, список рекомендованої літератури та глосарій найбільш типових термінів, що застосовуються в обліку.

Для студентів економічних спеціальностей, слухачів магістратури та інститутів післядипломної освіти, облікових працівників підприємств.

**Автори:** Задорожний Зеновій Васильович, к.е.н., зав. кафедри ТАНГ,  
Гугул Ганна Іванівна, викладач,  
Лещишин Людмила Григорівна, викладач.

**Рецензенти:** Крупка Ярослав Дмитрович, д.е.н., професор (ТАНГ)

Гуцайлюк Зеновій Володимирович, д.е.н., професор (ТДТУ  
ім. І. Пулюя)

Свистун Мирослав Богданович, в.о. голови ДПА в  
Тернопільській області

© Задорожний З.В., Гугул Г.І., Лещишин Л.Г., 2005

# ЗМІСТ

## ВСТУП

### **ТЕМА 1. Суть, загальні принципи організації податкового обліку в Україні**

- 1.1. Суть податкового обліку і історія його виникнення
- 1.2. Законодавча, нормативна та інструктивна база податкового обліку
- 1.3. Спільні і відмінні риси податкового обліку і бухгалтерського обліку
- 1.4. Методи і правила ведення податкового обліку і їх характеристика

### **ТЕМА 2. Облік розрахунків з бюджетом податку на додану вартість**

- 2.1. Платники і об'єкти оподаткування ПДВ
- 2.2. Реєстрація платників ПДВ
- 2.3. База і ставки ПДВ
- 2.4. Первинний облік ПДВ
- 2.5. Аналітичний облік податкових зобов'язань з ПДВ
- 2.6. Аналітичний облік податкового кредиту з ПДВ
- 2.7. Податковий облік ПДВ при імпортних операціях
- 2.8. Податковий облік ПДВ при експортних операціях
- 2.9. Синтетичний облік ПДВ.
- 2.10. Звітність з ПДВ і порядок її складання
- 2.11. Відповідальність платників податку за порушення норм Закону „Про ПДВ”.

### **ТЕМА 3. Облік розрахунків з бюджетом з податку на прибуток**

- 3.1. Платники податку на прибуток
- 3.2. Порядок визначення прибутку до оподаткування в бухгалтерському та податковому обліках.
- 3.3. Економічний зміст валового доходу і його загальна структура
- 3.4. Економічний зміст валових витрат і їх загальна структура
- 3.5. Облік доходу від продажу товарів, робіт, послуг

- 3.6.Облік доходів за довгостроковими договорами, контрактами
- 3.7.Облік доходів від операцій з цінними паперами, фондовими і товарними деривативами
- 3.8.Облік доходів від регулювання сумнівної заборгованості, безповоротної та поворотної фінансової допомоги
- 3.9.Облік доходів від операцій з основними фондами та нематеріальними активами
- 3.10.Облік інших доходів підприємства
- 3.11.Облік витрат, пов'язаних з підготовкою, організацією, веденням виробництва
- 3.12.Порядок розрахунку приросту (убутку) балансової вартості товарів, сировини, МШП, матеріалів на складах, у незавершеному виробництві та готової продукції
- 3.13.Облік витрат, пов'язаних з цінними паперами і валютними цінностями
- 3.14.Облік витрат, пов'язаних з основними засобами
- 3.15.Облік інших валових витрат
- 3.16.Податковий облік амортизації основних фондів і нематеріальних активів
- 3.17.Облік дивідендів
- 3.18.Порядок складання декларації про прибуток підприємства і представлення її в податкові органи

#### **ТЕМА 4. Особливості оподаткування й обліку суб'єктів малого бізнесу і сільськогосподарських підприємств**

- 4.1.Загальна характеристика системи оподаткування, порядок переходу підприємств на спрощену систему
- 4.2.Структура і порядок заповнення реєстрів обліку при спрощеній системі
- 4.3.Синтетичний облік розрахунків з бюджетом суб'єктів малого бізнесу та порядок оплати єдиного податку
- 4.4.Патентування суб'єктів малого бізнесу

4.5. Особливості оподаткування сільськогосподарських підприємств

**ТЕМА 5. Облік розрахунків з бюджетом за іншими податками і обов'язковими платежами та розрахунками з цільовими фондами**

5.1. Облік розрахунків з бюджетом з акцизного збору

5.2. Облік розрахунків з бюджетом із сплати за землю

5.3. Облік розрахунків з бюджетом з податку з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів

5.4. Облік розрахунків з бюджетом з місцевих податків

5.5. Облік розрахунків з бюджетом з податку на доходи фізичних осіб

5.6. Облік розрахунків з Пенсійним фондом

5.7. Облік розрахунків із соціальним страхуванням

**ДОДАТКИ.**

**ГЛОСАРІЙ**

**СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ**

## ВСТУП

Оподаткування суб'єктів підприємницької діяльності є одним із найважливіших та найефективніших важелів державного регулювання ринкової економіки. Держава за допомогою податкової політики забезпечує створення необхідних передумов до структурної перебудови національної економіки та її зростання, а не тільки формує джерела фінансування суспільно-необхідних витрат, реалізуючи фіскальну функцію податків.

Проблеми оподаткування та організації податкового обліку традиційно привертають до себе підвищену увагу науковців і практиків, оскільки в цій сфері перехрещуються інтереси держави й регіонів з інтересами суб'єктів господарювання та громадян — платників податків. Гармонізація і підтримання балансу цих інтересів дозволяє створити необхідні умови для забезпечення підйому економіки, соціальної стабільності в суспільстві та підвищення добробуту населення.

Одним із основних завдань, які на сьогоднішній день, стоять перед науковцями, є розробка шляхів зближення бухгалтерського і податкового обліку, з метою зменшення трудовитрат облікових працівників.

Даний навчальний посібник узагальнює закони України, нормативні і інструктивні акти, податкові роз'яснення, накази, листи, пов'язані з організацією і веденням податкового обліку станом на 1.07.2005 року, які враховані при висвітленні кожної теми. Здебільшого в ньому описана методика податкового обліку будівельних підприємств.

Теоретичні положення, наведені в навчальному посібнику, підкріплені прикладами господарських операцій, схемами первинних документів, регістрами синтетичного та аналітичного обліку, податковою звітністю, що дозволить краще освоювати поданий матеріал.

В кінці навчального посібника наводиться глосарій найбільш важливих термінів, які використовуються в нормативних документах з податкового обліку, з поясненнями до них, а також список рекомендованої літератури.

Навчальний посібник укладено відповідно до програми курсу „Податковий облік”. Він призначений для студентів спеціальності „Облік і

аудит”, наукових працівників, бухгалтерів-практиків будівельних організацій та інших вітчизняних підприємств.



## Тема 1.

### Суть, загальні принципи організації податкового обліку в Україні

#### 1.1. Суть податкового обліку і історія його виникнення

Податковий облік як окремий вид господарського обліку бере свій початок з 01.07.1997 р., в зв'язку з набранням чинності Закону України „Про внесення змін до Закону України „Про оподаткування прибутку підприємств” від 22.05.1997 року. Саме в цьому Законі вперше був використаний термін „податковий облік” і описані правила ведення податкового обліку валових витрат, валових доходів і визначення прибутку до оподаткування. Крім вище названого закону поняття „податковий облік” зустрічається і в Законі „Про податок на додану вартість” від 03.04.97 р., який набрав чинності 01.10.1997р.

Визначення терміну „податковий облік” в обох вищеназваних законах немає. Цей факт призвів до того, що серед науковців і практиків з бухгалтерського обліку України ведеться до сих пір дискусія відносно правомірності використання самого терміну „податковий облік”. Ряд економістів вважають, що замість терміну „податковий облік” повинен використовуватися термін „податкові розрахунки”, які є складовою бухгалтерського обліку. Окремі вчені вважають, що податковий облік є окремим видом бухгалтерського обліку, і, оскільки цей термін використовується в законах України, він має право на юридичне існування.

До 1997 року не було суттєвих відмінностей у визначенні об'єктів оподаткування за даними бухгалтерського обліку і за даними податкового законодавства. Більшість економістів вважають, що податковий облік включає в себе облік розрахунків з бюджетом з ПДВ, податку на прибуток, єдиного податку, розрахунків з Пенсійним фондом та органами соціального страхування з відповідних нарахувань та утримань із заробітної плати. В Законі України „Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетом та державними цільовими фондами” Пенсійний фонд і органи соціального страхування віднесені до контролюючих органів, а розрахунки з ними за відповідними податками прирівняні до розрахунків з бюджетом. Деякі інші

економісти вважають, що податковий облік включає в себе тільки облік розрахунків з бюджетом з податку на прибуток та ПДВ, оскільки саме з цих двох податків мають місце суттєві розбіжності у визначенні об'єктів оподаткування.

## **1.2. Законодавча, нормативна та інструктивна база податкового обліку**

Основною законодавчою, нормативною і інструктивною базою податкового обліку є:

1. Декрет Кабінету Міністрів України „Про місцеві податки і збори”, із змінами і доповненнями, внесеними Законами України від 17 червня 1993 року N 3293-ХІІ;

Закон України від 15 вересня 1995 р. N 329/95-ВР „Про акцизний збір на алкогольні напої та тютюнові вироби”, з наступними змінами і доповненнями;

Закон України від 18 лютого 1997 р. N 75/97-ВР „Про внесення змін до Закону України „Про податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів”, з наступними змінами і доповненнями;

2. Закон України „Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні” від 16.07.99р., з наступними змінами і доповненнями;
3. Закон України „Про внесення змін до Закону України „Про оподаткування прибутку підприємств” від 22.05.97 року з наступними змінами і доповненнями.
4. Закон України „Про фінансовий лізинг” від 11.12.03 р., №1381-ІV з наступними змінами і доповненнями;
5. Закон України „Про плату за землю” від 3.07.92р., з наступними змінами і доповненнями;
6. Закон України „Про податок на додану вартість” від 03.04.1997 року з наступними змінами і доповненнями.
7. Закон України „Про цінні папери і фондову біржу” від 18.06.91 р. № 1201, з наступними змінами і доповненнями;

8. Закон України від 18 січня 2001 р. N 2240-III „Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування у зв’язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням”, з наступними змінами і доповненнями;

Закон України від 2 березня 2000 р. N 1533-III „Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття”, з наступними змінами і доповненнями;

9. Закон України від 21.11.00р. №2181 „Про порядок погашення зобов’язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами”, з наступними змінами і доповненнями;

10. Закон України від 22.05.2003р. №889-IV „Про податок з доходів фізичних осіб”, зі змінами.

Закон України від 23 вересня 1999 р. N 1105-XIV „Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності”, з наступними змінами і доповненнями;

Закон України від 9 липня 2003 р. N 1058-IV „Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування”, з наступними змінами і доповненнями;

11. Порядок ведення книги обліку доходів і витрат господарських операцій суб’єктами малого підприємництва – юридичними особами, що застосовують спрощену систему оподаткування, обліку та звітності, затверджений ДПАУ від 13.10.98 р. № 477, із змінами і доповненнями;

12. Порядок ведення книги обліку придбання товарів (робіт, послуг), затверджений наказом ДПА України від 30.05.97 р. № 165, зі змінами і доповненнями

13. Порядок ведення книги обліку продажу товарів (робіт, послуг), затверджений наказом ДПА України від 30.05.97 р. № 165, зі змінами і доповненнями.

- 14.Порядок заповнення податкової накладної, затверджений наказом ДПАУ від 30.05.1997р. №165, зі змінами і доповненнями;
- 15.Порядок заповнення та надання податкової декларації з ПДВ, затвердженим наказом ДПА від 30.05.97 р., із змінами і доповненнями;
- 16.Указ Президента України від 28.06.99р. „Про внесення змін до указу президента від 03.07.98 р. № 727 „Про спрощену систему оподаткування, обліку та звітності суб’єктів малого підприємництва”, із змінами і доповненнями;
- 17.Указ Президента України від 7 серпня 1998 року № 857/98 "Про деякі зміни в оподаткуванні", із змінами і доповненнями;
- 18.Інші нормативні та інструктивні документи.

### **1.3.Спільні і відмінні риси податкового обліку і бухгалтерського обліку**

Основними відмінними рисами бухгалтерського і податкового обліку є:

#### **1) відмінності у визначенні прибутку до оподаткування.**

В бухгалтерському обліку прибуток до оподаткування визначається за даними П(С)БО 17 „Податок на прибуток” і, в основному, являє собою різницю між доходами та витратами за мінусом непрямих податків. В податковому обліку прибуток до оподаткування визначається як різниця між скорегованим валовим доходом, скорегованими валовими витратами та амортизацією необоротних активів виробничого призначення, тобто амортизація є окремою складовою при розрахунку прибутку до оподаткування.

#### **2) момент реалізації.**

В бухгалтерському обліку методом реалізації є відвантаження продукції, виконання робіт, які призводять до зміни власника цієї продукції, робіт, послуг. В податковому обліку моментом реалізації (продажу) вважається так звана перша подія, або відвантаження товарів, робіт, послуг, або отримання грошових коштів у вигляді попередньої оплати (авансу).

### **3) різна звітність.**

Звітністю бухгалтерського обліку є фінансова звітність, яка включає в себе баланс, звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів, звіт про власний капітал, примітки до річної фінансової звітності.

Звітністю податкового обліку є податкова звітність у вигляді декларації з податку на прибуток підприємства, податкової декларації з податку на додану вартість, податковий розрахунок комунального податку, податковий розрахунок земельного податку, розрахунок податку з власників транспортних засобів, розрахунок сплати єдиного податку суб'єкта малого підприємництва, інша податкова звітність.

### **4) різні регістри та первинні документи.**

Первинними документами в бухгалтерському обліку є затверджені відповідними постановами Кабміну документи з обліку заробітної плати, матеріалів, грошових коштів тощо.

В податковому обліку крім вище названих бухгалтерських документів використовується податкова накладна, будова якої регламентована відповідним Законом України „Про податок на додану вартість” і наказом ДПА України.

Регістрами бухгалтерського обліку є журнали, журнали-ордера, машинограми, в податковому обліку використовуються крім цього книги обліку придбання товарів, робіт, послуг; книги обліку продажу товарів, робіт, послуг, будова яких регламентована наказом ДПА України; а також окремі регістри для нагромадження інформації з обліку валових витрат й валових доходів.

### **5) відмінності у змісті витрат і валових витрат, доходів і валових доходів.**

В бухгалтерському обліку використовуються термін витрати, під якими розуміють вибуття активу або збільшення зобов'язань, які призводить до зменшення власного капіталу. В податковому обліку використовується поняття валові витрати, під якими розуміють будь-які витрати понесені підприємством у зв'язку з веденням господарської діяльності. У витрати бухгалтерського

обліку включаються штрафні санкції, які сплачує підприємство до бюджету й іншим підприємствам; відрахування до відповідних резервів для оплати відпусток, покриття безнадійної заборгованості, благодійні перерахування незалежно від того хто їх отримує, утримання об'єктів невиробничої сфери, витрати на ремонт необоротних активів, витрати на паливо для потреб легкового автотранспорту. В податковому обліку сплата штрафних санкцій у валові витрати не включається, так само як і відрахування до вище зазначених резервів. Благодійні платежі, включають у валові витрати лише, якщо вони здійснюються неприбутковим організаціям в сумі, що перевищує два відсотки, але не більше п'яти відсотків оподаткованого прибутку попереднього звітного року. Не включаються у валові витрати і не зменшують прибуток до оподаткування в податковому обліку амортизація по об'єктах невиробничої сфери, витрати на їх ремонт, та 50% всіх інших витрат на їх утримання. Витрати на паливо для легкового транспорту включається у валові витрати у розмірі 50% від вартості використаного пального на такі потреби.

Платники податку мають право протягом звітного періоду віднести до валових витрат будь-які витрати, пов'язані з поліпшенням основних фондів, що підлягають амортизації, у тому числі витрати на поліпшення орендованих основних фондів, у сумі, що не перевищує 10 відсотків сукупної балансової вартості всіх груп основних фондів станом на початок такого звітного періоду. Витрати, що перевищують зазначену суму, розподіляються пропорційно сумі фактично понесених платником податку витрат на поліпшення основних фондів груп 2, 3, 4 чи окремих об'єктів основних фондів групи 1 та збільшують балансову вартість основних фондів відповідних груп чи окремих об'єктів основних фондів групи 1 станом на початок розрахункового кварталу.

Крім вище зазначених обмежень у визначенні валових витрат має місце ще цілий ряд таких обмежень, а саме:

- попередня оплата постачальникам у валові витрати включається (за виключенням попередньої оплати суб'єктам підприємницької діяльності, які працюють на спрощеній системі оподаткування), а у витрати бухгалтерського обліку – ні;

- у витрати бухгалтерського обліку включається вартість списаних запасів для господарської діяльності, а у валові витрати включається вартість придбаних запасів для ведення господарської діяльності, які підлягають коригуванню у відповідному додатку до декларації;

- у валові витрати включається поворотна фінансова допомога, яка повертається засновникам, учасникам, фізичним особам, які її надали.

Валові доходи податкового обліку відрізняються від валових доходів бухгалтерського обліку тим, що вони включають в себе суму попередньої оплати, за мінусом непрямих податків, отриманої від майбутніх покупців; суму поворотної фінансової допомоги, отриманої від учасників, фізичних осіб тощо.

Доходи в бухгалтерському обліку включають в себе продажну вартість, за мінусом непрямих податків, всіх видів основних засобів. В податковому обліку валовий дохід при реалізації основних фондів 2-4 груп виникає лише за умови, якщо продажна вартість, за мінусом ПДВ об'єктів, які продаються у звітному періоді, перевищує залишкову вартість всієї групи.

**б) в податковому обліку при визначенні об'єкта оподаткування суттєве значення має використання звичайних цін** при продажі нижче яких виникає додатковий об'єкт оподаткування з податку на прибуток і ПДВ, якщо такий продаж здійснюється пов'язаним особам.

Крім вище названих відмінних ознак бухгалтерського і податкового обліку, ці два види обліку мають і спільні ознаки. До їх числа можна віднести:

- 1) обидва види обліку ведуть одні і ті ж бухгалтера;
- 2) обидва види обліку ґрунтуються на одній і тій же первинній документації, за виключенням податкових накладних;
- 3) немає відмінностей в обліку розрахунків з Пенсійним фондом і фондами соціального страхування;
- 4) в бухгалтерському і податковому обліку можуть використовуватися ті ж самі реєстри обліку, за виключенням книг обліку придбання і продажу товарів, робіт, послуг, а при спрощеній системі – книг обліку доходів і витрат.

#### **1.4.Методи і правила ведення податкового обліку і їх характеристика**

Правила ведення податкового обліку розрахунків з бюджетом з ПДВ і податку на прибуток регламентовані відповідними наказами ДПАУ, в яких детально описано як заповнювати податкові накладні, книги обліку придбання і продажу товарів (робіт, послуг). В цих наказах описується: коли повинні складатися податкові накладні, як потрібно здійснювати записи у вище зазначені книги.

Щодо аналітичного і синтетичного обліку валових витрат і валових доходів, то на сьогоднішній день немає нормативного документу, який би регламентував порядок ведення їх податкового обліку. Мінфіном України 4.08.97р. були видані Рекомендації з бухгалтерського обліку валових витрат і валових доходів, які передбачали використання для обліку валових доходів рахунок 48 „Валові доходи”, а для обліку валових витрат – рахунок 18 „Валові витрати”. Ці Рекомендації не носили обов’язковий характер, а після введення нового Плану рахунків з 2000 року взагалі втратили актуальність.

Варіант синтетичного обліку, який передбачався цими Рекомендаціями був названий „мінфінівським ортодоксальним”. Цей метод синтетичного обліку можна використовувати і на сьогоднішній день, але для узагальнення валових доходів і валових витрат підприємства можуть використовуватися рахунки, які не зайняті в Плані рахунків. Перевага цього методу полягає в тому, що загальну суму валових доходів можна отримати як кредитовий оборот, наприклад, за рахунком 749 „Валові доходи”, а суму валових витрат, як дебетовий оборот, наприклад, за рахунком 29 „Валові витрати”.

Наприклад, віднесення до валових доходів продажної вартості готової продукції (виконаних робіт, послуг) буде відображатися наступними записами: Дт 36 Кт 749, і одночасно Дт 749 Кт 70. Віднесення до валових витрат вартості придбаних виробничих запасів буде відображатися одночасно двома записами Дт 29 Кт 63, Дт 20 Кт 29.

Як видно із наведених прикладів, що вищеназвані рахунки (749, 29) є „транзитними” і сальда на кінець звітного періоду не мають.



Крім мінфінівського ортодоксального методу обліку валових витрат і доходів можуть використовувати ще такі методи:

- мінфінівський модифікований;
- табличний;
- реєстровий;
- метод бухгалтерських проведення тощо.

Суть мінфінівського модифікованого методу полягає в тому, що облік валових витрат і доходів ведеться з використанням окремих рахунків синтетичного обліку (наприклад рахунки 749 та 29) із субрахунками та аналітичним рахунками, якими є відповідні додатки до Декларації з податку на прибуток підприємства або їх рядки.

Суть табличного методу полягає в тому, що валові витрати і доходи для складання відповідної декларації накопичуються в окремих таблицях, будова яких не регламентується, а розробляється самим підприємством.

Суть реєстрового методу полягає в тому, що валові витрати і валові доходи узагальнюються в спеціальних реєстрах, які відповідають додаткам до декларацій.

При використанні методу бухгалтерських проведення валові витрати і доходи відображаються на окремих листках у вигляді бухгалтерських проведення за даними Головної книги з деяким їх коригуванням. Так, зокрема, не складаються бухгалтерські проведення на суму доходів і витрат від зміни залишків по розрахунках за авансами і залишків запасів на складах, в незавершеному виробництві і в готовій продукції.

## Тема 2

### Облік розрахунків з бюджетом з податку на додану вартість

#### 2.1. Платники і об'єкти оподаткування ПДВ

Облік ПДВ регламентується Законом України „Про ПДВ” від 3.04.97р., з наступними змінами і доповненнями, який набрав чинності з 1.10.97р. До цієї дати облік регламентувався окремою інструкцією.

Відповідно до прийнятої Організацією економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР) класифікації, ПДВ входить в розряд податків на споживання і є своєрідним загальним акцизом, яким обкладаються суб'єкти підприємницької діяльності. Податок на додану вартість - непрямий багатоступінчастий податок, що стягується з кожного етапу реалізації, починаючи з виробничого та розподільного циклів і закінчуючи продажем споживачу. Сьогодні ПДВ використовується в більшості європейських держав, Японії, Індії, Бразилії, ряді країн країн Південно-Східного регіону, Африки й Америки. Вперше цей податок був введений у Франції з 1 січня 1968 р. із вступом у силу Закону П'ятої Республіки № 66-10.

Згідно з Законом України „Про ПДВ” платниками цього податку є суб'єкти підприємницької діяльності (підприємства і підприємці), обсяг продажу яких за останніх дванадцять календарних місяців перевищував 300000 гривень. Крім цього платниками цього податку є:

будь-яка особа, яка:

- а) здійснює або планує здійснювати господарську діяльність та реєструється за своїм добровільним рішенням як платник цього податку;
- б) підлягає обов'язковій реєстрації як платник цього податку;
- в) імпортує товари (супутні послуги) в обсягах, що підлягають оподаткуванню цим податком згідно з нормами цієї статті.

Будь-яка особа, яка за своїм добровільним рішенням зареєструвалася платником податку, за винятком фізичних осіб, які обрали сплату фіксованого чи єдиного податку за спрощеною системою оподаткування, обліку та звітності або здійснюють торгівлю на умовах сплати ринкового збору в порядку,

встановленому законодавством.

Особа підлягає обов'язковій реєстрації як платник податку у разі:

коли загальна сума від здійснення операцій з поставки товарів (послуг), у тому числі з використанням локальної або глобальної комп'ютерної мережі, що підлягають оподаткуванню згідно з цим Законом, нарахована (сплачена, надана) такій особі або в рахунок зобов'язань третім особам, протягом останніх дванадцяти календарних місяців сукупно перевищує 300 000 гривень (без урахування податку на додану вартість) незалежно від того, який режим оподаткування використовує така особа згідно із законодавством.

Особа, що уповноважена вносити консолідований податок з об'єктів оподаткування, що виникають внаслідок поставки послуг підприємствами залізничного транспорту з їх основної діяльності та підприємствами зв'язку, що перебувають у підпорядкуванні платника податку, в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Особа, яка поставляє товари (послуги) на митній території України з використанням глобальної або локальних комп'ютерних мереж, при цьому особа-нерезидент може здійснювати таку діяльність тільки через своє постійне представництво, зареєстроване на території України.

Особа, що здійснює операції з реалізації конфіскованого майна, незалежно від того, чи досягає вона загальної суми операцій з поставки товарів (послуг), чи ні, а також незалежно від того, який режим оподаткування використовує така особа згідно із законодавством.

Будь-яка особа, що імпортує (для фізичних осіб – ввозить (пересилає)) товари (супутні послуги) на митну територію України для їх використання або споживання на митній території України, незалежно від того, який режим оподаткування вона використовує згідно із законодавством, за винятком фізичних осіб, не зареєстрованих платниками податку, які ввозять (пересилають) товари (предмети) у супроводжувальному багажі або отримують їх як поштове відправлення у межах неторгового обороту в обсягах, що не підлягають оподаткуванню відповідно до митного законодавства (крім ввезення транспортних засобів чи запасних частин до них такими фізичними особами) та

нерезидентів, які пересилають поштові відправлення згідно з правилами Міжнародного поштового союзу на митну територію України, та отримувачів таких поштових відправлень.

У разі ввезення (пересилання) товарів (предметів) фізичними особами, не зареєстрованими як платники цього податку, в обсягах, що перевищує неторговий оборот, який підлягає оподаткуванню, такі особи сплачують податок на додану вартість під час перетину такими товарами (предметами) митного кордону України без реєстрації виходячи з митної вартості товарів (предметів), що перевищують розмір неторгового обороту.

**Об'єктом оподаткування є операції платників податку з:**

поставки товарів та послуг, місце надання яких знаходиться на митній території України, в тому числі операції з передачі права власності на об'єкти застави позичальнику (кредитору) для погашення заборгованості заставодавця, а також з передачі об'єкта фінансового лізингу у користування лізингоотримувачу (орендарю);

ввезення товарів (супутніх послуг) у митному режимі імпорту або реімпорту (далі – імпорту).

З метою оподаткування до імпорту також прирівнюється:

ввезення з-за меж митного кордону України на митну територію України товарів (супутніх послуг) за договорами лізингу (оренди) (у тому числі у разі повернення об'єкта лізингу лізингодавцю-резиденту або іншій особі за дорученням такого лізингодавця), застави, та іншими договорами, які не передбачають передання права власності на такі товари (майно) або передбачають їх обмін на корпоративні права чи цінні папери, у тому числі якщо таке ввезення пов'язане із поверненням товарів у зв'язку з припиненням дії зазначених договорів;

поставка товарів з території безмитних магазинів на митну територію України для їх вільного обігу (крім території інших безмитних магазинів);

поставка продуктів переробки (готової продукції) з митного режиму переробки на митній території України на митну територію України для їх вільного обігу;

в інших випадках, передбачених Митним кодексом України;  
вивезення товарів (супутніх послуг) у митному режимі експорту або реекспорту (далі – експорту).

З метою оподаткування до експорту товарів також прирівнюється:

вивезення товарів (супутніх послуг) за межі митного кордону України за договорами фінансового лізингу (оренди) (у тому числі у разі повернення об'єкта фінансового лізингу лізингодавцю-нерезиденту або іншій особі за дорученням такого лізингодавця), застави та іншими договорами, які не передбачають передання права власності на такі товари (майно) або передбачають їх обмін на корпоративні права чи цінні папери, у тому числі якщо таке вивезення пов'язане із припиненням дії зазначених договорів;

поставка товарів (супутніх послуг) з митної території України на територію безмитних магазинів;

передача товарів, оформлених у митному режимі експорту, під митний режим митного складу, для подальшого вивезення таких товарів з митної території України;

в інших випадках, визначених Митним кодексом України.

В п. 3.2 Закону про ПДВ наведений перелік операцій, які не є об'єктом оподаткування ПДВ. До основних таких операцій відносяться:

- ✓ операції з випуску цінних паперів;
- ✓ надання послуг із страхування і перестраховування;
- ✓ обіг валютних цінностей (продаж валют);
- ✓ імпорту майна як технічної або благодійної (гуманітарної) допомоги згідно з нормами міжнародних договорів України,
- ✓ передача основних засобів як внеску до статутного фонду юридичної особи для формування її цілісного майнового комплексу в обмін на корпоративні права;
- ✓ продаж за компенсацію сукупних валових активів (окремих структурних підрозділів підприємств);
- ✓ операції з надання позашкільним навчальним закладом виховання учням, слухачам послуг у сфері позашкільної освіти;

- ✓ сплата орендних платежів за умовами договору фінансової оренди;
- ✓ інші операції.

## **2.2.Реєстрація платників ПДВ**

Центральний податковий орган веде реєстр платників податку.

Будь-якій особі, яка реєструється як платник податку на додану вартість, присвоюється індивідуальний податковий номер, який використовується для справляння цього податку.

Особи, які підпадають під визначення пункту 2.3 статті 2 Закону „Про ПДВ”, зобов'язані зареєструватися як платник податку у податковому органі за їх місцезнаходженням (місцем проживання). Форма заяви про реєстрацію визначається у порядку, визначеному центральним податковим органом. Дані з реєстру платників податку підлягають оприлюдненню в порядку, визначеному центральним податковим органом.

Фізичні особи, які не є суб'єктами господарювання та ввозять товари (предмети) на митну територію України в обсягах, що підлягають оподаткуванню згідно з митним законодавством, сплачують податок на додану вартість під час перетину такими товарами (предметами) митного кордону України, без їх реєстрації як платники цього податку.

Якщо особа, на яку не поширюється дія пункту 2.3 статті 2 Закону „Про ПДВ”, як платник податку, вважає за доцільне добровільно зареєструватися платником податку і відповідає вимогам підпункту 2.2 статті 2 цього Закону, така реєстрація провадиться за її заявою.

Якщо обсяг оподатковуваних операцій особи протягом звітного податкового періоду перевищує 300 000 гривень, не більше ніж у два рази, така особа зобов'язана надіслати податковому органу заяву про реєстрацію протягом двадцяти календарних днів, наступних за таким звітним податковим періодом.

Якщо особа укладає одну чи більше цивільно-правових угод (договорів), унаслідок виконання яких планується здійснення оподатковуваних операцій,

обсяг яких перевищуватиме протягом звітнього податкового періоду у два чи більше разів 300 000 гривень, то така особа зобов'язана зареєструватися як платник цього податку до кінця такого звітнього податкового періоду.

Особа, що не надсилає таку заяву у таких випадках та у такі строки, несе відповідальність за ненарахування або несплату цього податку на рівні зареєстрованого платника без права нарахування податкового кредиту та отримання бюджетного відшкодування.

Заява про реєстрацію направляється на адресу податкового органу з повідомленням про вручення або вручається особисто представником такої особи службовій особі податкового органу. Податковий орган зобов'язаний видати заявнику (відправити поштою) свідоцтво про податкову реєстрацію такої особи протягом десяти днів від дня отримання реєстраційної заяви.

Заява про реєстрацію має бути подана (надіслана) податковому органу:

а) особами, що підлягають реєстрації згідно з підпунктом 2.3.1 пункту 2.3 статті 2 Закону „Про ПДВ”, не пізніше двадцятого календарного дня з моменту досягнення суми оподатковуваних операцій, визначеної зазначеним пунктом;

б) особами, які підлягають податковій реєстрації у зв'язку із здійсненням ними операцій, визначених у підпунктах 2.3.2 – 2.3.4 пункту 2.3 та пункті 2.4 статті 2 Закону „Про ПДВ”, не пізніше ніж за двадцять календарних днів до початку здійснення таких операцій;

в) особами, що прийняли добровільне рішення про реєстрацію платниками податку, не пізніше двадцяти календарних днів до початку податкового періоду, з якого такі особи вважатимуться платниками цього податку та матимуть право на податковий кредит і виписку податкових накладних.

Форми заяви про реєстрацію та свідоцтва про реєстрацію визначаються центральним податковим органом.

Копії свідоцтва про реєстрацію, засвідчені податковим органом, мають бути розміщені в доступних для огляду місцях у приміщенні платника податку та в усіх його відокремлених підрозділах.

Правила такого розміщення та відповідальність за порушення цих правил встановлюються центральним податковим органом.

Реєстрація діє до дати її анулювання, яка відбувається у випадках, якщо:

а) платник податку, який до місяця, в якому подається заява про анулювання реєстрації, є зареєстрованим згідно з положеннями підпункту 2.3.1 пункту 2.3 статті 2 Закону „Про ПДВ” більше двадцяти чотирьох календарних місяців, включаючи місяць реєстрації, та має за останні дванадцять поточних календарних місяців обсяги оподатковуваних операцій, менші за визначені зазначеним підпунктом;

б) ліквідаційна комісія платника податку, оголошеного банкрутом, закінчує роботу або платник податку ліквідується за власним бажанням чи за рішенням суду (фізична особа позбувається статусу суб'єкта господарювання);

в) особа, зареєстрована як платник податку, реєструється як платник єдиного податку або стає суб'єктом інших спрощених систем оподаткування, які визначають особливий порядок нарахування чи сплати податку на додану вартість, відмінний від тих, що встановлені цим Законом, чи звільняють таку особу від сплати цього податку за рішенням суду або з будь-яких інших причин;

г) особа, зареєстрована як платник податку, не надає податковому органу декларації з цього податку протягом дванадцяти послідовних податкових місяців або подає таку декларацію (податковий розрахунок), яка (який) свідчить про відсутність оподатковуваних поставок протягом такого періоду, а також у випадках, визначених законодавством стосовно порядку реєстрації суб'єктів господарювання.

У разі анулювання реєстрації платник податку позбавляється права на нарахування податкового кредиту та отримання бюджетного відшкодування, але у строки, визначені законом, є зобов'язаним погасити суму податкових зобов'язань або податкового боргу з цього податку, що виникли до такого анулювання, за їх наявності, незалежно від того, чи буде така особа залишатися зареєстрованою як платник цього податку на дату сплати такої суми податку, чи ні.

У разі якщо за наслідками останнього податкового періоду особа має право на отримання бюджетного відшкодування, таке відшкодування надається



протягом строків, визначених Законом „Про ПДВ”, незалежно від того, чи буде така особа залишатися зареєстрованою як платник цього податку на дату отримання такого бюджетного відшкодування, чи ні.

Рішення про анулювання реєстрації за заявою платника податку приймається у строки, визначені цією статтею для податкової реєстрації.

Платник податку зобов'язаний повернути податковому органу реєстраційне свідоцтво:

якщо анулювання реєстрації здійснюється за ініціативою платника податку, – разом із наданням заяви про таке анулювання;

якщо анулювання реєстрації здійснюється за ініціативою податкового органу, – протягом двадцяти календарних днів від дня прийняття рішення про анулювання. У цьому випадку затримка у поверненні такого свідоцтва прирівнюється до затримки у наданні податкової звітності з цього податку.

При анулюванні реєстрації останнім податковим періодом вважається період, який розпочинається від дня, наступного за останнім днем попереднього податкового періоду, та закінчується днем такого анулювання.

Платник податку, в обліку якого на день анулювання реєстрації знаходяться товарні залишки або основні фонди, стосовно яких був нарахований податковий кредит у минулих або поточному податкових періодах, зобов'язаний визнати умовний продаж таких товарів за звичайними цінами та відповідно збільшити суму своїх податкових зобов'язань за наслідками податкового періоду, протягом якого відбувається таке анулювання.

### **2.3.База і ставки ПДВ**

База оподаткування операцій з поставки товарів (послуг) визначається виходячи з їх договірної (контрактної) вартості, визначеної за вільними цінами, але не нижче за звичайні ціни, з урахуванням акцизного збору, ввізного мита, інших загальнодержавних податків та зборів (обов'язкових платежів), за винятком податку на додану вартість, що включається до ціни товарів (послуг),

згідно із законами України з питань оподаткування. До складу договірної (контрактної) вартості включаються будь-які суми коштів, вартість матеріальних і нематеріальних активів, що передаються платнику податку безпосередньо покупцем або через будь-яку третю особу в зв'язку з компенсацією вартості товарів (послуг).

Для товарів, які імпортуються на митну територію України платниками податку, базою оподаткування є договірна (контрактна) вартість таких товарів, але не менша митної вартості, зазначеної у ввізній митній декларації з урахуванням витрат на транспортування, навантаження, розвантаження, перевантаження та страхування до пункту перетину митного кордону України, сплати брокерських, агентських, комісійних та інших видів винагород, пов'язаних з ввезенням (пересиланням) таких товарів, плати за використання об'єктів інтелектуальної власності, що належать до таких товарів, акцизних зборів, ввізного мита, а також інших податків, зборів (обов'язкових платежів), за винятком податку на додану вартість, що включаються у ціну товарів (робіт, послуг) згідно з законами України з питань оподаткування. Визначена вартість перераховується в українські гривні за валютним (обмінним) курсом Національного банку України, що діяв на момент виникнення податкових зобов'язань.

Для послуг, які поставляються нерезидентами з місцем їх надання на митній території України, базою оподаткування є договірна (контрактна) вартість таких робіт (послуг) з урахуванням акцизного збору, а також інших податків, зборів (обов'язкових платежів), за винятком податку на додану вартість, що включаються у ціну поставки робіт (послуг) згідно із законами України з питань оподаткування. Визначена вартість перераховується в українські гривні за валютним (обмінним) курсом Національного банку України, що діяв на кінець операційного дня, що передує дню, в якому товар (товарна партія) вперше підпадає під режим митного контролю відповідно до митного законодавства.

Для готової продукції, виготовленої на території України з давальницької сировини нерезидента, у разі її поставки на митній території України, базою

оподаткування є договірною (контрактною) вартістю такої продукції з урахуванням акцизного збору, ввізного мита, а також інших податків, зборів (обов'язкових платежів), за винятком податку на додану вартість, що включаються у ціну такої готової продукції згідно із законами України з питань оподаткування. Визначена вартість перераховується в українські гривні за валютним (обмінним) курсом Національного банку України, що діяв на момент виникнення податкових зобов'язань. При цьому податок сплачується до бюджету покупцем у порядку, передбаченому для оподаткування товарів, що імпортуються, а відповідальність за сплату податку покупцем такої продукції несе вітчизняний її переробник.

Повний перелік бази оподаткування ПДВ наведений в ст. 4 Закону „Про ПДВ”. Крім вище зазначеної бази оподаткування товарів, робіт, послуг мають місце деякі особливості при визначенні бази оподаткування вартості основних засобів при їх списанні, ліквідації за власним рішенням підприємства.

Якщо основні виробничі фонди або невиробничі фонди ліквідуються за самостійним рішенням платника податку чи безоплатно передаються особі, не зареєстрованій платником податку, а також у разі переведення основних фондів до складу невиробничих фондів така ліквідація, безоплатна передача чи переведення розглядаються для цілей оподаткування як поставка таких основних виробничих фондів або невиробничих фондів за звичайними цінами, що діють на момент такої поставки, а для основних фондів групи 1 — за звичайними цінами, але не менше їх балансової вартості.

Правила цього пункту не поширюються на випадки, коли основні виробничі фонди або невиробничі фонди ліквідуються у зв'язку з їх знищенням або зруйнуванням внаслідок дії обставин непереборної сили, в інших випадках, коли така ліквідація здійснюється без згоди платника податку, в тому числі в разі викрадення основних фондів, або коли платник податку надає органу державної податкової служби відповідний документ про знищення, розібрання або перетворення основного фонду іншими способами, внаслідок чого основний фонд не може використовуватися у майбутньому за первісним призначенням.

У разі коли внаслідок ліквідації основного фонду отримуються комплектуючі, складові частини, компоненти або інші відходи, які мають вартість, ліквідація таких комплектуючих, складових частин, компонентів або інших відходів проводиться за правилами, встановленими для ліквідації основного фонду.

В ст.5 Закону наводиться перелік операцій, які звільнені від оподаткування цим податком. Основними з них є:

- поставка продукції і товарів спеціального призначення для інвалідів;
- поставки (передплати) періодичних видань друкованих засобів масової інформації та книжок, крім видань еротичного характеру, учнівських зошитів, підручників та навчальних посібників українського виробництва, словників українсько-іноземної або іноземно-української мови; доставки таких періодичних видань друкованих засобів масової інформації на митній території України;
- поставки послуг з виховання та освіти дітей дитячими музичними та художніми школами, школами мистецтв, будинками культури; послуг з дошкільного виховання, початкової, середньої, професійно-технічної та вищої освіти закладами, які мають спеціальний дозвіл (ліцензію) на поставку таких послуг, незалежно від їх організаційно-правового статусу та форми власності, згідно з переліком таких послуг, визначеним Кабінетом Міністрів України, а також послуг з розміщення учнів або студентів в інтернатах або гуртожитках;
- поставки послуг з виплати і доставки пенсій із системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, пенсійних виплат за недержавним пенсійним забезпеченням, страхових виплат (у тому числі ануїтетів) за договорами довгострокового страхування життя, з банківських пенсійних рахунків, за пенсійними вкладками, а також грошової допомоги

населенню, яка надається за рахунок бюджету відповідно до затверджених соціальних програм;

- поставки (у тому числі аптечними закладами) зареєстрованих та допущених до застосування в Україні лікарських засобів та виробів медичного призначення за переліком, що щорічно визначається Кабінетом Міністрів України до 1 вересня року, попереднього звітному. Якщо у такий строк перелік не встановлено, діє перелік минулого року;
- поставки путівок на санаторно-курортне лікування та відпочинок на території України фізичних осіб віком до 18 років;
- надання послуг з перевезення осіб пасажирським транспортом (крім таксомоторів) у межах населеного пункту, тарифи на які регулюються органом місцевого самоврядування відповідно до його компетенції, визначеної законом;
- та інші.

В ст. 6 Закону наводяться ставки ПДВ. На сьогоднішній день є дві ставки податку: 20% і нульова ставка.

Об'єкти оподаткування, визначені статтею 3 Закону, за винятком операцій, звільнених від оподаткування, та операцій, до яких застосовується нульова ставка згідно з цим Законом, оподатковуються за ставкою 20 відсотків.

Податок за нульовою ставкою обчислюється щодо операцій з:

- ✓ При експорті товарів та супутніх такому експорту послуг ставка податку становить "0" відсотків до бази оподаткування.

У тому числі за нульовою ставкою оподатковуються операції з:

- поставки для заправки або постачання морських (океанських) суден,
- поставки для заправки або постачання повітряних суден,
- поставки для заправки (дозаправки) та постачання космічних кораблів, а також супутників;

- поставки резидентами авто товарів власного виробництва за інвестиційною програмою, затвердженою програмою КМУ.

Товари вважаються вивезеними (експортованими) платником податку за межі митної території України в разі, якщо їх вивезення (експортування) засвідчене належно оформленою митною вантажною декларацією.

Поставка товарів для постачання залізничного та автомобільного транспорту на митній території України незалежно від його належності та видів перевезень, що здійснює такий транспорт, оподатковується за ставкою 20%.

✓ поставки товарів (робіт, послуг) підприємствами роздрібною торгівлі, які розташовані на території України у зонах митного контролю (безмитних магазинах), відповідно до порядку, встановленого Кабінетом Міністрів України.

Поставка товарів (робіт, послуг) безмитними магазинами без нарахування податку на додану вартість може здійснюватися виключно фізичним особам, які виїжджають за митний кордон України, або фізичним особам, які переміщуються транспортними засобами, що належать резидентам та знаходяться поза митними кордонами України.

Товари, придбані у безмитних магазинах без сплати податку на додану вартість, у разі зворотного ввезення таких товарів на митну територію України підлягають оподаткуванню у порядку, передбаченому для оподаткування операцій з ввезення (пересилання) товарів на митну територію України;

✓ поставки транспортних послуг залізничним, автомобільним, морським та річковим транспортом по перевезенню пасажирів, багажу та вантажобагажу (товаробагажу) за межами державного кордону України, а саме: від пункту за межами державного кордону України до пункту знаходження зовнішнього митного контролю України; від пункту знаходження зовнішнього митного контролю України до пункту за межами державного кордону України; між пунктами за межами державного кордону України, а також авіаційним транспортом: від пункту за межами державного кордону України до пункту проведення митних процедур з пропуску пасажирів, багажу та вантажобагажу (товаробагажу) через митний кордон на митну територію України (включаючи внутрішні митниці); від пункту проведення митних процедур з пропуску пасажирів, багажу та вантажобагажу

(товаробагажу) через митний кордон за межі митного кордону України (включаючи внутрішні митниці) до пункту за межами державного кордону України; між пунктами за межами митного кордону України.

- ✓ поставки товарів (крім підакцизних товарів та тих, що підпадають під визначення 1-24 груп УКТ ЗЕД) та послуг (крім грального та лотерейного бізнесу), які безпосередньо виготовляються підприємствами та організаціями громадських організацій інвалідів, майно яких є їх власністю, де кількість інвалідів, які мають там основне місце роботи, становить протягом попереднього звітного періоду не менше 50 відсотків загальної чисельності працюючих, і за умови, що фонд оплати праці таких інвалідів становить протягом звітного періоду не менше 25 відсотків суми загальних витрат на оплату праці, що відносяться до складу валових витрат виробництва. Перелік зазначених товарів (послуг) щорічно встановлюється Кабінетом Міністрів України за поданням міжвідомчої комісії з питань діяльності підприємств та організацій громадських організацій інвалідів.

Безпосереднім вважається виготовлення товарів, внаслідок якого сума витрат, понесених на переробку (обробку, інші види перетворення) сировини, комплектуючих, складових частин, інших покупних товарів, які використовуються у виготовленні таких товарів, становить не менше 8 відсотків від продажної ціни таких виготовлених товарів.

Зазначені підприємства та організації громадських організацій інвалідів мають право застосовувати цю пільгу за наявності реєстрації у відповідному податковому органі, яка здійснюється на підставі подання позитивного рішення міжвідомчої комісії з питань діяльності підприємств та організацій громадських організацій інвалідів та відповідної заяви платника податку про бажання отримати таку пільгу відповідно до Закону України "Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні".

При порушенні вимог цього підпункту платником податку податковий орган скасовує його реєстрацію як особи, що має право на податкову пільгу, а податкові зобов'язання такого платника податку перераховуються з податкового періоду, за наслідками якого були виявлені такі порушення,

відповідно до загальних правил оподаткування, встановлених цим Законом, та з одночасним застосуванням відповідних фінансових санкцій.

Податкова звітність таких підприємств та організацій надається у порядку, встановленому згідно із законодавством.

Нульова ставка податку не застосовується, якщо товари (супутні послуги), що експортуються, звільняються від оподаткування згідно з пунктом 5.1 (крім підпунктів 5.1.2, 5.1.7) та пунктом 5.2 статті 5 Закону „Про ПДВ”.

## **2.4.Первинний облік ПДВ**

Податок на додану вартість є одним з податків, які формують дохідну частину державного бюджету України. Облік цього податку регламентований Законом України „Про податок на додану вартість” від 03.04.1997 року з наступними змінами і доповненнями. В цьому законі зазначаються платники податку, об’єкти оподаткування, ставки податку, порядок його обчислення та сплати тощо.

Первинний облік ПДВ ведеться в податкових накладних (додаток Г). Структура і основні реквізити податкової накладної зазначаються в п. 7.2 Закону. Основними реквізитами цього документу є:

- Порядковий номер податкової накладної;
- Дата виписування податкової накладної;
- Повна або скорочена назва, яка зазначена у статутних документах юридичної особи або прізвище, ім’я по батькові фізичної особи, зареєстрованої як платник податку на додану вартість;
- Податковий номер платника податку (продавця та покупця);
- Місце розташування юридичної особи або місце податкової адреси фізичної особи, зареєстрованої як платник податку на додану вартість;
- Опис (номенклатура) товарів (робіт, послуг) та їх кількість (обсяг, об’єм);
- Повна або скорочена назва, зазначена у статутних документах;
- Ціна продажу без врахування податку;



- Ставка податку та відповідна сума у цифровому значенні;
- Загальна сума коштів, що підлягають сплаті з урахуванням податку.

Податкова накладна може друкуватися поліграфічним методом, за допомогою комп'ютера або іншим методом.

Податкову накладну складає особа, яка зареєстрована як платник податку в податковому органі і якій присвоєно індивідуальний податковий номер платника податку на додану вартість.

Порядковий номер податкової накладної відповідає порядку номеру книги обліку продажу товарів (робіт, послуг).

При складанні податкової накладної філією чи структурним підрозділом платника податку порядковий номер податкової накладної встановлюється з урахуванням присвоєного коду (номера, шифру) і визначається числовим значенням через дріб. У чисельнику номера податкової накладної проставляється порядковий номер, а в знаменнику — код (номер, шифр).

Сплачена (нарахована) сума податку на додану вартість у податковій накладній повинна відповідати сумі податкових зобов'язань з продажу товарів (робіт, послуг) продавця у книзі обліку продажу товарів (робіт, послуг).

Якщо особа, яка зобов'язана зареєструватися як платник податку, не здійснила такої реєстрації протягом термінів, визначених законодавством, здійснює оподатковувані операції з продажу товарів (робіт, послуг) з нарахуванням податку на додану вартість і видачею податкової накладної без внесення суми податку до бюджету, то така податкова накладна вважається фіктивною. За видачу фіктивної накладної орган державної податкової служби застосовує до такої особи штраф у розмірі подвійної суми отриманого податку на додану вартість, але не менше 1 000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Податкова накладна складається у двох примірниках (оригінал і копія) у момент виникнення податкових зобов'язань продавця, тобто на дату здійснення будь-якої з подій, що сталася раніше. При цьому у верхній лівій частині податкової накладної робляться відповідні відмітки (непотрібне виділяється поміткою «X»).

Оригінал податкової накладної надається покупцю товарів (робіт, послуг) на його вимогу.

Зазначений документ зберігається покупцем разом із розрахунковими, платіжними документами з придбання товарів (робіт, послуг) у порядку і протягом терміну, визначеного для зберігання облікових податкових документів та зобов'язань із сплати податків.

Податкова накладна дає право покупцю, зареєстрованому як платник податку, на включення до податкового кредиту витрат по сплаті податку на додану вартість.

Копія податкової накладної залишається у продавця товарів (робіт, послуг) як звітний розрахунковий податковий документ і зберігається в порядку та протягом строку, передбаченого законодавством для зобов'язань із сплати податку.

Податкова накладна видається платником податку, який поставляє товари (послуги), на вимогу їх отримувача, та є підставою для нарахування податкового кредиту. Як виняток з цього правила, підставою для нарахування податкового кредиту при поставці товарів (послуг) за готівку чи з розрахунками картками платіжних систем, банківськими або персональними чеками у межах граничної суми, встановленої Національним банком України для готівкових розрахунків, є належним чином оформлений товарний чек, інший платіжний чи розрахунковий документ, що підтверджує прийняття платежу постачальником від отримувача таких товарів (послуг), з визначенням загальної суми такого платежу, суми податку та податкового номера постачальника.

У разі відмови з боку постачальника товарів (послуг) надати податкову накладну або при порушенні ним порядку її заповнення отримувач таких товарів (послуг) має право додати до податкової декларації за звітний податковий період заяву зі скаргою на такого постачальника, яка є підставою для включення сум цього податку до складу податкового кредиту. До заяви додаються копії товарних чеків або інших розрахункових документів, що засвідчують факт сплати податку внаслідок придбання таких товарів (послуг).

Отримання такої скарги є підставою для проведення позапланової виїзної

перевірки такого постачальника для з'ясування достовірності та повноти нарахування ним зобов'язань з цього податку за такою цивільно-правовою операцією.

Накладна не виписується, якщо обсяг разового продажу товарів (робіт, послуг) не перевищує двадцяти гривень, у разі продажу транспортних квитків та при виписуванні готельних рахунків.

При цьому підставою для збільшення суми податкового кредиту є товарний чек, інший розрахунковий або платіжний документ.

У разі імпорту товарів на митну територію України документом, що посвідчує право на отримання податкового кредиту, вважається вантажна митна декларація, оформлена відповідно до вимог законодавства, яка підтверджує сплату податку на додану вартість, або погашений податковий вексель.

Для операцій, що оподатковуються або звільнені від оподаткування, складаються окремі податкові накладні, тобто, при одночасному продажу одному покупцю як оподатковуваних товарів (робіт, послуг), так і таких, що звільнені від оподаткування, продавець складає окремі податкові накладні (не допускається заповнення в одній накладній одночасно графи 10 та граф 7, 8 і 9).

Податкова накладна виписується на кожну повну або часткову поставку товарів (робіт, послуг). У разі, коли частка товару (роботи, послуги) не містить відокремленої вартості, перелік (номенклатура) частково поставлених товарів зазначається в додатку № 1 до податкової накладної і в повній вартості враховується у податковій накладній та загальних податкових зобов'язаннях (додаток № 1 виписується у двох примірниках, з яких оригінал видається покупцю товарів (робіт, послуг), а копія залишається у продавця товарів (робіт, послуг)).

У разі, коли після продажу товарів (робіт, послуг) здійснюється будь-яка зміна суми компенсації за продаж товарів (робіт, послуг), включаючи перерахунок у випадках повернення проданих товарів чи права власності на такі товари, продукцію, а також у зв'язку з визнанням боргу покупця безнадійним у порядку, визначеному законодавством України, податок,

нарахований у зв'язку з таким продажем, перераховується відповідно до змін бази оподаткування. При цьому продавець зменшує суму податкового зобов'язання на суму надмірно нарахованого податку, а покупець відповідно збільшує суму податкового зобов'язання на таку ж суму в період, протягом якого була зменшена сума компенсацій продавцю. У зворотному порядку відбувається перегляд сум податкових зобов'язань при збільшенні суми компенсації продавцю. При цьому продавець товарів (робіт, послуг) виписує розрахунок коригування кількісних і вартісних показників до податкової накладної у двох примірниках за формою згідно з додатком N 2 до податкової накладної.

Розрахунок коригування кількісних і вартісних показників до податкової накладної (далі в тексті - розрахунок коригування) може друкуватися поліграфічним способом, за допомогою комп'ютера або іншим методом.

Розрахунок коригування складається у двох примірниках.

Оригінал розрахунку коригування надається покупцю товарів (робіт, послуг). Копія залишається у продавця

Розрахунки коригування як покупцем, так і продавцем зберігаються в порядку, аналогічному порядку збереження податкових накладних.

Розрахунок коригування дає право покупцю, зареєстрованому як платник податку, на збільшення чи зменшення податкового кредиту з відповідним подальшим коригуванням податкового зобов'язання із обов'язковим відображенням зазначених коригувань у книзі обліку придбання з від'ємним чи позитивним значенням.

На титульному аркуші розрахунку коригування вказується, до якої податкової накладної та за яким договором вносяться зміни.

Розрахунок коригування складається виключно продавцем - особою, яка є платником податку, філією чи структурним підрозділом, якому делеговано право виписки податкової накладної (відповідно до пункту 2 цього Порядку), а також особою, яка веде облік результатів під час виконання договорів про спільну діяльність та відповідальна за утримання та внесення податку до бюджету, із обов'язковим включенням зазначених коригувань до зміни

податкових зобов'язань та одночасним відображенням у книзі обліку продажу з від'ємним чи позитивним значенням.

Продавцем присвоюється номер розрахунку коригування, який має вигляд дробу, чисельник якого відповідає порядковому номеру розрахунку, який реєструється у окремому журналі, а знаменник - номеру податкової накладної.

Всі складені примірники податкової накладної підписуються особою, уповноваженою платником податку здійснювати продаж товарів (робіт, послуг), та скріплюються печаткою такого платника податку — продавця. Податкова накладна не підписується покупцем товарів (робіт, послуг) і не скріплюється його печаткою.

Податкова накладна є базою для заповнення реєстрів аналітичного обліку розрахунків з податку на додану вартість.

## **2.5. Аналітичний облік податкових зобов'язань з ПДВ**

Під податковими зобов'язаннями з ПДВ розуміють загальну суму податку, одержану (нараховану) платником податку у звітному періоді, що визначена згідно з Законом „Про податок на додану вартість”.

Датою виникнення податкових зобов'язань з продажу товарів (робіт, послуг) вважається дата, яка припадає на податковий період, протягом якого відбувається будь-яка з подій, що сталася раніше:

— або дата зарахування коштів від покупця (замовника) на банківський рахунок платника податку як оплата товарів (робіт, послуг), що підлягають продажу, а у разі продажу товарів (робіт, послуг) за готівкові грошові кошти - дата їх оприбуткування в касі платника податку, а при відсутності такої - дата інкасації готівкових коштів у банківській установі, що обслуговує платника податку;

— або дата відвантаження товарів, а для робіт (послуг) - дата оформлення документа, що засвідчує факт виконання робіт (послуг) платником податку.

У разі продажу товарів (валютних цінностей) або послуг з використанням торговельних автоматів або іншого подібного устаткування, що не передбачає наявності касового апарата, контрольованого уповноваженою на це фізичною особою, датою виникнення податкових зобов'язань вважається дата виймання з таких торговельних апаратів або подібного устаткування грошової виручки.

Правила інкасації зазначеної виручки встановлюються Національним банком України.

У разі коли продаж товарів (робіт, послуг) через торговельні автомати здійснюється з використанням жетонів, карток або інших замінників гривні, датою збільшення валового доходу вважається дата продажу таких жетонів, карток або інших замінників гривні.

У разі коли продаж товарів (робіт, послуг) здійснюється з використанням кредитних або дебетових карток, дорожніх, комерційних, персональних або інших чеків, датою збільшення податкових зобов'язань вважається або дата оформлення податкової накладної, що засвідчує факт надання платником податку товарів (робіт, послуг) покупцю, або дата виписування відповідного рахунка (товарного чека), залежно від того, яка подія відбулася раніше.

Датою виникнення податкових зобов'язань орендодавця (лізингодавця) для операцій фінансової оренди (лізингу) є дата фактичного передання об'єкта фінансової оренди (лізингу) у користування орендарю (лізингоотримувачу).

Датою виникнення податкових зобов'язань у разі продажу товарів (робіт, послуг) з оплатою за рахунок бюджетних коштів є дата надходження таких коштів на поточний рахунок платника податку або дата отримання відповідної компенсації у будь-якому іншому виді, включаючи зменшення заборгованості такого платника податку за його зобов'язаннями перед таким бюджетом.

Датою виникнення податкових зобов'язань при імпорті товарів є дата подання митної декларації із зазначенням у ній суми податку, що підлягає сплаті. Датою виникнення податкових зобов'язань при імпортуванні робіт

(послуг) є дата списання коштів з розрахункового рахунку платника податку в оплату робіт (послуг) або дата оформлення документа, що засвідчує факт виконання робіт (послуг) нерезидентом залежно від того, яка з подій відбулася першою.

Датою виникнення податкових зобов'язань виконавця з контрактів, визначених довгостроковими відповідно до Закону України "Про оподаткування прибутку підприємств", є дата збільшення валового доходу виконавця довгострокового контракту.

Попередня (авансова) оплата вартості товарів (супутніх послуг), які експортуються чи імпортуються, не змінюють значення податкового кредиту або податкових зобов'язань платника податку - відповідно такого експортера або імпортера.

Особа, яка протягом останніх дванадцяти календарних місяців мала оподатковувані поставки, вартість яких не перевищує 300 000 гривень (без урахування цього податку), може вибрати касовий метод податкового обліку.

Якщо зазначений вибір здійснюється під час реєстрації такої особи як платника цього податку, касовий метод починає застосовуватися з моменту такої реєстрації і не може бути змінений до кінця року, протягом якого відбулася така реєстрація.

Якщо зазначений вибір здійснюється протягом будь-якого часу після реєстрації особи як платника цього податку, касовий метод починає застосовуватися з податкового періоду, наступного за податковим періодом, в якому був зроблений такий вибір, і не може бути змінений протягом наступних дванадцяти місячних (чотирьох кварталних) податкових періодів.

Рішення про вибір касового методу подається податковому органу разом із заявою про податкову реєстрацію або податковою декларацією за звітний (податковий) період, протягом якого був зроблений такий вибір.

Протягом строку застосування касового методу платник податку зазначає про це у податкових деклараціях з цього податку.

Платник податку, що обрав касовий метод обліку, не має права його застосовувати до:

імпортних та експортних операцій;  
операцій з поставки підакцизних товарів.

Якщо товари (послуги) залишаються неоплаченими у повній сумі (з урахуванням цього податку) протягом трьох податкових місяців, наступних за місяцем, у якому відбулася їх поставка платником податку, що вибрав касовий метод (протягом кварталу, наступного за кварталом їх надання, для платників податку, що вибрали квартальний податковий період), та такий платник не розпочав процедуру врегулювання сумнівної, безнадійної заборгованості відповідно до законодавства, то сума нарахованих податків підлягає включенню до складу податкових зобов'язань такого платника податку за наслідками наступного податкового періоду.

Застосування касового методу зупиняється з податкового періоду, наступного за податковим періодом, протягом якого платник податку приймає самостійне рішення про перехід до загальних правил визначення дати виникнення податкових зобов'язань та податкового кредиту (методу нарахувань) чи досягає обсягу оподатковуваних операцій в сумі 300 000 гривень.

Платник податку має право самостійно відмовитися від касового методу шляхом надіслання відповідної заяви на адресу податкового органу за місцем податкової реєстрації.

У разі якщо обсяги оподатковуваних операцій за наслідками звітного періоду перевищують 300 000 гривень, платник податку зобов'язаний відмовитися від касового методу шляхом надіслання відповідної заяви на адресу податкового органу, в якому він є зареєстрованим як платник цього податку, разом із поданням податкової декларації за такий звітний період. У цьому випадку платник податку переходить до загальних правил оподаткування починаючи з наступного податкового періоду. У разі якщо платник податку не подає таку заяву у встановлені цим підпунктом строки, податковий орган повинен перерахувати суму податкових зобов'язань та податкового кредиту такого платника податку починаючи з податкового періоду, на який припадає гранична дата подання його заяви про відмову від касового методу, а платник



податку позбавляється права використання касового методу протягом наступних 36 податкових місяців.

З початку застосування касового методу на підставах, визначених цим Законом, суми податкових зобов'язань та податкового кредиту, що виникли до застосування касового методу, не підлягають перерахунку у зв'язку з початком такого застосування.

За відмови від застосування касового методу на будь-яких підставах та переходу до загальної системи оподаткування цим податком:

сума податкових зобов'язань платника податку збільшується на суму, нараховану на вартість товарів (послуг), поставлених платником податку, але не оплачених коштами чи іншими видами компенсацій на дату переходу такого платника до звичайного режиму оподаткування;

сума податкового кредиту платника податку збільшується на суму, нараховану на вартість товарів (послуг), отриманих таким платником податку, але не оплачених коштами або іншими видами компенсацій на дату переходу такого платника до звичайного режиму оподаткування.

Аналітичний облік вище названих зобов'язань здійснюється в реєстрі отриманих та виданих податкових накладних (розділ II) (додаток Д), в журналі-ордері №11 (при журнально-ордерній формі обліку), журналі №3 (при журнальній формі обліку), машинограмі (при автоматизованій формі обліку) в розрізі окремих покупців та замовників.

Порядок заповнення реєстру отриманих та виданих податкових накладних регламентується відповідним Порядком ведення реєстру отриманих та виданих податкових накладних, затверджений наказом ДПА України від 30 червня 2005 р. N 244.

Реєстр ведеться особами, зареєстрованими як платники податку на додану вартість.

Якщо не зареєстровані платниками податку на додану вартість філії та інші структурні підрозділи платника податку самостійно здійснюють придбання/поставку товарів (послуг) та проводять розрахунки з постачальниками/споживачами, то зареєстрований платник податку, до складу

якого входять такі філії, може делегувати філії або структурному підрозділу право ведення реєстру. Для цього платник податку повинен кожній філії та структурному підрозділу присвоїти окремий код (номер, шифр), про що письмово проінформувати державний податковий орган за місцем його реєстрації як платника податку на додану вартість. Відповідальність за недотримання вимог даного Порядку філіями та структурними підрозділами несе платник податку на додану вартість.

Під час виконання договорів про спільну (сумісну) діяльність реєстр ведеться особою, яка веде облік результатів такої діяльності.

Реєстр ведеться у документальному або електронному вигляді за вибором платника податку та повинен зберігатися платником податку протягом строку давності, встановленого законом.

У разі ведення реєстру в електронному вигляді платник податку повинен на власний вибір використовувати будь-яку з найбільш поширених в Україні операційних комп'ютерних систем, які будуть запропоновані центральним податковим органом.

При проведенні планової або позапланової виїзної документальної перевірки платник податку зобов'язаний забезпечити доступ податковому інспектору до реєстру податкових накладних та в разі ведення його в електронному вигляді - надати носій електронної інформації за власний рахунок.

У реєстрі вказуються його порядковий номер, дата початку його ведення та дата його закінчення.

У разі ведення реєстру філіями та іншими структурними підрозділами платника номер реєстру присвоюється з урахуванням встановленого для цих філій та інших структурних підрозділів коду (номера, шифру) і визначається числовим значенням через дріб: у чисельнику проставляється порядковий номер реєстру, а в знаменнику - код (номер, шифр).

Особа, яка веде облік результатів під час виконання договорів про спільну (сумісну) діяльність, веде окремі реєстри із зазначеної діяльності і окремо - з діяльності, що не належить до спільної (сумісної).

У реєстрі окремо обліковуються операції:

з придбання товарів (послуг) з метою використання у господарській діяльності платника для здійснення операцій, які оподатковуються податком на додану вартість за ставкою 20 відсотків чи 0 відсотків, звільнених від оподаткування, та тих, що не є об'єктом оподаткування, а також тих, які не призначаються для використання у господарській діяльності цього платника податку;

з поставки товарів (послуг), які оподатковуються податком на додану вартість за ставкою 20 відсотків чи 0 відсотків, звільнених від оподаткування, та тих, що не є об'єктом оподаткування.

Реєстр є основою для відображення зведених результатів такого обліку в податкових деклараціях з податку на додану вартість.

У розділі II реєстру відображаються видані податкові накладні, а також податкові накладні, які зберігаються у продавця.

Облік виданих податкових накладних проводиться у день виникнення податкових зобов'язань відповідно до вимог пункту 7.3 статті 7 Закону.

Облік операцій з поставки товарів (послуг) ведеться на підставі податкової накладної та розрахунку коригування кількісних і вартісних показників (додаток 2 до податкової накладної).

Записи на підставі розрахунку коригування кількісних і вартісних показників (додаток 2 до податкової накладної) здійснюються у разі здійснення коригування сум податкових зобов'язань відповідно до пункту 4.5 статті 4 Закону.

Особливості заповнення деяких граф розділу II реєстру

У графі 1 записується порядковий номер податкової накладної (порядковий номер податкової накладної відповідає порядковому номеру запису в реєстрі), розрахунку коригування кількісних і вартісних показників (додаток 2 до податкової накладної).

До граф 2-5 переносять відповідні реквізити податкової накладної, розрахунку коригування кількісних і вартісних показників.

У графах 6-11 відображається інформація щодо поставки товарів

(послуг).

У разі здійснення записів на підставі розрахунку коригування кількісних і вартісних показників (додаток 2 до податкової накладної) такі записи здійснюються з відповідним знаком (+ чи -).

Визначення підсумків операцій, включених до реєстру

Платники податку, у яких податковий (звітний) період дорівнює календарному місяцю, визначають щомісячні підсумки щоденно зареєстрованих операцій.

Платники податку, у яких податковий (звітний) період дорівнює кварталу, визначають щомісячні та щоквартальні підсумки щоденно зареєстрованих операцій.

Синтетичний облік податкових зобов'язань з ПДВ ведеться на окремому аналітичному рахунку субрахунку 641 „Розрахунки з бюджетом”. Виникнення таких зобов'язань відображається за кредитом цього рахунка, а їх погашення з урахуванням податкового кредиту – за дебетом. При цьому має місце наступна кореспонденція (табл. 2.1.):

**Таблиця 2.1.**  
**Кореспонденція рахунків з обліку податкових зобов'язань**

Зміст операції	Бухгалтерський облік		Податковий облік
	Дт	Кт	Декла-рація з ПДВ
1	2	3	4
<b>Продаж товарів, робіт, послуг з ПДВ</b>			
<b>1 . Продаж за передоплатою</b>			
Отриманий аванс від покупця	30, 31	681	
Нараховані ПЗ	643	6411	Ряд. 1
Відвантажені товари, роботи, послуги	36	70	
Відображені розрахунки за ПЗ	70	643	
Зарахування авансу в оплату за відвантажені товари роботи, послуги	681	36	
<b>2. Продаж з відстроченням платежу</b>			
Відвантажені товари, роботи,	361	70	

послуги			
Нараховані ПЗ	70	6411	Те ж
Отримана оплата від покупця	30, 31	361	
<b>3. Продаж з наступним розрахунком відсотковим векселем</b>			
Відвантажені товари, роботи, послуги	361	70	
Нараховані ПЗ	70	6411	Те ж
Отриманий вексель	341	361	
Нараховані відсотки за векселем	373	732	
Нараховані ПЗ з відсотків	732	6411	Те ж
<b>Продаж товарів, робіт, послуг без ПДВ</b>			
Отриманий аванс	30, 31	681	4) ряд. 2.1 (експорт), 2.2, 5) ряд. 4, 6) ряд. 3
Відвантажені товари, роботи, послуги	36	70	
Зарахування авансу в оплату відвантажених товарів (робіт, послуг)	681	36	
<b>Безплатна передача</b>			
<b>1 . Облік у сторони, що передає</b>			
Відвантажені товари	949	281	
Зменшений ПК (методом "сторно")	6411	644	Ряд. 16 "-"
Включений ПДВ у вартість товарів	281	644	
Нараховані ПЗ за звичайною ціною	949	6411	Ряд. 1
<b>2. Облік у сторони, що одержує</b>			
Отримані товари	281	716	Ряд. 15.1
<b>Передача активів як внеску до статутного фонду, вихід з товариства</b>			
<b>1 . Передача основних засобів як внеску до статутного фонду</b>			
Відображена фінансова інвестиція та заборгованість згідно із засновницьким договором	14	685	
Зменшений ПК у частині недоамортизованої вартості 03 і методом "сторно")	6411	644	Ряд. 16 "-"
Включена до вартості основних засобів сума ПДВ	10	644	Ряд. 10.2
Передані основні засоби як внесок до статутного фонду	685	10	Ряд. 3
Списана сума зносу	131	10	

<b>2. Передача товарів як внеску до статутного фонду</b>			
Відображена фінансова інвестиція та заборгованість згідно із засновницьким договором	14	685	
Передані товари як внесок до статутного фонду	685	281	
Нараховані податкові зобов'язання	685	6411	Ряд. 1
<b>Імпорт</b>			
<b>1. Імпорт товарів зі сплатою ПДВ на митниці</b>			
Перерахована передоплата	371	312	
Перераховані на митницю ПДВ і митні платежі	377	311	
Оприбутковані товари	28	632	
Включений ПДВ до ПК	6411	377	1)ряд. 12.1 2) ряд. 13.1.1 або 13.1.2 3) ряд. 14.2
Сума митних платежів віднесена на вартість товарів	28	377	
Зарахування попередньої оплати в погашення заборгованості постачальникам	632	371	
<b>2. Імпорт товарів з видачею податкового векселя</b>			
Перерахована передоплата	371	312	
Виданий податковий вексель	643	621	Ряд. 6, 19.1
Нараховані ПЗ на 30-й день (наступного місяця)	621	6411	Ряд. 19.2
Оприбутковані товари	28	632	
Зарахування попередньої оплати в погашення заборгованості постачальникам	632	371	
Віднесений ПДВ до складу ПК ще через місяць	6411	643	1)ряд. 12.2
<b>3. Імпорт робіт і послуг</b>			
Отримані послуги від нерезидента (підписаний акт)	23,91,92,93	632	
Нараховані ПЗ	643	6411	Ряд. 7
Включений ПДВ до ПК у наступному місяці	6411	643	1) ряд. 12.4 2) ряд. 13.1.3 або 13.2.3 3)ряд.14.3
Проведена оплата	632	312	

<b>Ліквідація основних засобів за рішенням платника податків</b>			
Списана залишкова вартість	976	10	
Списана сума зносу	131	10	
Нараховані ПЗ (на звичайну ціну, але не менше від балансової вартості - за групою 1 , на звичайну ціну - за групами 2 і 3)	976	6411	Ряд. 1

## **2.6. Аналітичний облік податкового кредиту з ПДВ**

Податковий кредит – це сума, на яку платник податку має право зменшити податкові зобов'язання звітного періоду, визначена згідно з Законом „Про податок на додану вартість”.

Податковий кредит звітного періоду складається із сум податків, нарахованих (сплачених) платником податку за ставкою, встановленою пунктом 6.1 статті 6 та статтею 8<sup>1</sup> цього Закону, протягом такого звітного періоду у зв'язку з:

придбанням або виготовленням товарів (у тому числі при їх імпорті) та послуг з метою їх подальшого використання в оподатковуваних операціях у межах господарської діяльності платника податку;

придбанням (будівництвом, спорудженням) основних фондів (основних засобів, у тому числі інших необоротних матеріальних активів та незавершених капітальних інвестицій в необоротні капітальні активи), у тому числі при їх імпорті, з метою подальшого використання у виробництві та/або поставці товарів (послуг) для оподатковуваних операцій у межах господарської діяльності платника податку.

Право на нарахування податкового кредиту виникає незалежно від того, чи такі товари (послуги) та основні фонди почали використовуватися в оподатковуваних операціях у межах господарської діяльності платника податку протягом звітного податкового періоду, а також від того, чи здійснював платник податку оподатковувані операції протягом такого звітного податкового періоду.

Якщо у подальшому такі товари (послуги) починають використовуватися в

операціях, які не є об'єктом оподаткування згідно зі статтею 3 цього Закону або звільняються від оподаткування згідно зі статтею 5 цього Закону, чи основні фонди переводяться до складу невиробничих фондів, то з метою оподаткування такі товари (послуги), основні фонди вважаються проданими за їх звичайною ціною у податковому періоді, на який припадає початок такого використання або переведення, але не нижче ціни їх придбання (виготовлення, будівництва, спорудження).

Якщо платник податку придбаває (виготовляє) товари (послуги) та основні фонди, які призначаються для їх використання в операціях, які не є об'єктом оподаткування згідно зі статтею 3 цього Закону або звільняються від оподаткування згідно зі статтею 5 цього Закону, то суми податку, сплачені у зв'язку з таким придбанням (виготовленням), не включаються до складу податкового кредиту такого платника.

Не включається до складу податкового кредиту та відноситься до складу валових витрат сума податку, сплачена платником податку при придбанні легкового автомобіля (крім таксомоторів), що включається до складу основних фондів.

Сума податку, нарахована (сплачена) туристичним оператором у зв'язку з придбанням (створенням) туристичного продукту, не підлягає включенню до складу його податкового кредиту та включається до складу його валових витрат, за винятком випадків, передбачених абзацом другим пункту 4.11 статті 4 цього Закону.

У разі коли товари (роботи, послуги), виготовлені та/або придбані, частково використовуються в оподатковуваних операціях, а частково ні, до суми податкового кредиту включається та частка сплаченого (нарахованого) податку при їх виготовленні або придбанні, яка відповідає частці використання таких товарів (робіт, послуг) в оподатковуваних операціях звітного періоду.

Якщо платник податку придбаває (виготовляє) матеріальні та нематеріальні активи (послуги), які не призначаються для їх використання в господарській діяльності такого платника, то сума податку, сплаченого у



зв'язку з таким придбанням (виготовленням), не включається до складу податкового кредиту.

Не підлягають включенню до складу податкового кредиту суми сплаченого (нарахованого) податку у зв'язку з придбанням товарів (послуг), не підтвержені податковими накладними чи митними деклараціями.

У разі коли на момент перевірки платника податку органом державної податкової служби суми податку, попередньо включені до складу податкового кредиту, залишаються не підтвердженими зазначеними цим підпунктом документами, платник податку несе відповідальність у вигляді фінансових санкцій, установлених законодавством, нарахованих на суму податкового кредиту, не підтверджену зазначеними цим підпунктом документами.

Датою виникнення права платника податку на податковий кредит вважається:

дата здійснення першої з подій:

— або дата списання коштів з банківського рахунку платника податку в оплату товарів (робіт, послуг), дата виписки відповідного рахунку (товарного чека) - в разі розрахунків з використанням кредитних дебетових карток або комерційних чеків;

— або дата отримання податкової накладної, що засвідчує факт придбання платником податку товарів (робіт, послуг);

для операцій із імпорту товарів (супутніх послуг) - дата сплати податку по податкових зобов'язаннях згідно з підпунктом 7.3.6 статті 7 Закону „Про ПДВ”;

датою виникнення права орендаря (лізингоотримувача) на збільшення податкового кредиту для операцій фінансової оренди (лізингу) є дата фактичного отримання об'єкта фінансового лізингу таким орендарем.

датою виникнення права замовника на податковий кредит з контрактів, визначених довгостроковими відповідно до Закону України "Про оподаткування прибутку підприємств", є дата збільшення валових витрат замовника довгострокового контракту.

Для товарів (послуг), придбання (надання) яких контролюється приладами обліку, факт отримання (надання) таких товарів (послуг) засвідчується даними обліку.

Сума податку, що підлягає сплаті (перерахуванню) до бюджету або бюджетному відшкодуванню, визначається як різниця між сумою податкового зобов'язання звітного податкового періоду та сумою податкового кредиту такого звітного податкового періоду.

Платник податку може прийняти самостійне рішення про зарахування належної йому повної суми бюджетного відшкодування у зменшення податкових зобов'язань з цього податку наступних податкових періодів. Зазначене рішення відображається платником податку у податковій декларації, яку він подає за наслідками звітного періоду, в якому виникає право на подання заяви про отримання бюджетного відшкодування згідно з нормами цієї статті. При прийнятті такого рішення зазначена сума не враховується при розрахунку сум бюджетного відшкодування наступних податкових періодів.

Платник податку, який має право на одержання бюджетного відшкодування та прийняв рішення про повернення повної суми бюджетного відшкодування, подає відповідному податковому органу податкову декларацію та заяву про повернення такої повної суми бюджетного відшкодування, яка відображається у податковій декларації. При цьому платник податку в п'ятиденний термін після подання декларації податковому органу подає органу Державного казначейства України копію декларації, з відміткою податкового органу про її прийняття, для ведення реєстру податкових декларацій у розрізі платників.

До декларації додаються розрахунок суми бюджетного відшкодування, копії погашених податкових векселів (податкових розписок), у разі їх наявності, та оригіналів п'ятих основних аркушів (примірників декларанта) вантажних митних декларацій, у разі наявності експортних операцій.

Форма заяви про відшкодування та форма розрахунку суми бюджетного відшкодування визначаються за процедурою, встановленою центральним податковим органом.

Протягом 30 днів, наступних за днем отримання податкової декларації, податковий орган проводить документальну невіїзну перевірку (камеральну) заявлених у ній даних. За наявності достатніх підстав вважати, що розрахунок суми бюджетного відшкодування було зроблено з порушенням норм податкового законодавства, податковий орган має право протягом такого ж строку провести позапланову виїзну перевірку (документальну) платника для визначення достовірності нарахування такого бюджетного відшкодування.

Податковий орган зобов'язаний надавати органу державного казначейства висновок із зазначенням суми, що підлягає відшкодуванню з бюджету, включаючи випадки, коли за результатами перевірок така сума визнана недостовірною.

На підставі отриманого висновку відповідного податкового органу орган державного казначейства надає платнику податку зазначену у ній суму бюджетного відшкодування шляхом перерахування коштів з бюджетного рахунку на поточний банківський рахунок платника податку в обслуговуючому банку протягом п'яти операційних днів після отримання висновку податкового органу.

Якщо за наслідками документальної невіїзної (камеральної) або позапланової виїзної перевірки (документальної) податковий орган виявляє невідповідність суми бюджетного відшкодування сумі, заявленій у податковій декларації, то такий податковий орган:

а) у разі заниження заявленої платником податку суми бюджетного відшкодування щодо суми, визначеної податковим органом унаслідок таких перевірок, надсилає платнику податку податкове повідомлення, в якому зазначаються сума такого заниження та підстави для її вирахування.

б) у разі перевищення заявленої платником податку суми бюджетного відшкодування над сумою, визначеною податковим органом внаслідок проведення таких перевірок, податковий орган надсилає платнику податку податкове повідомлення, в якому зазначаються сума такого перевищення та підстави для її вирахування;

в) у разі з'ясування внаслідок проведення таких перевірок факту, за яким

платник податку не має права на отримання бюджетного відшкодування, надсилає платнику податку податкове повідомлення, в якому зазначаються підстави відмови у наданні бюджетного відшкодування.

Сума бюджетного відшкодування, не сплачена у строки, визначені цим пунктом, вважається бюджетною заборгованістю. На суму бюджетної заборгованості нараховується пеня на рівні ставки, розмір якої визначається відповідно до підпункту 16.4.1 пункту 16.4 статті 16 Закону України "Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами". Зазначена пеня самостійно розраховується та сплачується органом державного казначейства разом зі сплатою суми бюджетного відшкодування платнику податку (цей підпункт набере чинності з 1 січня 2006 року згідно із Законом України від 23.03.05 р. №2505-IV).

У разі коли платник податку експортує товари (супутні послуги) за межі митної території України, отримані від іншого платника податку на умовах комісії, консигнації, доручення або інших видів договорів, які не передбачають переходу права власності на такі товари (супутні послуги) від такого іншого платника податку до експортера, право на отримання бюджетного (експортного) відшкодування має такий інший платник податку. При цьому комісійна винагорода, отримана платником податку – експортером від такого іншого платника податку, включається до бази оподаткування цим податком за ставкою, визначеною абзацом першим пункту 6.1 статті 6 цього Закону, та не включається до митної вартості товарів (супутніх послуг), які експортуються.

Джерелом сплати бюджетного відшкодування (у тому числі бюджетного боргу) є загальні доходи Державного бюджету України. Забороняється обумовлювати або обмежувати виплату бюджетного відшкодування наявністю або відсутністю доходів, отриманих від цього податку в окремих регіонах України.

Такі особи не мають права на отримання бюджетного відшкодування:

а) особа, яка:

була зареєстрована як платник цього податку менш ніж за 12 календарних місяців до місяця, за наслідками якого подається заява на бюджетне

відшкодування, та/або мала обсяги оподатковуваних операцій за останні 12 календарних місяців менші, ніж заявлена сума бюджетного відшкодування (крім нарахування податкового кредиту внаслідок придбання або спорудження (будівництва) основних фондів;

не провадила діяльність протягом останніх дванадцяти календарних місяців;

б) особа, яка є суб'єктом оподаткування за правилами, встановленими законодавством з питань спрощених систем оподаткування, що передбачають сплату цього податку у спосіб, відмінний від загального, встановленого цим Законом, або звільнення від такої сплати.

Аналітичний облік вище названого податкового кредиту здійснюється в реєстрі отриманих та виданих податкових накладних (розділ І) (додаток Д), в журналах-ордерах № 6, 8 (при журнально-ордерній формі обліку), журналі № 3 (при журнальній формі обліку), машинограмі (при автоматизованій формі обліку) в розрізі окремих постачальників, підрядчиків та інших кредиторів.

Порядок заповнення реєстру отриманих та виданих податкових накладних регламентується відповідним Порядком ведення реєстру отриманих та виданих податкових накладних, затверджений наказом ДПА України від 30 червня 2005 р. N 244.

У розділі І реєстру відображаються отримані податкові накладні, розрахунки коригування кількісних і вартісних показників (додаток 2 до податкової накладної), вантажні митні декларації, а також інші подібні документи (згідно з підпунктом 7.2.6 пункту 7.2 статті 7 Закону). Такими іншими подібними документами є:

належним чином оформлений товарний чек, інший платіжний чи розрахунковий документ, що підтверджує прийняття платежу постачальником від отримувача товарів (послуг), з визначенням загальної суми такого платежу, суми податку та податкового номера постачальника - при поставці товарів (послуг) за готівку чи з розрахунками картками платіжних систем, банківськими або персональними чеками в межах граничної суми, установленої Національним банком України для готівкових розрахунків;

транспортний квиток, готельний рахунок або рахунок, який виставляється платнику податку за послуги зв'язку, інші послуги, вартість яких визначається за показниками приладів обліку, що містять загальну суму платежу, суму податку та податковий номер продавця, за винятком тих, у яких форма встановлена міжнародними стандартами;

касові чеки, які містять суму поставлених товарів (послуг), загальну суму нарахованого податку (з визначенням фіскального номера постачальника). При цьому з метою такого нарахування загальна сума поставлених товарів (послуг) не може перевищувати 200 гривень за день (без урахування податку на додану вартість);

товарні чеки або інші розрахункові документи, що засвідчують факт сплати податку внаслідок придбання товарів (послуг), копії яких додаються до заяви зі скаргою на постачальника цих товарів (послуг), що додається отримувачем товарів (послуг) до податкової декларації за звітний податковий період, - у разі відмови з боку постачальника цих товарів (послуг) надати податкову накладну або при порушенні ним порядку її заповнення.

Розрахунок коригування кількісних і вартісних показників (додаток 2 до податкової накладної) є документом, який дає право (підставу) покупцю вносити зміни до раніше включених в обсяг податкового кредиту, одержаного на підставі податкових накладних, будь-яких витрат на сплату податку.

Придбання або виготовлення товарів (послуг) та придбання (будівництво, спорудження) основних фондів (основних засобів, у тому числі інших необоротних матеріальних активів та незавершених капітальних інвестицій в необоротні капітальні активи) на митній території України відображається на підставі податкових накладних, розрахунків коригування кількісних і вартісних показників (додаток 2 до податкової накладної), а також інших подібних документів, зазначених вище.

Облік імпортованих на митну територію України товарів проводиться покупцем (імпортером) на підставі належним чином оформленої вантажної митної декларації.

Особа, яка отримує послуги від нерезидента на митній території України,

проводить облік таких послуг на підставі податкової накладної, виданої таким платником податку: зареєстрованим на території України постійним представництвом цього нерезидента, а за відсутності такого - резидентом, який виконує агентські (представницькі) дії від імені такого нерезидента, а за відсутності такого - покупцем (отримувачем) - податковим агентом такого нерезидента.

Товари (послуги) та основні фонди, придбані на митній території України, імпортовані товари та отримані від нерезидента на митній території України послуги без податку на додану вартість відображаються без додаткового нарахування податку на додану вартість.

Облік придбаних товарів (послуг) на митній території України в осіб, які не зареєстровані як платники податку на додану вартість, ведеться на підставі документів, що засвідчують поставку таких товарів (послуг).

Особливості заповнення деяких граф розділу I реєстру

У графі 1 записується порядковий номер податкової накладної, розрахунку коригування кількісних і вартісних показників (додаток 2 до податкової накладної), інших подібних документів, указаних у підпункті 7.2.6 пункту 7.2 статті 7 Закону, вантажної митної декларації та документа, який засвідчує факт придбання товарів. Указаний порядковий номер переноситься на зазначений документ.

У графі 2 вказується дата отримання податкової накладної чи іншого документа, указанного в підпункті 9.1 цього пункту.

У графі 3 проставляється номер податкової накладної чи іншого документа, указанного в підпункті 9.1 цього пункту; номер вантажної митної декларації проставляється із позначкою "ВМД".

У графі 4 вказується назва постачальника.

У разі придбання товарів за межами митної території України та отримання послуг від нерезидента на митній території України у графі 4 проставляються країна нерезидента та назва нерезидента.

У графі 5 вказується індивідуальний податковий номер постачальника - платника податку на додану вартість.

У разі, якщо товари (послуги) придбані в нерезидента або в особи, яка не зареєстрована як платник податку, у графі 5 робиться позначка "X".

У графі 6 вказується загальна сума, включаючи податок на додану вартість.

У графах 7, 9, 11 та 13 вказується вартість товарів (послуг) та основних фондів без податку на додану вартість.

У разі здійснення записів на підставі розрахунку коригування кількісних і вартісних показників (додаток 2 до податкової накладної) такі записи здійснюються з відповідним знаком (+ чи -).

У графах 8, 10, 12 та 14 вказується сплачена (нарахована) сума податку на додану вартість за товарами (послугами) та основними фондами, визначена виходячи з їх вартості, зазначеної у графах 7, 9, 11 та 13 (відповідно).

Сума податку на додану вартість, указана в графах 12 та 14, до податкового кредиту не включається.

У разі придбання у платника податку на додану вартість товарів (послуг) та основних фондів, звільнених від оподаткування, та тих, що не є об'єктом оподаткування, а також придбання в особи, не зареєстрованої платником податку на додану вартість, у графах 8, 10, 12 та 14 робиться позначка "X".

У разі здійснення записів на підставі розрахунку коригування кількісних і вартісних показників (додаток 2 до податкової накладної) такі записи здійснюються з відповідним знаком (+ чи -).

Визначення підсумків операцій, включених до реєстру

Платники податку, у яких податковий (звітний) період дорівнює календарному місяцю, визначають щомісячні підсумки щоденно зареєстрованих операцій.

Платники податку, у яких податковий (звітний) період дорівнює кварталу, визначають щомісячні та щоквартальні підсумки щоденно зареєстрованих операцій.

Синтетичний облік податкового кредиту з ПДВ ведеться на окремому аналітичному рахунку субрахунку 641 „Розрахунки з бюджетом”. Виникнення



такого кредиту відображається за дебетом цього рахунка. При цьому має місце кореспонденція, яка наведена в табл. 2.2.

Таблиця 2.2.

Кореспонденція рахунків з обліку податкового кредиту

Зміст операції	Бухгалтерський облік		Податковий облік
	Дт	Кт	Декла-рація з ПДВ
1	2	3	4
<b>Придбання товарів, робіт, послуг з ПДВ</b>			
<b>1 . Придбання з попередньою оплатою</b>			
Перерахований аванс постачальнику	371	30, 31	
Включений ПДВ до ПК	6411	644	1)ряд. 10.1 2) ряд. 10.2 3) ряд. 14.1
Отримані виробничі запаси, МШП, роботи, товари тощо	20, 22, 23, 28	63	
Відображені розрахунки за ПК	644	63	
Погашена заборгованість постачальникам за рахунок попередньої оплати	63	371	
<b>2. Придбання з наступною оплатою</b>			
Отримані виробничі запаси, МШП, роботи, товари тощо	20, 22, 23, 28	63,68	
Включений ПДВ до ПК	6411	63, 68	Те ж
Погашена заборгованість постачальника	63,68	31,30,60 і т.д.	
<b>3. Придбання з наступним розрахунком відсотковим векселем</b>			
Отримані виробничі запаси, МШП, роботи, товари тощо	20, 22, 23, 28	63,68	
Включений ПДВ до ПК	6411	63, 68	Те ж
Виданий вексель	63,68	621	
Нараховані відсотки за векселем	952	684	
Включений ПДВ до ПК	6411	684	Те ж
<b>Придбання товарів, робіт, послуг без ПДВ</b>			

Отримані виробничі запаси, МШП, роботи, товари тощо	20, 22, 23, 28	631	1)ряд. 11.1 2) ряд. 11.2 3)ряд. 15.1
Перерахована оплата постачальнику (замовнику)	631	311	

## **2.7.Податковий облік ПДВ при імпортних операціях**

Податковий облік ПДВ по імпортних операціях регламентується Законом України „Про ПДВ”, Постановою Кабміну від 2.04.98р. №417, з наступними змінами і доповненнями, „Про затвердження порядку внесення ПДВ до бюджету під час ввезення (пересилання товарів на митну територію України і Постановою Кабміну України від 1.10.97р. №1104 „Про затвердження порядку випуску, обігу та погашення векселів, які видаються на суму ПДВ при ввезенні, пересиланні товарів на митну територію України, Інструкцією про порядок контролю митними органами за справлянням під час митного оформлення товарів, ввезених (пересланих) на митну територію України та перерахованим до бюджету ПДВ, затвердженої Наказом Держмедслужби України №346 від 9.06.99р. з наступними змінами і доповненнями. У всіх вище зазначених документах передбачено сплату ПДВ підприємствами, які імпортують товари, роботи, послуг на митну територію України, виключення складають лише товари, роботи, послуги, які звільнені від сплати цього податку.

Базою оподаткування товарів, робіт, послуг, які звільнені від сплати цього податку є їх митна вартість, включаючи витрати на транспортування, навантаження, розвантаження, страхування до пункту перетину митного кордону України, а також витрати на сплату брокерських та інших видів винагород, пов'язаних з ввезенням таких товарів на митну територію України. Нарахування та справляння ПДВ при митному оформленні давальницької сировини, яка ввозиться на митну територію України, здійснюється з урахуванням положень Закону „Про операції з давальницькою сировиною у зовнішньоекономічних відносинах”. Давальницька сировина не є власністю

підприємства, яке імпортує цю сировину. Після переробки такої сировини на готову продукцію, вона підлягає обов'язковому вивезенню в повному обсязі з території України.

Ставка ПДВ по імпортних операціях складає 20%. Платниками податку є всі особи, які зареєстровані платниками цього податку. Сума ПДВ, яка підлягає сплаті до бюджету визначається за наступними формулами:

1) на товари, що обкладаються митом та акцизним збором:

$$\text{ПДВ}=(\text{В}+\text{С}_a+\text{С}_m)*\text{П}/100,$$

де В – митна вартість,

С<sub>a</sub> – сума акцизного збору,

С<sub>m</sub> – сума мита,,

П – ставка ПДВ.

2) на товари, що обкладаються тільки митом:

$$\text{ПДВ}=(\text{В}+\text{С}_m)\text{П}*/100,$$

3) на товари, що обкладаються тільки акцизним збором:

$$\text{ПДВ}=(\text{В}+\text{С}_a)*\text{П}/100,$$

4) на товари, не підлягають обкладанням митом та іншими зборами:

$$\text{ПДВ}=\text{В}*\text{П}/100.$$

У всіх випадках придбання імпортованих товарів заповнюється митна декларація. В п. 8 Інструкції №346 наводяться правила заповнення цього документа. На момент розмитнення товарів, завезених на територію України, підприємство повинно сплатити ПДВ до бюджету, показавши платіжне доручення на перерахунок цього податку. Виключення з вище зазначеного правила складає розрахунок з бюджетом з ПДВ з допомогою податкового векселя, який дає право на відстрочення сплати цього податку. Податкові векселі, виписані платниками податку, що мали протягом останніх 12 місяців обсяг оподатковуваних операцій з продажу 5 млн. грн., або підприємствами визначеними в п. 5.2.1 Закону України „Про ПДВ” та не мають заборгованості з цього податку за результатами податкових періодів, що передують податковому періоду, в якому надається податковий вексель, не підлягають забезпеченню. В усіх інших випадках податкові векселі повинні бути забезпечені авалем банком.

Органи митного контролю ведуть облік податкових векселів в спеціальному журналі для здійснення такого обліку. Не сплачені у визначені терміни суми ПДВ з товарів, що ввозяться на митну територію України стягуються у встановленому порядку згідно вимог Закону України №2181 „Про розрахунки з бюджетом і позабюджетними органами”.

Платники податку при імпорті товарів на митну територію України та при умові оформлення митної декларації (за винятком тимчасової чи неповної, періодичної чи попередньої декларацій) можуть за власним бажанням надавати органам митного контролю податковий вексель на суму податкового зобов'язання, один примірник якого залишається в органі митного контролю, другий надсилається органом митного контролю на адресу органу державної податкової служби за місцем реєстрації платника податку, а третій надається платнику податку;

- податковий вексель підлягає обов'язковому підтвердженню комерційними банками шляхом авалю;
- комерційні банки зобов'язані оплатити податковий вексель у разі його неоплати платником у строк;
- сума, зазначена у податковому векселі, включається до суми податкових зобов'язань платника податку у податковому періоді, на який припадає тридцятий календарний день з дня поставки такого податкового векселя органу митного контролю. При цьому податковий вексель вважається погашеним, а сума податку, визначеного у векселі, окремо до бюджету не сплачується та враховується у розрахунках податкових зобов'язань за результатами податкового періоду, в якому податковий вексель погашено. Кабінет Міністрів України має право визначити більш довгі строки погашення податкового векселя для окремих видів діяльності, які мають сезонний характер або здійснюються з використанням довгострокових договорів;
- у наступному звітному (податковому) періоді сума, що була зазначена в податковому векселі, включається до складу податкового

кредиту платника податку;

- платник податку може за самостійним рішенням достроково погасити вексель шляхом перерахування коштів до бюджету або шляхом заліку суми бюджетного відшкодування;
- обов'язки з погашення податкового векселя не можуть передаватися іншим особам, податковий вексель не підлягає індосаменту; проценти або інші види плати за користування податковим векселем не нараховуються;
- порядок випуску, обігу і погашення податкових векселів встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Дія цього пункту не поширюється на операції з імпортування на митну територію України підакцизних товарів та товарів, що відносяться до товарних груп 1-24 Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності, а також на операції з імпортування на митну територію України будь-яких товарів, що здійснюються особами, що були зареєстровані як платники цього податку менш ніж за дванадцять календарних місяців до місяця, у якому здійснюється таке імпортування, чи тих, які є суб'єктами оподаткування за правилами, встановленими законодавством з питань спрощених систем оподаткування.

Особливістю розрахунків з бюджетом з ПДВ з допомогою податкових векселів, полягає в тому, що підприємство в цьому випадку має можливість відстрочити на певний період, який зазначений у векселі, сплату цього податку. При фактично сплаченому ПДВ, який зазначається в митній декларації, підприємство одночасно має право на отримання податкового кредиту. Якщо використовується податковий вексель в період розмитнення товарів, право на податковий кредит не виникає.

Митна декларація поряд з податковою накладною є своєрідним первинним документом, який дає право на отримання податкового кредиту. Тобто при отриманні імпортованих товарів, право на податковий кредит дає не податкова накладна, оскільки вона не виписується, а митна декларація.

У разі, коли податковий вексель забезпечено шляхом авалю, сума неоплаченого векселя стягується ДПА векселедержателем із векселедавця, або у претензійно-судовому порядку, відповідно до законодавства, з банку аваліста.

Сума ПДВ, зазначена в податковому векселі включається до суми податкових зобов'язань платника податку, в тому звітному періоді, в якому вексель було оплачено, шляхом включення суми векселя до відповідного розділу податкової декларації. Після включення суми податкового векселя до суми податкових зобов'язань, вексель вважається погашеним. Строк, на який видається податковий вексель, не може перевищувати 30 календарних днів, включаючи дату його видачі. У разі ввезення на митну територію України товарів для окремих видів діяльності, які мають сезонний характер або здійснюються з використанням довгострокових договорів, може видаватися вексельна сума ПДВ з більш довгим строком погашення. Перелік таких товарів затверджений Кабміном України.

На відміну від дати виникнення податкових зобов'язань з ПДВ в частині товарів, що ввозяться на митну територію України, якою є дата розмитнення товарів, датою виникнення податкових зобов'язань з ПДВ з вартості імпортованих послуг є дата перерахунку коштів з рахунку платника податку, який імпортує ці послуги, або дата оформлення первинного документа про факт отримання таких послуг. Тобто із вище наведеного випливає, що правило „першої події”, щодо дати виникнення податкового зобов'язання має місце при імпорті послуг. При імпорті товарів правило першої події не діє, оскільки моментом виникнення податкових зобов'язань є дата розмитнення товарів.

При імпорті товарів, вартістю менше 100 дол. США, митна декларація не заповнюється. Датою виникнення податкових зобов'язань, в даному випадку, є дата отримання товарів платником податку.

Датою виникнення права на податковий кредит для товарів, робіт, послуг є дата сплати ПДВ за податковими зобов'язаннями.

Бухгалтерські проведення при здійсненні імпортних операцій наведені в таблиці 2.1.

## 2.8. Податковий облік ПДВ при експортних операціях

Основною особливістю обліку ПДВ з експортних операцій є те, що ставка цього податку складає не 20% а 0%. Другою особливістю є те, що підприємства, які здійснюють експортні операції, мають право на отримання, так званого, податкового кредиту з ПДВ в частині вартості придбаних товаро-матеріальних цінностей та отриманих послуг пов'язаних з господарською діяльністю суб'єкта господарювання.

З метою оподаткування до експорту товарів прирівнюється:

вивезення товарів (супутніх послуг) за межі митного кордону України за договорами фінансового лізингу (оренди) (у тому числі у разі повернення об'єкта фінансового лізингу лізингодавцю-нерезиденту або іншій особі за дорученням такого лізингодавця), застави та іншими договорами, які не передбачають передання права власності на такі товари (майно) або передбачають їх обмін на корпоративні права чи цінні папери, у тому числі якщо таке вивезення пов'язане із припиненням дії зазначених договорів;

поставка товарів (супутніх послуг) з митної території України на територію безмитних магазинів;

передача товарів, оформлених у митному режимі експорту, під митний режим митного складу, для подальшого вивезення таких товарів з митної території України;

в інших випадках, визначених Митним кодексом України.

До обсягів продажу товарів, робіт, послуг на експорт не включаються:

- майнові добровільні пожертвування на користь нерезидентів;
- майнові внески для ведення спільної діяльності з нерезидентами за межами України;
- майнові внески, що повертаються іноземному інвестору;
- інші операції з майном, вартість якого не відноситься до складу валових витрат, або не підлягає амортизації, у юридичної особи, яка обкладається податком на прибуток підприємств.

Попередня (авансова) оплата вартості товарів (супутніх послуг), які

експортуються чи імпортуються, не змінюють значення податкового кредиту або податкових зобов'язань платника податку - відповідно такого експортера або імпортера.

Право на бюджетне відшкодування ПДВ, пов'язане з експертними операціями, при відсутності перерахованих коштів, не виникає.

У Законі про Держбюджет – 2005 зазначено, що розмір відшкодування ПДВ визначають виходячи з частини оплаченого податкового кредиту і частки експортних операцій, а не від суми валютної виручки, що надійшла. Установлено, що у 2005 році у разі вивезення (експорту) товарів (робіт, послуг) за межі митної території України шляхом бартерних (товарообмінних) операцій сума податку на додану вартість, сплачена (нарахована) у зв'язку з придбанням товарів (робіт, послуг), не відноситься на збільшення податкового кредиту, а включається до складу валових витрат виробництва (обігу) платника податку.

Установлено, що суб'єкти господарювання, які здійснюють експорт:

природного газу у газоподібному стані, сплачують ставку вивізного (експортного) мита у розмірі 25 доларів США за 1.000 куб. метрів;

газу (крім природного) у газоподібному стані, сплачують ставку вивізного (експортного) мита у розмірі 25 доларів США за 1.000 куб. метрів;

природного газу у скрапленому стані, сплачують ставку вивізного (експортного) мита у розмірі 25 доларів США за 1 тонну;

скраплених газів (крім природного), сплачують ставку вивізного (експортного) мита у розмірі 25 доларів США за 1 тонну,

якщо більші розміри не встановлені міжнародними угодами, обов'язковими для України.

## **2.9.Синтетичний облік ПДВ**

Синтетичний облік ПДВ ведеться на аналітичному рахунку до субрахунка 641. Саме на цьому аналітичному рахунку визначається сума ПДВ, яка підлягає сплаті до бюджету як різниця між його кредитовим і дебетовим



оборотом, за виключенням суми, відображеної по дебету, щодо сплати податку за попередні звітний період.

По кредиту рахунка 641 відображається виникнення податкових зобов'язань, а по дебету - сума податкового кредиту і сума фактично перерахованого до бюджету ПДВ.

Крім вище зазначеного аналітичного рахунка для обліку ПДВ використовуються ще два субрахунки: 643 „Податкові зобов'язання”, 644 „Податковий кредит”. Ці два субрахунки використовуються для корегування податкових зобов'язань і податкового кредиту, в зв'язку з використанням, так званого, правила першої події, при виникненні податкових зобов'язань з ПДВ і правила заключної балансуючої операції, в деяких випадках – виникнення права на податковий кредит.

1) При здійсненні продажу товарів, робіт, послуг, які оподатковуються ПДВ, синтетичний облік ПДВ має наступний вигляд:

Дт 36,37 Кт 70,71 – на продажну вартість товарів, робіт, послуг, виробничих запасів реалізованих покупцям і замовникам;

Дт 70,71 Кт 641 – на суму ПДВ, в частині вище зазначеної продажної вартості.

2) У випадку отримання попередньої оплати за товари, роботи, послуги, податкові зобов'язання з цієї оплати відображається записом: Дт 643 Кт 641, а отримання самої попередньої оплати – Дт 30,31 Кт 681.

Після відвантаження продукції, робіт, послуг в наступних звітних періодах, у випадку отримання попередньої оплати, складається наступна кореспонденція:

Дт 36,37 Кт 70,71 – на продажну вартість товарів, робіт, послуг разом з ПДВ,

Дт 70,71 Кт 643 – на суму ПДВ, в частині вище зазначеної продажної вартості.

3) При проведенні розрахунків з бюджетними організаціями, податкові зобов'язання з ПДВ виникає після отримання підприємством грошових коштів

від бюджетних організацій, за виконані для них роботи, надані послуги, реалізовану продукцію. В даному випадку можуть виникнути наступні ситуації:

а) роботи виконуються для бюджетних організацій, а грошові кошти поступили в наступних звітних періодах. В обліку буде складатися кореспонденція:

Дт 36 Кт 70,71 – на продажну вартість товарів, робіт, послуг разом з ПДВ,

Дт 70,71 Кт 643 – на суму ПДВ, в частині вище зазначеної продажної вартості.

Після отримання грошових коштів (Дт 30,31 Кт36), на суму ПДВ буде складатися проводка: Дт 643 Кт 641.

б) якщо дата виконання робіт, реалізації продукції, товарів, послуг припадає на цей самий податковий звітний період, що і надходження грошових коштів (бартер), то реалізація продукції і нарахування ПДВ буде відображатися наступними записами:

Дт 36 Кт 70,71 – на продажну вартість товарів, робіт, послуг разом з ПДВ,

Дт 70,71 Кт 641 – на суму ПДВ, в частині вище зазначеної продажної вартості.

При продажі товарів, робіт, послуг пов'язаним особам, об'єктом оподаткування є, не продажна ціна, а, так звана, звичайна ціна; якщо продаж здійснюється нижче цієї ціни, то різниця між цінами є об'єктом оподаткування.

При проведенні розрахунків з митними органами з ПДВ, за допомогою податкового векселя, складається наступна кореспонденція:

Дт 20,28 Кт 63 – на митну вартість та мито імпортованих запасів, товарів;

Дт 643 Кт 621 – на суму податкового векселя, виданим митним органом;

Дт 621 Кт 641 – на суму податкових зобов'язань з ПДВ, які виникають на тридцятий день, з дня видачі податкового векселя;

Дт 641 Кт 643 – на суму податкового кредиту, право на який виникає в наступному звітному періоді, після виникнення податкового зобов'язання.

При отриманні податкового кредиту на ПДВ складається наступна кореспонденція рахунків:

а) у випадку першої події – надходження виробничих запасів, товарів, робіт, капітальних інвестицій виробничого призначення:

Дт 20,28,15 Кт 63,68 – на вартість придбаних виробничих запасів, товарів, робіт, капітальних інвестицій виробничого призначення від постачальників, за мінусом ПДВ;

Дт 641 Кт 63 – на суму ПДВ, у випадку наявності податкової накладної;

Дт 641 Кт 644 – віднесення суми ПДВ на податковий кредит при представленні податкової накладної, яка була відсутня на момент оприбуткування матеріальних цінностей, зазначених в першому проведенні.

б) у випадку першої події – попередньої оплати:

Дт 371 Кт 31 – на всю суму попередньої оплати, яка перерахована постачальнику;

Дт 641 Кт 644 – на вартість податкового кредиту, в сумі попередньої оплати;

Дт 20,28,15 Кт 63,68 - на вартість придбаних виробничих запасів, товарів, робіт, капітальних інвестицій виробничого призначення від постачальників, за мінусом ПДВ;

Дт 644 Кт 63,68 – на суму ПДВ, в частині вартості придбаних виробничих запасів, товарів, робіт, капітальних інвестицій виробничого призначення від постачальників;

Дт 63,68 Кт 371 – зарахування попередньої оплати в погашення заборгованості постачальникам і кредиторам за отримані матеріальні цінності і послуги виробничого призначення.

У випадку списання виробничих запасів на потреби невиробничої сфери, підприємство зобов'язане зменшити податковий кредит з ПДВ, в частині вартості цих запасів. Аналогічна процедура виконується при здійсненні операцій, які не є об'єктом оподаткування з ПДВ, або продажу, який звільнений від оподаткування з ПДВ.

Приклад. Протягом вересня БМУ „Промбуд” отримало від постачальника будівельні матеріали, загальною вартістю 60 тис. грн., в т. ч. 10 тис. грн. – ПДВ, при наявності податкової накладної. В цьому місяці були використані матеріали в сумі 10 тис. грн. на проведення ремонту бази відпочинку, решта матеріалів (40 тис. грн.) були використані при будівництві складського приміщення будівельної організації.

В бухгалтерському обліку у вересні місяці буде складена наступна кореспонденція рахунків:

Дт 20 Кт 63 – 50 тис. грн.;

Дт 641 Кт 63 – 10 тис. грн.;

Дт 15 Кт 20 – 40 тис. грн. – списано матеріали на будівництво складського приміщення;

Дт 641 Кт 644 – [2] тис. грн.(„червоне сторно”) – зменшено податковий кредит, в частині вартості запасів, які використовуються не на виробничі потреби (ремонт бази);

Дт 949 Кт 20 – 10 тис. грн. – списано матеріали на ремонт бази відпочинку;

Дт 94 Кт 644 – 2 тис. грн. – списано ПДВ на збільшення витрат, пов’язаних з ремонтом бази відпочинку.

При перерахунку ПДВ до бюджету складається запис Дт 641 Кт 31, а при одержанні експортного відшкодування з ПДВ, або звичайного бюджетного відшкодування з ПДВ, складається зворотна проводка – Дт 31 Кт 641.

Приклад. Протягом вересня БМУ „Промбуд” отримало від постачальника будівельні матеріали, загальною вартістю 60 тис. грн., в т. ч. 10 тис. грн. – ПДВ. Вартість робіт, виконаних субпідрядними організаціями, за вересень склала 48 тис. грн., в т. ч. – 8 тис. грн. ПДВ. Вартість БМР, зданих замовникам, склала 120 тис. грн., в т. ч. – 20 тис. грн. ПДВ. Скласти бухгалтерські проведення і знайти суму ПДВ до сплати в бюджет, провівши відповідні розрахунки.

Дт 20 Кт 63 – 50 тис. грн.;

Дт 641 Кт 63 – 10 тис. грн.;

Дт 23 Кт 63 – 40 тис. грн.;

Дт 641 Кт 63 – 8 тис. грн.;  
Дт 36 Кт 70 – 120 тис. грн.;  
Дт 70 Кт 641 – 20 тис. грн.;  
Дт 641 Кт 31 – 2 тис. грн.

У випадку ліквідації основних засобів чи інших необоротних матеріальних активів за власним рішенням підприємства, у такої організації виникають податкові зобов'язання з ПДВ, виходячи із справедливої вартості названих активів, але не нижче залишкової.

Приклад. Первісна вартість бульдозера, за мінусом ПДВ, 50 тис. грн. Сума зносу - 45 тис. грн. Бульдозер вирішено списати внаслідок недоцільності його ремонту. В бухгалтерському обліку будуть складені наступні проведення:

Дт 97 Кт 10 – 5 тис. грн. ( $50-45=5$ );  
Дт 13 Кт 10 – 45 тис. грн.;  
Дт 976 Кт 641 – 1 тис. грн. ( $5*20\%=1$ );  
Дт 793 Кт 976 – 6 тис. грн.

У випадку отримання матеріальних цінностей і послуг невиробничого призначення, права на податковий кредит підприємство не має, навіть за наявності податкової накладної, отриманої від постачальників. Сума ПДВ, яка відображається в рахунку постачальника за цінності та послуги, збільшує їх вартість.

Дт 20,15,94 Кт 63,68 – на вартість цінностей і послуг, разом з ПДВ.

Приклад. БМУ „Промбуд” придбало обладнання для стоматологічного кабінету, вартістю 12 тис. грн. Постачальник видав податкову накладну. БМУ буде складена наступна кореспонденція: Дт 15 Кт 63 – 12 тис. грн.

## **2.10.Звітність з ПДВ і порядок її складання**

Особливістю заповнення Декларації з податку на додану вартість, що вона заповнюється тільки за звітний період без наростаючого підсумку з початку року. За періодичністю подання її поділяють на щомісячну або щоквартальну, за формою - повну або скорочену (додаток Б, В). При заповненні декларації з ПДВ слід користуватися Законом України від 03.04.97 р. № 168/97-ВР, Порядком заповнення та подання декларації з ПДВ від 30.05.97 р. № 166 із змінами і доповненнями .

Особи, які не підпадають під визначення платників податку у зв'язку з обсягами оподатковуваних операцій меншими ніж 3 000000 гривень протягом будь-якого періоду за останні 12 календарних місяців, у тому числі особи, зареєстровані як платники податку за власним бажанням (добровільно зареєстровані платники податку), а також особи, зареєстровані як платники податку на підставі того, що вони здійснюють торгівлю за готівку (кредитні дебетові картки або комерційні чеки), до податкового періоду, в якому ними досягається зазначений обсяг оподатковуваних операцій, подають декларацію за скороченою формою (податкову декларацію з податку на додану вартість (скорочену)).

Податкова декларація за скороченою формою подається до першого звітного періоду, в якому платником досягнуто обсяг оподатковуваних операцій у розмірі 3 000000 гривень.

Декларацію з ПДВ, у якій встановлено місячний звітний період, платники подають протягом 20 календарних днів, а квартальні платники - протягом 40 календарних днів, наступних за останнім календарним днем звітного періоду.

У декларації відображуються операції, які:

- оподатковуються за ставкою 20 %;
- оподатковуються за ставкою 0 % (п. 6.2 ст. 6, ст. 11 Закону № 168);
- не є об'єктом оподаткування (п. 3.2 ст. 3 Закону № 168);
- звільняються від оподаткування (ст. 5, ст. 11 Закону № 168).

### **Порядок заповнення податкової декларації**

#### **Розділ I «Податкові зобов'язання»**

У рядках 1 - 5 декларації вказуються загальні обсяги поставки, за якими у

платника в даному звітному періоді виникло податкове зобов'язання (оподатковувані за ставкою 20 відсотків, нульовою ставкою, звільнені від оподаткування відповідно до статті 5 Закону „Про ПДВ” та тимчасово звільнені від оподаткування відповідно до статті 11 Закону чи інших нормативно-правових актів), та обсяги поставки, що не є об'єктом оподаткування (пункт 3.2 статті 3 Закону).

При визначенні обсягу поставки за звітний (податковий) період платник зобов'язаний враховувати значення терміну "поставка товарів (послуг)" відповідно до вимог пункту 1.4 статті 1 Закону.

До рядка 1 декларації включаються оподатковувані за ставкою 20 відсотків обсяги поставки, здійснені на митній території України, включаючи також і обсяги поставки транспортних послуг, визначених частиною першою підпункту 6.2.4 пункту 6.2 статті 6 Закону, у вигляді брокерських, агентських або комісійних операцій з транспортними квитками, проїзними документами, укладання договорів або рахунків на транспортування пасажирів або вантажів довіреною особою перевізника та інші, визначені Законом, оподатковувані за вказаною ставкою обсяги поставки.

У рядку 2 "Операції, що оподатковуються за ставкою 0 %" вказуються обсяги поставки, що оподатковуються за нульовою ставкою, окремо експортні, окремо інші операції.

Рядок 3 "Операції, що не є об'єктом оподаткування" заповнюється платником у тому випадку, якщо платник здійснює такі операції як частину в загальному обсязі поставки та зареєстрований (або має бути зареєстрований) як платник податку на додану вартість відповідно до вимог Закону. До декларації платником додається довідка довільної форми, засвідчена підписом керівника чи головного бухгалтера та печаткою (чи підписом платника, якщо платник - фізична особа), із зазначенням виду операції та пункту Закону, відповідно до якого така операція не є об'єктом оподаткування.

Рядок 4 "Операції, які звільнені від оподаткування". Вказується обсяг операцій, звільнених від оподаткування відповідно до статті 5 Закону та тимчасово звільнених від оподаткування відповідно до статті 11 Закону чи

інших нормативно-правових актів.

До декларації платником додається довідка довільної форми, засвідчена підписом керівника чи головного бухгалтера та печаткою (чи підписом платника, якщо платник - фізична особа), із зазначенням виду операції та пункту Закону чи іншого нормативно-правового акта, відповідно до якого така операція звільнена від оподаткування.

Рядок 5 "Загальний обсяг поставки". Вказується загальний обсяг оподатковуваних та неоподатковуваних операцій; значення рядка дорівнює сумі рядків 1, 2, 3 та 4; заповнюється тільки колонка А.

Рядок 6. Вказується обсяг імпорту товарів протягом звітного (податкового) періоду, при імпорті яких сплату податку на додану вартість було відстрочено шляхом видачі податкового векселя відповідно до пункту 11.5 статті 11 Закону, та вказується термін погашення векселя.

Якщо платником у звітному періоді видано більше одного такого векселя, то до декларації цим платником додається довідка (перелік) довільної форми, засвідчена підписом керівника чи головного бухгалтера та печаткою (чи підписом платника, якщо платник - фізична особа), у якій зазначаються суми податку та терміни погашення кожного векселя.

Рядок 7. Указуються обсяги послуг, отриманих від нерезидента на митній території України.

#### Коригування зобов'язань з ПДВ

Коригування податкових зобов'язань на основі попередніх звітних періодів відображається у рядку 8. При заповненні цього рядка обов'язковим є подання додатка 1 до податкової декларації.

У рядку 8.1 відображається сума податку, яка збільшує або зменшує суму податкового зобов'язання в результаті самостійного виправлення платником помилки, що міститься в раніше поданій податковій декларації.

У рядку 8.2 відображаються суми збільшення податкових зобов'язань, що виникають у зв'язку із нецільовим використанням товарів, увезених у пільговому режимі.

У рядку 8.3 відображається збільшення або зменшення податкових



зобов'язань, що здійснюється відповідно до пункту 4.5 статті 4 Закону.

У рядку 8.4 відображаються інші випадки збільшення (зменшення) податкових зобов'язань.

## **Розділ II «Податковий кредит»**

До розділу II "Податковий кредит" (рядки 10 - 15 декларації) включаються обсяги придбання (виготовлення, будівництва, спорудження) з податком на додану вартість або без податку на додану вартість товарів (послуг), основних фондів на митній території України, імпортованих товарів, отриманих на митній території України від нерезидента послуг з метою їх подальшого використання у межах господарської діяльності платника податку, а також тих, які не призначаються для їх використання у господарській діяльності, або придбані з метою їх використання для поставки послуг за межами митної території України, місце поставки яких визначається відповідно до пункту 6.5 статті 6 Закону, окремо за цілями використання (здійснення операцій, які підлягають оподаткуванню, звільнені від оподаткування, не є об'єктом оподаткування).

### **Коригування податкового кредиту**

Коригування податкового кредиту за попередні звітні періоди відображається у рядку 16. При заповненні цього рядка обов'язковим є подання додатка 1 до податкової декларації.

У рядку 16.1 відображається сума податку, яка збільшує або зменшує суму податкового кредиту в результаті самостійного виправлення платником помилки, що міститься в раніше поданій податковій декларації.

У рядку 16.2 відображається збільшення або зменшення податкового кредиту, що здійснюється відповідно до пункту 4.5 статті 4 Закону.

У рядку 16.3 відображаються інші випадки збільшення (зменшення) податкового кредиту.

## **Розділ III "Розрахунки з бюджетом за звітний період" податкової декларації з податку на додану вартість**

Якщо в результаті розрахунку отримано значення різниці рядків 18 і 19 більше 0, то платник повинен заповнити рядок 20 декларації.

Якщо в результаті розрахунку значення різниці рядків 18 і 19 менше 0, то платник повинен заповнити рядок 21 декларації.

Сума податку на додану вартість, яка підлягає нарахуванню до сплати в бюджет за підсумками поточного звітного періоду, з урахуванням залишку від'ємного значення попереднього звітного періоду, вказується в рядку 27 декларації.

Платник податку, який має суми заниження заявленого ним бюджетного відшкодування щодо суми, визначеної податковим органом відповідно до підпункту 7.7.7 пункту 7 статті 7 Закону, та/або суму бюджетного відшкодування минулих звітних періодів, яка зараховується у зменшення податкових зобов'язань з податку на додану вартість наступних податкових періодів, заповнює Розрахунок суми, що підлягає сплаті (перерахуванню) до бюджету (додаток 2 до податкової декларації з податку на додану вартість).

Якщо за результатами поточного звітного (податкового) періоду платником податку визначено від'ємне значення різниці між сумою податкових зобов'язань і сумою податкового кредиту, сума визначеного від'ємного значення враховується у зменшення суми податкового боргу за попередні звітні (податкові) періоди з податку на додану вартість, у тому числі розстроченого або відстроченого відповідно до закону (відображається у рядку 22.1 податкової декларації), а решта зараховується до складу податкового кредиту наступного податкового періоду (відображається у рядку 22.2 податкової декларації поточного звітного (податкового) періоду та переноситься до рядка 23.1 податкової декларації наступного звітного (податкового) періоду).

Якщо в наступному звітному податковому періоді різниця між сумою податкових зобов'язань і сумою податкового кредиту, з урахуванням залишку такого від'ємного значення минулого звітного (податкового) періоду, що включається до складу податкового кредиту поточного звітного (податкового) періоду, має від'ємне значення, то платником податку разом з податковою декларацією подається Розрахунок суми бюджетного відшкодування (додаток 3 до податкової декларації з податку на додану вартість). При цьому платник податку, який має право на одержання бюджетного відшкодування та прийняв

рішення про повернення повної суми бюджетного відшкодування на його рахунок у банку, подає Заяву про повернення суми бюджетного відшкодування (додаток 4 до податкової декларації з податку на додану вартість).

Не мають права на отримання бюджетного відшкодування і подання вказаного Розрахунку такі особи:

особа, яка зареєстрована як платник цього податку менш ніж за 12 календарних місяців до місяця, за наслідками якого подається заява на бюджетне відшкодування, та/або мала обсяги оподатковуваних операцій за останні 12 календарних місяців менші, ніж заявлена сума бюджетного відшкодування (крім нарахування податкового кредиту внаслідок придбання або спорудження (будівництва) основних фондів);

особа, яка не провадила діяльність протягом останніх дванадцяти календарних місяців.

Бюджетному відшкодуванню підлягає частина такого від'ємного значення, яка дорівнює сумі податку, фактично сплаченій отримувачем товарів (послуг) у попередньому податковому періоді постачальникам таких товарів (послуг).

Значення рядка 4 Розрахунку суми бюджетного відшкодування (додаток 3 до податкової декларації з податку на додану вартість) переноситься до рядка 25 податкової декларації за поточний звітний податковий період. Залежно від обраного платником напряму повернення суми бюджетного відшкодування (на рахунок цього платника у банку або у зменшення податкових зобов'язань з податку на додану вартість наступних податкових періодів) така сума в повному розмірі вказується або в рядку 25.1, або в рядку 25.2 податкової декларації з податку на додану вартість. При цьому платник податку, який має право на одержання бюджетного відшкодування та прийняв рішення про повернення повної суми бюджетного відшкодування на його рахунок у банку, подає Заяву про повернення суми бюджетного відшкодування (додаток 4 до податкової декларації з податку на додану вартість).

Залишок від'ємного значення після бюджетного відшкодування включається до складу податкового кредиту наступного податкового періоду (відображається у рядку 26 податкової декларації поточного звітного

податкового періоду та переноситься до рядка 23.2 податкової декларації наступного звітного періоду).

### **Розділ III «Розрахунки з бюджетом за звітний період» податкової декларації з податку на додану вартість (скороченої).**

Відмінність у заповненні цього розділу в порівнянні з податковою декларацією з податку на додану вартість:

1) відсутня відмітка платника про проведення відшкодування;

2) замість рядків 20 - 28 уведено нові рядки:

Сума ПДВ, яка в поточному звітному періоді підлягає нарахуванню.

Сума ПДВ, яка зменшує нарахування наступних звітних періодів.

Сума ПДВ минулого звітного періоду, яка в поточному звітному періоді зменшує суму податку, що залишається у розпорядженні платника податку для цільового використання.

Сума ПДВ, яка підлягає нарахуванню в особовому рахунку платника та залишається у розпорядженні платника податку для цільового використання (пп. 11.21, 11.29 ст. 11 Закону).

Сума ПДВ, яка в наступному звітному періоді зменшує суму податку, що залишається у розпорядженні платника податку для цільового використання, і не відображається в особовому рахунку платника";

значення рядка 24 переноситься платником до рядка 22 податкової декларації (скороченої) наступного звітного періоду.

Суми податку на додану вартість, відображені в рядку 24 податкової декларації з податку на додану вартість (скороченої), поданої платниками податку (за винятком тих, що застосовували визначені пунктами 11.12, 11.21, 11.29 та 11.35 статті 11 Закону спеціальні режими оподаткування) за останній податковий період в умовах дії Закону, чинного до внесення змін Законом N 2505, включаються із знаком "-" до рядка 8.4 "інші випадки" податкової декларації з податку на додану вартість, що подається після набуття чинності Законом N 2505.

## 2.11.Відповідальність платників податку за порушення норм Закону „Про ПДВ”

Вид порушення	Відповідальність	Підстава
Занижене податкове зобов'язання	1 . Штраф у розмірі 5 % від суми недоплати за кожний податковий період з моменту виникнення недоплати до отримання податкового повідомлення, але не більше 25 % такої суми і не менше 10 НМДГ	Пп. 17.1.3 Закону №2181
	2. Адміністративний штраф від 5 до 10 НМДГ (за повторне порушення протягом року - від 10 до 15 НМДГ) за ведення податкового обліку з порушенням порядку	Абзац другий п. 11 Закону про податкову службу
ПЗ не сплачене в 10-денний термін з моменту узгодження (подання декларації або рішення податкового органу)	1. Штраф у розмірі 10 % узгодженої суми ПЗ - при затримці до 30 днів; 20 % - при затримці від 31 до 90 днів; 50 % - при затримці більше 90 днів	Пп. 17. 1.7 Закону № 2181
	2. Пеня за прострочення сплати узгодженого ПЗ -з першого робочого дня, що настає за останнім днем граничного терміну сплати ПЗ за податковим повідомленням до моменту сплати	Пп. 16.1.2 "б" Закону № 2181
	3. Адміністративний штраф від 5 до 10 НМДГ (за повторне порушення протягом року - від 10 до 15 НМДГ) за несвоєчасне подання платіжних доручень на сплату ПДВ	Абзац другий п. 11 Закону про податкову службу

ПК не підтверджується ПН	1 . Штраф у розмірі 5 % від суми недоплати за кожний податковий період з моменту виникнення недоплати до отримання податкового повідомлення, але не більше 25 % такої суми і не менше 10 НМДГ	Пп. 7.4.5 Закону про ПДВ; пп. 17.1.3 Закону № 2181
	2. Адміністративний штраф від 5 до 10 НМДГ (за повторне порушення протягом року - від 10 до 15 НМДГ) за ведення податкового обліку з порушенням порядку	Абзац другий п. 1 Закону про податкову службу
У податковій декларації допущена арифметична або методологічна помилка	1. Штраф у розмірі 5 % суми донарахованого ПЗ, але не менше 1 НМДГ	Пп. 17. 1.4 Закону № 2181
	2. Адміністративний штраф від 5 до 10 НМДГ (за повторне порушення протягом року - від 10 до 15 НМДГ) за ведення податкового обліку з порушенням порядку	Абзац другий п. 11 Закону про податкову службу
Не подана податкова декларація з ПДВ	1 . Штраф у розмірі 10 НМДГ за кожне таке неподання або затримку	Пп. 17.1.1 Закону № 2181
	2. Адміністративний штраф від 5 до 10 НМДГ (за повторне порушення протягом року - від 10 до 15 НМДГ) за відсутність податкового обліку	Абзац другий п. 11 Закону про податкову службу
	3. У випадку якщо податковий орган самостійно визначає суму податкового зобов'язання, додатково стягується штраф у розмірі 10 % за кожний місяць затримки податкової декларації, але не	Пп. 17.1.2 Закону № 2181

	більше 50 % від суми податкового зобов'язання г не менше 10 НМДГ	
Відмовлено покупцеві у видачі ПН	1. Зменшення суми ПК поточного податкового періоду на суму податку, сплачену при продажу товарів (робіт, послуг)	П. 10.1 Закону про ПДВ
	2. Адміністративний штраф від 5 до 10 НМДГ (за повторне порушення протягом року - від 10 до 15 НМДГ) за ведення податкового обліку з порушенням порядку	Абзац другий п. 11 Закону про податкову службу
Продаж (відчуження) товарів (продукції) без нарахування ПДВ платником податків	1. Штраф у подвійному розмірі від суми зобов'язання з ПДВ	Пл. 17Ж9 Закону №2181
	2. Адміністративний штраф від 5 до 10 НМДГ (за повторне порушення протягом року т від 10 до 15 НМДГ) за ведення податкового обліку з порушенням порядку	Абзац другий п. 11 Закону про податкову службу
Несвоєчасна реєстрація як платника ПДВ особи, яка є платником згідно зі ст. 2 Закону про ПДВ: — якщо оподатковувані операції не здійснювалися	штраф у розмірі 20 НМДГ	П. 9 Інструкції №1 10, абзац другий ст. 15 Указу № 857
— оподатковувані	штраф у розмірі ПДВ, нарахованого на	Абзац третій от.

операції здійснювалися без нарахування ПДВ	суму продажу, але не менше 20 НМДГ (без права на ПК)	15 Указу №857
— оподатковувані операції здійснювалися з нарахуванням ПДВ	штраф у розмірі подвійної суми отриманого ПДВ, але не менше 1 000 НМДГ (без права на ПК); орган податкової служби зобов'язаний звернутися до прокурора з поданням про порушення кримінальної справи щодо посадових осіб у зв'язку з ухиленням від оподаткування	Абзац четвертий ст. 1 5 Указу № 857
Неправомірне завищення отриманого бюджетного відшкодування	1 . Штраф у розмірі 5 % від суми недоплати за кожний податковий період з моменту виникнення недоплати до отримання податкового повідомлення, але не більше 25 % такої суми і не менше 10 НМДГ.	П. 9 і пп. 6.1.3 Інструкції № 10; абзац другий ст. 17 Указу № 857
	2. Адміністративний штраф від 5 до 10 НМДГ (за повторне порушення протягом року - від 10 до 15 НМДГ) за ведення податкового обліку з порушенням порядку	Абзац другий п. 1 1 Закону про податкову службу



## Тема 3

### Облік розрахунків з бюджетом з податку на прибуток.

#### 3.1. Платники податку на прибуток

Облік розрахунків з бюджетом з податку на прибуток регламентований Законом України „Про внесення змін до Закону України „Про оподаткування прибутку підприємств” від 22.05.97р. з наступними змінами та доповненнями. На сьогоднішній день цей Закон діє в редакції з врахуванням змін внесених 24.12.02 року. Ці зміни набрали чинності з 1.01.03р.

У відповідності із статтею 2 Закону платниками цього податку є:

1. з числа резидентів — суб'єкти господарської діяльності, бюджетні, громадські та інші підприємства, установи та організації, які здійснюють діяльність, спрямовану на отримання прибутку як на території України, такі за її межами;
2. з числа нерезидентів— фізичні чи юридичні особи, створені у будь-якій організаційно-правовій формі, які отримують доходи з джерелом їх походження з України;
3. Філії, відділення та інші відокремлені підрозділи платників податку зазначених у підпункті 1 цього пункту, що не мають статусу юридичної особи, розташовані на території іншої, ніж такий платник податку, територіальної громади.

Платник податку, який має такі філії, може прийняти рішення щодо сплати консолідованого податку та сплачувати податок до бюджетів територіальних громад за місцезнаходженням філій, а також до бюджету територіальної громади за своїм місцезнаходженням, визначений згідно з нормами цього Закону та зменшений на суму податку, сплаченого до бюджетів територіальних громад за місцезнаходженням філій.

Сума податку на прибуток філій за відповідний звітний (податковий) період визначається розрахунково виходячи із загальної суми податку, нарахованого платником податку, розподіленого пропорційно питомій вазі суми валових витрат філій та амортизаційних відрахувань, нарахованих по

основних фондах такого платника податку, які розташовані за місцезнаходженням філії, у загальній сумі валових витрат та амортизаційних відрахувань цього платника податку.

Вибір порядку сплати податку на прибуток, визначеного цим підпунктом, здійснюється платником податку самостійно до 1 липня року, що передує звітному, про що повідомляються податкові органи за місцезнаходженням такого платника податку та його філій (відокремлених підрозділів). Зміна порядку сплати податку протягом звітного року не дозволяється. При цьому філії (відокремлені підрозділи) подають податковому органу за своїм місцезнаходженням розрахунок податкових зобов'язань щодо сплати консолідованого податку, форма якого встановлюється центральним органом державної податкової служби України.

Відповідальність за своєчасне та повне внесення сум податку до бюджету територіальної громади за місцезнаходженням філії несе платник податку, у складі якого знаходиться така філія.

4. Постійні представництва нерезидентів, які отримують доходи з джерел їх походження з України<sup>4</sup>
5. Інші платники, повний перелік яких наведений в статті 2 Закону.

### **3.2. Порядок визначення прибутку до оподаткування в бухгалтерському та податковому обліках**

Відповідно до статті 3 Закону об'єктом оподаткування податку на прибуток є **прибуток**, який визначається як різниця між скорегованим валовим доходом, валовими витратами та амортизацією основних фондів і нематеріальних активів виробничого призначення:

$$П = ВДс - ВВ - А,$$

де П – прибуток до оподаткування;

ВДс – скорегований валовий дохід;

ВВ – валові витрати;

А - амортизація основних фондів і нематеріальних активів виробничого призначення.

Об'єкт оподаткування податку на прибуток визначається в податковій звітності з цього податку, якою є Декларація з податку на прибуток підприємства.

В бухгалтерському обліку прибуток до оподаткування визначається як різниця між виручкою від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг за мінусом непрямих податків (ПДВ, акцизний збір) і витратами підприємства. Фінансовий результат в бухгалтерському обліку являє собою сальдо по відповідних субрахунках рахунка 79.

В податковому обліку на відміну від бухгалтерського обліку валовий дохід і валові витрати включають в себе акцизний збір.

### **3.3. Економічний зміст валового доходу і його загальна структура**

Визначення валового доходу і його структура наведені в статті 4 Закону. Під *валовим доходом* згідно із цією статтею розуміють загальну суму доходу платника податку від усіх видів діяльності, отриманого (нарахованого) протягом звітного періоду в грошовій, матеріальній або нематеріальній формах як на території України, її континентальному шельфі, виключній (морській) економічній зоні, так і за їх межами.

Основними складовими валового доходу підприємства є:

✓ загальні доходи від продажу товарів (робіт, послуг), у тому числі допоміжних та обслуговуючих виробництв, що не мають статусу юридичної особи, а також доходи від продажу цінних паперів (крім операцій з їх первинного випуску (розміщення) та операцій з їх кінцевого погашення (ліквідації)).

✓ доходи від здійснення банківських, страхових та інших операцій з надання фінансових послуг, торгівлі валютними цінностями, цінними паперами, борговими зобов'язаннями та вимогами.

✓ доходи від спільної діяльності та у вигляді дивідендів, отриманих від нерезидентів, процентів, роялті, володіння борговими вимогами, а також доходів від здійснення операцій лізингу (оренди).

✓ доходи, не враховані в обчисленні валового доходу періодів, що передують звітному, та виявлені у звітному періоді.

✓ доходи з інших джерел, у тому числі, але не виключно, у вигляді:

сум безповоротної фінансової допомоги, отриманої платником податку у звітному періоді, вартості товарів (робіт, послуг), безоплатно наданих платнику податку у звітному періоді, крім їх надання неприбутковим організаціям згідно з пунктом 7.11 статті 7 цього Закону;

сум поворотної фінансової допомоги, отриманої платником податку у звітному періоді, що залишається неповерненою на кінець такого звітного періоду від осіб, що не є платниками цього податку (у тому числі нерезидентів), або осіб, які згідно із законодавством мають пільги з цього податку, включаючи право (застосовувати ставку податку нижчу, ніж установлена пунктом 7.2 статті 7 або статтею 10 цього Закону. У разі коли у майбутніх податкових періодах платник податку повертає таку поворотну фінансову допомогу (її частину) особі, яка її надала, такий платник податку збільшує суму валових витрат на суму такої поворотної фінансової допомоги (її частини) за наслідками податкового періоду, в якому відбулося таке повернення. При цьому валові доходи такого платника податку не збільшуються на суму умовно нарахованих процентів, а податкові зобов'язання особи, що надала поворотну фінансову допомогу, не змінюються як при її видачі, так і при її зворотному отриманні. Як виняток з правила, визначеного цим абзацом, операції з отримання (надання) фінансової допомоги між платником податку та його філіями, відділеннями, іншими відокремленими підрозділами, що не мають статусу юридичної особи, розташованими на території України, не призводять до зміни їх валових витрат або валових доходів;

сум коштів страхового резерву, використаних не за призначенням;

вартості матеріальних цінностей, переданих платнику податку згідно з договорами схову (у відповідальне зберігання) та використаних ним у власному виробничому чи господарському обороті;

сум штрафів та/або неустойки чи пені, фактично одержаних за рішенням сторін договору або за рішенням відповідних державних органів, суду;

сум державного мита, попередньо сплаченого позивачем, що повертається на його користь за рішенням суду;

сум акцизного збору, сплачених (нарахованих) покупцями підакцизних товарів (за їх рахунок) на користь платника такого акцизного збору, уповноваженого законом вносити його до бюджету, та рентних платежів, а також сум збору у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на електричну та теплову енергію;

Не включаються до складу валового доходу:

1. Суми податку на додану вартість, отримані (нараховані) платником податку на додану вартість, нарахованого на вартість продажу товарів (робіт, послуг), за винятком випадків, коли підприємство-продавець не є платником податку на додану вартість.

2. Суми коштів або вартість майна, отримані платником податку як компенсація (відшкодування) за примусове відчуження державою іншого майна платника податку у випадках, передбачених законодавством.

3. Суми коштів або вартість майна, отримані платником податку за рішенням суду або внаслідок задоволення претензій у порядку, встановленому законодавством як компенсація прямих витрат або збитків, понесених таким платником податку в результаті порушення його прав та інтересів, що охороняються законом, у разі якщо вони не були віднесені таким платником податку до складу валових витрат, або відшкодовані за рахунок коштів страхових резервів.

4. Суми коштів у частині надмірно сплачених податків, зборів (обов'язкових платежів), що повертаються або мають бути повернені платнику податку з бюджетів, якщо такі суми не були включені до складу валових витрат.

5. Суми коштів або вартість майна, що надходять платнику податку у вигляді прямих інвестицій або реінвестицій у корпоративні права, емітовані таким платником податку, в тому числі грошові або майнові внески, згідно з договорами про спільну діяльність на території України без створення юридичної особи.

6. Суми доходів органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування від надання державних послуг (видачі дозволів (ліцензій), сертифікатів, посвідчень, реєстрації, інших послуг, обов'язковість придбання яких передбачена законодавством), у разі зарахування таких доходів до відповідних бюджетів.

7. Суми доходів, накопичуваних на пенсійних рахунках у межах механізму додаткового пенсійного забезпечення, створених згідно з нормами пункту 5.8 Закону про прибуток, а також суми надходжень до інших неприбуткових *установ і організацій*, що відповідають вимогам пункту 7.11 Закону про прибуток.

8. Кошти спільного інвестування інститутів спільного інвестування (ІСІ) - кошти, залучені від інвесторів ІСІ, доходи від здійснення операцій з активами ІСІ та доходи, нараховані за активами ІСІ.

9. Номінальну вартість взятих на облік, але неоплачених (непогашених) цінних паперів, які засвідчують відносини позики, а також платіжних документів, емітованих (виданих) боржником на користь (на ім'я) платника податку як забезпечення або підтвердження заборгованості такого боржника перед таким платником податку (облігацій, ощадних сертифікатів, казначейських зобов'язань, векселів, боргових розписок, акредитивів, чеків, гарантій, банківських наказів та інших подібних платіжних документів).

10. Доходи від спільної діяльності на території України без створення юридичної особи, дивіденди, отримані платником податку від інших платників податку, що оподатковані у порядку, встановленому пунктами 7.7 та 7.8 цього Закону.

11. Кошти або майно, які повертаються власнику корпоративних прав, емітованих юридичною особою, після повної і кінцевої ліквідації такої

юридичної особи-емітента, або після закінчення договору про спільну діяльність, але не вище номінальної вартості акцій (часток, паїв).

12. Кошти або майно, що надходять у вигляді міжнародної технічної допомоги, яка надається іншими державами відповідно до міжнародних угод, що набрали чинності у встановленому законодавством порядку.

13. Кошти, що надаються платнику податку - суб'єктові інноваційної діяльності спеціалізованими державними і комунальними інноваційними фінансово-кредитними установами відповідно до Закону України "Про інноваційну діяльність" та у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

14. Вартість основних фондів, безоплатно отриманих платником податку з метою здійснення їх експлуатації у випадках, передбачених законодавством:

— якщо такі основні фонди отримані за рішенням органів центральної виконавчої влади;

— у разі отримання спеціалізованими експлуатуючими підприємствами об'єктів енергопостачання, газо- і теплозабезпечення, водопостачання, каналізаційних мереж відповідно до рішень місцевих органів виконавчої влади та виконавчих органів рад, прийнятих у межах їх повноважень;

— у разі отримання підприємствами комунальної власності об'єктів соціальної інфраструктури, зазначених у підпункті 5.4.9 пункту 5.4 статті 5 цього Закону, що перебували на балансі інших підприємств та утримувалися за їх рахунок.

Основні фонди, що отримуються у випадках, передбачених цим підпунктом, приймаються на баланс за балансовою вартістю.

Порядок безоплатної передачі таких основних фондів встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Кошти або майно, що надаються у вигляді безповоротної допомоги громадським організаціям інвалідів та підприємствам і організаціям, що визначені пунктом 7.12 статті 7 Закону про прибуток.

### **3.4.Економічний зміст валових витрат і їх загальна структура**

Визначення валових витрат і їх структура регламентовані ст.5 Закону про прибуток. Згідно з цією статтею *валові витрати виробництва та обігу* (далі – валові витрати) - сума будь-яких витрат платника податку у грошовій, матеріальній або нематеріальній формах, здійснюваних як компенсація вартості товарів (робіт, послуг), які придбаваються (виготовляються) таким платником податку для їх подальшого використання у власній господарській діяльності.

#### До складу валових витрат включаються:

Суми будь-яких витрат, сплачених (нарахованих) протягом звітного періоду у зв'язку з підготовкою, організацією, веденням виробництва, продажем продукції (робіт, послуг) і охороною праці, у тому числі витрати з придбання електричної енергії (включаючи реактивну), з урахуванням обмежень, установлених пунктами 5.3 -5.8 статті 5 Закону про прибуток.

Суми коштів або вартість товарів (робіт, послуг), добровільно перераховані (передані) протягом звітного року до Державного бюджету України або бюджетів місцевого самоврядування, до неприбуткових організацій, визначених у пункті 7.11 статті 7 цього Закону, у розмірі, що становить не менше двох та не більше п'яти відсотків оподаткованого прибутку попереднього звітного року, за винятком відрахувань, визначених пунктом 5.8 статті 5, та внесків, передбачених підпунктом 5.2.17 цього пункту Закону про прибуток.

Сума коштів, перерахованих підприємствами всеукраїнських об'єднань осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, на яких працює за основним місцем роботи не менше 75 відсотків таких осіб, цим об'єднанням для проведення їх благодійної діяльності, але не більше 10 відсотків оподаткованого прибутку попереднього звітного періоду.

Суми внесених (нарахованих) податків, зборів (обов'язкових платежів), установлених Законом України "Про систему оподаткування" (крім тих, що



прямо не визначені у переліку податків, зборів (обов'язкових платежів), визначених зазначеним Законом), включаючи акцизний збір та рентні платежі, а також збір у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на електричну та теплову енергію.

Для платників податку, основною діяльністю яких є виробництво сільськогосподарської продукції, до складу валових витрат включається плата за землю, що не використовується в сільськогосподарському виробничому обороті.

Суми витрат, не віднесені до складу валових витрат минулих звітних податкових періодів у зв'язку з втратою, знищенням або зіпсуттям документів, установлених правилами податкового обліку, та підтверджених такими документами у звітному податковому періоді.

Суми витрат, не враховані у минулих податкових періодах у зв'язку з допущенням помилок та виявлених у звітному податковому періоді у розрахунку податкового зобов'язання.

Суми безнадійної заборгованості в частині, що не була віднесена до валових витрат, у разі коли відповідні заходи щодо стягнення таких боргів не привели до позитивного наслідку, а також суми заборгованості, стосовно яких закінчився строк позовної давності. Для банків та інших небанківських фінансових установ норми цього пункту діють з урахуванням норм статті 12 Закону про прибуток.

Суми витрат, пов'язаних з поліпшенням основних фондів у межах, встановлених підпунктом 8.7.1 Закону про прибуток, та суми перевищення балансової вартості основних фондів та нематеріальних активів над вартістю їх продажу, визначені у порядку, встановленому статтею 8 Закону про прибуток.

Суми витрат, пов'язаних з безоплатним наданням працівникам вугільної промисловості, непрацюючим пенсіонерам, які мають стаж роботи на підприємствах галузі не менш як 10 років на підземних роботах або не менш як 20 років на поверхні, інвалідам з числа осіб, що під час роботи на цих підприємствах отримали каліцтво або професійні захворювання, а також сім'ям

працівників вугільної промисловості, що загинули на виробництві, які отримують пенсію в разі втрати годувальника, вугілля на побутові потреби за нормами, що встановлюються у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Суми коштів, спрямовані уповноваженими банками до додаткового спеціального резерву страхування коштів пенсійного фонду банківського управління відповідно до Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про проведення експерименту в житловому будівництві на базі холдингової компанії "Київміськбуд".

Суми коштів або вартість майна, добровільно перераховані (передані) для цільового використання з метою охорони культурної спадщини установам науки, освіти, культури, заповідникам, музеям-заповідникам, а також неприбутковим установам та організаціям у випадках, визначених у пункті 7.11 статті 7 Закону про прибуток, у розмірі, що становить не менше двох та не більше п'яти відсотків оподаткованого прибутку попереднього звітного періоду (для громадських організацій інвалідів - не більше десяти відсотків оподаткованого прибутку попереднього звітного періоду).

Суми витрат, пов'язаних з придбанням, добудовою об'єкта незавершеного будівництва та введенням його в експлуатацію, які виникають у платника податку - покупця об'єкта незавершеного будівництва протягом строку будівництва, визначеного умовами приватизації. При цьому такі витрати амортизації не підлягають.

Рішення про включення зазначених витрат до валових витрат під час розрахунку податку на прибуток приймається платником податку самостійно.

Суми витрат, пов'язаних з підтвердженням відповідності продукції, систем якості, систем управління якістю, систем управління довіллям, персоналу встановленим вимогам відповідно до Закону України "Про підтвердження відповідності".

Суми витрат, пов'язаних з розвідкою (дорозвідкою) та облаштуванням нафтових та газових родовищ (за винятком витрат на спорудження будь-яких свердловин, що використовуються для розробки нафтових та газових родовищ).

Суми коштів або вартість майна, добровільно перераховані (передані) організаціям роботодавців та їх об'єднанням, створеним відповідно до закону з цього питання, у вигляді вступних, членських та цільових внесків, але не більше 0,2 відсотка фонду оплати праці платника податку у розрахунку за звітний рік.

Не включаються до складу валових витрат, витрати на:

Потреби, не пов'язані з веденням господарської діяльності, а саме:

— організацію та проведення прийомів, презентацій, свят, розваг та відпочинку, придбання та розповсюдження подарунків (крім благодійних внесків та пожертвувань неприбутковим організаціям, визначеним пунктом 7.11 Закону про прибуток, та витрат, пов'язаних з проведенням рекламної діяльності, які регулюються нормами підпункту 5.4.4 статті 5). Обмеження частини другої цього підпункту не стосуються платників податку, основною діяльністю яких є організація прийомів, презентацій і свят за замовленням та за рахунок інших осіб;

— придбання лотерей, участь в азартних іграх;

— фінансування особистих потреб фізичних осіб за винятком виплат, передбачених пунктами 5.6 і 5.7 статті 5, та в інших випадках, передбачених нормами Закону про прибуток.

Придбання, будівництво, реконструкцію, модернізацію, ремонт та інші поліпшення основних фондів та витрати, пов'язані з видобутком корисних копалин, а також з придбанням нематеріальних активів, які підлягають амортизації, згідно із статтями 8 і 9 та підпунктом 7.9.4 Закону про прибуток.

Сплату податку на прибуток підприємств, податку на нерухомість, а також податків, установлених пунктами 7.8, 10.2 і статтею 13 Закону про прибуток; сплату податку на додану вартість, включеного до ціни товарів (робіт, послуг), що придбаваються платником податку для виробничого або невиробничого використання, сплату податків на доходи фізичних осіб, які відраховуються за рахунок сум виплат таких доходів згідно із законом України про оподаткування доходів фізичних осіб.

Для платників податку на прибуток підприємств, які не зареєстровані як платники податку на додану вартість, до складу валових витрат виробництва (обігу) входять суми податків на додану вартість, сплачених у складі ціни придбання товарів (робіт, послуг), вартість яких належить до валових витрат такого платника податку.

У разі якщо платник податку на прибуток, зареєстрований як платник податку на додану вартість, одночасно здійснює операції з продажу товарів (робіт, послуг), що оподатковуються податком на додану вартість та звільнені від оподаткування, або не є об'єктом оподаткування таким податком, податок на додану вартість, сплачений у складі витрат на придбання товарів (робіт, послуг), які відносяться до складу валових витрат, та основних фондів і нематеріальних активів, що підлягають амортизації, включається відповідно до валових витрат або балансова вартість відповідної групи основних фондів збільшується на суму, що не включена до складу податкового кредиту такого платника податку згідно із Законом України "Про податок на додану вартість".

Сплату вартості торгових патентів, яка враховується у зменшення податкових зобов'язань платника податку в порядку, передбаченому пунктом 16.3 Закону про прибуток.

Сплату штрафів та/або неустойки чи пені за рішенням сторін договору або за рішенням відповідних державних органів, суду.

Утримання органів управління об'єднань платників податку, включаючи утримання холдингових компаній, які є окремими юридичними особами.

Під терміном "холдингові компанії" слід розуміти юридичних осіб, які є власниками інших юридичних осіб або здійснюють контроль над такими юридичними особами, як пов'язані особи, відповідно до пункту 1.26 Закону про прибуток.

Виплату емісійного доходу на користь емітента корпоративних прав.

Виплату дивідендів.

Виплату винагород або інших видів заохочень пов'язаним з таким платником податку фізичним чи юридичним особам у разі, якщо немає документальних доказів, що таку виплату або заохочення було проведено як

компенсацію за фактично надану послугу (відпрацьований час). За наявності зазначених документальних доказів віднесенню до складу валових витрат підлягають фактичні суми виплат (заохочень), але не більші ніж суми, розраховані за звичайними цінами.

Не підлягають віднесенню до складу валових витрат суми збитків платника податку, понесених у зв'язку з продажем товарів (робіт, послуг) або їх обміном за цінами, що нижчі за звичайні, пов'язаним з таким платником податку особам.

У разі коли сума виплат (заохочень) або її частина пов'язаним фізичним особам не визнаються валовими витратами, така сума (або її частина) є базою для нарахування внесків на соціальні заходи, передбачені пунктом 5.7 статті 5 Закону про прибуток.

Не належать до складу валових витрат будь-які витрати, не підтверджені відповідними розрахунковими, платіжними та іншими документами, обов'язковість ведення і зберігання яких передбачена правилами ведення податкового обліку.

У разі втрати, знищення або зіпсуття зазначених документів платник податку має право письмово заявити про це податковому органу та здійснити заходи, необхідні для поновлення таких документів. Письмова заява має бути надіслана до/або разом з поданням розрахунку податкових зобов'язань звітного періоду. Якщо платник податку не подасть у такий строк письмову заяву та не поновить зазначених документів до закінчення податкового періоду, що настає за звітним, непідтверджені відповідними документами витрати не визнаються валовими витратами і на суму недосплаченого податку нараховується пеня у розмірі облікової ставки Національного банку України, збільшеної в 1,2 рази.

Якщо платник податку поновить зазначені документи у наступних періодах, підтверджені витрати (з урахуванням сплаченої пені) включаються до валових витрат податкового періоду, на який припадає таке поновлення.

Особливості віднесення витрат подвійного призначення до складу валових витрат платника податку.

До валових витрат включаються:

Витрати платника податку на забезпечення найманих працівників спеціальним одягом, взуттям, обмундируванням, що необхідні для виконання професійних обов'язків, а також продуктами спеціального харчування за переліком, що встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Витрати, крім тих, що підлягають амортизації, пов'язані з науково-технічним забезпеченням господарської діяльності, на винахідництво і раціоналізацію господарських процесів, проведення дослідно-експериментальних та конструкторських робіт, виготовлення та дослідження моделей і зразків, пов'язаних з основною діяльністю платника податку, виплатою роялті та придбанням нематеріальних активів (крім тих, що підлягають амортизації) для їх використання в господарській діяльності платника податку. Норми цього підпункту стосуються витрат на зазначені заходи незалежно від того, чи призвели такі заходи до збільшення доходів платника податку.

Витрати на придбання літератури для інформаційного забезпечення господарської діяльності платника податку, у тому числі з питань законодавства, і передплату спеціалізованих періодичних видань, а також на проведення аудиту згідно з чинним законодавством, включаючи проведення добровільного аудиту за рішенням платника податку.

Витрати платника податку, пов'язані з професійною підготовкою або перепідготовкою за профілем такого платника податку фізичних осіб, що перебувають у трудових відносинах з таким платником податку, в українських закладах освіти, за винятком фізичних осіб, пов'язаних з таким платником податку. Порядок професійної підготовки і перепідготовки та розміри витрат на такі цілі встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Обов'язки з доведення зв'язку витрат на цілі, обумовлені цим підпунктом, з основною діяльністю платника податку, покладаються на такого платника податку.

У разі виникнення розбіжностей між податковим органом та платником податку стосовно зв'язку витрат на цілі, обумовлені цим підпунктом, з основною діяльністю платника податку, такі податкові органи зобов'язані

звернутися до Міністерства України у справах науки і технологій, чий експертний висновок є підставою для прийняття рішення податковим органом.

Оскарження рішень податкових органів, прийнятих на підставі експертних висновків Міністерства України у справах науки і технологій, провадиться платниками податку в загальному порядку.

Інші витрати пов'язані з господарською діяльністю підприємства.

### **3.5.Облік доходу від продажу товарів, робіт, послуг**

До доходів від продажу товарів (робіт, послуг) будівельних підприємств відносяться вартість виконаних для замовників будівельно-монтажних робіт за мінусом непрямих податків або сума отриманої попередньої оплати без ПДВ, в залежності від того, яка подія була першою. У випадку виконання будівельно-монтажних робіт для бюджетних підприємств валовий дохід підрядних організацій виникає після погашення такими підприємствами заборгованості за виконані роботи („касовий метод”).

Первинними документами, на основі яких визначається дохід від продажу виконаних робіт в будівельних організаціях є:

- довідка про вартість виконаних підрядних робіт (ф. № КБ-3);
- акт про вартість виконаних підрядних робіт (ф. №КБ-2в);
- виписка з рахунка в банку, в якій зазначена сума отриманої попередньої оплати за БМР.

Вище названі первинні документи узагальнюються в регістрах аналітичного і синтетичного обліку (відомість 5-Б, 16-Б, відомість до журналу №3, журнал-ордер №11, або відповідна машинограма).

На підприємствах інших галузей економіки України такими первинними документами і регістрами є акти виконаних робіт, рахунки, товарно-транспортні накладні та інші.

До доходів пов'язаних з продажем товарів (робіт, послуг) будівельних підприємств крім доходів від продажу будівельно-монтажних робіт, відносяться також вартість реалізованих покупцям виробничих запасів, наданих

послуг будівельної техніки, автотранспорту, продукції допоміжних, підсобних виробництв за мінусом непрямих податків.

Первинними документами, на основі яких визначається валовий дохід від вище названого продажу є акти виконаних робіт, накладні, рахунки тощо.

Аналітичний і синтетичний облік такого доходу ведеться в тих же регістрах, що і облік валового доходу отриманого від основної діяльності будівельних підприємств.

Валові доходи від продажу товарів (робіт, послуг) визначаються на основі наступних бухгалтерських проведення:

**- перша подія – виконані роботи:**

Дт 36 Кт 70 – на вартість виконаних БМР разом з ПДВ  
мінус

Дт 70 Кт 641 – на суму ПДВ в частині вартості виконаних БМР;

Дт 36 Кт 71 – на вартість реалізованих запасів, послуг на сторону, продукції допоміжних виробництв разом з ПДВ  
мінус

Дт 71 Кт 641 – на суму ПДВ в частині реалізованих запасів, послуг на сторону, продукції допоміжних виробництв;

**- перша подія – попередня оплата:**

Дт 31 Кт 681 – на суму попередньої оплати разом з ПДВ  
мінус

Дт 643 Кт 641 – на суму ПДВ в частині попередньої оплати.

На практиці з метою спрощення визначення суми валового доходу, пов'язаний з реалізацією товарів, робіт, послуг, такий дохід визначається наступним чином: кредитовий оборот по рахунку 70 – ПДВ в частині цього обороту + кредитовий оборот по рахунку 71 в частині реалізованих запасів – ПДВ + коригування субрахунка 681 „Розрахунки за авансами одержаними” на кінець і початок кварталу за мінусом ПДВ, якщо таке коригування є додатнім. У випадку від'ємного значення коригування, воно зменшує валовий дохід від реалізації.



Якщо підприємство здійснює продаж товарів (робіт, послуг), який не є об'єктом оподаткування ПДВ, то валовий дохід відображається в податковій звітності разом з цим податком. Вище названі валові доходи пов'язані з продажем товарів (робіт, послуг) узагальнюються в окремому рядку 01.1 Декларації з податку на прибуток підприємства. Порядок заповнення цього рядка регламентується ст.4.1.1 Закону про прибуток.

Приклад. Протягом кварталу БМУ „Промбуд” здійснило виконання будівельно-монтажні роботи загальною вартістю 120 тис. грн. Із них 60 тис. грн. – це вартість робіт з будівництва складського приміщення. За цей же період була здійснена реалізація матеріалів вартістю 9 тис. грн. Залишок на початок кварталу складав 6 тис. грн. з ПДВ. За звітний період погашення цієї попередньої оплати виконаними роботами не було, а мало місце отримання додаткової суми попередньої оплати – 6 тис. грн., включаючи ПДВ. Скласти бухгалтерські проведення і знайти валовий дохід.

*Розв'язок* Дт 36 Кт 70 – 120 тис. грн.

Дт 70 Кт 641 – 20 тис. грн.

Дт 36 Кт 71 – 9 тис. грн.

Дт 71 Кт 641 – 1,5 тис. грн..

Дт 31 Кт 681 – 6 тис. грн..

Дт 643 Кт 641 – 1 тис. грн..

Валовий дохід =  $120 - 20 + 9 - 1,5 + ((6 + 6) - 2 - (6 - 1)) = 112,5$  тис. грн.

### **3.6.Облік доходів за довгостроковими договорами, контрактами**

Під терміном "довгостроковий договір (контракт)" слід розуміти будь-який договір на виготовлення, будівництво, установку або монтаж матеріальних цінностей, що входять до складу основних фондів замовника або складових частин таких основних фондів, а також на створення нематеріальних активів, пов'язаних з таким виготовленням, будівництвом, установкою або монтажем (послуг типу "інжиніринг", науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт та розробок), за умови, якщо такий контракт

не планується завершити раніше ніж через 9 місяців з моменту здійснення перших витрат або отримання авансу (передоплати).

Оподаткування підприємств за довготерміновими контрактами має цілий ряд особливостей:

- валовими витратами при укладанні такого контракту є фактичні витрати підприємства, яке воно здійснило при будівництві, виготовлені основних засобів, нематеріальних активів, проведення науково-дослідних робіт;

- валові доходи визначаються множенням валових витрат на оціночний коефіцієнт рентабельності, який представляється в договірній ціні контракту.

Виконавець самостійно визначає доходи і витрати, нараховані (понесені) протягом звітного періоду у зв'язку із виконанням довгострокового договору (контракту), використовуючи оціночний коефіцієнт виконання такого довгострокового контракту.

Оціночний коефіцієнт виконання довгострокового договору (контракту) визначається як співвідношення суми фактичних витрат звітного періоду до суми загальних витрат, що плануються виконавцем при виконанні довгострокового контракту.

Дохід виконавців у звітному періоді визначається як добуток загальнодоговірної ціни довгострокового договору (контракту) на оціночний коефіцієнт виконання довгострокового контракту.

Витрати виконавця у звітному періоді визначаються на рівні фактично оплачених (нарахованих) витрат, пов'язаних із виконанням довгострокового договору (контракту) у такому звітному періоді.

Витрати і доходи, понесені (нараховані) виконавцем довгострокового договору (контракту) протягом звітного періоду, включаються до складу валових витрат або валових доходів такого виконавця за наслідками такого періоду.

Після завершення довгострокового договору (контракту) виконавець здійснює перерахунок сум податкових зобов'язань, попередньо визначених ним за наслідками кожного податкового періоду протягом строку виконання такого довгострокового договору (контракту), визначаючи фактичний

коефіцієнт виконання довгострокового договору (контракту) як співвідношення витрат відповідних попередніх звітних періодів до фактичних загальних витрат, понесених (нарахованих) виконавцем при виконанні довгострокового договору (контракту), та дохід таких періодів як добуток кінцевої договірної ціни об'єкта довгострокового договору (контракту) на фактичний коефіцієнт виконання довгострокового договору (контракту).

У разі коли за наслідками перерахунку виявляється, що платник податку завищив або занижив суму податкових зобов'язань, розраховану за наслідками будь-якого попереднього податкового періоду протягом виконання довгострокового договору (контракту), зазначене завищення або заниження враховується відповідно у зменшенні або збільшенні валового доходу такого платника податку в податковому періоді завершення довгострокового договору (контракту) із застосуванням до суми визначеної різниці процента, що дорівнює 120 відсоткам ставки Національного банку України, що діяла на момент здійснення такого перерахунку, за строк дії такої переплати чи недоплати.

При цьому відлік строку позовної давності починається з податкового періоду, в якому завершується довгостроковий договір (контракт).

Податкові звіти щодо результатів діяльності виконавця довгострокового договору (контракту) за наслідками кожного податкового періоду надаються податковому органу за формою, що встановлюється центральним податковим органом.

У разі якщо об'єкт довгострокового контракту відноситься до основних фондів замовника, замовник збільшує балансову вартість відповідної групи основних фондів на суму коштів, матеріальних або нематеріальних активів, що підлягають амортизації, які надані виконавцю у вигляді авансів (передоплати) або вартості об'єкта довгострокового договору (контракту) чи його частини, що передані на баланс замовника.

У разі якщо об'єкт довгострокового договору (контракту) не відноситься до складу основних фондів замовника, замовник збільшує валові витрати звітного періоду на суму коштів, матеріальних або нематеріальних активів, наданих виконавцю у вигляді авансів (передоплати) або вартості об'єкта

довгострокового договору (контракту) чи його частини, переданих на баланс замовника у такому звітному періоді.

Наприклад. Витрати на будівництво замовленого об'єкта за кошторисом визначені у сумі 120 тис. грн. За звітний квартал фактично проведено витрат на 24 тис. грн. (Дт 90 Кт 23). Отже, оціночний коефіцієнт визначення валових доходів у звітному кварталі дорівнює  $24/120 = 0,2$ .

Вартість об'єкта, який буде збудовано і передано замовнику за контрактом, складає 160 тис. грн. Таким чином, у валові доходи звітного кварталу слід зарахувати  $(160 - 0,2) = 32$  тис. грн. До декларації про прибуток підприємства додається додаток К 2 «Доходи та витрати пов'язані з виконанням довгострокових договорів».

Щоб перейти на оподаткування за договірними контрактами підприємства подають в місцеві органи ДПА окрему заяву, в якій вказується які саме об'єкти будуть оподатковуватись за окремою схемою (як довготермінові контракти). Ця заява подається на основі наказу по підприємству про переведення оподаткування будівництва об'єкта на оподаткування за довготерміновими контрактами.

При здачі декларації про прибуток підприємства, підприємства, які здійснювали оподаткування об'єктів за довготерміновими контрактами складають спеціальний розрахунок за формами 1ДДЗ, 2ДДЗ, 3ДДЗ відповідно до Порядку №275, в якому описується порядок визначення валового доходу і валових витрат від виконання довготермінових контрактів.

Оподаткування будівництва об'єктів за довготерміновими контрактами є вигідним для підприємства за умови отримання останнім значних сум попередньої оплати від замовників.

Валові доходи від виконання довготермінових контрактів відображаються в декларації в рядку 01.3, а валові витрати – в рядку – 04.7.

Валові доходи, крім цього розшифровується в додатку К2, який складається щоквартально.

При визначенні валового доходу від виконання довгострокових контрактів сума за бухгалтерським проведенням – Дт 36 Кт 70 за мінусом ПДВ не береться до уваги.

Приклад. В звітному періоді БМУ „Промбуд” понесло витрати з будівництва об’єкта в сумі 20 тис. грн. Виконання робіт з будівництва цього об’єкта було оформлене актом. Договірна ціна цього виконання – 30 тис. грн., включаючи ПДВ. В звітному періоді будівельна організація отримала від замовника грошові кошти в сумі 60 тис. грн.. Загальна договірна ціна об’єкта 600 тис. грн., в тому числі ПДВ, загальні кошторисні витрати 400 тис. грн.

*Розв’язок.* Податкові зобов’язання при оподаткуванні на звичайних умовах = кредитний оборот по 70 рахунку – ПДВ + незакритий аванс виконаними роботами – ПДВ.

Дт 90 Кт 23 -20 тис. грн.

Дт 79 Кт 90 -20 тис. грн.

Дт 36 Кт 70 -30 тис. грн.

Дт 70 Кт 641 -5 тис. грн.

Дт 31 Кт 681 -30 тис. грн..

Дт 643 Кт 641 -5 тис. грн..

Дт 31 Кт 36 -30 тис. грн..

Дт 70 Кт 79 -25 тис. грн.

Податкове зобов’язання з податку на прибуток при звичайній системі оподаткування = ( 25( рах. 70 – ПДВ) +25 (попередня оплата – ПДВ) – 20 (факт. витрати) ) x 0,25 = 7,5 тис. грн.

Податкове зобов’язання при оподаткуванні об’єкта за довготерміновими контрактами дорівнює:

$((600-100) \times 20/400=500 \times 0,05)=(25\text{тис.грн.}-20\text{тис. грн.}) \times 0,25=1,25 \text{ тис. грн.}$

### **3.7.Облік доходів від операцій з цінними паперами, фондовими і товарними деривативами**

Облік операцій із цінними паперами регламентується нормами п. 7.6 Закону про прибуток, які, зокрема, передбачають таке:

— окремий податковий облік **ведеться в розрізі окремих видів** цінних паперів. Фінансовий результат визначається також окремо на кожний вид цінних паперів (пп. 7.6.1 Закону про прибуток);

— до валового доходу включається додатний фінансовий результат на окремий вид цінних паперів. Від'ємний фінансовий результат переноситься у зменшення фінансових результатів від операцій із цим видом цінних паперів майбутніх звітних періодів (пп. 7.6.1 і 7.6.2 Закону про прибуток);

— даним пунктом **не регулюються** операції з емісії цінних паперів та їх зворотного викупу (погашення) (пп. 7.6.1 Закону про прибуток).

Для ведення окремого обліку цінні папери групуються за типами (видами). При цьому акції обліковуються разом з корпоративними правами, які не виражені у вигляді цінних паперів. З урахуванням ст. 3 Закону про цінні папери і п. 7.6 Закону про прибуток можна виділити **5 основних груп цінних паперів**: акції та інші корпоративні права, облігації, векселі, деривативи та інші цінні папери.

**Фінансовий результат за кожним видом цінних паперів (групою)** визначається як різниця між доходами і витратами, зменшена на від'ємний фінансовий результат на цей вид цінних паперів на початок періоду.

Слід відзначити, що для визначення фінансового результату береться від'ємний фінансовий результат **на початок звітнього періоду**, який протягом року буде незмінним для всіх податкових періодів. Тобто для розрахунку фінансового результату за I квартал, півріччя, три квартали і рік використовується від'ємний фінансовий результат, що мав місце на 31 грудня попереднього року.

У всіх додатках КЗ у 2004 році від'ємний фінансовий результат (наприклад, отриманий від операцій з векселями) буде один і той же. Він відображається в ряд. 3.3 і протягом 2004 року не змінюється. Значення береться з ряд. 3 додатка КЗ до декларації за 2003 рік.

При цьому отримані додатні фінансові результати на один вид цінних паперів не зменшуються на від'ємні фінансові результати за іншими їх видами. Тобто в ряд. 01.4 додатка відображається сума тільки додатних значень рядків 1-5 додатка.

Терміни «доходи» і «витрати» в п. 7.6 визначаються таким чином:

**доходи** — сума грошових коштів або вартість майна, отримана (нарахована) платником податків від продажу, обміну або інших способів відчуження цінних паперів і деривативів (пп. 7.6.4 Закону про прибуток);

**витрати** — сума грошових коштів або вартість майна, сплачена (нарахована) платником податків продавцеві цінних паперів і деривативів як компенсація їх вартості (пп. 7.6.3 Закону про прибуток).

У випадку продажу цінних паперів нижче номінальної вартості підприємства отримують збитки, які є валовими витратами.

#### ПРИКЛАД 1

Підприємство А у II кварталі 2005 року здійснило декілька операцій із цінними паперами:

- придбало акції ВАТ «Б» на загальну суму 300 000 грн.;
- здійснило внесок до статутного фонду ТОВ «В» у сумі 65 000 грн.;
- реалізувало частину акцій ВАТ «Б» та акції ВАТ «Г» на суму 425000 грн.

На початок 2005 року у підприємства А є від'ємний фінансовий результат у розмірі 140 000 грн. (сума, раніше сплачена за акції ВАТ «Г» і відображена в ряд. 1 додатка КЗ до декларації за 2004 рік). У I кварталі операцій із цінними паперами підприємство не здійснювало.

У цьому випадку в окремому податковому обліку будуть відображені:

- доходи — 425 000 грн. (ряд. 1.1 додатка КЗ);
- витрати — 365 000 грн. (ряд. 1.2 додатка КЗ);
- від'ємний фінансовий результат попереднього звітного року 140 000 грн. (ряд. 1.3 додатка КЗ).

Таким чином, фінансовий результат за акціями та іншими корпоративними правами у сумі дорівнює 80 000 грн. (425 000 — 365 000 — 140 000) — він відображається в ряд. 1 додатка КЗ зі знаком «мінус».

### ПРИКЛАД 2

Продовжимо приклад 1. У II кварталі 2005 року підприємство А також здійснило операції з векселями:

- придбало вексель № 1 за 550 000 грн.;
- реалізувало вексель № 1 з дисконтом за 520 000 грн.;
- реалізувало вексель № 2 за 135 000 грн.

Від'ємний фінансовий результат на початок 2005 року — 45 000 грн. — перенесений у ряд. 3.3 додатка з ряд. 3 додатка КЗ до декларації за 2004 рік.

Фінансовий результат у розрізі векселів виявиться додатним: 120 000 грн. (550 000 + 135 000 — 520 000 — 45 000). Він підлягає відображенню в ряд. 3 додатка КЗ, а також перенесенню в ряд. 01.4 і включенню до валового доходу.

### ПРИКЛАД 3

На 01.01.05 р. у підприємства є від'ємний фінансовий результат за операціями з векселями в розмірі 175 000 грн. У I кварталі операції із цінними паперами підприємством не проводилися, а у II кварталі були здійснені такі операції:

№ п/п	Зміст операції	Бухгалтерський облік			Окремий податковий облік	
		Дт	Кт	Сума	Дохід	Витрати
1	2	3	4	5	6	7
1.	Отримані акції ВАТ «А»	141	685	110 000	—	110 000 (акції)
2.	Здійснений внесок до статутного фонду ТОВ «Б»	141	685	78000	—	78 000 (акції)
3.	Продані акції ВАТ «А»	377	741	119000	119 000 (акції)	—
4.	Відображена собівартість проданих акцій ВАТ «А»	971	141	110000	—	—
5.	Отриманий вексель № 1 від покупця	341	361	760 000	—	760 000 (векселі)
6.	Виписаний вексель № 2 продавцеві	631	621	700 000	—	—
7.	Придбаний вексель № 3	352	685	980 000	—	980 000



						(векселі)
8.	Придбаний вексель № 4	352	685	810 000	—	810 000 (векселі)
9.	Проданий вексель № 3	377	741	900 000	900 000 (векселі)	—
10	Відображена собівартість векселя № 3	971	352	980 000	—	—
11	Пред'явлений вексель № 4 до погашення	377	741	1150000	1150 000 (векселі)	—
12	Відображена собівартість векселя № 4	971	352	810 000	—	—
13	Отримані грошові кошти на погашення векселя № 4	311	377	1150000	—	—
14	Погашений вексель № 2	621	311	700 000	-	-
15	Отримані грошові кошти на погашення векселя № 1	311	341	760 000	760 000 (векселі)	—
16	Отримано 600 облігацій ВАТ «В» по 900 грн. кожна (600 x 900)	143	685	540 000	—	540000 (облігації)
17	Продано 300 облігацій ВАТ «В» за ціною 1000 грн./од. (300 x 1000)	377	741	300 000	300 000 (облігації)	—
18	Відображена собівартість облігації ВАТ «В» (300 x 900)	971	143	270 000	—	—

На підставі даних прикладу заповнимо додаток КЗ до ряд. 01.4 декларації за півріччя.

**Розрахунок фінансових результатів операцій із цінними паперами, корпоративними правами та деривативами (тис. грн.)**

Показники	Код рядка	Сума
Прибуток від операцій із цінними паперами, фондовими та товарними деривативами, у тому числі: (сума додатних значень рядків 1, 2, 3, 4, 5)	01.4	85,0
Прибуток (+) або збиток (-) від операцій з акціями та іншими корпоративними правами, у тому числі: (1.1 — 1.2 — 1.3)	1	-69,0
доходи звітного періоду	1.1	119,0
витрати звітного періоду (110 + 78)	1.2	188,0
від'ємний фінансовий результат попереднього звітного року	1.3	—
Прибуток (+) або збиток (-) від операцій з облігаціями, у тому числі: (2.1 — 2.2 — 2.3)	2	-240,0
доходи звітного періоду	2.1	300,0

витрати звітного періоду	2.2	540,0
від'ємний фінансовий результат попереднього звітного року	2.3	—
Прибуток (+) або збиток (-) від операцій із векселями, у тому числі: (3.1 — 3.2 — 3.3)	3	+85,0
доходи звітного періоду (900 + 1150 + 760)	3.1	2810,0
витрати звітного періоду (760 + 980 + 810)	3.2	2550,0
від'ємний фінансовий результат попереднього звітного року	3.3	-175,0
Прибуток (+) або збиток (-) від операцій з деривативами, у тому числі: (4.1 — 4.2 — 4.3)	4	—
доходи звітного періоду	4.1	—
витрати звітного періоду	4.2	—
від'ємний фінансовий результат попереднього звітного року	4.3	-
Прибуток (+) або збиток (-) від операцій з іншими цінними паперами, у тому числі: (5.1 — 5.2 — 5.3)	5	—
доходи звітного періоду	5.1	—
витрати звітного періоду	5.2	—
від'ємний фінансовий результат попереднього звітного року	5.3	—

Підсумовуючи вище сказане, можна зробити висновок, що валовими доходами від реалізації цінних паперів є прибуток від цієї реалізації, а валовими витратами – збиток.

### **3.8.Облік доходів від регулювання сумнівної заборгованості, безповоротної та поворотної фінансової допомоги**

Облік доходів і витрат від врегулювання сумнівної безнадійної заборгованості регламентується статтею 12 Закону про прибуток. У відповідності з цією статтею підприємство має право збільшувати валові витрати звітного періоду у випадку, якщо замовник не здійснює погашення заборгованості за товари, роботи, послуги протягом встановленого терміну згідно договору і якщо подана відповідна заява до арбітражного суду на такого замовника. Валові витрати можуть збільшувати також, якщо на замовника, який повинен провести розрахунок за виконані роботи, послуги відкрита справа про його банкрутство та стягнення заставного майна. Валові витрати збільшують і у випадку, коли затримка компенсації за роботи, послуги перевищує 90 календарних днів, та підприємство отримує від покупця згоду про визначення раніше надісланої йому претензії у порядку до судового врегулювання спору,

або не отримує відповіді на таку претензію протягом строків визначених законодавством; за поданням продавця нотаріус вчинив виконавчий напис про стягнення заборгованості покупця або стягнення заставного майна, крім податкового боргу.

Збільшення валових витрат із вище зазначених причин відображається в окремому додатку К4 декларації, який складається до рядка 23 декларації щодо збільшення валових витрат.

В бухгалтерському обліку такого роду валові витрати на рахунках відображення не знаходять. Підставою для валових витрат є лише позовні заяви до арбітражного суду покупців і документ з виконавчим надписом нотаріуса.

Після задоволення претензії підприємства через рішення арбітражного суду, отримання компенсації від покупців за раніше реалізовані товари, роботи, послуги у підприємства виникають валові доходи, які в бухгалтерському обліку відображаються записами: Дт 30,31,20,22,28 Кт 36 – на суму заборгованості від покупців і Дт 30,31 Кт 71 – на суму отриманих штрафних санкцій від покупців за рішенням суду, або добровільного рішення покупця на основі претензії.

Збільшення валових доходів відображається в додатку К4 і переноситься із цього додатку в декларацію в рядок 02.3. Пеня отримана в зв'язку з врегулюванням заборгованості відображається окремою позицією в додатку К4 і переноситься в декларацію. Додаток К4 складають щоквартально до декларації і подається у випадку наявності такого врегулювання заборгованості.

У підприємств виникають валові витрати у випадку виникнення заборгованості, по якій пройшли терміни позовної давності (3 роки). Сума цієї заборгованості разом з ПДВ включається до складу валових витрат на основі бухгалтерського запису Дт 94,97 Кт 36,37. Сума простроченої кредиторської заборгованості, тобто заборгованість, по якій пройшли терміни позовної давності є валовим доходом підприємства в повній її сумі включаючи ПДВ (Дт 63,68 Кт 71,74).

Прострочена кредиторська заборгованість відноситься до безповоротної фінансової допомоги в податковому обліку. Така фінансова допомога визначається на основі бухгалтерських записів Дт 30,31 Кт 71.

Щодо поворотної фінансової допомоги, то у випадку її отримання від фізичних осіб, учасників, нерезидентів або підприємств, які оподатковуються за спрощеною системою, вона включається до складу валового доходу в періоді її отримання і до складу валових витрат при поверненні такої заборгованості.

При отриманні поворотної фінансової допомоги від підприємств, які оподатковуються на загальних підставах, тобто сплачують ПДВ і податок на прибуток, сума такої допомоги не вважається валовим доходом підприємства, при її отриманні; і валовими витратами при її погашенні. Така допомога може відобразитися записами: Дт 30,31 Кт 685, Дт 685 Кт 30,31 (повернута допомога).

### **3.9.Облік доходів від операцій з основними фондами та нематеріальними активами**

Під терміном "основні фонди" в податковому обліку слід розуміти матеріальні цінності, що призначаються платником податку для використання у господарській діяльності платника податку протягом періоду, який перевищує 365 календарних днів з дати введення в експлуатацію таких матеріальних цінностей, та вартість яких перевищує 1000 гривень і поступово зменшується у зв'язку з фізичним або моральним зносом.

Виведення з експлуатації основних фондів будь-якої групи здійснюється на підставі наказу керівника платника податку або у разі їх примусового відчуження чи конфіскації згідно із законом.

Проведення будь-яких робіт, пов'язаних з поліпшенням основних фондів, без наявності вказаних вище документів не є свідченням про виведення таких основних фондів із експлуатації.

У разі виведення з експлуатації окремих об'єктів основних фондів групи 1 у зв'язку з їх продажем балансова вартість групи 1 зменшується на суму балансової вартості такого об'єкта.

Сума перевищення виручки від продажу над балансовою вартістю окремих об'єктів основних фондів групи 1 та нематеріальних активів

включається до валових доходів платника податку, а сума перевищення балансової вартості над виручкою від такого продажу включається до валових витрат платника податку.

У разі виведення з експлуатації основних фондів груп 2, 3 і 4 у зв'язку з їх продажем балансова вартість групи зменшується на суму вартості продажу таких основних фондів (вартості продукції, робіт, послуг, отриманих платником податку в межах бартерних (товарообмінних) операцій). Якщо сума вартості основних фондів дорівнює або перевищує балансову вартість відповідної групи, її балансова вартість прирівнюється до нуля, а сума перевищення включається до валового доходу платника податку відповідного періоду.

До доходів від операцій з основними фондами і нематеріальними активами відносяться:

- прибуток від реалізації основних засобів 1-ї групи;
- перевищення продажної вартості основних засобів 2,3,4 груп над залишковою вартістю всіх із вище зазначених груп в їх розрізі;
- продажна вартість, за мінусом ПДВ, основних фондів і нематеріальних активів невиробничого призначення.

Приклад. БМУ „Промбуд” реалізувало в звітному періоді складське приміщення за 60 тис. грн., включаючи ПДВ, залишкова вартість якого 10 тис. грн., сума зносу – 40 тис. грн.

Валовий дохід =  $60 - 10 - 10 = 40$  тис. грн.

Дт 36 Кт 74 – 60 тис. грн.;

Дт 74 Кт 641 – 10 тис. грн.;

Дт 97 Кт 10 – 10 тис. грн.;

Дт 13 Кт 10 – 40 тис. грн.;

Дт 74 Кт 79 – 50 тис. грн.;

Дт 79 Кт 97 – 10 тис. грн.

При реалізації основних засобів 1-ї групи, валовий дохід співпадає із прибутком, визначеним за даними бухгалтерського обліку на рахунку 79. при реалізації основних засобів 2,3,4 груп, валовий дохід не співпадає із даними

бухгалтерського обліку з реалізації таких основних засобів. При реалізації основних засобів не виробничого призначення, валовим доходом є кредитовий оборот по рахунку 74, за мінусом ПДВ, тобто Дт 36 Кт 74 - Дт 74 Кт 641.

До 01.01.2003р. валові доходи від реалізації основних засобів відображаються в окремому додатку до декларації. В діючій на сьогодні декларації такі доходи відображаються в складі інших доходів в рядку 01.6.

### **3.10.Облік інших доходів підприємства**

Інші валові доходи, які мають місце на підприємстві, відображаються в рядку 01.5 декларації. До таких доходів відносяться доходи від операцій з надання фінансових послуг, торгівлі, валютними цінностями, борговими вимогами та зобов'язаннями; операції за розрахунками в іноземній валюті, у вигляді позитивних курсових різниць, операцій з пов'язаними особами, основними засобами і нематеріальними активами, доходів від спільної діяльності, доходів у вигляді поворотної і безповоротної фінансової допомоги тощо.

Доходи, отримані (нараховані) платником податку в іноземній валюті у зв'язку з продажем товарів (робіт, послуг) протягом звітного періоду, перераховуються в гривні за офіційним валютним (обмінним) курсом Національного банку України, що діяв на дату отримання (нарахування) таких доходів, і не підлягають перерахуванню у зв'язку зі зміною обмінного курсу гривні протягом такого звітного періоду. До валових доходів пов'язаних з валютними операціями відноситься позитивна курсова різниця на валютному рахунку, у валютній касі, за валютними кредитами, а також ціна реалізації іноземної валюти. Такі валові доходи відображаються в бухгалтерському обліку наступними бухгалтерськими проведеннями: Дт302,312,502,504,506,602,604 Кт714,744; Дт 311 Кт 711.

До доходів від спільної діяльності відносяться доходи, отримані у вигляді дивідендів, одержаних від нерезидентів, відсотки по позиках, роялті, володіння

борговими вимогами, доходи від операцій лізингу (оренди). В бухгалтерському обліку такі доходи відображаються:

Дт 31 Кт 73 – на суму отриманих дивідендів, роялті, відсотків;

Дт 36,37 Кт 713 – отримані доходи від операцій, пов'язаних з оперативною орендою.

Доходи від фінансової оренди відображаються Дт 36 Кт 73.

Синтетичний облік таких доходів ведеться в журналі №6, журналі-ордері №11 або машинограмі, яка їх заміняє.

### **3.11.Облік витрат, пов'язаних з підготовкою, організацією, веденням виробництва**

До валових витрат пов'язаних з придбанням товарів (робіт, послуг) будівельних підприємств відноситься вартість придбаних виробничих запасів, МШП, товарів від постачальників, підзвітних осіб та інших кредиторів (за мінусом ПДВ або разом з ПДВ, в залежності від того, чи є платником ПДВ таке підприємство).

Первинними документами на основі, яких визначається сума вище названих валових витрат є накладні, товарно-транспортні накладні та інші. Слід зазначити, що у валові витрати включається вартість придбаних матеріальних цінностей, а не використаних, як це має місце в бухгалтерському обліку. Такі витрати в податковому обліку визначаються на основі наступних бухгалтерських проведення: Дт 20,22,28 Кт 63,372,685 та ін. Безкоштовне отримання матеріальних цінностей, оприбуткування цінностей від ліквідації необоротних активів, а також придбання вище наведених цінностей невиробничого характеру до валових витрат не відноситься.

Витрати пов'язані з придбанням запасів підлягають коригуванню відповідно до вимог п. 5.9 Закону, шляхом розрахунку приросту (убутку) балансової вартості запасів на складах, у незавершеному виробництві та залишках готової продукції в таблиці 1 додатка К1/1.

Валові витрати пов'язані з отриманням послуг виробничого призначення визначаються на основі рахунків, рахунків-фактур, актів виконаних робіт підприємств, які надали такі послуги. В синтетичному обліку такого роду витрати відображаються наступними бухгалтерськими проведеннями: Дт 23,91,92,93 Кт 63,685, 31 та ін.

До таких послуг відносяться послуги банку за касове обслуговування, вартість робіт, виконаними субпідрядними організаціями, послуги зв'язку, інші послуги виробничого характеру.

Витрати пов'язані з придбанням товарів (робіт, послуг) відображаються в декларації з податку на прибуток в рядку 04.1 в синтетичному обліку такого роду витрати відображаються бухгалтерським проведенням: Дт 28 Кт 63.

До складу валових витрат платника податку відносяться витрати на оплату праці фізичних осіб, що перебувають у трудових відносинах з таким платником податку (далі - працівники), які включають витрати на виплату основної і додаткової заробітної плати та інших видів заохочень і виплат, виходячи з тарифних ставок, у вигляді премій, заохочень, відшкодувань вартості товарів (робіт, послуг), витрати на виплату авторських винагород та виплат за виконання робіт (послуг), згідно з договорами цивільно-правового характеру, будь-які інші виплати в грошовій або натуральній формі, встановлені за домовленістю сторін (крім сум матеріальної допомоги, які звільняються від оподаткування згідно з нормами закону, що регулює питання оподаткування доходів фізичних осіб (законодавства, що встановлює правила оподаткування прибутковим податком з громадян).

Додатково до вище названих витрат платника податку включаються обов'язкові виплати, а також компенсація вартості послуг, які надаються працівникам у випадках, передбачених законодавством, а також внески платника податку на обов'язкове страхування життя або здоров'я працівників у випадках, передбачених законодавством, внески платника податку на обов'язкове страхування життя або здоров'я працівників у випадках, передбачених законодавством.



Якщо відповідно до договору довгострокового страхування життя або будь-якого виду недержавного пенсійного забезпечення платник цього податку сплачує за свій рахунок добровільні внески на страхування (недержавне пенсійне забезпечення) найманої ним фізичної особи, то такий платник податку може віднести до складу валових витрат кожного календарного кварталу (наростаючим підсумком) суму таких внесків, яка сукупно не перевищує 15 відсотків від заробітної плати, нарахованій такій найманій особі протягом податкового року, на який припадають такі податкові періоди.

До складу валових витрат платника податку відносяться суми збору на обов'язкове державне пенсійне страхування та внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, нараховані на виплати пов'язані з валовими витратами на оплату праці.

Первинними документами, на основі яких визначається сума валових витрат будівельного підприємства на оплату праці, є: табеля, табеля-розрахунки, наряди, акордні наряди, листки на доплату та інші. На основі цих документів в регістрах бухгалтерського обліку складається наступна кореспонденція рахунків: Дт 23,91,92,93 Кт 66.

Сума відрахувань на соціальні заходи, що включається до валових витрат, визначається на основі даних розробної таблиці №2, машинограми аналітичного обліку за рахунком 65 „Розрахунки за страхуванням” (Дт 23,91,92,93 Кт 65).

До 01.01.2003р. до витрат, пов'язаних з підготовкою, організацією і веденням виробництва відносилися витрати на придбання виробничих запасів та товарів, отримання послуг виробничого призначення для ведення господарської діяльності; витрати на оплату праці, відрахування на соціальні заходи, податки і збори, обов'язкові платежі, джерелом покриття яких є витрати підприємства (собівартість продукції та витрати періоду), інші валові витрати.

Після 1.01.2003р. такі витрати вже не узагальнюються в окремих додатках Ж, Ж1, а відображаються безпосередньо в декларації про прибуток підприємств. Виключення складають суми нарахування податків і зборів, які

перед включенням їх в декларацію спочатку відображаються в додатку Р2 до декларації.

В бухгалтерському обліку для визначення суми валових витрат, пов'язаних з оплатою праці приймаються до уваги наступні бухгалтерські записи Дт 23,91,93,94 (не в повній сумі) Кт 66.

Для визначення суми витрат на оплату праці за бухгалтерським записом Дт 94 Кт 66 необхідно здійснювати спеціальну вибірку, до таких витрат відносяться лише заробітна плата працівників в межах 50%, які займаються прибиранням об'єктів невиробничої сфери, матеріальна допомога понад межі прожиткового мінімуму, яка обкладається податком з доходів фізичних осіб.

Щоб визначити суму валових витрат, пов'язаних з відрахуваннями на соціальні заходи, і заповнити відповідний рядок декларації, приймаються до уваги суми, відображені наступними бухгалтерськими записами: Дт 23,91,92,93,94 (не все) Кт 65.

Сума відрахувань відображена записом Дт 94 Кт 65 передбачає проведення аналогічної виборки як і в попередньому випадку з витратами на оплату праці.

До податків, зборів, обов'язкових платежів, які включаються до складу валових витрат відносяться наступні податки і збори:

- ✓ комунальний податок Дт 23,91,92,93 Кт 641;
- ✓ плата за землю Дт 23,91,92,93 Кт 641;
- ✓ податок з власників транспортних засобів Дт 23,91,92,93 Кт 641;
- ✓ державне мито Дт 92 Кт 641;
- ✓ мито Дт 92 Кт 641;
- ✓ збір за забруднення навколишнього природного середовища Дт 91 Кт 642;
- ✓ збір за спеціальне використання природних ресурсів Дт 23,91,92,93 Кт 642;
- ✓ збір на обов'язкове соціальне страхування в зв'язку з продажем іноземної валюти, легкових автомобілів, ювелірних виробів, стільниковий зв'язок Дт 92 Кт 65.

До інших валових витрат, які відображалися до 1.01.03 р. в додатку Ж до складу валових витрат відносять, перш за все, витрати на службові відрядження працівників. Такі витрати можна включати до складу валових витрат лише за умови, якщо відрядження безпосередньо пов'язане з господарською діяльністю і мають місце заключені договори, контракти, угоди з підприємствами, які проставляли відмітки у відрядній посвідці осіб, які перебували у відрядженні.

Витрати на відрядження працюючих включаються до валових витрат лише в сумах, які підтверджені відповідними первинними документами (відрядна посвідка з відповідними відмітками для нарахування добових, проїзні квитки, рахунки з готелів, гуртожитків за проживання, квитанції за постіль у вагонах, чеки магазинів і інших установ, які підтверджують придбання підзвітною особою певних товарно-матеріальних цінностей, послуг виробничого призначення.

Витрати на службові відрядження, які включаються до валових витрат в податковому обліку відображається записом: Дт 91,92,92 Кт 372.

Суми, відображені бухгалтерськими записами Дт 20,22,28 Кт 372, відносяться не до інших валових витрат, а до витрат, пов'язаних з придбанням виробничих запасів, які відображені в декларації в рядку 14.1

### **3.12.Порядок розрахунку приросту (убутку) балансової вартості товарів, сировини, МШП, матеріалів на складах, у незавершеному виробництві та готової продукції**

Придбані сировина, матеріали, МШП, товари для невиробничого потреб враховують при проведенні коригування балансової вартості в таблиці 1 до додатку К 1/1.

В законі про прибуток в п. 5.9 зазначено, що придбані запаси, а також їх питома вага у залишках незавершеного виробництва і готової продукції підлягають коригуванню, в таблиці 1 до додатку К 1/1. Суть цього коригування полягає в тому, що порівнюються залишки запасів на складах, а також питома

вага цих залишків в незавершеному виробництві та готової продукції на кінець кварталу і на початок звітного року.

У випадку перевищення залишків на кінець звітного періоду в порівнянні із залишками на початок року таке перевищення вважається приростом і відноситься до складу валових доходів з відображенням в рядку 01.2 декларації. Якщо залишки на кінець звітного періоду є меншими в порівнянні із залишками на початок року, то підприємство за звітний період отримало убуток запасів, який включається до валових витрат в рядку 04.2 декларації.

Слід зазначити, що в таблиці 1 додатку К 1/1 в графі 4 проставляються запаси використані не у господарській діяльності, сума яких при розрахунку приросту убутку зменшує залишок відповідних запасів на початок року. В бухгалтерському обліку вони відображається записом: Дт 15,94 (крім собівартості реалізованих запасів) Кт 20,22,28.

Щодо запасів в незавершеному виробництві та готовій продукції, то тут мають місце особливості, які полягають в тому, що порівнюються залишки по рахунках 23, 26 не в повних їх сумах відображених в Головній книзі, а лише в частині матеріальних витрат в цих залишках.

Питома вага виробничих запасів у залишках незавершеного виробництва та готової продукції визначається множенням відсотка матеріальних витрат за звітний період на загальну суму залишків по рахунках 23, 26 на кінець звітного періоду. Відсоток матеріальних витрат визначається як частка від ділення сум, відображених бухгалтерськими проведеннями Дт 23,91 Кт 20,22 на дебетовий оборот по рахунку 23 за звітний період. Цей же відсоток використовують і для визначення питомої ваги матеріальних витрат в залишках готової продукції ( відсоток  $\times$  залишок готової продукції на кінець звітного періоду).

Платник податків веде податковий облік приросту (убутку) балансової вартості товарів (крім тих, що підлягають амортизації, і цінних паперів), сировини, матеріалів, комплектуючих, напівфабрикатів, МШП (далі — запасів) на складах, у незавершеному тільки за тими запасами, затрати на придбання і

поліпшення (перетворення, зберігання) яких включаються до складу валових витрат згідно із Законом про прибуток (за винятком отриманих безплатно).

Порядок визначення балансової вартості запасів для цілей податкового обліку на сьогодні остаточно не врегульований.

З позиції ДПАУ (див. Лист № 11408 і Лист № 9550), при розрахунку приросту (убутку) балансової вартості запасів необхідно застосовувати дані бухгалтерського обліку. Тобто для незавершеного виробництва і готової продукції слід використовувати їх виробничу собівартість (включаючи інші нематеріальні затрати, пов'язані з виробництвом власної продукції, а для давальницької сировини — витрати на її переробку) згідно з даними бухгалтерського обліку.

У розрахунку приросту (убутку) запасів не беруть участь:

— вартість запасів оплачених, але не отриманих (не оприбуткованих) платником податків — покупцем (передплата постачальнику) — у розрахунку приросту;

— вартість запасів оплачених, але не відвантажених (не знятих з обліку) платником податків — продавцем (отримана передплата від покупця) — у розрахунку убутку.

Здійснена згідно з правилами бухгалтерського обліку переоцінка запасів для цілей податкового обліку не змінює балансової вартості запасів, тобто не бере участь у розрахунку приросту (убутку) запасів.

У разі **вибуття** запасів для оцінки їх вартості застосовується один з двох методів:

— метод вартості перших за часом надходжень (**ФІФО**). Метод ґрунтується на припущенні, що на собівартість реалізації передусім списується собівартість запасів, придбаних у першу чергу (у хронологічному порядку); застосовний для виробництв, що випускають масову однорідну продукцію,

— метод **ідентифікованої собівартості** відповідної одиниці запасів. Ґрунтується на тому, що при вибутті кожної одиниці запасу можна точно встановити її собівартість; застосовний для невеликої номенклатури запасів,

які, як правило, мають значну вартість і індивідуальні характеристики, що дозволяють повністю ідентифікувати товар (наявність техпаспорта тощо).

Указані методи оцінки вибуття запасів для цілей податкового обліку застосовуються відповідно до правил, передбачених П (С) БО 9 «Запаси».

Для оцінки вартості вибуття різних однорідних груп запасів (мають єдине призначення та однакові умови використання) підприємство має право вибрати або метод ФІФО, або метод ідентифікованої собівартості, що прямо впливає з п. 16 П (С) БО 9. У цьому випадку в додатку К1/1 повинні бути вказані обидва методи, а до декларації про прибуток слід додати відповідне письмове пояснення (довільної форми).

Вибраний метод не може змінюватися протягом звітного податкового року.

31 січня 2005 року до абзацу восьмого пункту 5.9 статті 5 внесені зміни, передбачені підпунктом 8 пункту 3 розділу I Закону України від 01.07.2004 р. № 1957-IV, а саме: у пункті 5.9: — абзац восьмий замінити дев'ятьма абзацами такого змісту: "З метою податкового обліку платник податку за своїм вибором здійснює оцінку вибуття запасів за одним з таких методів бухгалтерського обліку, визначених у відповідному стандарті:

- ідентифікованої вартості відповідної одиниці запасів;
- середньозваженої вартості однорідних запасів;
- вартості перших за часом надходження запасів (ФІФО);
- нормативних затрат;
- ціни продажу запасів (виключно для запасів, що реалізуються через роздрібну торгівлю).

Для всіх одиниць податкового обліку запасів, що мають однакове призначення та однакові умови використання, застосовується тільки один із наведених методів.

### ПРИКЛАД

Підприємство А за звітний період має такі показники за запасами.

Таблиця 3.1

(тис. грн.)

Показник	Залишок на початок	Прибуток		Видаток			Залишок на кінець
		Отримані за компенсацію	Безплатно отримані	Продаж (виробництво)	Ремонт ОФ	Наднормативні витрати	
1	2	3	4	5	6	7	8
Матеріали: — на складі	15,1	398,0	—	—	—	—	—
(у т. ч. 101,0)	8,5*	302,5	101,0**	—	42,2 (у т. ч. 8,5)	—	—
— у НЗВ	12,3	495,5	—	474,0	—	—	33,8
— у готовій продукції	10,2	456,0	—	403,1	—	12,2	50,9
МШП	16,5	—	—	6,0	2,2	—	8,3
Товари на складі	18,0	832,0	—	800,5	—	2,0	47,5
РАЗОМ	72,1	2 181,5	8,5*	1986,1	103,2	14,2	158,6

\* Не бере участь у розрахунку приросту (убутку) запасів для цілей податкового обліку, оскільки підприємством не понесені витрати на придбання таких запасів.

\*\* Для ремонту використані матеріали, придбані протягом звітного періоду. Якщо в момент придбання (наприклад, у I кварталі 2005 року) вартість таких матеріалів була включена до складу валових витрат, то в момент використання цих матеріалів на поліпшення основних фондів (наприклад, у II кварталі 2005 року) слід відповідно зменшити суму валових витрат. Пояснюється це тим, що витрачені на поліпшення основних фондів матеріали або потраплять до валових витрат на підставі пп. 8.7.1 Закону про прибуток (у межах 10%-вого "ремонтного ліміту"), або надалі будуть амортизуватися (якщо вартість поліпшення виявиться віднесеною на збільшення балансової вартості основних фондів). Таке коригування не є виправленням помилки, а тому не спричиняє штрафних санкцій.

Виділені напівжирним шрифтом суми необхідно буде виключити з розрахунку приросту (убутку) шляхом коригування початкових залишків у

графі 4 табл. 1 додатка К1/1 за умови, що на вказані цілі використовувалися запаси, які числяться в залишках на початок року. У протилежному разі невиробниче використання запасів призведе до зменшення валових витрат на їх придбання в періоді безпосереднього використання таких запасів не в господарській діяльності. Таке коригування, також не будучи самостійним виправленням помилки, відповідно не спричиняє штрафних санкцій.

Таблиця 1 додатка К1/1 до декларації про прибуток за даними прикладу буде виглядати таким чином.

Таблиця 3.2

Показники	Код рядка	На початок звітного року	Запаси, використані не у господарській діяльності	На кінець звітного періоду	Приріст «-» Убуток «+» (3-4-5)
1	2	3	4	5	6
Балансова вартість запасів усього, у тому числі: (сума рядків А1 — А6 відповідної граfi)	А	72,1	16,4	174,2	-118,5
На складах (місцях зберігання)	А1	15,1	—	33,7	-18,6
У незавершеному виробництві	А2	12,3	—	33,8	-21,5
У готовій продукції	А3	10,2	12,2	50,9	-52,9
Малоцінні та швидкозношувані предмети на складах	А4	16,5	2,2	8,3	+6,0
На оптових складах (місцях зберігання)	А5	18,0	2,0	47,5	-31,5
У роздрібній торгівлі	А6	—	—	—	—

### 3.13.Облік витрат, пов'язаних з цінними паперами і валютними цінностями

До витрат, пов'язаних з цінними паперами, відносять збиток від їх продажу, який виникає у випадку перевищення їх номінальної вартості над продажем. Такого роду витрати можуть мати місце не тільки в підприємств, які здійснюють такий продаж.



Розрахунок фінансового результату від операцій з цінними паперами здійснюється в додатку КЗ до декларації. В цьому додатку визначають окремо фінансовий результат від продажу кожного з видів цінних паперів (акцій, облігацій, векселів і ін.)

Валові витрати, пов'язані з валютними цінностями є витрати на сплату комісійних зборів, банками які здійснювали продаж іноземної валюти Дт 92,94 Кт 31.

Негативна курсова різниця в валютній касі на валютних рахунках і позитивна на валютному кредиті і негативна по рахунку в іноземній валюті, такі розрахунки були започатковані до 1.01.03р..

Сума таких курсових різниць відображається в бухгалтерському обліку записами Дт 94 Кт 302,312,685,36,60,50.

До 1.01.03р. сума валових витрат, пов'язана з цінними паперами, валютними цінностями відображалась в додатку 3 до декларації. На сьогоднішній день окремого додатку для відображення валових витрат, пов'язаних з валютними цінностями і розрахунку в іноземній валюті немає. Такі витрати відображаються в рядку 04.12 декларації безпосередньо.

### **3.14.Облік витрат, пов'язаних з основними засобами**

Витрати на придбання будь-яких матеріальних цінностей, вартість яких не перевищує 1000 гривень, що призначені для використання у господарській діяльності платника податку, включаються до складу валових витрат платника податку в загальному порядку та враховуються для цілей застосування пункту 5.9 Закону про прибуток.

Платники податку мають право протягом звітного періоду віднести до валових витрат будь-які витрати, пов'язані з поліпшенням основних фондів, що підлягають амортизації, у тому числі витрат на поліпшення орендованих основних фондів, у сумі, що не перевищує 10 відсотків сукупної балансової вартості всіх груп основних фондів станом на початок такого звітного періоду.

Витрати, що перевищують зазначену суму, розподіляються пропорційно сумі фактично понесених платником податку витрат на поліпшення основних фондів груп 2, 3, 4 чи окремих об'єктів основних фондів групи 1 та збільшують балансову вартість основних фондів відповідних груп чи окремих об'єктів основних фондів групи 1 станом на початок розрахункового кварталу.

З метою забезпечення контролю за такими витратами їх доцільно узагальнювати на окремому синтетичному рахунку або субрахунку. На практиці для обліку таких витрат використовують окремі субрахунки до рахунка 15 „Капітальні інвестиції”. У валові витрати включають суми відображені записами Дт 23,91,92,93 Кт 156 (рядок 04.1 декларації про прибуток).

У валові витрати на поліпшення основних фондів можна включити витрати на проведення їх ремонтів, реконструкцій, модернізацій за умови, що такі ремонти, реконструкції закінчені і оформлені відповідними документами: актом відремонтованих, реконструйованих основних засобів (форма ОЗ-3), актом на проведення ремонтів довільної форми, підписані членами комісії і затверджені керівником підприємства, включаючи заступників та головного інженера.

До валових витрат пов'язаних з основними засобами відноситься також донарахований знос по основних фондах 1-ї групи у випадку, якщо залишкова вартість таких засобів становить менше 1700 грн. (Дт 232,91,92,93 Кт 131).

Виходячи з вище сказаного, підприємство згідно із законом про прибуток має право у першому місяці наступного кварталу донарахувати знос по окремих об'єктах 1-ї групи основних фондів, якщо їх залишкова вартість на початок періоду становить 1700 грн. і менше (Дт 232,91,92,93 Кт 131; рядок 04.12 декларації про прибуток).

Виведення з експлуатації основних фондів будь-якої групи здійснюється на підставі наказу керівника платника податку або у разі їх примусового відчуження чи конфіскації згідно із законом.

Проведення будь-яких робіт, пов'язаних з поліпшенням основних фондів, без наявності вказаних вище документів не є свідченням про виведення таких основних фондів із експлуатації.

У разі виведення з експлуатації окремих об'єктів основних фондів групи 1 у зв'язку з їх продажем балансова вартість групи 1 зменшується на суму балансової вартості такого об'єкта.

До складу валових витрат, пов'язаних з основними фондами відносять і збиток від продажу основних фондів 1 групи (продажна вартість менша за їх залишкову вартість), залишкова вартість основних фондів невиробничого призначення проданих на сторону. Тобто при продажі основних засобів виробничого призначення валовими витратами є збитки від цієї продажі (дебетове сальдо по рахунку 793 в частині такої продажі), а при продажу об'єктів невиробничого призначення валовими витратами є їх залишкова вартість.

Приклад. БМУ „Промбуд” в звітному кварталі здійснювала продаж приміщення бази відпочинку, залишкова вартість якого 5 тис. грн., сума зносу 25 тис. грн., продажна вартість разом з ПДВ 9 тис. грн.. Крім цього, був здійснений продаж складського приміщення, первісна вартість складала 20 тис. грн., сума зносу 10 тис. грн., продажна вартість разом з ПДВ - 18 тис. грн. Знайти суми валового доходу і валових витрат, пов'язаних з основними фондами.

*Розв'язок.* Дт 36 Кт 742 – 9000 грн.;

Дт 742 Кт 641 – 1500 грн.;

Дт 97 Кт 10 – 5000 грн.;

Дт 13 Кт 10 – 25000 грн.;

Дт 742 Кт 793 – 7500 грн.;

Дт 793 Кт 97 – 5000 грн.;

Кредитове сальдо по рахунку 793 - 2500 грн.

Валовим доходом від продажу бази відпочинку є її продажна вартість за мінусом ПДВ –  $(9000-1500)=7500$  тис.грн., оскільки це об'єкт невиробничого призначення, а валовими витратами - залишкова вартість - 5000 грн.:

Дт 36 Кт 742 – 18000 грн.;

Дт 742 Кт 641 – 3000 грн.;

Дт 97 Кт 10 – 10000грн. (20000-10000);

Дт 13 Кт 10 – 10000 грн.;

Дт 742 Кт 793 – 15000 грн. (18000-3000);

Дт 793 Кт 97 – 10000 грн.;

Кредитове сальдо по рахунку 793 – 5000 грн. (15000-10000).

Валовий дохід від продажі складського приміщення – 5000 грн., а валових витрат немає.

### **3.15.Облік інших валових витрат**

До інших валових витрат, які відображені в декларації рядком 04.12 відносять витрати, пов'язані з основними фондами, валютними цінностями і розрахунками в іноземній валюті, витрати на рекламу, службові відрядження, утримання об'єктів невиробничої сфери ( опалення, освітлення тощо), операції, пов'язані з товарообмінними, бартерними операціями, придбання ліцензій, страхових ризиків.

Податковий облік деяких із вище перерахованих витрат описаний в попередніх питаннях.

В складі інших витрат відображається вартість 50% спожитого палива на потреби легкового автотранспорту.

Приклад. Протягом звітного періоду підприємство отримало паливо від постачальників на 12000 грн. і використало на потреби легкового автомобіля – 4000 грн., інші 6000 грн. пального використало на потреби вантажного транспорту (3000 грн.) та будівельної техніки (3000грн.).

*Розв'язок* Дт 203 Кт 63 – 10000 грн.;

Дт 641 Кт 63 – 2000 грн.;

Дт 92 Кт 203 – 4000 грн.;

(Дт 641 Кт 203 – 400грн. ) – червоне сторно (4000 x 50% x 20%/100% = 400);

Дт 92 Кт 203 – 400 грн.;

Дт 232 Кт 203 – 3000 грн.;

Дт 911 Кт 203 – 3000 грн.

### **3.16.Податковий облік амортизації основних фондів і нематеріальних активів**

Під терміном "амортизація" основних фондів слід розуміти поступове віднесення витрат на їх придбання, виготовлення або поліпшення, на зменшення скоригованого прибутку платника податку у межах норм амортизаційних відрахувань, установлених цією статтею.

Амортизації підлягають витрати на:

— придбання основних фондів та нематеріальних активів для власного виробничого використання, включаючи витрати на придбання племінної худоби та придбання, закладення і вирощування багаторічних насаджень до початку плодоношення;

— самостійне виготовлення основних фондів для власних виробничих потреб, включаючи витрати на виплату заробітної плати працівникам, які були зайняті на виготовленні таких основних фондів;

— проведення всіх видів ремонту, реконструкції, модернізації та інших видів поліпшення основних фондів;

— капітальні поліпшення землі, не пов'язані з будівництвом, а саме: іригація, осушення, збагачення та інші подібні капітальні поліпшення землі.

Не підлягають амортизації та повністю відносяться до складу валових витрат звітного періоду витрати платника податку на:

— придбання і відгодівлю продуктивної худоби;

— вирощування багаторічних плодоносних насаджень;

— придбання основних фондів або нематеріальних активів з метою їх подальшого продажу іншим особам чи їх використання як комплектуючих (складових частин) інших основних фондів, призначених для подальшого продажу іншим особам;

—утримання основних фондів, що знаходяться на консервації.

Не підлягають амортизації та провадяться за рахунок відповідних джерел фінансування:

—витрати бюджетів на будівництво та утримання споруд благоустрою й жилих будинків, придбання і збереження бібліотечних і архівних фондів;

—витрати бюджетів на будівництво та утримання автомобільних доріг загального користування;

—витрати на придбання та збереження Національного архівного фонду України, а також бібліотечного фонду, що формується та утримується за рахунок бюджетів, бібліотечних і архівних фондів;

—витрати на придбання, ремонт, реконструкцію, модернізацію або інші поліпшення невиробничих фондів.

Основні фонди підлягають розподілу за такими групами:

група 1 - будівлі, споруди, їх структурні компоненти та передавальні пристрої, в тому числі жилі будинки та їх частини (квартири і місця загального користування), вартість капітального поліпшення землі;

група 2 - автомобільний транспорт та вузли (запасні частини) до нього; меблі; побутові електронні, оптичні, електромеханічні прилади та інструменти, інше конторське (офісне) обладнання, устаткування та приладдя до них;

група 3 - будь-які інші основні фонди, не включені до груп 1, 2 і 4;

група 4 – електронно-обчислювальні машини, інші машини для автоматичного оброблення інформації, пов'язані з ними засоби зчитування або друку інформації, інші інформаційні системи, комп'ютерні програми, телефони (у тому числі стільникові), мікрофони і рації, вартість яких перевищує вартість малоцінних товарів (предметів).

Термін "комп'ютерна програма" розуміється у значенні, наведеному у законодавстві з питань охорони авторських та суміжних прав.

Сума амортизаційних відрахувань звітного періоду визначається як сума амортизаційних відрахувань, нарахованих для кожного із календарних кварталів, що входять до такого звітного періоду (далі - розрахункові квартали).

Сума амортизаційних відрахувань кварталу, щодо якого проводяться розрахунки (розрахунковий квартал), визначаються шляхом застосування норм амортизації, визначених пунктом 8.6 статті 8 Закону про прибуток, до балансової вартості груп основних фондів на початок такого розрахункового кварталу.

Суми амортизаційних відрахувань вилученню до бюджету не підлягають, а також не можуть бути базою для нарахування будь-яких податків, зборів (обов'язкових платежів).

Балансова вартість групи основних фондів (окремого об'єкта основних фондів групи 1) на початок розрахункового кварталу визначається за формулою:

$$\mathbf{B(a)} = \mathbf{B(a-1)} + \mathbf{П(a-1)} - \mathbf{В(a-1)} - \mathbf{А(a-1)}, \text{ де:}$$

**Б(а)** - балансова вартість групи (окремого об'єкта основних фондів групи 1) на початок розрахункового кварталу;

**Б(а-1)** - балансова вартість групи (окремого об'єкта основних фондів групи 1) на початок кварталу, що передував розрахунковому;

**П(а-1)** - сума витрат, понесених на придбання основних фондів, здійснення капітального ремонту, реконструкцій, модернізацій та інших поліпшень основних фондів, що підлягають амортизації, протягом кварталу, що передував розрахунковому;

**В(а-1)** - сума виведених з експлуатації основних фондів (окремого об'єкта основних фондів групи 1) протягом кварталу, що передував розрахунковому;

**А(а-1)** - сума амортизаційних відрахувань, нарахованих у кварталі, що передував розрахунковому.

Платники податку всіх форм власності мають право застосовувати щорічну індексацію балансової вартості груп основних фондів та нематеріальних активів на коефіцієнт індексації, який визначається за формулою:

$$\mathbf{Кі} = \mathbf{[(a-1) - 10] : 100}, \text{ де}$$

**І(а-1)** - індекс інфляції року, за результатами якого провадиться індексація.

Якщо значення  $K_i$  не перевищує одиниці, індексація не провадиться.

Облік балансової вартості основних фондів, які підпадають під визначення групи 1, ведеться по кожній окремій будівлі, споруді або їх структурному компоненту та в цілому по групі 1 як сума балансових вартостей окремих об'єктів такої групи.

Облік балансової вартості основних фондів, які підпадають під визначення груп 2, 3 і 4, ведеться за сукупною балансовою вартістю відповідної групи основних фондів незалежно від часу введення в експлуатацію таких основних фондів. При цьому окремий облік балансової вартості індивідуальної матеріальної цінності, що входить до складу основних фондів групи 2 або групи 3, з метою оподаткування не ведеться.

Порядок бухгалтерського обліку балансової вартості груп основних фондів устанавлюється Міністерством фінансів України.

Амортизація окремого об'єкта основних фондів групи 1 провадиться до досягнення балансовою вартістю такого об'єкта 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Залишкова вартість такого об'єкта відноситься до складу валових витрат за результатами відповідного податкового періоду, а вартість такого об'єкта прирівнюється до нуля.

Амортизація основних фондів груп 2, 3 і 4 провадиться до досягнення балансовою вартістю групи нульового значення.

У разі здійснення витрат на придбання основних фондів балансова вартість відповідної групи збільшується на суму вартості їх придбання, з урахуванням транспортних і страхових платежів, а також інших витрат, понесених у зв'язку з таким придбанням, без урахування сплаченого податку на додану вартість, у разі коли платник податку на прибуток підприємств зареєстрований платником податку на додану вартість.

У разі здійснення витрат на самостійне виготовлення основних фондів платником податку для власних виробничих потреб балансова вартість відповідної групи основних фондів збільшується на суму всіх виробничих витрат, понесених платником податку, що пов'язані з їх виготовленням та введенням в експлуатацію, а також витрат на виготовлення таких основних



фондів, що мають інші джерела фінансування, без урахування сплаченого податку на додану вартість, у разі коли платник податку на прибуток підприємств зареєстрований платником податку на додану вартість.

У разі виведення з експлуатації окремого об'єкта основних фондів групи 1 або передачі його до складу невиробничих фондів за рішенням платника податку балансова вартість такого об'єкта для цілей амортизації прирівнюється до нуля. При цьому амортизаційні відрахування не нараховуються.

У цьому ж порядку відбувається виведення основних фондів з експлуатації внаслідок їх відчуження за рішенням суду.

Зворотне введення таких об'єктів до складу основних фондів здійснюється у порядку, встановленому підпунктом 8.4.2 статті 8 Закону про прибуток.

У разі виведення з експлуатації окремих фондів груп 2, 3 і 4 з будь-яких причин (крім їх продажу) балансова вартість таких груп не змінюється.

Зворотне введення таких основних фондів в експлуатацію після проведення їх ремонту, реконструкції та модернізації збільшує баланс групи тільки на суму витрат, пов'язаних з цими роботами.

Якщо на початок звітного кварталу груп 2, 3 і 4 основних фондів не містять матеріальних цінностей, балансова вартість такої групи відноситься до валових витрат платника податку такого звітного періоду. Норми цього підпункту не застосовуються при визначенні платником податку амортизаційних відрахувань на суму поліпшень основних фондів, одержаних в оперативний лізинг (оренду).

У разі ліквідації основних фондів за рішенням платника податку або якщо з незалежних від платника податку обставин основні фонди (їх частина) зруйновані, викрадені чи підлягають ліквідації або платник податку змушений відмовитися від використання таких основних фондів з обставин загрози чи неминучості їх заміни, зруйнування або ліквідації, платник податку в звітному періоді, в якому виникають такі обставини:

а) збільшує валові витрати на суму балансової вартості окремого об'єкта основних фондів групи 1, при цьому вартість такого об'єкта прирівнюється до нуля;

б) не змінює балансову вартість груп 2, 3 і 4 стосовно основних фондів цих груп.

У разі коли страхова організація або інша юридична чи фізична особа, визнана винною у заподіяній шкоді, компенсує платнику податку втрати, пов'язані з виникненням обставин, визначених у підпункті 8.4.8 пункту 8 Закону про прибуток, платник податку в податковий період, на який припадає така компенсація:

а) збільшує валовий дохід на суму компенсації за основні фонди групи 1 (окремий об'єкт основних фондів групи 1);

б) зменшує балансову вартість відповідної групи основних фондів на суму компенсації за основні фонди груп 2, 3 і 4.

У разі ліквідації окремого об'єкта основного фонду групи 1 за рішенням платника податку та наявності відповідних документів про його знищення, розібрання або перетворення іншими способами, внаслідок чого такий об'єкт не може використовуватися у майбутньому за первісним призначенням, балансова вартість такого окремого об'єкта основних фондів групи 1 включається до складу валових витрат.

Для цілей цього пункту:

— до продажу основних фондів та нематеріальних активів прирівнюються операції з внесення таких основних фондів та нематеріальних активів до статутного фонду іншої особи;

— до придбання основних фондів та нематеріальних активів прирівнюються операції з включення таких основних фондів та нематеріальних активів до складу статутного фонду такої іншої особи, із подальшим включенням основних фондів до відповідних груп.

Балансова вартість відповідної групи основних фондів не зменшується на вартість основних фондів, які надаються платником податку в оперативний лізинг (оренду).

Балансова вартість відповідної групи основних фондів зменшується на вартість основних фондів, які надаються платником податку у фінансовий лізинг (оренду) у порядку, передбаченому для продажу основних фондів. При цьому лізингоотримувач (орендар) збільшує балансову вартість відповідної групи основних фондів у порядку, передбаченому для придбання основних фондів.

Норми амортизації встановлюються у відсотках до балансової вартості кожної з груп основних фондів на початок звітного (податкового) періоду в такому розмірі (в розрахунку на податковий квартал):

- група 1 - 2 відсотки;
- група 2 - 10 відсотків;
- група 3 - 6 відсотків;
- група 4-15 відсотків.

Платник податку може прийняти рішення про застосування інших норм амортизації, що не перевищують вище наведених норм

Зазначене рішення:

—приймається платником податку до початку звітного податкового року та не може бути змінене протягом такого року;

—доводиться до відома податкового органу разом із поданням декларації за перший квартал такого звітного податкового року.

Для платників податку, визнаних монополістами згідно із законом, сума амортизаційних відрахувань не є обов'язковою складовою тарифів, інших видів цін на їх послуги.

Сума валових витрат, пов'язаних з амортизацією необоротних активів виробничого призначення визначається на основі наступних бухгалтерських проведення: Дт 23,91,92,93 Кт 13.

В таблиці 2 додатку К 1\1 здійснюється розрахунок амортизаційних відрахувань за квартал тільки по основних фондах виробничого призначення. В тій же таблиці, проводиться розрахунок амортизаційних відрахувань і по нематеріальних активах виробничого призначення. Норми амортизації по таких активах в законі не наводяться. Розрахунок здійснюється, виходячи з вимог

наказу про облікову політику підприємства і ПСБО 7,8. Основні засоби в податковому обліку можуть індексуватися, якщо рівень інфляції 110%. На відміну від 2002 року при здійсненні індексації основних фондів капітальний дохід на сьогоднішній день не визначається, тобто індексована сума амортизується і зменшує об'єкт оподаткування податку на прибуток.

Приклад: Нарахувати амортизацію по основних засобах 2-ої групи, залишкова вартість якої на 1.072004р. склала 50000 грн., вартість основних фондів цієї групи, які вибули внаслідок ліквідації – 5000 грн.. Протягом 3-го кварталу підприємство придбало легковий автомобіль вартістю 9000 грн. Провести розрахунок амортизації за 3-ій і 4-ий квартали 2003 року за умови, що в 2-му кварталі руху основних фондів 2-ої групи не було.

*Розв'язок.* 1) Сума амортизації за 3 квартал 2004 року = залишкова вартість на початок кварталу  $\times$  квартальну норму амортизації =  $50000 \times 6,25(25/4)/100\% = 3125$  грн.

2) Балансова вартість основних фондів 2-ої групи на початок кварталу на 1.10 для розрахунку амортизації за 4 квартал =  $50000 - 3125 + 9000 = 55875$  грн.  
 $55875 \times 0,0625 = 3492,2$  грн.

Щоб знайти суму амортизації за окремий місяць відповідного кварталу, необхідно квартальну суму амортизації розділити на три.

### **3.17.Облік дивідендів**

Підприємства, які за результатами кварталу отримують прибутки за даними бухгалтерського обліку, що відображені у Звіті про фінансові результати (форма №2) рядок „Чистий прибуток”, можуть виплачувати засновникам-учасникам дивіденди.

Нарахування дивідендів здійснюється записом: Дт 44 Кт 67. При виплаті дивідендів, які згідно з Законом про прибуток виплачується в повній сумі, яка нараховується, підприємства повинні перерахувати до бюджету так званий податок на прибуток, пов'язаний з дивідендами (25% від суми нарахованих дивідендів).

Сума сплаченого податку зменшує суму податку на прибуток, який підлягає до сплати за результатами кварталу і визначається в декларації. Якщо за результатами діяльності за квартал підприємство отримало збитки в податковому обліку, то податок на дивіденди переноситься на зменшення податку на прибуток до сплати на наступні податкові періоди. Цей податок зменшується також на суму торгових патентів, сума яких відображається такими бухгалтерськими записами: Дт 39 Кт 31, Дт 641 Кт 39. Перерахунок податку на дивіденди відображається записом: Дт 641 Кт 31, а самих дивідендів – Дт 67 Кт 31. При нарахуванні податку на прибуток за результатами декларації складається запис: Дт 98 Кт 641.

До бюджету перераховується різниця між нарахованим податком на прибуток за декларацією і сплаченим податком на дивіденди, торгові патенти та інші виплати. Державні, казенні підприємства сплачують до державного бюджету, крім податку на дивіденди, ще саму суму дивідендів, яка відображається в рядку 21 декларації і становить 15% від чистого прибутку за даними Звіту про фінансові результати.

Приклад. За даними звіту про фінансові результати ТзОВ отримало за 3 квартал 2004 року чистий прибуток в сумі 10000 грн., з яких 6000 грн. вирішено направити на виплату дивідендів засновникам. За даними декларації про прибуток підприємства, прибуток до оподаткування за звітний період склав 8000 грн. (в 4 кварталі). Знайти суму податку на дивіденди і суму податку на прибуток до сплати за 4 квартал 2004 року за умови, що дивіденди були виплачені в 4 кварталі.

*Розв'язок.* В четвертому кварталі 2004 року:

Дт 443 Кт 67 – 6000 грн.;

Дт 641 Кт 31 – 1500 грн. (6000 x 0,25);

Дт 67 Кт 30 – 6000 грн.;

Дт 98 Кт 641 – 2000 грн. (8000 x 25%);

Дт 641 Кт 31 – 6000 грн. (8000-2000).

Остання проводка буде складена в 1 кварталі 2005 року, тому що декларація за 4 квартал 2004 року подається до органів ДПА протягом 40 днів

після закінчення звітного кварталу, а сам платіж податку на прибуток по декларації, може бути проведений протягом 10 днів після здачі декларації.

### **3.18.Порядок складання декларації про прибуток підприємства і представлення її в податкові органи**

Прибуток до оподаткування визначається в декларації з податку на прибуток підприємства як різниця між скорегованим валовим доходом, скорегованими валовими витратами та сумою амортизаційних відрахувань.

Порядок складання декларації з податку на прибуток, яка є податковою звітністю з цього податку регламентується Законом України „Про внесення змін до Закону України „Про оподаткування прибутку підприємств” і порядком №143 про складання декларації, який затверджений наказом ДПА України №143 від 23.03.03 р. з наступними змінами і доповненнями.

Цей Порядок застосовується всіма платниками податку на прибуток підприємств (далі — платники податку), крім страховиків та банків, для яких установлюються окремі порядки складання декларацій.

Декларація з податку на прибуток підприємства (далі — декларація) та додатки до неї подаються платником незалежно від того, чи виникло у звітному періоді в платника податкове зобов'язання чи ні.

Декларація заповнюється в тисячах гривень з одним десятковим знаком.

Податок на прибуток за квартал, півріччя, три квартали та рік розраховується за правилами, установленими п. 11.1 ст. 11 і п. 16.4 ст. 16 Закону № 334, наростаючим підсумком з початку звітного календарного року.

У декларації зазначаються усі передбачені в ній показники. Якщо будь-який рядок декларації не заповнюється через відсутність операції (суми), то такий рядок прокреслюється, крім випадків, прямо визначених у декларації.

Дані, наведені в декларації, повинні підтверджуватись первинними документами обліку та відповідати податковому обліку (звітності).

Достовірність даних підтверджується підписами керівника і головного бухгалтера та засвідчується печаткою підприємства.

Оригінал декларації з відповідними додатками подається платником до податкового органу за місцезнаходженням платника на одному двосторонньому аркуші форматом А-4 з відповідними додатками на односторонніх аркушах форматом А-4. Подання копій декларації та додатків не дозволяється. Декларація та додатки до неї не підлягають обов'язковому скріпленню між собою (прошнуровуванню).

Декларація заповнюється таким чином, що забезпечує вільне читання тексту (цифр) та збереження цих записів протягом устанавленого терміну зберігання звітності (друкованим способом, чорнильними або кульковими ручками у синьому або чорному кольорі). Заповнення олівцем не дозволяється.

У декларації не повинно бути підчисток, помарок, виправлень та дописок і закреслень (крім передбачених формою декларації). У декларації не повинні міститися текст або цифри, які неможливо прочитати внаслідок пошкодження аркушів, їх потертості, залиття чорнилом чи іншою рідиною.

Якщо платником самостійно виявлено помилки, що містяться у раніше поданій ним декларації, то відповідно до п. 5.1 ст. 5 Закону № 2181 (з урахуванням строків давності) такий платник має право надати уточнюючий розрахунок.

Платник податку має право не подавати такий розрахунок, якщо такі уточнені показники зазначаються ним у складі податкової декларації за будь-який наступний податковий період, протягом якого такі помилки були виявлені.

Якщо після подачі декларації за звітний період платник податку подає нову декларацію з виправленими показниками до закінчення граничного строку подання декларації за такий самий звітний (податковий) період, то така звітна декларація не вважається уточнюючою, а штрафи, визначені в пункті 17.2 статті 17 Закону № 2181, не застосовуються.

Платник податку, який до початку його перевірки податковим органом самостійно виявляє факт заниження податкового зобов'язання минулих податкових періодів, зобов'язаний:

а) або надіслати уточнюючий розрахунок і сплатити суму такої недоплати та штраф, нарахований відповідно до пункту 17.2 статті 17 Закону № 2181. Уточнюючий розрахунок, який відображає виправлені показники, складається за формою, що додається до цього Порядку;

б) або відобразити суму такої недоплати у складі декларації, що подається за наступний податковий період, збільшену на суму штрафу, нарахованого відповідно до пункту 17.2 статті 17 Закону № 2181, з відповідним збільшенням загальної суми податкового зобов'язання з податку. При цьому виправлення помилок здійснюється шляхом відображення сум раніше занижених (завищених) показників декларацій (валових доходів, витрат та амортизаційних відрахувань) у складі валового доходу (рядок 02.2) та валових витрат (рядок 05.2) того податкового періоду, за який подається звітна декларація.

Декларація складається із заголовної та двох основних частин і одинадцяти додатків, з яких сім (К1 — К7) подаються щокварталу, у тому числі за рік, а чотири (Р1 — Р4) подаються виключно за рік. Додаток К1 складається з двох частин — К1/1 та К1/2. Частина К1/2 заповнюється платниками податку, які нараховують амортизаційні відрахування на суму витрат, пов'язаних із видобутком корисних копалин. У разі якщо окремі рядки декларації не заповнюються через відсутність відповідних операцій, платники податку не подають податковому органу передбачені відповідним рядком декларації додатки.

У заголовній частині декларації відображаються повна назва підприємства (відповідно до установчих документів), зареєстрованого в установленому порядку, ідентифікаційний код, код виду економічної діяльності, місцезнаходження та номер телефону платника (факс, електронна адреса — за бажанням). В основній частині та в додатках показники відображаються на підставі норм, установлених Законом № 334 та Законом



України від 22 травня 2003 року № 889-ІУ «Про податок з доходів фізичних осіб» (далі — Закон № 889) (додат. Е).

Порядок заповнення окремих рядків декларації з податку на прибуток підприємства наведений в таблиці 3.3.

Таблиця 3.3.

**ПОРЯДОК ЗАПОВНЕННЯ ДЕКЛАРАЦІЇ „З ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК  
ПІДПРИЄМСТВА”**

<b>Найменування доходів (витрат)</b>
<b>Рядок 01 "Валовий доход від усіх видів діяльності, в тому числі:</b>
<b><i>Рядок 01. 1 "доходи від продажу товарів (робіт, послуг)" пп. 4. 1. 1</i></b>
Сюди включають:  — доходи від продажу товарів (робіт, послуг). А саме: вартість відвантажених покупцям товарів (виконаних робіт, наданих послуг) або сума отриманих авансів;  — доходи від здавання в оренду предметів зі строком експлуатації більше 365 календарних днів і вартість яких не перевищує 1000 грн.
<b><i>Рядок 01. 2 "приріст балансової вартості запасів" (додаток К1/1)п. 5.9</i></b>
Це перевищення балансової вартості запасів, витрати на придбання і поліпшення (перетворення, зберігання) яких включають до складу валових (за винятком отриманих безкоштовно), на кінець звітного періоду над балансовою вартістю запасів на початок звітного періоду. Під запасами розуміють товари (крім тих, які амортизують, і цінних паперів), сировину, матеріали, комплектуючі вироби, напівфабрикати, малоцінні предмети на складах, у незавершеному виробництві і залишках готової продукції. Показник розраховують у таблиці 1 додатка К1/1 до декларації. І хоча приріст у графі 6 рядка А таблиці 1 додатка К1/1 показують зі знаком "-", до декларації ви переносите значення показника без цього знака
<b><i>Рядок 01. 3 "доходи від виконання довгострокових договорів " (додаток К2) п. 7. 10</i></b>
Заповнюють підприємства, які вибрали особливий порядок оподаткування результатів діяльності за довгостроковими договорами (контрактами), а також

для операцій з передплати періодичних видань, оперативного лізингу (оренди), оренди землі, жилих приміщень при одержанні передоплати на строк, що перевищує звітний період. Значення цього показника переносять з рядка 01.3 додатка К2 до декларації

***Рядок 01.4 "прибуток від операцій з цінними паперами, фондовими і товарними деривативами" (додаток К3) п. 7.6***

Тут показують додатну різницю, що виникла протягом звітного періоду між доходами, отриманими (нарахованими) від продажу цінних паперів, корпоративних прав і деривативів, і витратами, зазнаними (нарахованими) на їх придбання, її розраховують у додатку К3 до декларації за кожним видом цінних паперів. Причому якщо за підсумками звітного періоду результат вийшов від'ємний, то в декларацію його не переносять, а враховують надалі для зменшення фінансового результату від операцій з цінними паперами або деривативами такого самого виду до повного погашення

***Рядок 01.5 "прибуток від операцій із землею" (додаток К1) п. 8.9***

Фіксують додатну різницю між:

- сумою доходу, який отримали від продажу землі як окремого об'єкта власності, і витрат, пов'язаних з її купівлею і збільшених на коефіцієнт індексації, визначений у пп. 8.3.3 Закону про прибуток (пп. 8.9.1 Закону про прибуток);
- сумою доходу від продажу землі, отриманої у власність у процесі приватизації, і оціночною вартістю такої землі, яку визначили за методикою вартісної оцінки земель з урахуванням коефіцієнтів її функціонального використання на момент такого продажу (пп. 8.9.2 Закону про прибуток).

Увага! Від'ємний результат (збиток) у декларації не відображають. Для розрахунку прибутку (збитку) від операцій із землею використовують таблицю 4 у додатку К1/1 до декларації

***Рядок 01.6 "інші доходи, крім визначених у 01.1 — 01.5" П.П. 4.1.2 -4.1.6***

— доходи від операцій із заставою (пп. 4.1.2, 7.9.5 Закону про прибуток)

— доходи у вигляді процентів, роялті, від володіння борговими вимогами (пп. 4.1.4 Закону про прибуток)
- доходи від орендних операцій (пп. 4.1.4, пп. 7.9.6 Закону про прибуток)
- доходи у вигляді дивідендів, отриманих від нерезидентів (пп. 4.1.4, п. 7.8 Закону про прибуток)
- суми безповоротної фінансової допомоги, отриманої платником податків у звітному періоді (пп. 4.1.6 Закону про прибуток)
- вартість товарів (робіт, послуг), безоплатно наданих платнику податків у звітному періоді (пп. 4.1.6 Закону про прибуток)
- сума поворотної фіндопомоги, яку одержали від неплатника податку на прибуток або пільговика і не повернули на кінець звітного періоду (пп. 4.1.6 Закону про прибуток);
- умовно нараховані відсотки на суму поворотної фіндопомоги, отриманої від платника податку на прибуток і не поверненої на кінець звітного періоду (пп. 4.1.6 Закону про прибуток)
- вартість матцінностей, які платник податків одержав за договорами відповідального зберігання і використав для власних потреб (пп. 4.1.6 Закону про прибуток)
- суми штрафів, неустойки і пені, фактично отримані за рішенням сторін договору або за рішенням відповідних держорганів, суду (пп. 4.1.6 Закону про прибуток)
- держмити, попередньо сплачене позивачем, яке повертають йому за рішенням суду (пп. 4.1.6 Закону про прибуток)
• акцизний збір, сплачений (нарахований) покупцями підакцизних товарів на користь платника акцизного збору, уповноваженого вносити його до бюджету (пп. 4.1.6 Закону про прибуток)
- суми рентних платежів (пп. 4.1.6 Закону про прибуток)
—• збір у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на електричну і теплову енергію (пп. 4.1.6 Закону про прибуток)
- доходи від продажу електроенергії (включаючи реактивну) (пп. 4.1.6 Закону

про прибуток)
- дотації та субсидії з фондів загальнообов'язкового соціального страхування або бюджетів, які отримав платник податків (пп. 4.1.6 Закону про прибуток)
- суми отриманого емісійного доходу (пп. 4.1.6 Закону про прибуток)
Доходи від операцій з іноземною валютою (п. 7.3):
- курсові різниці, що збільшують валовий дохід за інвалютною заборгованістю і за інвалютою, що обліковується на банківських рахунках або в касі платника податків на кінець звітного періоду;
- сума гривень, отримана від продажу інвалюти
- доходи від довірчих операцій (пп. 7.9.3 Закону про прибуток)
— доходи від продажу основних фондів (далі—ОФ) і нематеріальних активів: додатна різниця між виручкою від продажу об'єкта ОФ групи 1 (нематеріального активу) і його балансовою вартістю (пп. 8.4.3 Закону про прибуток); перевищення виручки від продажу об'єкта групи 2, 3 або 4 над балансовою вартістю відповідної групи ОФ (пп. 8.4.4 Закону про прибуток); — доходи від продажу невиробничих фондів (пп. 8.1 .4 Закону про прибуток) та ін.
<b>Рядок 02 "Коригування валових доходів, в тому числі (<math>\pm 02.1 \pm 02.2 + 02.3</math>)"</b>
<b><i>Рядок 02. 1 "зміна суми компенсації вартості товарів (робіт, послуг) " п. 5.</i></b>
<b>10</b>
Заповнюють продавці товарів (робіт, послуг) у випадку зміни компенсації їх вартості (включаючи повернення проданих товарів або права власності на результати робіт, послуг). Якщо компенсація зменшується або товар повертають, коригування валового доходу показують зі знаком "-". Якщо компенсація за проданий товар (роботу, послугу) збільшилася — зі знаком "+"
<b><i>Рядок 02.2 "самостійно виявлені помилки за результатами минулих податкових періодів" пп. 4. 1.5</i></b>
Якщо ви вирішили виправляти помилку в поточній декларації, то тут покажете виявлені у звітному періоді суми:
— раніше не враховані у валовому доході (зі знаком "+");

<p>— завищення валових доходів у минулих періодах (зі знаком "-"). У випадку виправлення помилки шляхом подання уточнюючого розрахунку цей рядок декларації не заповнюється</p>
<p><b><i>Рядок 02.3 "врегулювання сумнівної (безнадійної) заборгованості" (додаток К4) ст. 12</i></b></p>
<p>Фіксують суми заборгованості, які включають до валового доходу в порядку врегулювання сумнівної безнадійної заборгованості (ст. 12 Закону про прибуток), її значення беруть із рядка 02.3 додатка К4 до декларації, який складають окремо за кожним договором</p>
<p><b>Рядок 03 "Скоригований валовий дохід (01 ± 02)"</b></p>
<p>Розраховуємо за формулою скоригований валовий дохід звітного періоду</p>
<p><b>Рядок 04 "Валові витрати, у тому числі:" ст. 5</b></p>
<p>Сума валових витрат, зазначених у рядках 04.1 — 04.12</p>
<p><b><i>Рядок 04. 1 "витрати на придбання товарів (робіт, послуг), крім визначених у 04. 11" п. 5. 1, пп. 5.2. 1</i></b></p>
<p>У цьому рядку зазначають:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>— витрати на придбання товарів (робіт, послуг) в т.ч. електричної енергії (включаючи реактивну);</li> <li>— витрати підприємства на охорону праці. Якщо ваше підприємство — неплатник ПДВ, то до цього рядка потрапить і сума ПДВ, сплачена продавцю. Сюди не включають витрати на придбання товарів (робіт, послуг) у нерезидентів в офшорних зонах. Для цього є окремий рядок 04. 11</li> </ul>
<p><b><i>Рядок 04.2 "убуток балансової вартості запасів" (додаток К1)п. 5.9</i></b></p>
<p>Це перевищення балансової вартості запасів, витрати на придбання та поліпшення (перетворення, зберігання) яких включають до складу валових (за винятком тих, що отримані безкоштовно), на початок звітного періоду над їх балансовою вартістю на кінець того самого звітного періоду. Щоб визначити цей показник, заповнюють таблицю 1 додатка К1/1 . Значення зі знаком "+" рядка А графі 6 зазначеної таблиці ви перенесете в цей рядок декларації без знака. Рядок 04.2 не може бути заповнений одночасно з рядком 01 .2</p>

**Рядок 04.3 "витрати на оплату праці" п. 5. 6, крім абз. 2-3 пп. 5. 6.2, пп. 7. 8.**

7

Сюди потраплять витрати на оплату праці фізичних осіб, що перебувають у трудових відносинах з вашим підприємством. До їх складу включають: — витрати на виплату основної і додаткової заробітної плати та інших видів заохочень і виплат, виходячи з тарифних ставок, у вигляді премій, заохочень, відшкодувань вартості товарів (робіт, послуг); — витрати на виплату авторських винагород; — витрати на виплату за виконання робіт (послуг) за договорами цивільно-правового характеру; — суми матдопомоги, встановленої за договором сторін, що обкладається податком з доходів фізосіб; — будь-які інші виплати в грошовій або натуральній формі, встановлені за домовленістю сторін; — виплати, а також компенсація вартості послуг, які надають робітникам у випадках, передбачених законодавством; — внески платника податків на обов'язкове страхування життя і здоров'я працівників у випадках, передбачених законодавством. Крім того, тут же фіксують суми дивідендів, виплачених фізособам (у т. ч. нерезидентам) за привілейованими і подібними їм акціями (корпоративними правами). Ми навмисно виділили слово "виплачених". Тому що саме виплачені дивіденди потраплять до валових витрат згідно з пп. 7.8.7 Закону про прибуток. До цього рядка не слід відносити добровільні внески підприємства на довгострокове страхування життя (недержавне пенсійне забезпечення) найманої ним фізособи (другий і третій абз. пп. 5.6.2 Закону про прибуток). Для цього є свій рядок 04.5

**Рядок 04.4 "сума страхового збору (внесків) до фондів державного загальнообов'язкового страхування" пп. 5. 7. 1**

Сюди ви запишете суми зборів на обов'язкове державне пенсійне страхування і внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, нараховані на виплати, наведені в пп. 5.6.1 Закону про прибуток. А ось для пенсійного збору при купівлі валюти, нерухомості тощо відведено рядок 04.6

**Рядок 04.5 "сума внесків на довгострокове страхування життя, додаткове пенсійне страхування" (додаток Р1) абз. 2, 3 пп. 5.6.2, п. 1.37**

Як ми вже говорили, тут бухгалтери проставлять суми добровільних внесків підприємства на довгострокове страхування життя (недержавне пенсійне забезпечення) найнятих ним фізосіб. Але будьте уважними, оскільки до валових витрат потрапляє не вся сума, а лише та її частина, яка не виходить за рамки, встановлені абз. 2, 3 пп. 5.6.2 Закону про прибуток. Розрахунок проводять у додатку Р1

***Рядок 04.6 "сума податків, зборів (обов'язкових платежів), крім визначених у 04.4" (додаток Р2) пп. 5.2.5***

Тут показують суми внесених (нарахованих) податків, зборів (обов'язкових платежів), встановлених ст. ст. 14 і 15 Закону про систему оподаткування

***Рядок 04.7 "витрати, пов'язані з виконанням довгострокових договорів" (додаток К2) п. 7.10***

Заповнюють підприємства, які обрали особливий порядок оподаткування результатів діяльності за довгостроковими договорами (контрактами), а також для операцій з передплати періодичних видань, оперативного лізингу (оренди), оренди землі, жилих приміщень при одержанні передоплати на строк, що перевищує звітний період. До цього рядка заносять фактично оплачені (нараховані) витрати, пов'язані з виконанням довгострокового договору (контракту) в такому звітному періоді. Дані беруть із рядка 04.7 додатка К2 до декларації •

***Рядок 04.8 "добровільне перерахування коштів, передача товарів (робіт, послуг)"***

***(додаток Р3) пп. 5.2.2, 5.2.3, 5.2.11, 5.2.13, 5.2.17***

— суми коштів або вартість майна, добровільно перераховані (передані) для цільового використання з метою охорони культурної спадщини установам науки, освіти, культури, заповідникам, музеям-заповідникам, а також неприбутковим установам та організаціям у випадках, визначених у пункті 7.1 1 статті 7 цього Закону, у розмірі, що перевищує два відсотки, але не більше п'яти відсотків оподаткованого прибутку попереднього звітного періоду (для громадських організацій інвалідів — не більше десяти відсотків

оподатковуваного прибутку попереднього звітнього періоду) (пп. 5.2.13)
<b><i>Рядок 04.9 "від'ємне значення об'єкта оподаткування попереднього податкового року" п. 6.1</i></b>
До рядка 04.9 декларації за 2004 рік переноситься значення цього самого рядка з декларації за три квартали 2004 року. В деклараціях 2005 року в рядку 04.9 буде фіксуватися від'ємне значення об'єкта оподаткування (звичайно, якщо воно є), отримане за підсумками 2004 року (п. 6.1 Закону про прибуток)
<b><i>Рядок 04.10 "витрати на поліпшення основних фондів та нафтогазових свердловин" (додаток К1/1) пп. 5.2.10, пп. 8.7.1, частина 2п.9.5</i></b>
Щоб визначити показник цього рядка, заповнюють таблицю 3 з додатка К1/1, а підприємства, які використовують свердловини для розробки нафтових і газових родовищ, крім неї, заповнюють таблицю 2 з додатка К1/2. Якщо ви одночасно заповнюєте додатки К1/1 та К1/2, до цього рядка переносять суму рядка 04.10 таблиці 3 додатка К1/1 та рядка 04.10 таблиці 2 додатка К1/2 за відповідний звітний період. Обчислюючи значення граф рядків 04.10 цих таблиць, які переносяться в рядок 04.10 декларації, обирають найменше: або суму ліміту витрат на поліпшення, що включають до валових витрат, або суму фактичних поліпшень, розрахованих наростаючим підсумком з початку року
<b><i>Рядок 04.11 "85% витрат від вартості товарів (робіт, послуг), придбаних у офшорних нерезидентів" (додаток Р4) п. 18.3</i></b>
Сюди включають 85% витрат на придбання товарів (робіт, послуг) у нерезидентів, які мають офшорний статус. Перелік офшорних зон затверджений розпорядженням Кабміну від 24.02.03 р. № 77-р. Візьміть до уваги: перераховані офшорникам аванси у валових витратах не показують. Це впливає з пп. 11.2.3 Закону про прибуток, в якому сказано, що при здійсненні операцій з нерезидентами датою збільшення валових витрат є дата оприбуткування товарів або фактичного одержання робіт, послуг
<b><i>Рядок 04.12 "інші витрати, крім визначених у 04.1 — 04.11" ст. 5;ст. 7;/7/7. пп. 8.1.4,8.3.7,8.4.3,8.4.7,8.4.8,8.4.10,8.9.4;п. п. 9.5,9.6,22.25</i></b>
Сюди потраплять:



<p>- витрати, не віднесені до складу валових у минулих звітних періодах через втрату, псування або знищення документів і підтверджені такими документами у звітному податковому періоді (пп. 5.2.6 Закону про прибуток)</p>
<p>- суми безнадійної заборгованості в частині, що не була віднесена до валових витрат, у випадку, коли відповідні заходи щодо стягнення таких боргів не призвели до позитивного результату (пп. 5.2.8 Закону про прибуток)</p>
<p>- витрати на підтвердження відповідності продукції, систем якості, систем управління якістю, систем управління навколишнім середовищем, персоналу встановленим вимогам відповідно до Закону про відповідність (пп. 5.2.15 Закону про прибуток)</p>
<p>- суми витрат, пов'язаних з розвідкою (дорозвідкою) та облаштуванням нафтових та газових родовищ (за винятком витрат на спорудження будь-яких свердловин, що використовуються для розробки нафтових та газових родовищ) (пп. 5.2.16 Закону про прибуток)</p>
<p>- витрати на спецодяг і спецхарчування для виконання працівниками професійних обов'язків (пп. 5.4.1 Закону про прибуток)</p>
<p>- витрати (крім тих, що підлягають амортизації) на науково-технічне забезпечення госпдіяльності, на винахідництво і раціоналізацію госппроцесів, проведення дослідно-експериментальних і конструкторських робіт, виготовлення і дослідження моделей і зразків (абз. 1 пп. 5.4.2 Закону про прибуток)</p>
<p>- витрати на придбання літератури і передплату спеціалізованих періодичних видань для інформаційного забезпечення госпдіяльності платника податків, а також на проведення аудиту згідно з чинним законодавством, включаючи проведення добровільного аудиту за рішенням підприємства (абз. 2 пп. 5.4.2 Закону про прибуток)</p>
<p>- витрати на професійну підготовку або перепідготовку в українських навчальних закладах за профілем підприємства фізосіб, що перебувають з ним у трудових відносинах, за винятком пов'язаних осіб, у розмірі 2% фонду оплати праці звітного періоду (абз. 3 пп. 5.4.2 Закону про прибуток)</p>

- витрати на проведення передпродажних і рекламних заходів щодо товарів (робіт, послуг), які продаються (надаються) (абз. 1 пп. 5.4.4 Закону про прибуток)
- витрати на організацію прийомів, презентацій і свят, придбання і розповсюдження подарунків, включаючи безплатну роздачу зразків товарів або безоплатне надання послуг (виконання робіт) у рекламних цілях, але не більше 2% від оподаткованого прибутку платника податків за попередній звітний податковий рік (абз. 2 пп. 5.4.4 Закону про прибуток)
- витрати платника податків, пов'язані з утриманням і експлуатацією фондів природоохоронного значення (крім тих, що підлягають амортизації та відшкодуванню);
- із самостійного зберігання, переробки, захоронення і ліквідації відходів від господарської діяльності підприємства сторонніми організаціями, з очищення стічних вод (пп. 5.4.5 Закону про прибуток)
— витрати на страхування (пп. 5.4.6 Закону про прибуток)
— витрати на придбання ліцензій та інших спеціальних дозволів, виданих держорганами для ведення господарської діяльності, за винятком вартості придбаних торгових патентів;
— плата за реєстрацію підприємства в органах держреєстрації (пп. 5.4.7 Закону про прибуток)
— витрати на відрядження (пп. 5.4.8 Закону про прибуток)
— витрати на утримання, експлуатацію та забезпечення основної діяльності об'єктів соціальної інфраструктури, перелічених в пп. 5.4.9 Закону про прибуток (крім капітальних затрат, які підлягають амортизації")
— витрати на утримання, експлуатацію та забезпечення основної діяльності (крім тих, що підлягають амортизації): — пунктів медичного огляду, приміщень житлового фонду, — легкових автомобілів, побутових літальних апаратів, моторних човнів, катерів і яхт у випадках, передбачених абз. 1 — 4 пп. 5.4.10 Закону про прибуток; — 50% витрат на придбання пально-мастильних матеріалів для легкових автомобілів та оперативну оренду легкових

автомобілів (абз. 5 пп. 5.4.10 Закону про прибуток)
— витрати платника податку у разі сплати (нарахування) процентів за борговими зобов'язаннями (пп. пп. 5.5.1 — 5.5.5 Закону про прибуток)
Витрати від операцій з іноземною валютою: — курсові різниці, які включають до валових витрат (п. 7.3 Закону про прибуток); — балансова вартість іноземної валюти, проданої за гривні (пп. 7.3.5 Закону про прибуток); — комісійна винагорода банку, сплачена з обмінних операцій (пп. 7.3.7 Закону про прибуток)
— витрати за операціями оренди (пп. 7.9.6 Закону про прибуток)
— сума перевищення балансової вартості окремого об'єкта групи 1 над виручкою від його продажу (пп. 8.4.3 Закону про прибуток); — балансова вартість груп 2, 3 і 4, що не містить матеріальних цінностей, за винятком балансової вартості поліпшень основних фондів, отриманих в оренду (пп. 8.4.7 Закону про прибуток); — балансова вартість ліквідованого окремого об'єкта групи 1 (пп. пп. 8.4.8, 8.4.10 Закону про прибуток);
— залишкова вартість окремого об'єкта групи 1, що досягла 1700 грн. (пп. 8.3.7 Закону про прибуток)
— у випадку продажу невиробничих фондів — сума витрат, пов'язаних з придбанням (виготовленням) таких невиробничих фондів (без урахування зносу) та їх поліпшенням (останній абзац пп. 8.1.4 Закону про прибуток)
— суми поворотної фіндопомоги, отриманої платником податків від неплатників податку на прибуток, пільговиків, нерезидентів, поверненої у звітному періоді (пп. 4.1.6 Закону про прибуток) та ін.
<b>Рядок 05 "Коригування валових витрат, у тому числі (<math>\pm</math> 05. 1 <math>\pm</math> 05. 2 + 05.3)"</b>
Значення розраховують за наведеною формулою. Воно може бути як додатним, так і від'ємним
<b><i>Рядок 05. 1 "зміна суми компенсації вартості товарів (робіт, послуг) " п. 5.</i></b>
<b>10</b>

Заповнюють покупці товарів (робіт, послуг). При зменшенні суми компенсації за товар або при поверненні товару валові витрати коригують зі знаком "-". Якщо компенсація вартості товарів (робіт, послуг) збільшилася, зі знаком "+"

***Рядок 05.2 "самотійно виявлені помилки за результатами минулих податкових періодів" пп. 5.2. 7***

Показують виявлені в звітному періоді суми: — раніше не враховані у валових витратах, а також заниження амортизації (зі знаком "+"); — минулого завищення валових витрат або амортивiдрахувань (зі знаком "-"). Якщо ж ви провели виправлення помилки, подавши уточнюючий розрахунок, цей рядок декларації заповнювати не потрібно

***Рядок 05.3 "врегулювання сумнівної (безнадійної) заборгованості" (додаток К4) ст. 12***

Фіксують суми заборгованості, що включається до валових витрат в порядку врегулювання сумнівної, безнадійної заборгованості (ст. 12 Закону про прибуток), її значення беремо із рядка 05.3 додатка К4 до Декларації, який складають окремо за кожним договором

**Рядок 06 "Скориговані валові витрати (04 ± 05)"**

Розраховуємо за формулою скориговані валові витрати звітного періоду

**Рядок 07 "Сума амортизаційних відрахувань" (додаток К1) пп. 7.9.4, ст. ст. 8, 9**

Заповнюючи цей рядок, складають таблицю 2 додатка К1/1 та/або таблицю 1 додатка К1/2 (для підприємств, які добувають корисні копалини). Якщо треба одночасно заповнити додатки К1/1 та К1/2, в цей рядок переносять суму рядка 07 таблиці 2 додатка К1/1 та рядка 07 таблиці 1 додатка К1/2

**Рядок 08 "Об'єкт оподаткування позитивний (+) від'ємний (-) ((± 03 - (± 06) - 07)" п. 3.1**

Цей показник визначають за підсумками звітного періоду, зменшуючи скоригований валовий дохід (рядок 03 декларації) на суму валових витрат (рядок 06 декларації) і нараховані амортивiдрахування (рядок 07). Може бути як додатним, так і від'ємним. Якщо ваше підприємство користується податковими

пільгами (одержує прибуток, звільнений від оподаткування), врахуйте — об'єкт оподаткування — це згорнений результат від оподаткованої і пільгової діяльності

**Рядок 09 "Балансові збитки, не компенсовані прибутками до 01.01.2003" п.**

**11 Перехідних положень Закону № 349**

Записують від'ємне значення об'єкта оподаткування, визначене згідно з п. 1 1 Перехідних положень Закону № 349. Нагадаємо, що відповідно до цієї норми платник податків, який задекларував від'ємне значення об'єкта оподаткування (балансові збитки) за підсумками 2002 року, враховує їх окремо у зменшення об'єкта оподаткування наступних податкових періодів протягом 12 календарних кварталів з моменту виникнення такого від'ємного значення. Суму балансових збитків, не погашену протягом такого строку, не враховують у зменшення об'єкта оподаткування і не включають до валових витрат. Завдяки ст. 95 Закону про Держбюджет-2004 у 2004 році з обліку випали непогашені збитки, задекларовані на 01.01.02 р. Це значить, що за підсумками календарного 2004 року оподатковуваним прибутком можна покривати непогашені збитки, які виникли тільки в I — IV кв. 2002 р. їх фіксують у цьому рядку. В деклараціях за наступні податкові періоди цей рядок заповнятися не буде, оскільки Закон про Держбюджет-2005 наклав вето на облік від'ємного об'єкта оподаткування, що виник станом на 01 .01 .03 р. і не погашений прибутком на 01 .01 .05 р. Так що необхідність цього рядка, починаючи з I кварталу 2005 року, відпала

**Рядок 10 "Прибуток, звільнений від оподаткування" (додаток К5) п. п.**

**7.12, 7.13, 7.19, 7.20, 18.1, ст. 19, п. 22.5**

Відображають прибуток, який згідно із Законом про прибуток звільнений від оподаткування. Маються на увазі платники податків, які використовують спеціальні режими оподаткування, перелічені в п. 7.12, пп. пп. 7.13.1 —7. 13.3 , 7.13.7 п. 18.1, ст. 19 і частково в п. 22.5 Закону про прибуток. Підстава для його заповнення — додаток К5 до декларації, в якому окремо розраховують результат за кожним видом пільгової діяльності. Цей показник може бути від'ємним (йдеться про збиток від пільгової діяльності). Його також фіксуємо

в цьому рядку, не забуваючи знак "-", інакше можуть бути занижені податкові зобов'язання звітного періоду
<b>Рядок 11 "Прибуток, що підлягає оподаткуванню, у тому числі: (08 - 09 - 10)" згідно з формулою (п. 11 Перехідних положень Закону № 349)</b>
Розраховують за формулою. Об'єкт оподаткування (рядок 08) зменшують на збитки минулих періодів (рядок 09) і вираховують прибуток, звільнений від оподаткування (рядок 10). Звичайно, прибуток може бути тільки додатним. Проте теоретично в цьому рядку можна фіксувати і від'ємний результат
<b><i>Рядок 11.1 "за базовою ставкою " п. 10. 1</i></b>
Платники податку на прибуток за ставкою 25% записують прибуток, розрахований у вищеописаному порядку
<b><i>Рядок 11.2 "за пільговою ставкою _____ %" п.п. 7. 13, 7. 14, 18. 1, 22.5</i></b>
Учасники СЕЗ і ТПР (див. п. 22.5 Закону про прибуток), які відповідно до спеціального законодавства сплачують податок на прибуток за пільговими ставками (наприклад, суб'єкти СЕЗ "Курортополіс Трускавець", "Славутич", "Порт Крим" ТПР в Луганській, Донецькій, Житомирській областях і т. д.) записують прибуток, розрахований у вищевикладеному порядку. Ставку оподаткування бухгалтер проставляє самостійно
<b>Рядок 12 "Нарахована сума податку, у тому числі: сума рядків 12.1 і 12.2"</b>
Дорівнює сумі показників рядків 12.1 і 12.2 декларації. Може бути тільки додатною
<b><i>Рядок 12. 1 "за базовою ставкою " п. 10. 1</i></b>
25% від додатного значення рядка 11.1 декларації
<b><i>Рядок 12.2 "за пільговою ставкою" п. п. 7. 13, 7. 14, 18. 1, 22.5</i></b>
Індивідуальну пільгову ставку, зафіксовану в рядку 11.2 декларації, множать на додатне значення показника цього самого рядка
<b>Рядок 13 "Зменшення нарахованої суми податку" (додаток К6) пп. пп. 7.8.3, 7.8.4, п. 1 6.3, пп. 2.1 .3, п. 1 8.1 , ст. 1 9</b>

Цей показник розраховують у додатку Кб. Він складається з: — вартості торгових патентів, придбаних у звітному періоді; — податку, сплаченого з прибутку (крім пасивного), отриманого за кордоном; — податку, сплаченого з пасивного прибутку за кордоном, якщо є міжнародний договір; — сум податку, які платник податків нарахував за місцезнаходженням своєї філії (при сплаті консолідованого податку); — суми сплачених авансових внесків при виплаті дивідендів, яку відносять на зменшення нарахованого у звітному періоді податку на прибуток

**Рядок 14 "Податкове зобов'язання звітного періоду\*\* (12 - 13)" згідно з формулою**

Цей показник можна назвати найважливішим. Він являє собою не що інше, як податкове зобов'язання підприємства перед бюджетом, розраховане наростаючим підсумком з початку року. Якщо цей показник визначений правильно, донарахувань податку на прибуток бути не повинно. Для його розрахунку нараховану суму податку в рядку 12 зменшують на значення рядка 13. Податкове зобов'язання не може бути від'ємним

**Рядок 15 "Сума нарахованого податку за попередній податковий період поточного року" п. 16.4**

Цей показник дорівнює показнику рядка 14 декларації з податку на прибуток за попередній звітний період. Враховуючи, що в 2004 році платники податків на вимогу контролерів подавали декларацію за 1 1 місяців 2004 року, в рядок 15, на наш погляд, потрібно перенести значення рядка 14 декларації за такий період. Якщо в декларації за 1 1 місяців 2004 року зобов'язань не було, рядок 15 декларації за 2004 рік прокреслюємо

**Рядок 16 "Сума надміру сплаченого податку минулих податкових періодів (переплати)\*\*\*" п.п. 16.16, 21.3**

Чесно кажучи, призначення цього рядка дуже туманне. Ми вважаємо, що в ньому потрібно фіксувати переплату з податку на прибуток, яку ви маєте намір колись зарахувати в рахунок майбутніх платежів. Його прокреслюють, якщо заповнений рядок 18 декларації "Сума зайво сплаченого податку минулих

податкових періодів (переплати), що підлягає поверненню на поточний рахунок платника податків в банку-резиденті"
<b>Рядок 17 "Сума податку до сплати (позитивне значення 14 - 15 - 16)" згідно з формулою</b>
Показують суму податку, яка повинна бути перерахована до бюджету за підсумками звітного періоду, у граничні строки сплати податкових зобов'язань, передбачені пп. 5.3.1 Закону №2181
<b>Рядок 18 "Сума надміру сплаченого податку минулих податкових періодів (переплати), яка підлягає поверненню на поточний рахунок платника податку в банку-резиденті" п.п. 16.16, 21.3</b>
У ньому відображають суму переплати, що підлягає поверненню платнику податків за його заявою, складеною згідно з вимогами п. 3 Порядку, затвердженого наказом ДПАУ, Держказначейства України від 18.03.03 р. № 125/58
<b>Рядок 19 "Суми податків, які утримуються при виплаті доходів (прибутків), у тому числі:" п.п. 10.2, 13.1, 13.2,1 3.6</b>
Показник цього рядка розраховують як суму показників рядків 19.1 — 19.4
<b>Рядок 19.1 "від грального бізнесу" (додаток К7) п. 10.2</b>
У зв'язку зі змінами, внесеними Законом № 1957 до п. 10.2 Закону про прибуток, цей рядок втратив усякий сенс: платники податків, зазначені раніше в пп. 10.2.1 і пп. 10.2.2 Закону про прибуток, які виплачують виграші, більше не зобов'язані перераховувати до бюджету 30% від суми таких виграшів (прибутку особи, яка виграла). Зазначати у цьому рядку податок з доходів фізосіб, який податкові агенти утримали при нарахуванні на користь фізосіб доходів у вигляді виграшів або призів у лотерею (крім державних), а також внаслідок проведення конкурсів або будь-якого іншого привселюдного розіграшу (пп. 9.5.1 Закону № 889), на наш погляд, взагалі не логічно. У цей рядок переносять показник, зафіксований у попередній декларації
<b>Рядок 19.2 "з нерезидентів (крім 19.3)" п. п. 13.1, 13.2, 13.6</b>



Заповнюють резиденти або постійні представництва, які виплачують на користь нерезидента або уповноваженої ним особи будь-які доходи від здійснення господарської діяльності з джерелом їх походження з України (п. п. 13.1, 13.2, 13.6 Закону про прибуток). Зазначають суму податку за ставкою 15%, утриманого при виплаті таких доходів

***Рядок 19.3 "з фрахту" п. 13.5***

Відображають суму податку, що утримається резидентом згідно з п. 13.5 Закону про прибуток із вартості фрахту, що сплачується нерезиденту

***Рядок 19.4 "з доходів фізичних осіб, нарахованих як проценти" (додаток К7) пп. 9.2.2 Закону № 889***

Оскільки згідно з роз'ясненнями ДПАУ в 2004 році податок з доходів фізосіб у вигляді процентів банки і небанківські фінустанови не утримують, показувати в цьому рядку (а також у таблиці 3 додатка К7) нічого. Більше того, з 01.01.05 р. і до 01.01.10 р. процентні доходи фізосіб звільнені від оподаткування Законом про Держбюджет-2005 і Законом № 2273, так що й у наступних деклараціях цей рядок заповнювати нічим

***Рядок 20 "Авансові внески, нараховані на суму дивідендів та прирівняних до них платежів" пп. пп. 7.8.2, 7.9.4***

Відображають авансовий внесок з податку на прибуток, нарахований і сплачений у зв'язку з виплатою дивідендів

***Рядок 21 "Дивіденди та прирівняні до них платежі, що сплачуються до бюджету державними некорпоративними, казенними або комунальними підприємствами" п. 4 Прикінцевих положень Закону № 349***

Суб'єкти, перелічені у ст. 72 Закону про Держбюджет-2004 (державні та казенні підприємства, їх об'єднання; акціонерні, холдингові, лізингові компанії та інші суб'єкти господарювання, у статутному фонді яких державі належать частки (акції, паї)), а також комунальні підприємства зазначають суму частини прибутку/доходу (держдивіденди), що підлягає сплаті до бюджету за підсумками 2004 року. Звертаємо вашу увагу, що на 2005 рік перелік суб'єктів, зобов'язаних відраховувати до держбюджету частину свого прибутку, змінився.

Завдяки ст. 88 Закону про Держбюджет-2005 до них приєдналися дочірні підприємства державних і казенних підприємств. Змінився і порядок розрахунку і сплати держдивідендів. Так що всім, хто зацікавився цими нововведеннями, рекомендуємо ознайомитися з коментарем до ст. 88 Закону про Держбюджет-2005, опублікованим у № 5 нашої газети за 2005 рік на стор. 19

**Рядок 22 "Сума штрафу, самостійно нарахованого у зв'язку з виправленням помилок" п. 17.2 Закону № 2181**

Зазначають 5%-вий штраф, що сплачується платником податків при виправленні через поточну декларацію самостійно виявленої помилки, яка спричинила заниження податкового зобов'язання (п. 17.2 Закону № 2181). Звичайно, якщо помилку виправляли через уточнюючий розрахунок, штраф, відображений у рядку 8 такого розрахунку, до декларації не потрапляє

**Рядок 23 "Пеня, нарахована у зв'язку з урегулюванням сумнівної (безнадійної) заборгованості" (додаток К4) пп. 12.12**

Переносять із рядка 23 додатка К4. Пеню нараховують на суму додаткового податкового зобов'язання, розрахованого продавцем у процесі врегулювання сумнівної заборгованості згідно з пп. 12.1.2 Закону про прибуток. На 2005 рік змінено порядок її розрахунку і збільшено розмір (ст. 101 Закону про Держбюджет-2005)

Враховуючи те, що відповідно до положень Закону зменшення нарахованої суми податку на прибуток на вартість торгових патентів; податку, сплаченого від прибутку, отриманого за кордоном; суму сплачених авансових внесків при виплаті дивідендів, має здійснюватися з суми нарахованого податку платника в цілому, то при заповненні рядка 12 графи 7 консолідований платник податку — підприємство повинно суму показника рядка 12 декларації зменшувати на суму рядків 13.1 — 13.5 та 13.7.1.

Поряд з цим зазначаємо, що відповідальність за своєчасне та повне внесення сум податку до бюджету територіальної громади за

місцезнаходженням філії несе платник податку, у складі якого знаходиться така філія.

Декларація подається платником податку до державного податкового органу для реєстрації протягом 40 календарних днів, наступних за останнім календарним днем звітного (податкового) періоду.

Підприємства, основною діяльністю яких є виробництво сільськогосподарської продукції, подають декларацію за підсумками податкового (звітного) року в терміни, встановлені законом для річного базового податкового (звітного) періоду.

Сплата податку здійснюється:

— до дати подання уточнюючого розрахунку згідно з п. 17.2 статті 17 Закону № 2181;

— в інших випадках — у строки, визначені пунктом 5.3 статті 5 Закону № 2181.

Якщо останній день строку подання декларації (сплати податку) припадає на вихідний (святковий) день, останнім днем такого строку вважається наступний за вихідним (святковим) операційний (банківський) день.

Декларація з податку на прибуток підприємства має наступний вигляд:

1	<b>ДЕКЛАРАЦІЯ З ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВА</b>		Звітна
	Повна декларація - надаються додатки у разі заповнення рядків з позначкою "Р" та "К"		Звітна консолідована
	Спрощена декларація - надаються додатки у разі заповнення рядків з позначкою "К"		Звітна нова

2	Звітний рік	2 0 0	1 квартал	Півріччя	3 квартали	Рік
---	-------------	-------	-----------	----------	------------	-----

3	Повна назва платника податку:		Юридична особа
			Інша категорія платника

4	Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ		Код виду економічної діяльності (КВЕД)	
---	--------------------------------	--	--	--

5	Місцезнаходження платника податку:	Поштовий індекс	
		Телефон	
		Факс*	
		E-mail*	

6	До державної податкової інспекції (адміністрації) в
---	---

\* За бажанням платника податку.

Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком

ПОКАЗНИКИ	Код рядка	Сума	Норми Закону про прибуток
1	2	3	4
<b>Валовий дохід від усіх видів діяльності</b> , у тому числі:	<b>01</b>		<i>ст. 4, п. 5.9</i>
доходи від продажу товарів (робіт, послуг)	01.1		<i>пп. 4.1.1</i>
приріст балансової вартості запасів	01.2 1		<i>п. 5.9</i>
доходи від виконання довгострокових договорів	01.3 K2		<i>п. 7.10</i>
прибуток від операцій з цінними паперами, фондовими та товарними деривативами	01.4 K3		<i>п. 7.6</i>
прибуток від операцій з землею	01.5 K1		<i>п. 8.9</i>
інші доходи, крім визначених у 01.1 ÷ 01.5	01.6		<i>пп. 4.1.2 - 4.1.6, крім 4.1.5; пп. 7.2.4</i>
Коригування валових доходів, у тому числі: (± 02.1 ± 02.2 + 02.3)	02		<i>згідно з формулою</i>
зміна суми компенсації вартості товарів (робіт, послуг)	02.1		<i>п. 5.10</i>
самостійно виявлені помилки за результатами минулих податкових періодів	02.2		<i>пп. 4.1.5</i>
врегулювання сумнівної (безнадійної) заборгованості	02.3 K4		<i>ст. 12, з урахуванням п. 5. і 10 Перехідних положень Закону № 349<sup>2</sup></i>
<b>Скоригований валовий дохід (01 ± 02)</b>	<b>03</b>		<i>згідно з формулою</i>
<b>Валові витрати, у тому числі:</b>	<b>04</b>		<i>ст. 5</i>
витрати на придбання товарів (робіт, послуг), крім визначених у 04.11	04.1		<i>п. 5.1, пп. 5.2.1</i>
убуток балансової вартості запасів	04.2 K1		<i>п. 5.9</i>
витрати на оплату праці	04.3		<i>п. 5.6, крім абз. 2 - 3 пп. 5.6.2, пп. 7.8.7</i>
сума страхового збору (внесків) до фондів державного загальнообов'язкового страхування	04.4		<i>пп. 5.7.1</i>
сума внесків на довгострокове страхування життя, додаткове пенсійне страхування	04.5 P1		<i>абз. 2 - 3 пп. 5.6.2; п. 1.37; п. 5.8</i>
сума податків, зборів (обов'язкових платежів), крім визначених у 04.4	04.6 P2		<i>пп. 5.2.5</i>
витрати, пов'язані з виконанням довгострокових договорів	04.7 K2		<i>п. 7.10</i>
добровільне перерахування коштів, передача товарів (робіт, послуг)	04.8 P3		<i>пп. 5.2.2 - 5.2.3, пп. 5.2.11, пп. 5.2.13. пп. 5.2.17</i>
від'ємне значення об'єкта оподаткування попереднього податкового року	04.9		<i>п. 6.1</i>
витрати на поліпшення основних фондів та нафтогазових свердловин	04.10 K1		<i>пп. 5.2.10, пп. 8.7.1, ч. 2 п. 9.5</i>
85 % витрат від вартості товарів (робіт, послуг), придбаних у офшорних нерезидентів	04.11 P4		<i>п. 18.3</i>
інші витрати, крім визначених у 04.1 ÷ 04.11	04.12		<i>ст. 5; ст. 7; пп. 8.1.4; пп. 8.3.7, 8.4.3, 8.4.7, 8.4.8, пп. 8.4.1, 8.9.4; п. 9.5, 9.6, п. 22.25</i>

Коригування валових витрат, у тому числі: 05.2 + 05.3)	(± 05.1 ±	05		згідно з формулою
зміна суми компенсації вартості товарів (робіт, послуг)		05.1		п. 5.10
самостійно виявлені помилки за результатами минулих податкових періодів		05.2		пп. 5.2.7
врегулювання сумнівної (безнадійної) заборгованості		05.3	К4	ст. 12 з урахуванням п. 5 і 10 Перехідних положень Закону № 349
<b>Скориговані валові витрати</b> (04 ± 05)		<b>06</b>		згідно з формулою
<b>Сума амортизаційних відрахувань</b>		<b>07</b>	К1	пп. 7.9.4, ст. 8, ст. 9
<b>Об'єкт оподаткування</b> позитивний (+) від'ємний (-) (06) - 07)	((± 03 - (±	<b>08</b>		п. 3.1, згідно з формулою
Балансові збитки, не компенсовані прибутками до 01.01.2003		<b>09</b>		п. 11 Перехідних Положень Закону № 349
Прибуток, звільнений від оподаткування		<b>10</b>	К5	п. 7.12, п. 7.13, п. 7.19, п. 7.20, п. 18.1, ст. 19, п. 22.5
<b>Прибуток, що підлягає оподаткуванню</b> , у тому числі: (08 - 09 - 10)	(08	<b>11</b>		згідно з формулою, з урахуванням п. 11 Перехідних положень Закону № 349
за базовою ставкою		11.1		п. 10.1
за пільговою ставкою* _____ %		11.2		п. 7.13, п. 7.14, п. 18.1, п. 22.5
<b>Нарахована сума податку**</b> , у тому числі:		<b>12</b>		сума рядків 12.1 12.2
за базовою ставкою		12.1		п. 10.1
за пільговою ставкою		12.2		п. 7.13, п. 7.14, п. 18.1, п. 22.5
Зменшення нарахованої суми податку		<b>13</b>	К6	пп. 7.8.2 - 7.8.4, п. 16.3, пп. 2.1.3, п. 18.1, ст. 19, п. 22.3
<b>Податкове зобов'язання звітного періоду**</b> (12 - 13)		<b>14</b>		згідно з формулою
Сума нарахованого податку за попередній податковий період поточного року		<b>15</b>		п. 16.4
Сума надміру сплаченого податку минулих податкових періодів (переплати)***		<b>16</b>		п. 16.16, п. 21.3
<b>Сума податку до сплати</b> (позитивне значення 14 - 15 - 16)		<b>17</b>		згідно з формулою

\* Пільгові ставки зазначаються платником самостійно. \*\* У разі позитивного значення. \*\*\* Не заповнюється при заповненні рядка 18 декларації.

Сума надміру сплаченого податку минулих податкових періодів (переплати), яка підлягає поверненню на поточний рахунок платника податку в банку-резиденті	18		п. 16.16, п. 21.3
---	----	--	-------------------

#### Додаткові показники.

Суми податків, які утримуються при виплаті доходів (прибутків), у тому	19		п. 10.2, п. 13.1 -
--	----	--	--------------------

числі:			<i>13.2, п. 13.6</i>
від грального бізнесу	19.1 К7		<i>п. 10.2</i>
з нерезидентів (крім 19.3)	19.2		<i>п. 13.1 - 13.2, п. 13.6</i>
з фрахту	19.3		<i>п. 13.5</i>
з доходів фізичних осіб, нарахованих як проценти	19.4 К7		<i>пп. 9.2.2 Закону Л« 889<sup>3</sup></i>
Авансові внески, нараховані на суму дивідендів та прирівняних до них платежів	20		<i>пп. 7.8.2, пп. 7.9.4</i>
Дивіденди та прирівняні до них платежі, що сплачуються до бюджету державними некорпоративними, казенними або комунальними підприємствами	21		<i>пп. 7.8.2; п. 4 Прикінцевих положень Закону № 349</i>
Сума штрафу, самостійно нарахованого у зв'язку з виправленням помилок	22		<i>п. 17.2 Закону №2181<sup>4</sup></i>
Пеня, нарахована у зв'язку з урегулюванням сумнівної (безнадійної) заборгованості	23	К4	<i>пп. 12.1.2</i>

### **Звертаємо увагу!**

<sup>1</sup>Тут і далі текст, виділений напівжирним курсивом, уведений нами як допоміжна інформація.

<sup>2</sup>Закон №349 – Закон України від 24.12.02р. №349-IV „Про внесення змін до Закону України „Про оподаткування прибутку підприємств”

<sup>3</sup>Закон №889 – Закон України від 22.05.03р. №889-IV „Про податок з доходів фізичних осіб”, зі змінами

<sup>4</sup>Закон №2181 – Закон України від 21.12.200р. №2181-III „Про порядок погашення зобов'язань платниками податків перед бюджетами і державними соціальними фондами”, зі змінами.

Відповідальність за порушення норм Закону України „Про внесення змін до Закону України „Про оподаткування прибутку підприємств” наведена в додатку А.

## Тема 4

### Особливості оподаткування й обліку суб'єктів малого бізнесу і сільськогосподарських підприємств

#### 4.1. Загальна характеристика системи оподаткування, порядок переходу підприємств на спрощену систему

Порядок обліку і складання звітності підприємств і інших суб'єктів малого бізнесу, які оподатковуються за спрощеною системою регламентується Указом президента України „Про внесення змін до Указу Президента України від 3.07.98р. №727 „Про спрощену систему оподаткування, обліку і звітності суб'єктів малого підприємства”, №746/99 від 28.06.99р., з наступними змінами і доповненнями. Відповідно до цього Указу спрощена система обліку та звітності запроваджується до таких суб'єктів малого підприємництва:

- фізичних осіб, які здійснюють підприємницьку діяльність без створення юридичної особи, і в трудових відносинах з якими, включаючи членів їх сімей, протягом року перебуває не більше 10 осіб та обсяг виручки яких від реалізації за рік, не перевищує 500 тис.;
- юридичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності, в яких за рік середньо облікова чисельність працівників не перевищує 50 осіб і обсяг виручки яких від реалізації не перевищує 1 млн. грн.

Об'єктом оподаткування при спрощеній системі є виручка від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг. Під **виручкою** розуміють суму коштів, які надійшли на розрахункових рахунок, або в касу від продажу, тобто принцип першої події виконаних робіт або надходження коштів для підприємств, які оподатковуються за системою не діє.

В Указі Президента описана процедура переходу підприємств на спрощену систему. В статті 4 Указу зазначено, що для переходу підприємств на цю систему суб'єкт малого підприємництва подає письмову заяву до місцевого органу ДПА не пізніше ніж за 15 днів до початку наступного звітного періоду

(кварталу). Ця заява подається за умови сплати всіх податків і платежів за попередні звітні періоди.

Юридична особа – суб'єкт малого підприємництва в заяві вказує ставку єдиного податку, за якою вона буде оподатковуватись (10% від суми виручки, або 6% + ПДВ). Рішення про перехід на спрощену систему може бути прийняте не більше 1 разу за календарний рік.

Спрощена система оподаткування не дозволяє здійснювати бартерних операцій. Якщо підприємство провело таку операцію, то з наступного кварталу воно повинно перейти на повну систему оподаткування.

Слід зазначити, що при визначені виручки від реалізації основних засобів, яка теж є об'єктом оподаткування має місце така особливість, що тією виручкою вважається не вся сума грошових коштів, які надійшли за реалізацію основних засобів, а різниця між продажною та залишковою вартістю.

Відмову від застосування спрощеної системи оподаткування підприємства повинні оформляти відповідною заявою, яка подається не пізніше, ніж за 15 днів до закінчення попереднього звітного податкового періоду.

Підприємства, які оподатковуються за спрощеною системою, не є платниками таких податків і зборів:

- податку на прибуток підприємств;
- податку з доходів фізичних осіб - суб'єктів підприємницької діяльності;
- податку на додану вартість, за винятком випадку, коли юридична особа обрала спосіб оподаткування доходів за ставкою 6%;
- земельного податку (за земельні ділянки, що використовуються для здійснення підприємницької діяльності, зазначеної у свідоцтві або статуті);
- внесків до Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням;
- внесків до Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття;



- внесків до Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань
- внесків до Пенсійного фонду, що нараховуються на фонд оплати праці, та із суми оподаткованого доходу фізичних осіб - суб'єктів підприємницької діяльності;
- фіксованого сільськогосподарського податку;
- збору на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства;
- місцевих податків і зборів, за винятком: ринкового збору, збору за участь в бігах на іподромі, збору за виграш у бігах на іподромі, збору з осіб, які беруть участь у грі на тоталізаторі на іподромі, податок з реклами;
- торгових патентів.

Фізичні особи (підприємці) – суб'єкти підприємницької діяльності, крім вище перерахованих податків не сплачують і податок на доходи фізичних осіб.

Юридичні особи, які оподатковуються за спрощеною системою, як видно із вище наведеного переліку є платниками податку на доходи фізичних осіб, а також податку з власників транспортних засобів і утримань із заробітної плати в Пенсійний фонд, фонд соцстраху і безробіття та нарахувань в ці фонди.

Використовуються наступні ставки оподаткування суб'єктів підприємницької діяльності, які оподатковуються за спрощеною системою:

- 1) для юридичних осіб: - 6% суми виручки від реалізації без врахування акцизного збору у разі сплати ПДВ;  
- 10% суми виручки від реалізації за винятком акцизного збору у разі включення ПДВ до складу єдиного податку.
- 2) для фізичної особи: - ставка не менше 20 грн. і не більше 200 грн. на місяць, її розмір встановлюється місцевими радами і залежить від виду діяльності такої особи.

Відділення державного казначейства наступного дня після надходження коштів єдиного податку, перераховує їх до місцевого та державного бюджетів Пенсійного фонду і фондів соціального страхування.

## 4.2. Структура і порядок заповнення реєстрів обліку при спрощеній системі

Основним реєстром податкового обліку при спрощеній системі оподаткування є *книга обліку доходів і витрат* (додаток Д), яку ведуть юридичні особи згідно з вимогами статті 4 Указу. Крім цієї книги юридичні особи в обов'язковому порядку повинні вести касову книгу.

Будова книги обліку доходів і витрат затверджена наказом ДПА України від 13.10.98р. за наступними змінами і доповненнями. Книга повинна бути пронумерована, прошнурована і завірена печатками місцевого органу ДПА та підприємства. Основними реквізитами книги є реквізити пов'язані із сумою виручки, яка є об'єктом оподаткування єдиним податком. В цій книзі вказані номери всіх рахунків підприємства, які відкриті в банках, назва і код підприємства. Записи в книгу здійснюються в хронологічному порядку надходження виручки на підприємство.

В даній книзі заповнюються наступні реквізити:

- № по-порядку;
- дата, номер банківського документу;
- сума виручки від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг;
- сума виручки від реалізації основних засобів;
- поза реалізаційні доходи та виручка від іншої реалізації;
- загальна сума виручки та позареалізаційних доходів;
- загальна сума витрат здійснена в зв'язку з веденням господарської діяльності.

Сума єдиного податку визначається, виходячи із підсумкової суми за звітний період, відображається в графі 6 книги обліку доходів і витрат (загальна сума виручки та позареалізаційних доходів).

За результатами господарської діяльності суб'єкти малого підприємництва подають до органу ДПА до 20 числа місяця, що наступає за звітним кварталом, розрахунок про сплату єдиного податку. Якщо

підприємство є платником ПДВ, то крім такого розрахунку воно подає і декларацію з ПДВ.

Звітним періодом зі сплати єдиного податку для юридичних осіб є квартал, а для фізичних осіб – місяць.

Крім реєстрів податкового обліку, якими є книга обліку доходів і витрат, а також касова книга, суб'єкти малого підприємництва (юридичні особи) заповнюють і реєстри бухгалтерського обліку та складають фінансову звітність згідно з вимогами Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 „Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва”. В бухгалтерському обліку доходи вище названих підприємств визначаються згідно з вимогами ПСБО 15 „Дохід”, ПСБО 18 „Будівельні контракти”.

#### **4.3. Синтетичний облік розрахунків з бюджетом суб'єктів малого бізнесу та порядок оплати єдиного податку**

На сьогоднішній день діючими нормативними документами не передбачено єдиного підходу щодо синтетичного обліку єдиного податку суб'єктами малого підприємництва, які оподатковуються за спрощеною системою. Оскільки більшість податків, сплату яких заміняє єдиний податок, пов'язані із витратами підприємства, то нарахування єдиного податку в таких підприємствах може відображатися наступними бухгалтерськими проведеннями:

Дт 84 Кт 641 – нарахований єдиний податок підприємствами, які використовують 8 клас рахунків бухгалтерського обліку.

Дт 92 Кт 64 - нарахування єдиного податку підприємствами, які не використовують рахунки 8 класу.

Дт 641 Кт 31 - перерахування єдиного податку казначейству.

Окремі підприємства нарахування єдиного податку відображають бухгалтерським проведенням по Дт 23 Кт 641.

Якщо підприємство оподатковується за ставкою 6% від виручки + ПДВ, то нарахування ПДВ відображається записами по ДТ 70,71,74 Кт 641. Такі

підприємства мають право і на податковий кредит з ПДВ. При отриманні цього кредиту складають аналогічні записи як і на підприємствах, що оподатковуються за загальною системою: Дт 641 Кт 372,63,685.

Єдиний податок згідно з вимогами статті 4 повинен бути сплачений до 20 числа наступного місяця після звітного кварталу, а сума ПДВ повинна бути сплачена не пізніше 20 числа, відповідно до вимог Закону України „Про ПДВ”. Структура Розрахунку сплати єдиного податку суб'єктом малого підприємництва – юридичною особою наведена в додатку Є.

#### **4.4. Патентування суб'єктів малого бізнесу**

Суб'єкти малого підприємництва, а також підприємства, які здійснюють торгівельну діяльність сплачують особливий вид податку, який називається *патентом*. Розрізняють різні види патентів:

- патент, який сплачують юридичні особи, які займаються торгівельною діяльністю;
- спеціальний патент, який сплачують окремі підприємства.

Сплата патентів суб'єктами підприємницької діяльності, які займаються торгівельною діяльністю та наданням послуг у сфері грального бізнесу та побутових послуг регламентується Законом України „Про патентування деяких видів підприємницької діяльності” від 23.03.96р. №98/96-ВР з наступними змінами і доповненнями. Суб'єктами правовідносин, які регулюються вищезазваним законом є юридичні особи та суб'єкти підприємницької діяльності, що не мають статусу юридичної особи – резиденти, нерезиденти, а також їх відокремлені підрозділи, які займаються вище названою діяльністю.

**Торговий патент** - це державне свідоцтво, яке засвідчує право суб'єкта підприємницької діяльності чи його підрозділу займатися вище названою діяльністю.

**Спеціальний торговий патент** – це державне свідоцтво, яке засвідчує право суб'єкта підприємницької діяльності на особливий порядок оподаткування згідно із названим законом.

Торговий патент видається місцевими органами ДПА за місцем знаходження. Сума патенту являється своєрідним авансовим платежем податку на прибуток і при складанні декларації на прибуток підприємства зменшує суму податку до сплати. У випадку отримання збитків підприємством за звітний період, сума сплачених патентів переноситься на наступні звітні періоди і в цих звітних періодах зменшує суму податку на прибуток.

Суб'єкт підприємницької діяльності, який припинив діяльність, яка підлягає патентуванню до 15 числа місяця, що передує звітному, повинен письмово повідомити про це відповідний державний податковий орган і повернути патент. Таке підприємство має право на повернення з бюджету вартості надмірно сплаченого патенту.

Порядок придбання торговельного патенту на здійснення торговельної діяльності регламентується статтею 3 вище названого Закону України.

Вартість торговельного патенту за календарний місяць встановлений в таких граничних межах:

- в Києві і обласних центрах – від 60 до 320 грн.;
- в Севастополі і містах обласного підпорядкування, крім обласних центрів, районних центрів – від 30 до 160 грн.;
- в інших населених пунктах – до 80 грн.

Термін дії торговельного патенту на здійснення торговельної діяльності становить 12 календарних місяців.

Для здійснення окремих торговельних операцій підприємства можуть придбати короткотермінові торгові патенти, термін дії від 1 до 15 днів, а вартість 10 грн.

Не вся торгова діяльність за готівку потребує патентування, так, зокрема, від сплати патенту звільняється реалізація продукції власного виробництва фізичним особам які перебувають у трудових відносинах з підприємством, через пункти продажу товарів, які вбудовані в виробничих або адміністративних приміщеннях підприємства.

Крім цього, не потребує патентування діяльність з закупівлі у населення продукції, якщо подальша реалізація такої продукції відбувається з допомогою розрахунків в безготівковій формі.

Не потребує патентування діяльність підприємств громадського харчування. На сьогоднішній день оподаткування підприємств торгівлі спеціальним патентом не проводиться. Підприємства, які сплачували спеціальний патент, замість цілого ряду податків оподатковувались за загальною схемою оподаткування або переходили на спрощену систему оподаткування за умови наявності відповідних підстав згідно з Указом Президента України про спрощену систему оподаткування.

Сплата торгового патенту відображається записом: Дт 39 Кт 31, а зарахування його в сплату податку на прибуток Дт 641 Кт 39. Деякі підприємства сплату торгового патенту відображають записом: Дт 641 Кт 31

Приклад Підприємство протягом кварталу заплатило до місцевого бюджету 300 грн. за торговий патент. Сума податку на прибуток за даними декларації склала 400 грн. Скласти бухгалтерські проведення і провести розрахунки з бюджетом.

*Розв'язок.*

Дебет	Кредит	Сума, грн.	
39	31	300	
98	641	400	
641	39	300	зарахування патенту в сплату податку на прибуток
641	31	100	перерахування до бюджету податку на прибуток як різниці між нарахованою сумою податку і сумою сплаченою патенту.

#### **4.5. Особливості оподаткування сільськогосподарських підприємств**

Оподаткування сільськогосподарських підприємств здійснюється згідно з Законом України „Про оподаткування прибутку підприємств” (22.05.97р.), Закон України „Про ПДВ”, Законом України „Про плату за землю” та інших законів. Деякі сільськогосподарські підприємства здійснюють оподаткування своєї діяльності згідно з Законом України „Про фіксований сільськогосподарський податок”. Цей Закон визначає механізм сплати фіксованого сільськогосподарського податку, що сплачується сільськогосподарськими виробниками у грошовій формі або у вигляді поставок сільськогосподарської продукції.

Сплата фіксованого сільськогосподарського податку звільняє сільськогосподарські підприємства від цілого ряду податків та обов’язкових платежів:

- податок на прибуток підприємств;
- плата за землю;
- податок з власників транспортних засобів;
- комунальний податок;
- збору на геологорозвідувальні роботи, виконані за рахунок державного бюджету;
- плати на придбання торгового патенту;
- збору на спеціальне використання природних ресурсів (плата за воду).

В той же час, у зв’язку з прийняттям Державного бюджету на 2005 рік, вище зазначені суб’єкти господарювання зобов’язані сплачувати наступні обов’язкові платежі:

- у Фонд страхування від нещасного випадку;
- у Фонд страхування на випадок безробіття – 1,6%;
- у Фонд страхування від непрацевдатності – 2,9%;
- до Пенсійного фонду – 6,46% (за працівників-інвалідів – 0,8%).

Юрособи-єдинники сплачують єдиний податок за ставками 6% та 10% від виручки, отриманої 31 березня 2005 року та пізніше.

Платниками фіксованого сільськогосподарського податку є сільськогосподарські підприємства різних організаційно-правових форм, які

займаються виробництвом (вирощуванням), переробкою та збутом сільськогосподарської продукції, в яких сума одержана від реалізації сільськогосподарської продукції власного виробництва та продуктів її переробки за попередній звітний рік перевищує 50% загальної суми валового доходу підприємства.

Ставка фіксованого сільськогосподарського податку з 1 га сільськогосподарських угідь встановлена у % до їх грошової оцінки, проведеної за станом на 1.07.95р. відповідно до методики, затвердженої Кабміном України в таких розмірах:

- а) для ріллі, сіножатей, пасовищ – 0,15;
- б) для багаторічних насаджень – 0,09.

Грошова оцінка сільськогосподарських угідь за необхідності може уточнюватись згідно з змінами законодавства.

Платники фіксованого податку визначають суму цього податку на поточний рік у порядку і розмірах, передбачених вище названим законом і подають розрахунок місцевим органам ДПА до 1.01. поточного року.

Сплата податку проводиться щомісячно до 20 числа наступного місяця у розмірі третини суми податку, визначеної на кожен квартал від річної суми податку у таких розмірах:

- 1 квартал – 10%;
- 2 квартал – 10%;
- 3 квартал – 50%;
- 4 квартал – 30%.

Єдиний сільськогосподарський податок включається у витрати підприємства, які його відносять здебільшого до адміністративних витрат. При нарахуванні податку проводиться запис Дт 92 Кт 641, при сплаті – Дт 641 Кт 31. Нарахування цього податку може відобразитися і іншим бухгалтерським проведенням: Дт 84 Кт 641, Дт 23 Кт 641 (якщо не ведеться відокремлений облік адміністративних витрат) (додат. 3).



## Тема 5

### Облік розрахунків з бюджетом за іншими податками і обов'язковими платежами та розрахунками з цільовими фондами

#### 5.1. Облік розрахунків з бюджетом з акцизного збору

Акцизний збір, так само як і ПДВ, відноситься до непрямих податків, тобто податків, які не є витратами підприємства. Цей податок сплачується підприємствами, які виготовляють окремі види продукції (спиртні напої), або імпортують окремі види продукції.

Облік розрахунків з бюджетом з цього податку регламентується декретом Кабміну України „Про акцизний збір” від 26.12.1992р. та Законом України „Про акцизний збір на алкогольні напої та тютюнові вироби” від 15.09.95р., з наступними змінами і доповненнями. Згідно з ст. 1 декрету, акцизний збір – це непрямий податок за окремі товари (продукцію), визначені законом як підакцизні, який включається до ціни цих товарів (продукції).

В ст. 2 декрету наводиться перелік платників цього податку. Такими платниками є підприємства, які виготовляють підакцизну продукцію, або імпортують на митну територію України такі товари.

Об'єктами оподаткування цим податком є:

а) суб'єкти підприємницької діяльності, а також їх філії, відділення (інші відокремлені підрозділи) - виробники підакцизних товарів на митній території України, у тому числі з давальницької сировини по товарах (продукції), на які встановлено ставки акцизного збору у твердих сумах, а також замовники, за дорученням яких виготовляється продукція на давальницьких умовах по товарах, на які встановлено ставки акцизного збору у відсотках до обороту, які сплачують акцизний збір виробнику;

б) нерезиденти, які здійснюють виготовлення підакцизних товарів (послуг) на митній території України безпосередньо або через їх постійні представництва чи осіб, прирівняних до них згідно із законодавством;

в) будь-які суб'єкти підприємницької діяльності, інші юридичні особи, їх філії, відділення, інші відокремлені підрозділи, які імпортують на митну територію України підакцизні товари, незалежно від наявності внесених до них іноземних інвестицій;

г) фізичні особи - резиденти або нерезиденти, які ввозять (пересилають) підакцизні речі або предмети на митну територію України у вигляді супроводжувального або несупроводжувального багажу, а також фізичні особи, які одержують такі підакцизні речі (предмети), переслані (надіслані) з-за митного кордону України у вигляді поштових чи інших відправлень або несупроводжувального багажу, в обсягах або вартістю, що перевищують норми безмитного провезення (пересилання) для таких фізичних осіб, визначені митним законодавством;

д) юридичні або фізичні особи, які купують (одержують в інші форми володіння, користування або розпорядження) підакцизні товари у податкових агентів.

Акцизний збір обчислюється за ставками у відсотках до обороту з продажу.

Датою виникнення податкового зобов'язання з акцизного збору є, так звана, „перша подія” (або дата відвантаження або поступлення коштів).

Датою виникнення податкового зобов'язання з придбання імпортованих товарів є дата розмитнення таких товарів. При здійсненні експорту підакцизних товарів за іноземну валюту акцизний збір не сплачується.

Продаж марок акцизного збору українським виробникам алкогольних напоїв проводиться на підставі:

довідок про сплату суми акцизного збору, яка розрахована за ставками на готову продукцію;

заявки-розрахунку кількості марок акцизного збору, що може отримати суб'єкт підприємницької діяльності відповідно до сплаченої суми акцизного збору.

Сума акцизного збору, яка підлягає сплаті до бюджету, визначається самостійно платником податку в спеціальному розрахунку, який подається в

місцеві органи ДПА щомісячно. Цей розрахунок складається з двох розділів. В першому розділі „Обчислення акцизного збору” визначається сума податкових зобов’язань, які підлягають сплаті до бюджету. В другому розділі „Результати перерахунку акцизного збору” відображаються суми сплаченого податку у вигляді щоденних платежів, придбання акцизних марок, сума надмірно сплаченого податку. На зворотній стороні розрахунку дається розшифровка оборотів, які не підлягають оподаткуванню акцизним збором (додат. К).

При нарахуванні акцизного збору, пов’язаного з продажем підакцизної продукції складається запис Дт 70,71 Кт 641(аналітичний рахунок „Акцизний збір”).

Акцизний збір сплачений при розмитненні імпортованих товарів збільшує їхню вартість – Дт 20,22,28 Кт 641, сплата акцизного збору – Дт 641 Кт 31.

Зарахування переплати інших податків в сплату акцизного збору – Дт 641”акцизний збір” Кт 641 „ПДВ”.

Синтетичний облік акцизного збору ведеться в журналі-ордері №8 при журнально-ордерній формі, в журналі №3 – при журнальній формі, або у відповідній машинограмі.

## **5.2.Облік розрахунків з бюджетом із сплати за землю**

Облік розрахунків з бюджетом з плати за землю ведеться згідно з Законом України „Про плату за землю” від 03.07.1992р., з наступними змінами і доповненнями. В цьому Законі дається визначення цього податку, а саме, плата за землю є відповідним податком, який сплачують платники за використання земельних ресурсів держави. Розмір податку не залежить від результатів діяльності підприємств.

Об’єктом оподаткування цим податком є земельна ділянка, а також земельна частка, пай, які перебувають у власності або користуванні, в т. ч. на умовах оренди.

Суб’єктами плати за землю є власники земельних ділянок, паїв, землекористувачі, в т. ч. орендарі.

Ставки плати за землю залежать від якості землі і місця її знаходження. В зв'язку з цим в Законі України виділені окремі розділи щодо плати за землі сільськогосподарського призначення (розділ 2), плати за землі населених пунктів (розділ 3), промисловості, транспорту, лісового і водного фондів (за межами населених пунктів).

Ставки земельного податку сільськогосподарського призначення встановлюється у відсотках від їх грошової оцінки в таких розмірах:

- для ріллі, сіножатей, пасовищ – 0,1%;
- для багаторічних насаджень – 0,03%.

Ставки земельного податку в населених пунктах залежить від групи населених пунктів з чисельністю населення. Крім цього, при визначенні податку за землі в населених пунктах, враховується коефіцієнт в м. Києві, Сімферополі, Севастополі, містах обласного підпорядкування. Окремі коефіцієнти розраховуються при визначенні податку в курортних зонах.

Юридичні особи самостійно обчислюють суми податку, виходячи з вимог Закону за формою встановленою ДПАУ, щороку станом на 01.01 і до 01.02 подають відповідні дані місцевим органам ДПА (додат. Л).

Земельний податок сплачується рівними частинами власниками земельних ділянок – виробниками сільськогосподарської продукції та громадянами – до 15 серпня і 15 листопада, а всіма іншими платниками, щоквартально до 15 числа наступного за звітним кварталом місяця.

При нарахуванні земельного податку в бухгалтерському обліку складаються наступні проведення: Дт 91,92,93,94 Кт 641 "Плата за землю"; при перерахунку цього податку – Дт 641 Кт 31,30.

Дт 641 Кт 641 – зарахування переплати по окремих податках в сплату податку за землю.

Синтетичний облік земельного податку ведеться в журналі-ордері №8 при журнально-ордерній формі, в журналі №3 – при журнальній формі, або у відповідній машинограмі.

### **5.3.Облік розрахунків з бюджетом з податку з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів**

Облік розрахунків з бюджетом з податку з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів регламентований однойменним Законом України від 11.12.1991р., з наступними змінами і доповненнями. У відповідності із ст. 1 цього Закону платниками податку є підприємства, установи, які є юридичними особами, а також громадяни України і нерезиденти, які мають зареєстровані в Україні, згідно з чинним законодавством, власні транспортні засоби, котрі є об'єктом оподаткування. В ст. 2 наводиться повний перелік об'єктів оподаткування ,а також транспортні засоби, які не є об'єктом оподаткування:

- трактори (колісні), крім гусеничних;
- мотоцикли та велосипеди з об'ємом циліндра двигуна до 50 см.куб.;
- спеціальні машини (швидка, пожежна);
- транспортні засоби, які використовуються в складах, портах, аеропортах для перевезення вантажів на короткі відстані;
- машини для сільськогосподарських робіт;
- яхти, судна парусні, човни спортивні тощо.

Сума транспортного податку залежить від обсягу двигуна транспортного засобу. На кожен вид транспортного засобу встановлюються окремі ставки податку. В ст. 3 Закону наводиться перелік транспортних засобів і ставки податку.

Податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів сплачується у таких розмірах:

Таблиця 5.1

Розміри ставок податку з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів

Опис об'єктів оподаткування	Ставка податку на рік (з 100 см <sup>3</sup> об'єму циліндрів двигуна, з 1 кВт потужності двигуна або 100 см довжини)
трактори колісні (крім гусеничних)	2,5 грн. з 100 см <sup>3</sup>
сідельні тягачі	15 грн. з 100 см <sup>3</sup>
автомобілі для перевезення не менш як 10 осіб, включаючи водія	5 грн. з 100 см <sup>3</sup>
автомобілі легкові (крім автомобілів з електродвигуном – код 8703 90 10 00) з об'ємом циліндрів двигуна: до 1000 см <sup>3</sup> від 1001 см <sup>3</sup> до 1500 см <sup>3</sup> від 1501 см <sup>3</sup> до 1800 см <sup>3</sup> від 1801 см <sup>3</sup> до 2500 см <sup>3</sup> від 2501 см <sup>3</sup> до 3500 см <sup>3</sup> від 3501 см <sup>3</sup> і більше	3 грн. з 100 см <sup>3</sup> 4 грн. з 100 см <sup>3</sup> 5 грн. з 100 см <sup>3</sup> 10 грн. з 100 см <sup>3</sup> 25 грн. з 100 см <sup>3</sup> 40 грн. з 100 см <sup>3</sup>
транспортні засоби, оснащені електродвигунами	0,5 грн. з 1 кВт
автомобілі вантажні з об'ємом циліндрів двигуна: до 8200 см <sup>3</sup> від 8201 см <sup>3</sup> до 15000 см <sup>3</sup> від 15001 см <sup>3</sup> і більше	15 грн. з 100 см <sup>3</sup> 20 грн. з 100 см <sup>3</sup> 25 грн. з 100 см <sup>3</sup>
автомобілі спеціального призначення (крім пожежних і швидкої допомоги)	5 грн. з 100 см <sup>3</sup>
мотоцикли (мопеди), велосипеди з двигуном (крім тих, що мають об'єм циліндра двигуна до 50 см <sup>3</sup> , – код 87 11 10 00 00) з об'ємом циліндрів двигуна: до 500 см <sup>3</sup> від 501 до 800 см <sup>3</sup> від 801 см <sup>3</sup> і більше	3 грн. з 100 см <sup>3</sup> 5 грн. з 100 см <sup>3</sup> 10 грн. з 100 см <sup>3</sup>
яхти і судна парусні з допоміжним двигуном або без нього (крім спортивних):	
морські	14 грн. з 100 см довжини
яхти і судна парусні масою не більш як 100 кг	7 грн. з 100 см довжини
яхти і судна парусні масою понад 100 кг та завдовжки не більш як 7,5 м	7 грн. з 100 см довжини
яхти і судна парусні масою понад 100 кг та завдовжки понад 7,5 м	14 грн. з 100 см довжини

човни моторні і катери, крім човнів з підвісним двигуном (крім спортивних):	
морські	14 грн. з 100 см довжини
човни моторні і катери завдовжки не більш як 7,5 м	7 грн. з 100 см довжини
човни моторні і катери завдовжки понад 7,5 м	14 грн. з 100 см довжини
плавучі засоби (крім спортивних):	
з масою не більш як 100 кг	7 грн. з 100 см довжини
завдовжки не більш як 7,5 м та масою понад 100 кг	7 грн. з 100 см довжини
завдовжки понад 7,5 м та масою понад 100 кг	14 грн. з 100 см довжини

Податок з власників транспортних засобів сплачується:

- фізичними особами - перед реєстрацією, перереєстрацією транспортних засобів, а також перед технічним оглядом щорічно або 1 раз в два роки, але не пізніше першого півріччя, в якому проводиться технічний огляд

- юридичними особами – щоквартально, рівними частинами до 15 числа місяця, що настає за звітним кварталом.

У разі викрадення транспортного засобу податок його власником не сплачується, якщо факт викрадення підтверджено відповідними документами органів, якими порушено кримінальну справу.

Якщо транспортні засоби придбані у другому півріччі, то податок сплачується в половинному розмірі встановленої суми.

За транспортні засоби, зняті фізичними особами протягом року з реєстрації (перереєстровані), здійснюється перерахунок податку у разі його сплати за періоди, які не настали. Розмір податку перераховується перед зняттям їх з реєстрації (перереєстрацією), починаючи з наступного за тим, в якому транспортний засіб знято з реєстрації (перереєстровано).

У разі виявлення юридичних чи фізичних осіб, які не сплачували податок, вони зобов'язані сплатити його не більше як за три попередні роки.

Облік розрахунків з транспортного податку ведеться на аналітичному рахунку до субрахунку 641. При нарахуванні даного податку складається запис Дт 232,91,92,93,94 Кт 641, при перерахуванні податку до бюджету – Дт 641 Кт

30,31, зарахування переплати по окремих податках в сплату податку – Дт 641 Кт 641.

Розрахунок суми податку, який сплачується юридичною особою, здійснюється в спеціальному розрахунку, який називається „Розрахунок суми податку з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів”. В цьому розрахунку вказується назва підприємства, адреса, код транспортного засобу, його марка, модель, об’єм циліндрів, потужність двигуна, довжина корпусу, ставка податку, яка залежить від об’єму, потужності і довжини циліндра, сума нарахованого податку, пільги по податку і сума, яка підлягає до сплати. На зворотній стороні даного розрахунку вказується загальна річна сума податку, яка підлягає сплаті, розбивається на чотири окремих суми за відповідні квартали (25 % від річної суми за кожен квартал). Цей розрахунок затверджується керівником органу ДПА. У випадку допущення помилки при здійсненні розрахунку підприємство може самостійно донарахувати або зменшити цей податок, подавши в місцеві органи ДПА відповідну довідку „Про суми податку з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів, які зменшують або збільшують податкові зобов’язання, в результаті виправлення самостійно виявленої помилки, допущеної в попередніх звітних періодах” (додат. Й).

До **ресурсних податків**, поряд із платою за землю, податку з власників транспортних засобів, відноситься і **плата за воду**. Ця плата є своєрідним податком, який сплачується підприємствами водоканалу за використання водних ресурсів. При перевикористанні води понад встановлений ліміт для окремих підприємств ця плата здійснюється в збільшених розмірах. Підприємства, які використовують воду для технологічних цілей складають щоквартально статистичну звітність „Звіт про використання води”, а підприємства-гідроенергетики подають до місцевих органів ДПА спеціальний розрахунок збору за використання водних ресурсів та збору за користування водами для потреб гідроенергетики. Цей розрахунок подається в органи ДПА щоквартально наростаючим підсумком з початку року. Плата за воду прирівнюється до обов’язкового платежу таких підприємств. При нарахуванні



цього платежу здійснюються записи Дт 232, 91, 94 Кт 642. А при перерахунку платежу до бюджету – Дт 642 Кт 30,31.

До обов'язкових платежів, які сплачують суб'єкти підприємницької, діяльності відносять також збір за забруднення навколишнього природного середовища. Платниками цього збору є підприємства, які здійснюють шкідливі викиди в наколишне середовище понад встановлені їм ліміти. Цей податок відноситься до податків, які збільшують витрати підприємства. При його нарахуванні складаються записи Дт 23,91 Кт 642, а при перерахунку до бюджету – Дт 642 Кт 31. Податковий розрахунок збору за забруднення навколишнього природного середовища наведений в додатку І.

#### **5.4. Облік розрахунків з бюджетом з місцевих податків**

Облік розрахунків з бюджетом з місцевих податків та платежів здійснюється відповідно до Декрету Кабміну „Про місцеві податки і збори” №56/93 від 20.05.1993р., з наступними змінами і доповненнями.

У відповідності з цим Декретом до місцевих податків і платежів відноситься:

- комунальний податок;
- ринковий збір;
- податок з реклами;
- готельний збір;
- податок з власників собак;
- інші податки.

Всі вище названі податки поповнюють місцевий бюджет. Найбільш поширеним з місцевих податків, який сплачують майже всі підприємства, за виключенням підприємств, які оподатковуються за спрощеною системою оподаткування, є комунальний податок. Цей податок сплачується поквартально на основі спеціального розрахунку (додат. Ж).

Сума податку залежить від середньоспискової чисельності працюючих і визначається за формулою:

ССЧП\*10%\*17 грн.(1 н.м.д.г.),

де ССЧП - середньоспискова чисельності працюючих.

При нарахуванні комунального податку повинні складатися записи: Дт 23,91,92,93,94 Кт 641 „Комунальний податок”, перерахунок податку до бюджету – Дт 641 Кт 30,31.

Із вище наведених бухгалтерських проведеннь видно, що комунальний податок включається у витрати підприємства і залежить від того, за якими працівниками здійснюється плата цього податку.

Ринковий збір - це плата за торгові місця на ринках і в павільйонах, на визначених майданчиках для торгівлі з використанням критих та відкритих столів, кіосків, наметів, лотків, прилавків, транспортних засобів, візків, ручних візків та інших видів торгових місць.

Платниками ринкового збору є фізичні та юридичні особи, в тому числі і ті, що уклали договори оренди з адміністрацією ринку, які реалізують сільськогосподарську, промислову продукцію та інші товари в торгових місцях.

Ринковий збір встановлюється за одне торгове, торговоскладське місце, що обмежене одним павільйоном, кіоском, наметом, лотком, прилавком та іншими видами торгових точок. На ринках, де провадиться торгівля не переробленою сільськогосподарською продукцією, як правило одне торгове місце дорівнює одному погонному метру прилавка. Торгові місця можуть бути стаціонарними (павільйони, кіоски) та нестаціонарними (намети, лотки, прилавки) та інші види торгових точок.

Ставки ринкового збору диференційовані в залежності від виду ринку (критий, відкритий), виду торгового місця (стаціонарне, нестаціонарне), виду продукції та товарів, що реалізуються, і не можуть бути вище 20 відсотків від одного неоподаткованого мінімуму доходу громадян для фізичних осіб і від трьох неоподатковуваних мінімумів для юридичних осіб.

У випадках, коли юридична чи фізична особа здійснює торгівлю різними видами продукції або товару, то виходячи із наявного асортименту, застосовується найбільша ставка ринкового збору.

Ринковий збір сплачується платниками збору і отримується працівниками

ринків до початку реалізації продукції (товару) за кожен день торгівлі.

Сплата збору засвідчується чеком ЕККА ринку з вказівкою "Сплата за ринковий збір".

Перерахування коштів збору до відповідного бюджету здійснюється адміністрацією ринку один раз на місяць, але не пізніше 15 числа місяця, наступного за звітнім.

Розрахунок сплати ринкового збору адміністрація ринку надає Державній податковій інспекції за місцем розташування ринку не пізніше 15 числа місяця, наступного за звітнім.

Податок з реклами залежить від розміру рекламних платежів, їх місця знаходження. Сума цього податку встановлюється місцевими органами влади. При нарахуванні податку складається наступний запис: Дт 93 Кт 641, а при перерахунку – Дт 641 Кт 30,31.

### **5.5.Облік розрахунків з бюджетом з податку на доходи фізичних осіб**

Облік розрахунків з бюджетом з податку на доходи громадян до 1.01.04 року вівся відповідно до Декрету Кабінету Міністрів про прибутковий податок громадян, який був прийнятий в грудні 1992 року і набрав чинності з 01.01.93р. і відповідною Інструкцією „Про прибутковий податок з громадян”.

З 01.01.04 року набрав чинності Закон України „Про податок з доходів фізичних осіб”. До цього закону додатково видані 2 Інструкції: „Інструкція про оподаткування фізичних осіб – підприємців”; „Інструкція про податковий кредит щодо податку з доходів фізичних осіб”.

В Законі в статті 1 наводиться визначення самого *податку з доходів фізичних осіб* як сплати фізичної особи за послуги, які надаються їй територіальною громадою, на території якої така фізична особа має податкову адресу або розташовану особу, що отримує цей податок згідно з цим Законом.

Платниками податку є:

— резидент, який отримує як доходи з джерелом їх походження з території України, так і іноземні доходи;

— нерезидент, який отримує доходи з джерелом їх походження з території України.

Об'єктом оподаткування резидента є:

- загальний місячний оподатковуваний дохід;
- чистий річний оподатковуваний дохід, який визначається шляхом зменшення загального річного оподаткованого доходу на суму податкового кредиту такого звітного року;
- доходи з джерелом їх походження з України, які підлягають кінцевому оподаткуванню при їх виплаті;
- іноземні доходи.

Об'єктом оподаткування нерезидента є:

- загальний місячний оподатковуваний дохід з джерелом його походження з України;
- загальний річний оподатковуваний дохід з джерелом його походження з України;
- доходи з джерелом їх походження з України, які підлягають кінцевому оподаткуванню при їх виплаті.

Загальний річний оподатковуваний дохід складається з суми загальних місячних оподатковуваних доходів звітного року, а також іноземних доходів, одержаних протягом такого звітного року.

До складу загального місячного оподаткованого доходу включаються:

- 1) доходи у вигляді заробітної плати, інші виплати та винагороди, нараховані (виплачені) платнику податку відповідно до умов трудового або цивільно-правового договору;
- 2) доходи від продажу об'єктів прав інтелектуальної (промислової) власності; доходи у вигляді сум авторської винагороди, іншої плати за надання права на користування або розпорядження іншим особам нематеріальним активом (творами науки, мистецтва, літератури і т.д.);
- 3) сума (вартість) подарунків у межах, що підлягають оподаткуванню згідно з нормами статті 14 Закону;

4) сума пенсійних внесків у межах недержавного пенсійного забезпечення відповідно до закону, страхових внесків (премій), пенсійних вкладів, сплачена будь-якою особою — резидентом, іншою ніж платник податку, за такого платника податку чи на його користь, крім сум, що сплачуються:

а) особою — резидентом, яка визначається вигодонабувачем (бенефіціаром) за таким договором;

б) одним з членів сім'ї першого ступеня споріднення платника податку;

в) працедавцем — резидентом за свій рахунок за договорами довгострокового страхування життя або недержавного пенсійного страхування платника податку, якщо така сума у розрахунку на такого платника податку не перевищує 15 відсотків нарахованої таким працедавцем суми заробітної плати платнику податку протягом кожного звітного податкового місяця, у якому сплачується такий страховий внесок (премія), але при цьому не вище суми місячного прожиткового мінімуму для працездатної особи, діючого на 1 січня звітного податкового року, помноженої на 1,4 та округленої до найближчих 10 грн. у розрахунку за такий місяць за сукупністю всіх таких внесків;

5) сума страхових виплат, страхових відшкодувань, викупних сум або пенсійних виплат, що сплачуються платнику податку за договорами довгострокового страхування життя та недержавного пенсійного забезпечення, за договорами пенсійного вкладу у випадках та розмірах, визначених пунктом 9.8 статті 9 Закону;

б) частина доходів від операцій з майном, розмір якої визначається згідно з положеннями статей 11—12 Закону;

7) дохід від надання майна в оренду або суборенду (строкове володіння та/або користування), визначений у порядку, встановленому пунктом 9.1 статті 9 цього Закону;

8) оподатковуваний дохід (прибуток), не включений до розрахунку загальних оподатковуваних доходів попередніх податкових періодів та самостійно виявлений у звітному періоді платником податку або нарахований податковим органом згідно із законом;

- 9) дохід у вигляді неустойки, штрафів або пені, фактично одержаних платником податку як відшкодування матеріальної або нематеріальної(моральної) шкоди;
- 10) дивіденди;
- 11) проценти за депозитами;
- 12) вартість успадкованого майна в межах, що підлягає оподаткуванню;
- 13) сума надміру витрачених коштів, отриманих платником податку на відрядження або під звіт та не повернутих у встановлені законодавством строки;
- 14) кошти або майно, отримані платником податку як хабар, викрадені чи знайдені як скарб;
- 15) інші доходи громадян.

Повний перелік виплат, які включаються до річного і місячного оподаткованого доходу наведені в статті 4 Закону.

Нарахування податку з доходів фізичних осіб в підприємствах здійснюється записом: Дт 66 Кт 641, а перерахування – Дт 641 Кт 31.

Платник податку має право на податковий кредит за наслідками звітного податкового року. Підстави для нарахування податкового кредиту із зазначенням конкретних сум відображаються платником податку у річній податковій декларації.

Під **податковим кредитом** згідно з Законом розуміють суму (вартість) витрат, понесених платником податку — резидентом у зв'язку з придбанням товарів (робіт, послуг) у резидентів — фізичних або юридичних осіб протягом звітного року (крім витрат на сплату податку на додану вартість та акцизного збору), на суму яких дозволяється зменшення суми його загального річного оподаткованого доходу, одержаного за наслідками такого звітного року, у випадках, визначених цим Законом.

До складу податкового кредиту включаються фактично понесені витрати, підтверджені платником податку документально, а саме: фіскальним або товарним чеком, касовим ордером, товарною накладною, іншими розрахунковими документами або договором, які ідентифікують продавця товарів (робіт, послуг) та визначають суму таких витрат. Зазначені документи

не надсилаються податковому органу, але підлягають зберіганню платником податку протягом строку, достатнього для проведення податковим органом податкової перевірки стосовно нарахування такого податкового кредиту.

Платник податку має право включити до складу податкового кредиту звітного року такі витрати, фактично понесені ним протягом такого звітного року:

- частину суми процентів за іпотечним кредитом, сплачених платником податку, яка розраховується за правилами, визначеними згідно із статтею 10 Закону;
- суму коштів або вартість майна, переданих платником податку у вигляді пожертвувань або благодійних внесків неприбутковим організаціям, зареєстрованим в Україні, у розмірі, що перевищує два відсотки, але не є більшим п'яти відсотків від суми його загального оподаткованого доходу такого звітного року;
- суму коштів, сплачених платником податку на користь закладів освіти для компенсації вартості середньої професійної або вищої форми навчання такого платника податку, іншого члена його сім'ї першого ступеня споріднення, але не більше суми, визначеної законодавством.

Такі витрати включаються:

- а) при навчанні платника податку або іншого члена його сім'ї першого ступеня споріднення — до податкового кредиту одного з таких членів за їх вибором;
  - б) при навчанні обох членів подружжя — окремо до податкового кредиту кожного, відповідно до вартості його навчання.
- суму власних коштів платника податку, сплачених на користь закладів охорони здоров'я для компенсації вартості платних послуг з лікування такого платника податку або члена його сім'ї першого ступеня споріднення, у тому числі для придбання ліків, донорських компонентів, протезно-ортопедичних пристосувань у розмірах, що не покриваються виплатами з фонду загальнообов'язкового медичного страхування.
  - суму витрат платника податку на сплату за власний рахунок страхових внесків, страхових премій та пенсійних внесків страхувальнику-резиденту,

недержавному пенсійному фонду, установі банку за договорами довгострокового страхування життя, недержавного пенсійного забезпечення як такого платника податку, так і членів його сім'ї, визначеним законодавством.

Податковий кредит може бути нарахований виключно резидентом, що має індивідуальний ідентифікаційний номер. Загальна сума нарахованого податкового кредиту не може перевищувати суми загального оподаткованого доходу платника податку, одержаного протягом звітного року як заробітна плата. Якщо платник податку не скористався правом на нарахування податкового кредиту за наслідками звітного податкового року, то таке право на наступні податкові роки не переноситься. Центральний податковий орган видає інструкцію з питань застосування норм цієї статті та провадить безоплатні роз'яснення порядку документального підтвердження прав на податковий кредит та подання податкової декларації, утому числі шляхом проведення відповідних навчань, семінарів тощо, забезпечує безоплатне надання бланків декларацій з цього податку, інших розрахунків, передбачених Законом, податковими органами за першим запитом платника цього податку.

Згідно норм, визначених статтею 6 Закону платник податку має право на зменшення суми загального місячного оподаткованого доходу, отриманого з джерел на території України від одного працедавця у вигляді заробітної плати, на суму податкової соціальної пільги у таких розмірах:

- 1) у розмірі, що дорівнює одній мінімальній заробітній платі (у розрахунку на місяць), встановленій законом на 1 січня звітного податкового року, — для будь-якого платника податку;
- 2) у розмірі, що дорівнює 150 відсоткам суми пільги, визначеної за правилами підпункту 6.1— для платника податку, який:
  - а) є самотньою матір'ю або самотнім батьком (опікуном, піклувальником) — у розрахунку на кожну дитину віком до 18 років;
  - б) утримує дитину-інваліда — у розрахунку на кожну дитину віком до 18 років;
  - в) має троє чи більше дітей віком до 18 років — у розрахунку на кожну таку дитину;
  - г) є вдівцем або вдовою;



- д) є особою, віднесеною законом до 1 або 2 категорії осіб, постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи, включаючи осіб, нагороджених грамотами Президії Верховної Ради УРСР у зв'язку з їх участю в ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи;
- е) є учнем, студентом, аспірантом, ординатором, ад'юнктом;
- є) є інвалідом I або II групи, у тому числі з дитинства;
- ж) є особою, якій присуджено довічну стипендію як громадянину, що зазнав переслідувань за правозахисну діяльність, включаючи журналістів.

Податкова соціальна пільга починає застосовуватися до нарахованих доходів у вигляді заробітної плати з дня отримання працедавцем заяви платника податку про застосування пільги. Платник податку, який змінює за самостійним рішенням місце отримання податкової соціальної пільги, зобов'язаний надати працедавцю за попереднім місцем її застосування заяву про відмову від такої пільги за формою, визначеною центральним податковим органом. Така заява не подається, якщо платник податку припиняє трудові відносини з таким працедавцем з будь-яких підстав. Працедавець відображає у складі річної податкової звітності всі випадки отримання заяв платників податку про застосування пільги та заяв про відмову від такої пільги.

Податкова соціальна пільга не може бути застосована до інших доходів платника податку, якщо він отримує протягом звітного податкового місяця одночасно такі доходи, як:

- а) плата за виконання громадських робіт, яка повністю або частково фінансується за рахунок бюджету або відповідного фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування;
- б) стипендія, грошове чи майнове (речове) забезпечення, одержувані учнями, студентами, аспірантами, ординаторами, ад'юнктами, військовослужбовцями строкової служби, що виплачуються з бюджету;
- в) заробітна плата під час відбування покарання у вигляді позбавлення волі;
- г) заробітна плата осіб, які відповідно до закону є державними службовцями;
- д) доходи самозайнятої особи від підприємницької діяльності, а також іншої незалежної професійної діяльності.

Ставка податку становить 13% (з 01.01.2007 року – 15%) відсотків від об'єкта оподаткування, крім випадків, зазначених нижче.. Ставка податку становить 5 відсотків від об'єкта оподаткування, нарахованого податковим агентом як:

— проценти, нараховані на залишки за поточними рахунками фізосіб, у тому числі і за картрахунками;— процентний або дисконтний дохід за ощадним (депозитним) сертифікатом;

- проценти на вклади (внески) до кредитних спілок, створених відповідно до законодавства;

— в інших випадках, прямо визначених відповідними нормами цього Закону.

Ставка податку становить подвійний розмір ставки (13 %), від об'єкта оподаткування, нарахованого як виграш чи приз (крім у державну лотерею у грошовому виразі), або будь-яких інших доходів, нарахованих на користь нерезидентів — фізичних осіб. Ставка податку може становити інший розмір, визначений відповідними нормами Закону.

Податок підлягає сплаті (перерахуванню) до бюджету під час виплати оподаткованого доходу єдиним платіжним документом. Банки не мають права приймати платіжні документи на виплату доходу, які не передбачають сплати (перерахування) цього податку до бюджету. Якщо оподатковуваний дохід нараховується, але не виплачується платнику податку особою, що його нараховує, то податок, який підлягає утриманню з такого нарахованого доходу, підлягає сплаті (перерахуванню) до бюджету у строки, встановлені законом для місячного податкового періоду. Якщо згідно з нормами Закону окремі види оподатковуваних доходів (прибутків) не підлягають оподаткуванню при їх нарахуванні чи виплаті, то платник податку зобов'язаний самостійно включити суму таких доходів до складу загального річного оподаткованого доходу та подати річну декларацію з цього податку.

Якщо оподатковуваний дохід виплачується у негрошовій формі чи готівкою з каси резидента, то податок сплачується (перераховується) до бюджету протягом банківського дня, наступного за днем такої виплати.

## 5.6.Облік розрахунків з Пенсійним фондом

Облік розрахунків з Пенсійним фондом щодо збору на обов'язкове державне пенсійне страхування регламентується Законом України „Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування” від 26.06.97р., з наступними змінами і доповненнями.

Згідно з ст. 1 цього Закону платниками податку є:

1. суб'єкти підприємницької діяльності (юридичні особи) незалежно від форм власності, а також фізичні особи, суб'єкти підприємницької діяльності, які використовують працю робітників;
2. філії, відокремлені підрозділи платників податків, зазначених в п.1, які не мають статусу юридичної особи і розташоване на іншій території ніж основне підприємство;
3. фізичні особи - суб'єкти підприємницької діяльності, які не використовують працю найманих робітників, а також адвокати, приватні нотаріуси, інші особи, які не є суб'єктами підприємницької діяльності і займаються діяльністю, пов'язаною з одержанням доходу;
4. фізичні особи, які працюють на умовах трудового договору, контракту та фізичні особи, які виконують роботи (послуги), згідно з цивільно-правовими договорами;
5. юридичні та фізичні особи, що здійснюють операції з купівлі-продажу валют;
6. суб'єкти підприємницької діяльності, які здійснюють торгівлю ювелірними виробами, крім обручок, платини, дорогоцінного каміння;
7. юридичні та фізичні особи при відчуженні легкових автомобілів, крім легкових автомобілів, якими забезпечуються інваліди та тих автомобілів, які переходять у власність спадкоємця за законом;

8. підприємства, установи та фізичні особи, які придбавають нерухоме майно за винятком державних підприємств, які придбавають нерухоме майно за рахунок бюджетних коштів та організацій іноземних держав, що користуються імунітетами і привілеями міжнародних договорів;
9. підприємства, установи, фізичні особи, які користуються послугами стільникового рухомого зв'язку, які надають послуги безплатно.

Відповідно до ст. 2 цього Закону України об'єктами оподаткування є :

- для платників збору, визначених п. 1 і п. 2 ст.1 цього Закону – фактичні витрати на оплату праці працівників, в які включаються витрати на виплату основної і додаткової заробітної плати та інших заохочувальних та компенсаційних виплат, а також винагороди, що виплачуються громадянам за виконання робіт (послуг) за угодами цивільно-правового характеру.
- Для платників збору, визначених пунктами 1, 2 ст. 1 даного Закону, які мають найманих працівників, але не здійснюють витрат на оплату праці, об'єктом оподаткування є сума коштів, що виплачується розрахунково як добуток мінімального розміру заробітної плати на кількість працівників такого платника збору, на зарплату яких здійснюється нарахування.
- Для платників збору, визначених пунктом 1,2 ст. 2 об'єктом оподаткування є також фактичні витрати на виплату і доставку пенсій відповідно до ст. 13 Закону України „Про пенсійне забезпечення” до досягнення працівниками пенсійного віку, передбаченого ст. 12 цього Закону.
- Для платників збору, визначених пунктом 3 ст. 1 та фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності, визначених п. 1 ст. 1 цього Закону – сума оподаткованого доходу (прибутку), яка обчислена в порядку визначеному Кабміном України;

- Для платників збору, визначених п. 4 ст. 1 цього Закону – сукупний оподатковуваний дохід, обчислений відповідно до законодавства України ;
- Для платників збору, визначених п. 5 – сума операцій з купівлі-продажу валюти;
- При реалізації ювелірних виробів – вартість ювелірних виробів, які реалізовані.

Ставки відрахувань і утримань в Пенсійний фонд встановлені в ст. 4 цього Закону. Розмір ставок залежить від об'єктів оподаткування.

Платники збору на обов'язкове державне пенсійне страхування протягом 20 календарних днів, наступних за останнім днем звітного (податкового) місяця складають „Розрахунок зобов'язання зі сплати збору на обов'язкове державне пенсійне страхування”, який подається до місцевих органів Пенсійного фонду України. Цей розрахунок є своєрідною звітною перед Пенсійним фондом.

Основними реквізитами цього звіту є:

- назва організації, її адреса, номер реєстрації;
- середньоспискова чисельність штатних працівників;
- сума заборгованості з виплати заробітної плати на кінець місяця;
- загальна сума нарахування фонду оплати паці;
- загальна сума виплат, на які нараховується збір за ставками 32,3%, 4% (для працюючих інвалідів, якщо їх є більше 50%);
- нараховано всього збору за відповідними ставками 32,3%, 4%;
- одержаний фонд оплати праці за відповідними ставками 32,3%, 4%;
- загальна сума виплат, з яких утримується збір від 1 до 5%;
- збір у розмірі 32,3% з мінімальної заробітної плати;
- підлягає сплаті збору за додатковими ставками:
  - ✓ 1,5% від суми операції з купівлі-продажу валюти.;
  - ✓ операції з продажу ювелірних виробів із золота (крім обручок), платини і дорогоцінного каміння, 5%;
  - ✓ операції з відчуження легкового автомобіля, 3%;

- ✓ операції купівлі-продажу нерухомого майна (крім бюджетних організацій) – 1% від зазначеної вартості нерухомого майна, зазначеної в договорі купівлі-продажу;
- ✓ з послуг стільникового рухомого зв'язку, 6%.

Сума зобов'язань зі слати збору, яка визначається в рядку 7 Розрахунку, розшифровується в окремому розділі даного Розрахунку (додат. Н).

Ст. 4 цього Закону встановлені наступні обставини збору (нарахування):

- 32,3% від об'єкта оподаткування, визначеного абзацами 1, 2 п. 1 ст. 2 цього Закону;
- для підприємств, установ і організацій, де працюють інваліди, збір на обов'язкове державне пенсійне страхування визначається окремо за ставкою 4% від об'єкта оподаткування для працюючих інвалідів та за ставкою 32,3% від об'єкта оподаткування для інших працівників такого підприємства;
- 4% від об'єкта оподаткування для всіх працівників Всеукраїнських громадських організацій інвалідів( де кількість інвалідів становить не менше 50% загальної чисельності працюючих.

Сума обов'язкових нарахувань за вище названими ставками є витратами підприємства і заробітної плати працівників не зменшує.

Ставки збору із виплат працівників (утримання):

- 1% - при заробітній платі до 150 грн. (в т. ч. з податком з доходів з фізичних осіб);
- 2% - при заробітній платі від 150 грн. до 4100 грн.

Для платників збору, що мають статус державного службовця, діють диференційовані ставки, а саме:

- 1%-заробітна плата до 150 грн.;
- 2% - від 151 до 250 грн.;
- 3% - від 251 до 350 грн.;
- 4% - від 351 до 500 грн.;
- 5% - понад 501 грн..

Розрахунки зі збору на обов'язкове пенсійне страхування ведеться на окремому субрахунку №1 до рахунка 65. При проведенні відрахувань до Пенсійного фонду складаються наступні проведення:

Дт 23,91,92,93,94 Кт 651 – проведено обов'язкове нарахування збору на обов'язкове державне пенсійне страхування на заробітну плату відповідних категорій працюючих;

Дт 97 Кт 651 – обов'язкові нарахування на заробітну плату робітників, зв'язаних з ліквідацією і реалізацією необоротних активів;

Дт 99 Кт 651 - обов'язкові нарахування на заробітну плату робітників, які здійснюють ліквідацію стихійних лих, роботи з їх попередження;

Дт 47 Кт 651 - обов'язкові нарахування на заробітну плату робітників, нараховану за рахунок резерву відпусток;

Дт 66 Кт 651 – проведено утримання на обов'язкове державне пенсійне страхування до Пенсійного фонду із заробітної плати працівників;

Дт 70 Кт 651 – проведені обов'язкові нарахування збору до Пенсійного фонду з продажної вартості ювелірних, тютюнових виробів (для виробників);

Дт 15 Кт 651 – на суму нарахованого збору в зв'язку з придбанням нерухомості;

Дт 651 Кт 31 – перерахунок коштів до Пенсійного фонду з названого збору.

### **5.7.Облік розрахунків із соціальним страхуванням**

До розрахунків із соціального страхування відносять розрахунки підприємства із соціального страхування на випадок безробіття, соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності, народженням і похованням, соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань.

Облік вищеназваних розрахунків регламентується відповідними Законами України, зокрема „Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими

народженням та похованням” від 18.01.2001р., з наступними змінами і доповненнями; „Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття” від 02.03.2000р., з наступними змінами і доповненнями.

У вищеназваних Законах зазначаються об’єкти, оподаткування, ставки, які, в основному, пов’язані з оплатою праці. До вищеназваних Законів видані відповідні Інструкції про порядок обчислення і сплати таких зборів.

У статті 2 Закону України „Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування у зв’язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням” наведені визначення термінів страхового стажу, страхового ризику, страхового випадку, тощо.

**Страховий ризик** - це обставина, внаслідок якої застрахована особа або члени її сім’ї можуть втратити тимчасово засоби існування та потребувати матеріального забезпечення або надання соціальних послуг за загальнообов’язковим державним соціальним страхуванням у зв’язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням;

**Страховий випадок** - подія, з настанням якої виникає право застрахованої особи або членів її сім’ї на отримання матеріального забезпечення або соціальних послуг за цим Законом;

**Страховий стаж** - період (строк), протягом якого особа підлягає загальнообов’язковому державному соціальному страхуванню у зв’язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням, і за який сплачено страхові внески;

**Страхові внески** - відрахування на загальнообов’язкове державне соціальне страхування у зв’язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням;

У статті 7 цього Закону зазначено, що **страховий стаж** - це період (сума періодів), протягом якого особа підлягає загальнообов’язковому державному соціальному страхуванню у зв’язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням, і сплачує або за неї сплачуються страхові внески до Фонду соціального страхування з тимчасової



втрати працездатності в порядку, встановленому законодавством. До страхового стажу зараховуються періоди тимчасової втрати працездатності, перебування у відпустці у зв'язку з вагітністю та пологами та час перебування застрахованої особи у відпустці для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, а також періоди одержання виплат за окремими видами загальнообов'язкового державного соціального страхування, крім пенсій усіх видів.

Основними видами виплат за рахунок коштів по соціальному страхуванню є виплати, пов'язані із тимчасовою втратою працездатності, з народженням дитини, на поховання, відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами.

Допомога по тимчасовій непрацездатності надається застрахованій особі у формі матеріального забезпечення, яке повністю або частково компенсує втрату заробітної плати (доходу), у разі настання в неї одного з таких страхових випадків: тимчасової непрацездатності внаслідок захворювання або травми, не пов'язаної з нещасним випадком на виробництві; необхідності догляду за хворою дитиною; необхідності догляду за хворим членом сім'ї; догляду за дитиною віком до трьох років або дитиною-інвалідом віком до 16 років у разі хвороби матері або іншої особи, яка доглядає за цією дитиною; санаторно-курортного лікування. Умови надання допомоги по тимчасовій непрацездатності внаслідок захворювання або травми, не пов'язаної з нещасним випадком на виробництві, визначаються Законом України "Про розмір внесків на деякі види загальнообов'язкового державного соціального страхування".

Допомога по тимчасовій непрацездатності виплачується застрахованим особам залежно від страхового стажу в таких розмірах:

60 відсотків середньої заробітної плати (доходу) - застрахованим особам, які мають страховий стаж до п'яти років;

80 відсотків середньої заробітної плати (доходу) - застрахованим особам, які мають страховий стаж від п'яти до восьми років;

100 відсотків середньої заробітної плати (доходу) - застрахованим особам, які мають страховий стаж понад вісім років;

100 відсотків середньої заробітної плати (доходу) - застрахованим особам, віднесеним до 1 - 4 категорій осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи; одному з батьків або особі, що їх замінює та доглядає хвору дитину віком до 14 років, яка потерпіла від Чорнобильської катастрофи; ветеранам війни та особам, на яких поширюється чинність Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту".

Допомога по вагітності та пологах надається застрахованій особі у формі матеріального забезпечення, яке компенсує втрату заробітної плати (доходу) за період відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами.

Допомога по вагітності та пологах застрахованій особі виплачується за весь період відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами, тривалість якої становить 70 календарних днів до пологів і 56 (у разі ускладнених пологів або народження двох чи більше дітей - 70) календарних днів після пологів.

Допомога при народженні дитини надається у сумі, кратній 22,6 розміру прожиткового мінімуму для дітей віком до 6 років, встановленого на день народження дитини. Виплата допомоги здійснюється одноразово у дев'ятикратному розмірі прожиткового мінімуму при народженні дитини, решта – протягом наступних 12 місяців у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України/

Допомога на поховання надається у разі смерті застрахованої особи, а також членів сім'ї, які перебували на її утриманні:

По даному виду внесків на соціальне страхування складається окремі розрахунки, які носять назву:

- 1) Розрахункова відомість про нарахування і перерахування страхових внесків та витрачання коштів фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійні захворювання України (складаються наростаючим підсумком з початку року і подається робочим органом виконавчої дирекції фонду соціального страхування від нещасних випадків щоквартально до 20 квітня, 20 липня, 20 жовтня, 20 січня).

- 2) Розрахункова відомість про нарахування і перерахування страхових внесків до фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття (складається наростаючим підсумком з початку року і подається центрам зайнятості щокварталу: 10.04, 10.07, 10.10, 15.01).
- 3) Звіт про нараховані внески та витрати, пов'язані з загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням в зв'язку з тимчасовою втратою працездатності (складається наростаючим підсумком з початку року і подається щоквартально до органів фонду соціального страхування не пізніше 12 числа місяця наступного за звітним місяцем (додат. М, О, П).

Ставки внесків до соціальних фондів наведені в таблиці 5.2.

Таблиця 5.2

**Ставки внесків до соціальних фондів**

№ п/п	Найменування внеску	Платники	Розмір ставок
1.	Внески до Фонду ЗДСС з тимчасової втрати працездатності	<b>Роботодавці*</b>	2,9%
		У тому числі – підприємства та організації громадських організацій інвалідів становить не менше 50% загальної чисельності працюючих і ФОП інвалідів становить не менше 25 % суми затрат на оплату праці	0,7% (від суми затрат на оплату праці найманих <b>працівників-інвалідів</b> )
		- підприємства та організації товариств УТОГ і УТОС	0,5% (від суми затрат на оплату праці <b>всіх найманих працівників</b> )
		<b>Наймани працівники</b>	
		- найманих працівників-інвалідів, які працюють на підприємствах і в організаціях товариств УТОГ і УТОС	0,25%
		- для найманих працівників, заробітна плата яких нижча прожиткового мінімуму, встановленого для працездатної особи	0,5%
	- для найманих працівників, заробітна	1,0%	

		плата яких вища прожиткового мінімуму, встановленого для працездатної особи	
		<b>Особи, які забезпечують себе роботою самостійно** (сплачують добровільно)</b>	3,4%
2.	Внески до Фонду ЗДСС на випадок безробіття	<b>Роботодавці*</b>	1,6%
		У тому числі – підприємства та організації громадських організацій інвалідів, де чисельність інвалідів становить не менше 50% загальної чисельності працюючих і ФОП інвалідів становить не менше 25% суми затрат на оплату праці	Звільняються від сплати внесків у частині затрат на оплату праці найманих <b>працівників-інвалідів</b>
		- підприємства та організації товариств УТОГ і УТОС	Звільняються від сплати внесків
		<b>Наймані працівники</b>	0,5%
		<b>Особи, які забезпечують себе роботою самостійно** (сплачують добровільно)</b>	2,1%
3.	Внески до Фонду ЗДСС від нещасного випадку на виробництві	<b>Роботодавці*</b> У тому числі	Згідно зі страховими тарифами, установленими ст. 1 і 2 Закону №2272 (залежить від класу ризику, до якого віднесене підприємство)
		- підприємства та організації громадських організацій інвалідів, де чисельність інвалідів становить не менше 50% загальної чисельності працюючих і ФОП інвалідів становить не менше 25% суми затрат на оплату праці	<b>50% страхових тарифів,</b> установлених ст. 1 і 2 Закону №2272
* У тому числі фізичні особи, які використовують найману працю			
** У тому числі особи, які працюють за договорами цивільно-правового характеру			

При проведенні відрахувань до Фонду соціального страхування складаються наступні проведення:

Дт 23,91,92,93,94 Кт 65 – проведено нарахування збору на обов'язкове державне соціальне страхування на заробітну плату відповідних категорій працюючих;

Дт 97 Кт 65 – обов'язкові нарахування на заробітну плату робітників, зв'язаних з ліквідацією і реалізацією необоротних активів;

Дт 99 Кт 65 - обов'язкові нарахування на заробітну плату робітників, які здійснюють ліквідацію стихійних лих, роботи з їх попередження;

Дт 47 Кт 65 - обов'язкові нарахування на заробітну плату робітників, нараховану за рахунок резерву відпусток;

Дт 66 Кт 65 – проведено утримання на обов'язкове державне соціальне страхування до Фонду соціального страхування із заробітної плати працівників;

Дт 65 Кт 31 – перерахунок коштів до фондів соціального страхування.

Синтетичний облік вище названих розрахунків ведеться в Журналах №5, 5А при журнальній формі обліку, Журналі-ордері №10 – при журнально-ордерній формі, або у відповідній машинограмі.

Адміністративна відповідальність

№ п/п	Вид порушення	Розмір штрафу	Підстава	Примітки
1	Відсутність податкового обліку або ведення його з порушенням встановленого порядку	Від 5 до 10 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (далі-НМДГ). За ті самі дії, вчинені повторно протягом року, — від 10 до 15НМДГ	П.11 ст.11 Закону про ДПС	Протоколи про такі порушення складають податкові інспектори, а штрафи накладають начальники податкових органів на місцях та їх заступники
2	Ненадання або несвоєчасне надання аудиторських висновків, передбачених законом			
3	Ненадання або несвоєчасне надання платіжних доручень на перерахування податків, зборів (обов'язкових платежів)			
4	Відмова безкоштовно надати посадовим особам податкових органів первинні документи та іншу інформацію, пов'язану з обчисленням і сплатою податків, зборів (обов'язкових платежів)	Від10 до20НМДГ		
5	Перешкоджання входу посадових осіб податкових органів до інформаційних систем у т.ч, комп'ютерних) для визначення об'єкта оподаткування	Від 10до20НМДГ	П.11 СТ.11 Закону про ДПС	Протоколи складають податкові інспектори, а штрафи накладають начальники податкових органів на місцях та їх заступники
6	Ненадання податковим органам відомостей про суми доходів, виплачених фізичним особам, і утриманих з них податків			
7	Перешкоджання доступу посадових осіб податкової служби для обстеження виробничих, складських, торговельних та інших приміщень підприємства			
8	Невиконання вимог посадових осіб податкових органів усунути виявлені порушення податкового законодавства та законодавства про підприємницьку діяльність			

9	Неутримання прибуткового податку при виплаті доходів фізособам	3 НМДГ, а за ті самі повторні дії		
10	Перерахування прибуткового податку за рахунок коштів підприємства (крім випадків, коли воно дозволено законодавством)	протягом року — 5 НМДГ		
11	Перекручення даних, неповідомлення або несвоєчасне повідомлення за встановленою формою відомостей про доходи громадян (форма №8ДР)			
12	Порушення встановлених строків виплати пенсій, стипендій, заробітної плати, виплата її не в повному обсязі, а також інші порушення законодавства про працю	Від 15 до 50 НМДГ	Ст.41 КпАП	Протоколи складають інспектори Державного департаменту нагляду за дотриманням законодавства про працю, а штрафи накладають через суд
13	Порушення вимог нормативних актів про охорону праці	Від 5 до 10 НМДГ	Ст.41 КпАП	Розглядають справи про такі порушення та накладають штрафи посадові особи Держнаглядохорон-праці, а за порушення санітарно-гігієнічних норм — посадові особи санепідемслужби
14	Порушення встановленого законом порядку проведення розрахунків у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг	Від 5 до 10 НМДГ, а за повторні такі дії протягом року — від 10 до 20 НМДГ	Ст.155 <sup>1</sup> КпАП	Протоколи складають посадові особи податкової служби, а штрафи накладають через суд

15	Роздрібна або оптова, включаючи імпорту чи експорту, торгівля спиртом етиловим, коньячним або плодовим або роздрібна торгівля алкогольними напоями чи тютюновими виробами без ліцензії або марок акцизного збору або з підробленими марками цього збору	Від 20 до 100 НМДГ з конфіскацією предметів торгівлі і виручки	Ст.156 КпАП	Протоколи складають органи із захисту прав споживачів, а штрафи накладають через суд. Крім того, протоколи можуть складати особи, спеціально уповноважені виконками сільських, селищних і міських рад. А штраф можуть накладати адміністративні комісії при виконках сільських та селищних рад
16	Заняття господарською діяльністю без ліцензії, якщо вона необхідна за законом	Від 3 до 8 НМДГ з конфіскацією виготовленої продукції, знарядь виробництва та сировини або без такої	Ст.164 КпАП	Протоколи складають посадові особи органів внутрішніх справ, фінансових органів податкової служби, а штраф накладають через суд
17	Приховання в обліку валютних та інших доходів, непродуктивних витрат і збитків	Від 8 до 15 НМДГ, а за повторні такі дії протягом року — від 10 до 20 НМДГ	Ст.164 <sup>2</sup> КпАП	Протоколи складають посадові особи органів внутрішніх справ, а штрафи накладає КРУ
18	Відсутність бухгалтерського обліку або ведення його з порушенням встановленого порядку, внесення неправдивих даних до фінансової звітності, П неподання			
19	Несвоєчасне або неякісне проведення інвентаризацій коштів і матеріальних цінностей			
20	Порушення правил ведення касових операцій			



21	Перешкоджання працівникам КРУ у проведенні ревізій і перевірок			
22	Невжиття заходів до стягнення з винних осіб збитків від нестач, розтрат, крадіжок безгосподарності			
23	Здавання виручки торговельними підприємствами, які здійснюють реалізацію товарів за готівку, з порушенням строків, установлених правилами розрахунків і ведення касових операцій	Від 17 до 88 НМДГ, а за повторні такі дії протягом року — від 43 до 175 НМДГ	Ст.164 <sup>4</sup> КпАП	Протоколи складають і накладають штрафи посадові особи органів внутрішніх справ
24	Зберігання або транспортування алкогольних напоїв чи тютюнових виробів, на яких немає марок акцизного збору або з підробленими марками акцизного збору	Від 20 до 100 НМДГ з конфіскацією таких алкогольних напоїв чи тютюнових виробів, а якщо вартість алкоголю або тютюну перевищує 100 НМДГ - від 100 до 300 НМДГ, За повторне таке порушення протягом року— від 100 до 300 НМДГ	Ст.164 <sup>6</sup> КпАП	Протоколи складають посадові особи податкових органів і органів внутрішніх справ, а штрафи накладає суд
25	Незаконне зберігання марок акцизного збору	Від 3 до 15 НМДГ з конфіскацією марок акцизного збору		
26	Приховування (заниження) суми заробітної плати (виплат, доходу), на яку нараховуються страхові	Від 8 до 15 НМДГ, а за повторні дії	п.16 ст.106 Закону	Проведення у справах про адміністративні

	внески до Пенсійного фонду			
27	Порушення встановленого порядку нарахування, обчислення і строків сплати страхованих внесків до Пенсійного фонду	протягом року — від 10 до 20 НМДГ	про пенсійне страхування	правопорушення здійснюється в порядку, встановленому КпАП
28	Ухилення від реєстрації або несвоєчасна реєстрація платника страхових внесків в органах Пенсійного фонду			
29	Неподання відомостей про обставини, що викликають зміну юридичного статусу страхувальника, порядку сплати ним страхових внесків до Пенсійного фонду	Від 8 до 15 НМДГ, а за повторні дії протягом року — від 10 до 20 НМДГ		Проведення у справах про адміністративні правопорушення здійснюється в порядку, встановленому КпАП
30	Порушення встановленого порядку використання та здійснення операцій з коштами Пенсійного фонду і Накопичувального фонду		п.16 ст.106 Закону про пенсійне страхування	
31	Неподання, несвоєчасне подання, подання не за установленою формою звітності щодо страхових внесків, коштів Пенсійного фонду і Накопичувального фонду або подання недостовірних відомостей, які використовуються в системі персоніфікованого обліку, та іншої звітності та відомостей, передбачених Законом України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування"			
32	Вчинення дій, що перешкоджають працівникам виконавчих органів Пенсійного фонду у здійсненні перевірок			
33	Приховування (заниження) фонду оплати праці	Від 8 до 15 НМДГ, а за повторні дії протягом року — від 10 до 20	Ст.165 <sup>1</sup> КпАП	Розглядають справи В про такі правопорушення • та накладають штрафи посадові особи
34	Порушення встановленого порядку витрачання коштів на пенсійне страхування і строків перерахування внесків до Пенсійного фонду України			

35	Несвоєчасне надання або ненадання за встановленою формою бухгалтерських звітів та інших документів про нарахування та сплату внесків на пенсійне страхування	НМДГ		Пенсійного фонду. Крім того, протоколи складають посадові особи органів внутрішніх справ
36	Порушення порядку формування, встановлення та застосування цін і тарифів, а також знижок, націнок, доплат до них	Від 5 до 10 НМДГ, а за повторні такі дії протягом року — від 10 до 15 НМДГ	Ст.165 <sup>2</sup> КпАП	Розглядають справи про такі правопорушення та накладають штрафи посадові особи органів державного контролю за цінами. Крім того, протоколи складають посадові особи органів внутрішніх справ
37	Порушення строку реєстрації підприємства як платника страхових внесків до Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття	Від 8 до 15 НМДГ, а за повторні такі дії протягом року — від 10 до 20 НМДГ	Ст.165 <sup>3</sup> КпАП	Протоколи складають і накладають штрафи посадові особи органів Фонду безробіття
38	Несвоєчасна або неповна сплата страхових внесків до Фонду безробіття			
39	Порушення строку реєстрації підприємства як платника страхових внесків до Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві і професійних захворювань України	Від 8 до 15 НМДГ, а за повторні такі дії протягом року — від 10 до 20 НМДГ	Ст.165 <sup>4</sup> КпАП	Протоколи складають і накладають штрафи посадові особи органів Фонду профзахворювань
40	Несвоєчасна сплата страхових внесків до Фонду профзахворювань	НМДГ		

41	Несвоєчасне інформування Фонду профзахворювань про чисельність працівників, річний фактичний обсяг реалізованої продукції (робіт, послуг), річну суму заробітної плати, нещасні випадки на виробництві та професійні захворювання, що сталися на підприємстві, про зміни технології робіт, виду діяльності підприємства або його ліквідацію	Від 8 до 15 НМДГ, а за повторні такі дії протягом року — від 10 до 20 НМДГ	Ст.165 <sup>4</sup> КпАП	Протоколи складають і накладають штрафи посадові особи органів Фонду профзахворювань
42	Ухилення від реєстрації підприємства як платника страхових внесків до Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності	Від 8 до 15 НМДГ, а за повторні такі дії протягом року — від 10 до 20 НМДГ	Ст.165 <sup>6</sup> КпАП	Протоколи складають і накладають штрафи посадові особи органів Фонду з тимчасової втрати працездатності
43	Несвоєчасна або неповна сплата страхових внесків, а також порушення порядку використання цих коштів	Від 8 до 15 НМДГ, а за повторні такі дії протягом року — від 10 до 20 НМДГ		
44	Порушення встановлення законодавством вимог пожежної безпеки	Від 2 до 10 НМДГ	Ст.175 КпАП	Протоколи складають і накладають штрафи посадові особи органів пожежного нагляду. Крім того, складати протоколи мають право працівники відомчої, сільської пожежної охорони і члени добровільних пожежних дружин (команд), протипожежних об'єднань громадян
45	Неподання органам державної статистики даних для проведення державних статистичних спостережень або надання недостовірних даних, даних не в повному обсязі, не за	Від 10 до 15 НМДГ, а за повторні такі дії протягом року — від	Ст.186 <sup>3</sup> КпАП	Протоколи складають і накладають штрафи посадові особи органів статистики. Крім

	встановленою формою, із запізненням, незабезпечення належного стану первинного обліку	15 до 25 НМДГ		того, складати протоколи можуть посадові особи органів внутрішніх справ
46	Порушення законодавства санітарного	Від 1 до 25 НМДГ	Ст.46 Закону про СЕС	Протоколи складають і накладають штрафи посадові особи органів СЕС

А тепер про більш серйозну відповідальність, передбачену для директора і голоvbуха підприємства — кримінальну (див. таблицю 2).

**Таблиця 2**

**Кримінальна відповідальність**

№ п/п	Вид порушення	Відповідальність	Стаття КК
1	Незаконне звільнення працівника з роботи з особистих мотивів, а також інше грубе порушення законодавства про працю	Штраф до 50 НМДГ або позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю строком до 3 років, або виправні роботи строком до 2 років	Ст. 172 КК
	Ті самі дії, вчинені щодо неповнолітнього, вагітної жінки або матері, яка має дитину віком до 14 років або дитину-інваліда	Штраф від 50 до 100 НМДГ або позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю строком до 5 років, або виправні роботи строком до 2 років, або арешт строком до 6 місяців	
2	Грубе порушення угоди про працю шляхом обману, зловживання довірою або примусом до виконання роботи, не обумовленої угодою	Штраф до 50 НМДГ або позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю строком до 5 років, або арешт строком до 6 місяців, або обмеження волі строком до 2 років	Ст.173 КК
	Ті самі дії, вчинені щодо громадянина, з яким укладено угоду про його роботу за межами України	Штраф від 50 до 1 00 НМДГ або обмеження волі строком до 3 років	
3	Необґрунтована невивплата заробітної плати, стипендії, пенсії або іншої встановленої законом виплати громадянам більше ніж за один місяць,	Штраф від 1 00 до 300 НМДГ або позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю строком до 5 років, або виправні роботи строком до 2 років,	Ст.175 1 КК*

	здійснена умисно керівником підприємства	або позбавлення волі строком до 2 років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю строком до 3 років	
	Те ж саме діяння, якщо воно було вчинене у результаті нецільового використання коштів, призначених для виплати заробітної плати, стипендії, пенсії та інших встановлених законом виплат	Штраф від 500 до 1000 НМДГ або обмеження волі строком до 5 років, або позбавлення волі строком до 3 років	
4	Здійснення без державної реєстрації підприємницької діяльності, що підлягає ліцензуванню, якщо у результаті було одержано доход у великих розмірах (понад 17000 грн.)	Штраф від 1 00 до 250 НМДГ або виправні роботи строком до 2 років, або обмеження волі строком до 2 років	Ст.202 КК
	Здійснення без одержання ліцензії видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню, якщо у результаті було одержано доход у великих розмірах (понад 17000 грн.)		
	Здійснення ліцензованих видів господарської діяльності з порушенням умов ліцензування, якщо у результаті було одержано доход у великих розмірах (понад 17000 грн.)		
5	Здійснення видів господарської діяльності, щодо яких є спеціальна заборона, встановлена законом, крім випадків, передбачених іншими статтями КК (наприклад, незаконне виготовлення і ремонт зброї, випуск державної грошової одиниці, виготовлення та збут наркотиків)	Штраф від 50 до 1 00 НМДГ з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю строком до 3 років	СТ.203 ККІ
	Ті самі дії, якщо в їх результаті	Обмеження волі строком до 5 років з	

	було одержано доход у великих розмірах (понад 17000 грн.) або якщо вони були вчинені особою, раніше засудженою за здійснення заборонених видів господарської діяльності	позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю строком до 3 років	
6	Фіктивне підприємництво, тобто створення або придбання суб'єктів підприємницької діяльності (юридичних осіб) з метою прикриття незаконної діяльності або здійснення заборонених видів діяльності	Штраф від 300 до 500 НМДГ або обмеження волі строком до 3 років	Ст.205 ККІ
	Ті самі дії, які вчинені повторно або заподіяли велику матеріальну шкоду державі, банку, кредитним установам, іншим юридичним особам (понад 17000 НМДГ) або громадянам (понад 3400 НМДГ)	Позбавлення волі на строк від 3 до 5 років	
7	Умисне ухилення від сплати податків, зборів, інших обов'язкових платежів, які входять до системи оподаткування, введених в уста-новленному законом порядку, якщо ці діяння призвели до фактичного ненадходження до бюджетів або державних цільових фондів коштів у значних розмірах (понад 17000 грн.)	Штраф від 300 до 500 НМДГ або позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю строком до 3 років	Ст.212 КК**
	Ті самі діяння, вчинені за попередньою змовою групою осіб, якщо вони призвели до фактичного ненадходження до бюджетів або державних цільових фондів коштів у великих розмірах (понад 51000 грн.)	Штраф від 500 до 2000 НМДГ І або виправні роботи строком до 2 років, або обмеження волі строком до 5 років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю строком до 3 років	

	Ті самі діяння, вчинені особою, раніше засудженою за ухилення від сплати податків, зборів, інших обов'язкових платежів, або якщо вони призвели до фактичного ненадходження до бюджетів або державних цільових фондів коштів в особливо великих розмірах (понад 85000 грн.)	Позбавлення волі на строк від 5 до 10 років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю строком до 3 років з конфіскацією майна	
8	Порушення вимог законодавчих та інших нормативно-правових актів про охорону праці, якщо це порушення заподіяло шкоду здоров'ю потерпілого	Штраф до 50 НМДГ або виправні роботи строком до 2 років, або обмеження волі на строк до 2 років	Ст.271 КК
	Те саме діяння, якщо воно спричинило загибель людей або інші тяжкі наслідки	Виправні роботи строком до 2 років або обмеження волі строком до 5 років, або позбавлення волі строком до 7 років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю строком до 2 років або без такого	
9	Службове підроблення, тобто внесення службовою особою до офіційних документів завідомо неправдивих відомостей, інше підроблення документів, а також складання та видача завідомо неправдивих документів	Штраф до 50 НМДГ або обмеження волі строком до 3 років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю строком до 3 років	Ст.366 КК
	Те саме діяння, якщо воно спричинило тяжкі наслідки (понад 4250 грн.)	Позбавлення волі на строк від 2 до 5 років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю строком до 3 років	
10	Службова недбалість, тобто невиконання або неналежне виконання посадовою особою своїх службових обов'язків через несумлінне ставлення до них, що заподіяло істотну шкоду охоронюваним законом правам, свободам та інтересам окремих громадян, або державним чи	Штраф від 50 до 150 НМДГ або виправні роботи строком до 2 років, або обмеження волі строком до 3 років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю строком до 3 років	Ст.367 КК



громадським інтересам, або інтересам окремих юридичних осіб (матеріальні збитки понад 1700 грн.)	
Те саме діяння, якщо воно спричинило тяжкі наслідки (понад 4250 грн.)	Позбавлення волі на строк від 2 до 5 років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю строком до 3 років і штрафом від 100 до 250 НМДГ або без такого

Список використаних нормативно-правових актів:

1. ЦК—Цивільний кодекс України.
2. КЗпП—Кодекс законів про працю України.
3. КК—Кримінальний кодекс України.
4. КпАП — Кодекс України про адміністративні правопорушення. 5. Закон про бухоблік — Закон України "Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні" від 16.07.99р. №996-XIV.
5. Закон про ДПС — Закон України "Про державну податкову службу в Україні" від 04.12.90р. № 509-XII.
6. Закон про СЕС — Закон України "Про забезпечення санітарного і епідемічного благополуччя населені" від 24.02.94 р. № 4004-XII.
7. Закон про пенсійне страхування — Закон України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" від 09.07.03 р. № 1058-IV.
8. Постанова Пленуму ВСУ — постанова Пленуму Верховного Суду України "Про судову практику у справах про хабарництво" від 26.04.02 р. № 5.

УЗГОДЖЕНО  
рішенням Комітету Верховної Ради України з питань фінансів  
і банківської діяльності  
14.062005 N 06-10/10-698  
Голова Комітету С. В. Буряк

Відмітка про одержання  
(штамп ДПП, дата, вхідний N)

**Додаток Б**  
ЗАТВЕРДЖЕНО  
Наказ ДПА України  
30.05.97 N 166  
(у редакції наказу ДПА України  
від 15.06.2005 N 213)

01	<b>ПОДАТКОВА ДЕКЛАРАЦІЯ З ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ</b>	011	Звітна
		012	Звітна нова

02	Звітний (податковий) період	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
		(рік)	(квартал)	(місяць)	

03*	Звітний (податковий) період, за який виправляються помилки	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
		(рік)	(квартал)	(місяць)	

\* - якщо помилки цього податкового періоду вже виправлялися раніше, про це повідомляється у довідці до цієї декларації

04	Платник	<input type="text"/>			
		(назва - для юридичної особи та представництва нерезидента; прізвище, ім'я, по батькові - для фізичної особи; для спільної (сумісної) діяльності - назва, дата та номер договору)			

041	- юридична особа	<input type="text"/>	Ідентифікаційний код платника згідно з ЄДРПОУ
-----	------------------	----------------------	---

042	- фізична особа	<input type="text"/>	Ідентифікаційний номер платника згідно з ДРФО
-----	-----------------	----------------------	---

043	- спільна (сумісна) діяльність	<input type="text"/>	Реєстраційний (обліковий) номер платника
-----	--------------------------------	----------------------	--

044	Договір про спільну (сумісну) діяльність від N - представництво нерезидента, що не має статусу юридичної особи	<input type="text"/>	Ідентифікаційний код платника згідно з ЄДРПОУ або реєстраційний (обліковий) номер платника
-----	---	----------------------	--

05	Індивідуальний податковий номер платника ПДВ	<input type="text"/>	<input type="text"/>
			(номер свідоцтва про реєстрацію платника ПДВ)

06	Місцезнаходження платника податку (місце проживання)	Поштовий індекс	<input type="text"/>
		Телефон	<input type="text"/>
		Факс	<input type="text"/>
		E-mail	<input type="text"/>

Декларація подається до державної податкової інспекції (адміністрації) в

(район, місто)

07  - ознака визначення від'ємного значення відмітка (X) робиться платником при заповненні рядка 21 цієї декларації

08  - ознака бюджетного відшкодування відмітка (X) робиться платником при заповненні рядка 25 цієї декларації

09  - ознака підприємства суднобудування 10  - ознака підприємства літакобудування

Код рядка	І. ПОДАТКОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	грн.	
		Обсяги поставки (без ПДВ) Колонка А	Сума ПДВ Колонка Б
1	Операції на митній території України, що оподатковуються за ставкою 20 відсотків, крім імпорту товарів		
2	Операції, що оподатковуються за нульовою ставкою:	x	x
2.1	експортні операції		0
2.2	інші операції, що оподатковуються за нульовою ставкою		0
3	Операції, що не є об'єктом оподаткування (п. 3.2 ст. 3 Закону)		x
4	Операції, які звільнені від оподаткування (статті 5, 11 Закону, інші нормативно-правові акти)		x
5	Загальний обсяг поставки (сума значень з 1-го до 4-го рядка колонки А)		x
5.1	з рядка 5 - загальний обсяг оподатковуваних операцій звітного періоду (р. 1 + р. 2.1 + р. 2.2 + р. 4) колонки А		
6	Імпорт товарів протягом звітного періоду, сплату ПДВ за які було відстрочено шляхом оформлення податкового векселя (п. 11.5 ст. 11 Закону)		
7	Термін погашення податкового векселя (указати дату, додати перелік)		
8	Послуги, отримані від нерезидента на митній території України		
8	Коригування на основі попередніх звітних періодів (+ чи -) (у разі заповнення цього рядка обов'язковим є подання додатка 1 до декларації):	x	(+ чи -)
8.1	самостійне виправлення помилки, що міститься в раніше поданій податковій декларації	x	
8.2	нецільове використання товарів, ввезених у пільговому режимі		
8.3	згідно з п. 4.5 ст. 4 Закону		
8.4	інші випадки	x	
9	<b>Усього податкових зобов'язань</b> (сума значень рядків (1 + 6 + 7 + 8 (- чи +)) колонки Б)		
9 <sup>1</sup>	Крім того, поставка послуг за межами митної території України, місце поставки яких визначається		x

відповідно до п. 6.5 ст. 6 Закону		грн.	
Код рядка	II. ПОДАТКОВИЙ КРЕДИТ	Обсяги придбання (без ПДВ)	Дозволений податковий кредит
		Колонка А	Колонка Б
10	Придбання (виготовлення, будівництво, спорудження) з податком на додану вартість на митній території України товарів (послуг) та основних фондів з метою їх використання у межах господарської діяльності платника податку для здійснення операцій, які:	x	x
10.1	підлягають оподаткуванню за ставкою 20 відсотків та нульовою ставкою		
10.2	не підлягають оподаткуванню (п. 3.2 ст. 3 Закону) або/та звільнені від оподаткування (статті 5, 11 Закону, інші нормативно-правові акти)		x
11	Придбання (виготовлення, будівництво, спорудження) без податку на додану вартість на митній території України товарів (послуг) та основних фондів з метою їх використання у межах господарської діяльності платника податку для здійснення операцій, які:		x
11.1	підлягають оподаткуванню за ставкою 20 відсотків та нульовою ставкою		x
11.2	не підлягають оподаткуванню (п. 3.2 ст. 3 Закону) або/та звільнені від оподаткування (статті 5, 11 Закону, інші нормативно-правові акти)		x
12	Імпортовані товари та отримані від нерезидента на митній території України послуги з метою їх використання у межах господарської діяльності платника податку для здійснення операцій, які оподатковуються за ставкою 20 відсотків та нульовою ставкою:	x	x
12.1	ПДВ, сплачений митним органам		
12.2	погашені податкові векселі, що дають право на збільшення податкового кредиту в поточному звітному періоді		
12.3	звільнені від ПДВ (статті 5, 11 Закону, інші нормативно-правові акти)		x
12.4	послуги, отримані від нерезидента		
12.5	товари, імпортовані в пільговому режимі та використані не за цільовим призначенням		
13	Імпортовані товари та отримані від нерезидента на митній території України послуги з метою їх використання у межах господарської діяльності платника податку для здійснення операцій, які не підлягають оподаткуванню (п. 3.2 ст. 3 Закону) або/та звільнені від оподаткування (статті 5, 11 Закону, інші нормативно-правові акти):	x	x
13.1	ПДВ, сплачений митним органам		x
13.2	звільнені від ПДВ (статті 5, 11 Закону, інші нормативно-правові акти)		x
13.3	послуги, отримані від нерезидента		x
14	Придбання (виготовлення, будівництво, спорудження) з податком на додану вартість вітчизняних товарів (послуг) та основних фондів, імпорт товарів та отримання від нерезидента на митній території України послуг, які не призначаються для їх використання у господарській діяльності, або з метою їх використання для поставки послуг за межами митної території України, місце поставки яких визначається відповідно до п. 6.5 ст. 6 Закону		x
15	Придбання (виготовлення, будівництво, спорудження) без податку на додану вартість вітчизняних товарів (послуг) та основних фондів, імпорт товарів та отримання від нерезидента на митній території України послуг, які не призначаються для їх використання у господарській діяльності, або з метою їх використання для поставки послуг за межами митної території України, місце поставки яких визначається відповідно до п. 6.5 ст. 6 Закону		x
16	Коригування податкового кредиту за попередні звітні періоди (у разі заповнення цього рядка обов'язковим є подання додатка 1 до декларації):	x	(- чи +)
16.1	самостійне виправлення платником помилки, що міститься в раніше поданій податковій декларації	x	
16.2	згідно з п. 4.5 ст. 4 Закону		
16.3	інші випадки	x	
17	Усього податкового кредиту (сума значень рядків (10.1 + 12.1 + 12.2 + 12.4 + 12.5 + 16 (- чи +) колонки Б)	x	

III. РОЗРАХУНКИ З БЮДЖЕТОМ ЗА ЗВІТНИЙ ПЕРІОД		Сума ПДВ
18	Різниця між сумою податкового зобов'язання та сумою податкового кредиту з ПДВ поточного звітного (податкового) періоду (рядок 9 - рядок 17):	x
18.1	позитивне значення (+)	
18.2	від'ємне значення (-)	
19	Коригування платежів з урахуванням положень про вексельну форму відстрочення сплати податку на додану вартість при імпорті товарів (п. 11.5 ст. 11 Закону):	x
19.1	до зменшення (-): суми податку на додану вартість, які не підлягають включенню до складу податкових зобов'язань у поточному звітному (податковому) періоді (податкові векселі, видані в поточному звітному (податковому) періоді) (рядок 6 податкової декларації)	-
19.2	до збільшення (+): суми податку на додану вартість, які підлягають включенню до складу податкових зобов'язань у поточному звітному (податковому) періоді (податкові векселі, термін погашення яких припадає на поточний звітний (податковий) період) (додати перелік)	+
20	Позитивне значення різниці між сумою податкового зобов'язання та сумою податкового кредиту поточного звітного (податкового) періоду ( <b>позитивне значення суми рядків 18 і 19</b> )	
21	Від'ємне значення різниці між сумою податкового зобов'язання та сумою податкового кредиту поточного звітного (податкового) періоду ( <b>від'ємне значення суми рядків 18 і 19</b> )	
22	Зарахування від'ємного значення різниці поточного звітного (податкового) періоду:	x
22.1	у зменшення суми податкового боргу з ПДВ	
22.2	до складу податкового кредиту наступного звітного (податкового) періоду (рядок 21 - рядок 22.1) (значення цього рядка переноситься до рядка 23.1 податкової декларації наступного звітного періоду*)	
23	Залишок від'ємного значення попереднього звітного (податкового) періоду, що включається до складу податкового кредиту поточного звітного (податкового) періоду (рядок 23.1 + рядок 23.2 + рядок 23.3 + рядок 23.4):	
23.1	значення рядка 22.2 податкової декларації попереднього звітного періоду*	
23.2	значення рядка 26 податкової декларації попереднього звітного періоду	
23.3	значення рядка 8.2 додатка 3 (до Порядку заповнення та подання декларації) попереднього звітного (податкового) періоду*	
23.4	значення рядків 8.5 та 8.6 додатка 3.1 (до Порядку заповнення та подання декларації) попереднього звітного (податкового) періоду*	(+ чи -)
24	Залишок від'ємного значення попереднього податкового періоду за вирахуванням суми податку, яка підлягає сплаті до бюджету за підсумками поточного звітного періоду (рядок 23 - рядок 20, позитивне значення)	
25	Сума, що підлягає бюджетному відшкодуванню (рядок 4 розрахунку суми бюджетного відшкодування) (рядок 25.1 або рядок 25.2):	
25.1	на рахунок платника у банку	
25.2	у зменшення податкових зобов'язань з ПДВ наступних податкових періодів	
26	Залишок від'ємного значення, який після бюджетного відшкодування включається до складу податкового кредиту наступного податкового періоду (рядок 24 - рядок 25) (значення цього рядка переноситься до рядка 23.2 податкової декларації наступного звітного періоду)	
27	Сума ПДВ, яка підлягає нарахуванню до сплати в бюджет за підсумками поточного звітного періоду, з урахуванням залишку від'ємного значення попереднього звітного періоду (рядок 20 - рядок 23, позитивне значення)	
28	Сума штрафу, нарахована платником самостійно у зв'язку з виправленням помилки	
28.1	загальна сума помилки (рядок 8.1 - рядок 16.1):	x
28.2	позитивне значення (+)	
28.3	від'ємне значення (-)	

- - для підприємств суднобудування і літакобудування - податкової декларації (уточнюючого розрахунку) поточного звітного періоду

Відмітка про застосування касового методу податкового обліку:			
дата початку застосування касового методу			
з моменту реєстрації платником ПДВ	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	(рік)	(квартал)	(місяць)
після реєстрації платником ПДВ	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	(рік)	(квартал)	(місяць)
дата закінчення застосування касового методу			
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	(рік)	(квартал)	(місяць)
<input type="text"/>	Відмітка про перехід на місячний податковий період з поточного звітного податкового періоду		

До декларації додаються:

<input type="checkbox"/>	Рішення (заява) щодо вибору касового методу
<input type="checkbox"/>	Заява про відмову від застосування касового методу
<input type="checkbox"/>	Заява про вибір квартального звітного (податкового) періоду
<input type="checkbox"/>	Заява про відмову постачальника надати податкову накладну (порушення ним порядку її заповнення) та відповідних документів
<input type="checkbox"/>	Розрахунок коригування сум ПДВ
<input type="checkbox"/>	Розрахунок суми бюджетного відшкодування
<input type="checkbox"/>	Розрахунок суми, що підлягає сплаті (перерахуванню) до бюджету
<input type="checkbox"/>	Заява про повернення суми бюджетного відшкодування
<input type="checkbox"/>	Копії погашених податкових векселів у кількості _____ штук на _____ аркушах
<input type="checkbox"/>	Оригінали п'ятих основних аркушів (примірників декларанта) вантажних митних декларацій, у разі наявності експортних операцій у кількості _____ штук на _____ аркушах

Додатки до рядків цієї декларації (зазначити номери рядків декларації):

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Додатки, що містять інформацію щодо уточнених показників поданої раніше декларації, у якій платником самостійно виявлено помилки (зазначити номери рядків декларації):

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Відмітка про одночасне подання податкової декларації (скороченої) за операціями, що стосуються спеціальних режимів оподаткування:	
<input type="checkbox"/>	переробного підприємства (пункт 11.21 Закону)
<input type="checkbox"/>	сільськогосподарського підприємства (пункт 11.21 Закону)
<input type="checkbox"/>	сільськогосподарського товаровиробника (пункт 11.29 Закону)

Дата подання декларації									
-------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Наведена інформація є достовірною.

Керівник

\_\_\_\_\_ (підпис) (ініціали та прізвище)

Головний бухгалтер

\_\_\_\_\_ (підпис) (ініціали та прізвище)

Платник ПДВ

(для фізичної особи - платника податку)

\_\_\_\_\_ (підпис) (ініціали та прізвище)

М. П.

Відмітка про отримання платником податку копії декларації з відміткою податкового органу про її прийняття	
"__" ____ 200_ р.	_____ (посада, підпис, ініціали та прізвище посадової особи платника податку, яка отримала копію декларації; для фізичної особи - платника податку - ініціали та прізвище)

*IV. Ця частина податкової декларації заповнюється службовими особами ДПІ (ДПА)*

Відмітка про внесення даних до електронної бази податкової звітності	"__" ____ 200_ р.
_____ служба особа ДПІ (ДПА) (підпис, ініціали та прізвище)	

За результатами камеральної перевірки цієї декларації:	
<input type="checkbox"/> порушень (помилко) не виявлено	<input type="checkbox"/> складено акт від " " ____ 200_ р. N _____ (потрібне позначити)
_____ служба особа ДПІ (ДПА) (підпис, ініціали та прізвище)	
"__" ____ 200_ р.	

Відмітка про одержання  
(штамп ДПІ, дата, вхідний N)

Додаток 1  
до податкової декларації з податку  
на додану вартість,  
затвердженої Наказом ДПА України від 30.05.97 р. N 166  
(у редакції наказу ДПА України від 15.06.2005 N 213)

01	<h2 style="margin: 0;">РОЗРАХУНОК КОРИГУВАННЯ СУМ ПДВ</h2> <h3 style="margin: 0;">ДО ПОДАТКОВОЇ ДЕКЛАРАЦІЇ З ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ</h3>
----	--

Подається платником при заповненні рядків 8 та 16 податкової декларації з податку на додану вартість.

02	Звітний (податковий) період	<table border="1" style="display: inline-table; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> </tr> </table>					<table border="1" style="display: inline-table; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 40px; height: 20px;"></td> </tr> </table>		<table border="1" style="display: inline-table; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> </tr> </table>		
		(рік)	(квартал)	(місяць)							

03	Платник	(назва - для юридичної особи та представництва нерезидента; прізвище, ім'я, по батькові - для фізичної особи; для спільної (сумісної) діяльності - назва, дата та номер договору)
----	---------	---

031	- юридична особа		Ідентифікаційний код платника згідно з ЄДРПОУ
-----	------------------	--	---

032	- фізична особа		Ідентифікаційний номер платника згідно з ДРФО
-----	-----------------	--	---

033	- спільна (сумісна) діяльність		Реєстраційний (обліковий) номер платника
-----	--------------------------------	--	--

Договір про спільну (сумісну) діяльність від \_\_\_\_\_ N \_\_\_\_\_

034	- представництво нерезидента, що не має статусу юридичної особи		Ідентифікаційний код платника згідно з ЄДРПОУ або реєстраційний (обліковий) номер платника
-----	---	--	--

04	Індивідуальний податковий номер платника ПДВ		(номер свідоцтва про реєстрацію платника ПДВ)
----	--	--	---

N з/п	Коригування податкових зобов'язань з податку на додану вартість рядок 8	грн.	
		Сума ПДВ (+)	Сума ПДВ (-)
1	2	3	4
1			
2			
3			
4			
5			
	Усього до збільшення		X
	Усього до зменшення	X	
	Усього: рядок 8 (графа 3 + графа 4) (+ або -)		

N з/п	Коригування податкового кредиту з податку на додану вартість рядок 16	грн.	
		Сума ПДВ (+)	Сума ПДВ (-)
1	2	3	4
1			
2			
3			
4			
5			
	Усього до збільшення		X
	Усього до зменшення	X	
	Усього: рядок 16 (графа 3 + графа 4) (+ або -)		

Дата подання розрахунку	
-------------------------	--

Наведена інформація є достовірною.

Керівник

\_\_\_\_\_  
(підпис) (ініціали та прізвище)

Головний бухгалтер

\_\_\_\_\_  
(підпис) (ініціали та прізвище)

Платник ПДВ  
(для фізичної особи - платника  
податку)

---

(підпис)

(ініціали та прізвище)

М. П.

Відмітка про одержання  
(штамп ДПП, дата, вхідний N)

Додаток 2  
до податкової декларації з податку  
на додану вартість,  
Затверджено наказом Державної податкової адміністрації України  
від 15 червня 2005 р. N 213

01	<b>РОЗРАХУНОК СУМИ, ЩО ПІДЛЯГАЄ СПЛАТІ (ПЕРЕРАХУВАННЮ) ДО БЮДЖЕТУ</b>	011	Звітний
		012	Звітний новий
		013	Уточнюючий

Подається платником податку, який має суму заниження заявленого платником податку бюджетного відшкодування щодо суми, визначеної податковим органом відповідно до п. п. 7.7.7 п. 7.7 ст. 7 Закону, та/або суму бюджетного відшкодування минулих звітних періодів, яка зараховується у зменшення податкових зобов'язань з ПДВ наступних податкових періодів.

02	Звітний (податковий) період	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
		(рік)	(квартал)	(місяць)	

03*	Звітний (податковий) період, за який виправляються помилки	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
		(рік)	(квартал)	(місяць)	

\* - якщо помилки цього податкового періоду вже виправлялися раніше, про це повідомляється у довідці до цієї декларації

04	Платник	<input type="text"/>			
		(назва - для юридичної особи та представництва нерезидента; прізвище, ім'я, по батькові - для фізичної особи; для спільної (сумісної) діяльності - назва, дата та номер договору)			

041	- юридична особа	<input type="text"/>	Ідентифікаційний код платника згідно з ЄДРПОУ
-----	------------------	----------------------	---

042	- фізична особа	<input type="text"/>	Ідентифікаційний номер платника згідно з ДРФО
-----	-----------------	----------------------	---

043	- спільна (сумісна) діяльність	<input type="text"/>	Реєстраційний (обліковий) номер платника
-----	--------------------------------	----------------------	--

Договір про спільну (сумісну) діяльність від \_\_\_\_\_ N \_\_\_\_\_

044	- представництво нерезидента, що не має статусу юридичної особи	<input type="text"/>	Ідентифікаційний код платника згідно з ЄДРПОУ або реєстраційний (обліковий) номер платника
-----	---	----------------------	--

05	Індивідуальний податковий номер платника ПДВ	<input type="text"/>	<input type="text"/>
			(номер свідоцтва про реєстрацію платника ПДВ)

N з/п	Показники	грн. Сума
1	2	3
1	Сума ПДВ, яка підлягає нарахуванню до сплати в бюджет, з урахуванням залишку від'ємного значення попереднього звітного (податкового) періоду (рядок 27 податкової декларації поточного звітного (податкового) періоду)	
2	Сума заниження заявленого платником податку бюджетного відшкодування щодо суми, визначеної податковим органом відповідно до п. п. 7.7.7 п. 7.7 ст. 7 Закону в минулих звітних (податкових) періодах (рядок 10 Розрахунку* попереднього звітного (податкового) періоду)	
3	Зарахування суми, указаної у рядку 2, у сплату податкових зобов'язань з ПДВ інших, ніж визначених у податковій декларації (податкові повідомлення, податкові вимоги та інше (дати перелік); у межах суми, указаної у рядку 2)	
4	Сума заниження заявленого платником податку бюджетного відшкодування щодо суми, визначеної податковим органом відповідно до п. п. 7.7.7 п. 7.7 ст. 7 Закону в минулих звітних (податкових) періодах, яка може бути зарахована у сплату податкових зобов'язань з ПДВ (рядок 2 - рядок 3, позитивне значення)	
5	Сума ПДВ, що підлягає сплаті до бюджету, з урахуванням суми заниження заявленого платником бюджетного відшкодування (рядок 1 - рядок 4, позитивне значення)	
6	Сума бюджетного відшкодування минулих звітних (податкових) періодів, яка зараховується у зменшення податкових зобов'язань (рядок 6.1 + рядок 6.2):	
6.1	значення рядка 11 Розрахунку минулого звітного (податкового) періоду	
6.2	значення рядка 25.2 податкової декларації минулого звітного (податкового) періоду	
7	Зарахування суми, указаної у рядку 6, у сплату податкових зобов'язань з ПДВ інших, ніж визначених у податковій декларації (податкові повідомлення, податкові вимоги та інше (дати перелік); у межах суми, указаної у рядку 6)	
8	Сума бюджетного відшкодування минулих звітних (податкових) періодів, яка може бути зарахована у сплату податкових зобов'язань з ПДВ	



	(рядок 6 - рядок 7, позитивне значення)	
9	Сума ПДВ, що підлягає сплаті (перерахуванню) до бюджету, з урахуванням суми бюджетного відшкодування минулих звітних (податкових) періодів (рядок 5 - рядок 8, позитивне значення)	
10	Залишок суми заниження заявленого платником податку бюджетного відшкодування, визначеного податковим органом згідно з п. п. 7.7.7 п. 7.7 ст. 7 Закону, що підлягає зарахуванню у зменшення податкових зобов'язань з ПДВ наступного податкового періоду (рядок 10.1 + рядок 10.2; значення цього рядка переноситься до рядка 2 Розрахунку наступного звітного періоду):	
10.1	сума, визначена внаслідок перевірки, здійсненої у звітному податковому періоді (податкове повідомлення-рішення від _____ N _____)	
10.2	залишок суми заниження заявленого платником податку бюджетного відшкодування (рядок 4 - рядок 1, позитивне значення)	
11	Залишок суми бюджетного відшкодування минулих звітних періодів, що зараховується у зменшення податкових зобов'язань з ПДВ наступних податкових періодів (рядок 8 - рядок 5, позитивне значення; значення цього рядка переноситься до рядка 6.1 Розрахунку наступного звітного періоду)	

\* - тут і далі - Розрахунок суми, що підлягає сплаті (перерахуванню) до бюджету

Дата подання розрахунку \_\_\_\_\_

Наведена інформація є достовірною.

Керівник

\_\_\_\_\_ (підпис)

\_\_\_\_\_ (ініціали та прізвище)

Головний бухгалтер

\_\_\_\_\_ (підпис)

\_\_\_\_\_ (ініціали та прізвище)

Платник ПДВ

(для фізичної особи - платника податку)

\_\_\_\_\_ (підпис)

\_\_\_\_\_ (ініціали та прізвище)

М. П.

01	<b>РОЗРАХУНОК СУМИ БЮДЖЕТНОГО ВІДШКОДУВАННЯ</b>	011	Звітний
		012	Звітний новий
		013	Уточнюючий

подається платником податку, який має право на отримання бюджетного відшкодування відповідно до підпункту 7.7.2 пункту 7.7 статті 7 Закону (заповнено рядок 24 податкової декларації звітного податкового періоду)

Розрахунок **не може бути поданий** особою, яка:

зареєстрована як платник цього податку менш ніж за 12 календарних місяців до місяця, за наслідками якого подається заява на бюджетне відшкодування, та/або мала обсяги оподатковуваних операцій за останні 12 календарних місяців менші, ніж заявлена сума бюджетного відшкодування (крім нарахування податкового кредиту внаслідок придбання або спорудження (будівництва) основних фондів;

не провадила діяльність протягом останніх дванадцяти календарних місяців.

02	Звітний (податковий) період	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
		(рік)	(квартал)	(місяць)	

03*	Звітний (податковий) період, за який виправляються помилки	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
		(рік)	(квартал)	(місяць)	

\* - якщо помилки цього податкового періоду вже виправлялися раніше, про це повідомляється у довідці до цієї декларації

04	Платник				
		(назва - для юридичної особи та представництва нерезидента; прізвище, ім'я, по батькові - для фізичної особи; для спільної (сумісної) діяльності - назва, дата та номер договору)			

041	- юридична особа	<input type="text"/>	Ідентифікаційний код платника згідно з ЄДРПОУ
-----	------------------	----------------------	---

042	- фізична особа	<input type="text"/>	Ідентифікаційний номер платника згідно з ДРФО
-----	-----------------	----------------------	---

043	- спільна (сумісна) діяльність	<input type="text"/>	Реєстраційний (обліковий) номер платника
-----	--------------------------------	----------------------	--

Договір про спільну (сумісну) діяльність від \_\_\_\_\_ N \_\_\_\_\_

044	- представництво нерезидента, що не має статусу юридичної особи	<input type="text"/>	Ідентифікаційний код платника згідно з ЄДРПОУ або реєстраційний (обліковий) номер платника
-----	---	----------------------	--

05	Індивідуальний податковий номер платника ПДВ	<input type="text"/>	<input type="text"/>
			(номер свідоцтва про реєстрацію платника ПДВ)

		грн.
N з/п	Показники	Сума
1	2	3
1	Залишок від'ємного значення попереднього податкового періоду, за вирахуванням суми податку, яка підлягає сплаті до бюджету за підсумками поточного звітного періоду (рядок 24 податкової декларації звітного податкового періоду)	
2	Сума податкового кредиту попереднього податкового періоду (рядок 17 податкової декларації попереднього податкового періоду)	
3	Сума податкового кредиту попереднього податкового періоду, фактично сплачена отримувачем товарів (послуг) у попередньому податковому періоді постачальникам таких товарів (послуг)	
4	Сума, що підлягає бюджетному відшкодуванню (сума, указана в рядку 1, у межах суми, указаної в рядку 3) (значення цього рядка переноситься до рядка 25 податкової декларації за поточний звітний податковий період)	

Дата подання розрахунку

Наведена інформація є достовірною.

Керівник

\_\_\_\_\_  
(підпис) (ініціали та прізвище)

Головний бухгалтер

\_\_\_\_\_  
(підпис) (ініціали та прізвище)

Платник ПДВ

(для фізичної особи - платника податку)

\_\_\_\_\_  
(підпис) (ініціали та прізвище)

М. П.

## Додаток В

ВІДМІТКА ПРО ОДЕРЖАННЯ  
(штамп ДПІ, дата, вхідний N)

Додаток 1  
до Порядку заповнення та подання податкової декларації з  
податку на додану вартість

01	<b>ЗАЯВА ПРО ВИБІР КВАРТАЛЬНОГО ЗВІТНОГО (ПОДАТКОВОГО) ПЕРІОДУ</b>
----	--

02	Подається до державної податкової інспекції в
----	---

03	До декларації за звітний (податковий) період	<table border="1" style="display: inline-table; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> </tr> </table>					<table border="1" style="display: inline-table; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 20px; height: 15px;"></td> </tr> </table>		<table border="1" style="display: inline-table; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> </tr> </table>		
		(рік)	(квартал)	(місяць)							

04	Платник (назва - для юридичної особи; прізвище, ім'я, по батькові - для фізичної особи; для спільної (сумісної) діяльності - назва, дата та номер договору)
----	--

041	- юридична особа	<table border="1" style="display: inline-table; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> </tr> </table>											Ідентифікаційний код платника згідно з ЄДРПОУ

042	- фізична особа	<table border="1" style="display: inline-table; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> </tr> </table>											Ідентифікаційний номер платника згідно з ДРФО

043	- спільна (сумісна) діяльність	<table border="1" style="display: inline-table; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> </tr> </table>											Реєстраційний (обліковий) номер платника

Договір про спільну (сумісну) діяльність від \_\_\_\_\_ N \_\_\_\_\_

044	- представництво нерезидента, що не має статусу юридичної особи	<table border="1" style="display: inline-table; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> </tr> </table>											Ідентифікаційний код платника згідно з ЄДРПОУ або реєстраційний (обліковий) номер платника

05	Індивідуальний податковий номер платника ПДВ	<table border="1" style="display: inline-table; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> </tr> </table>											<table border="1" style="display: inline-table; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 100px; height: 15px;"></td> </tr> </table> (номер свідоцтва про реєстрацію платника ПДВ)	

06	Місцезнаходження платника податку (місце проживання)	Поштовий індекс	<table border="1" style="display: inline-table; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> </tr> </table>					
		Телефон						
		Факс						
	E-mail							

Відповідно до пункту 7.8.2 пункту 7.8 статті 7 Закону України "Про податок на додану вартість" вибираємо(ю) квартальний податковий період, починаючи з 1 січня 200_ року.	
При цьому повідомляємо(ю), що обсяг оподатковуваних операцій за 200_ рік становить _____ гривень.	
(вказується словами)	

Дата подання заяви	<table border="1" style="display: inline-table; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> <td style="width: 15px; height: 15px;"></td> </tr> </table>													

Наведена інформація є достовірною.

Керівник

(підпис)                      (ініціали та прізвище)

Бухгалтер

(підпис)                      (ініціали та прізвище)

Платник ПДВ

(підпис)                      (ініціали та прізвище)

(для фізичної особи - платника податку)

М. П.
-------

**ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ УКРАЇНИ**  
**Державна податкова адміністрація (інспекція) в**

**АКТ**

**про результати документальної невиїзної (камеральної) перевірки податкової декларації з податку на додану вартість**

\_\_\_\_\_ N \_\_\_\_\_  
 (дата)

\_\_\_\_\_  
 (місце складання)

(посада, прізвище, ініціали службової особи податкового органу)

проведено документальну невиїзну (камеральну) перевірку податкової декларації з податку на додану вартість

(повна назва чи прізвище, ім'я, по батькові, код за ЄДРПОУ, реєстраційний  
 (обліковий)

номер чи номер ДРФО, податковий номер платника ПДВ)

поданої за \_\_\_\_\_ 200\_ року (дата реєстрації в податковому органі - \_\_\_\_\_ 200\_ року, вх. N \_\_\_\_\_).  
 (звітний (податковий) період)

Перевіркою встановлено, що розмір податку, зазначеного платником у декларації, є меншим (більшим), ніж визначено за результатами документальної невиїзної (камеральної) перевірки, оскільки при заповненні податкової декларації платником

(зміст порушень, розрахунки сум)

**Висновки:**

На підставі підпунктів 7.7.5 та 7.7.7 пункту 7.7 статті 7 Закону України "Про податок на додану вартість" (із змінами) та Закону України "Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами" (із змінами):

1) збільшується (зменшується) сума, що за результатами звітного періоду підлягає сплаті платником податку до бюджету, - \_\_\_\_\_ гривень,

**(сума зазначається цифрами та словами)**

2) збільшується (зменшується) сума від'ємного значення, зарахованого у зменшення суми податкового боргу з ПДВ, - \_\_\_\_\_ гривень,

**(сума зазначається цифрами та словами)**

3) збільшується (зменшується) сума, що підлягала зарахуванню до складу податкового кредиту наступного податкового періоду, - \_\_\_\_\_ гривень,

**(сума зазначається цифрами та словами)**

4) збільшується (зменшується) сума, що підлягала бюджетному відшкодуванню на рахунок платника у банку, - \_\_\_\_\_ гривень,

**(сума зазначається цифрами та словами)**

5) збільшується (зменшується) сума, що підлягала бюджетному відшкодуванню шляхом зарахування у зменшення податкових зобов'язань з ПДВ наступних податкових періодів, - \_\_\_\_\_ гривень,

**(сума зазначається цифрами та словами)**

6) з'ясовано факт(и), за яким(и) платник податку не має права на отримання бюджетного відшкодування, - \_\_\_\_\_

(посада службової особи  
податкового  
органу, яка склала акт)

(підпис)

(ініціали та прізвище)

Керівник

\_\_\_\_\_

(підпис)

\_\_\_\_\_

(ініціали та прізвище)

Головний бухгалтер

\_\_\_\_\_

(підпис)

\_\_\_\_\_

(ініціали та прізвище)

Платник податку - фізична особа

\_\_\_\_\_

(підпис)

\_\_\_\_\_

(ініціали та прізвище)

Акт складено у двох примірниках.  
Один примірник акта отримав:  
Керівник (головний бухгалтер), платник податку - фізична  
особа

\_\_\_\_\_

(підпис, ініціали та прізвище)

01	<b>УТОЧНЮЮЧИЙ РОЗРАХУНОК ПОДАТКОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ З ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ У ЗВ'ЯЗКУ З ВИПРАВЛЕННЯМ САМОСТІЙНО ВИЯВЛЕНИХ ПОМИЛОК</b>
----	--

02	Звітний (податковий) період	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> </tr> </table> (рік)					<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 100%;"></td> </tr> </table> (квартал)		<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> </tr> </table> (місяць)		

03*	Звітний (податковий) період, за який виправляються помилки	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> </tr> </table> (рік)					<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 100%;"></td> </tr> </table> (квартал)		<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> </tr> </table> (місяць)		

\* - якщо помилки цього податкового періоду вже виправлялися раніше, про це повідомляється у довідці до цього розрахунку

04	Платник	_____ (назва - для юридичної особи та представництва нерезидента; прізвище, ім'я, по батькові - для фізичної особи; для спільної (сумісної) діяльності - назва, дата та номер договору)
----	---------	--

041	- юридична особа	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> </tr> </table>					Ідентифікаційний код платника згідно з ЄДРПОУ
042	- фізична особа	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> </tr> </table>					Ідентифікаційний номер платника згідно з ДРФО
043	- спільна (сумісна) діяльність	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> </tr> </table>					Реєстраційний (обліковий) номер платника

Договір про спільну (сумісну) діяльність від \_\_\_\_\_ N \_\_\_\_\_

05	Індивідуальний податковий номер платника ПДВ	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> </tr> </table>					_____ (номер свідоцтва про реєстрацію платника ПДВ)

06	Місцезнаходження платника податку (місце проживання)	Поштовий індекс	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> </tr> </table>				
		Телефон					
		Факс					
E-mail							

Розрахунок подається до державної податкової інспекції (адміністрації) в \_\_\_\_\_

07  - ознака визначення від'ємного значення

Код рядка	Показники	грн.
1	2	3
1	Сума звітного періоду, в якому виявлена помилка:	x
1.1	яка підлягає сплаті до бюджету (рядок 20 декларації)	
1.2	заявлена до відшкодування з бюджету (рядок 21 декларації)	
1.2.1	з рядка 1.2 - відшкодовано	
2	Суми податкових зобов'язань, що не враховані (+) або зайво враховані (-) у декларації звітного періоду, за який виправляються помилки, у тому числі за кодами рядків декларації, в якій було допущено помилки <sup>1</sup> :	
2.1	код	
2.2	колонка А (±)	
2.3	колонка Б (±)	
3	Суми податкового кредиту, що не враховані (+) або зайво враховані (-) у декларації звітного періоду, за який виправляються помилки, у тому числі за кодами рядків декларації, в якій було допущено помилки <sup>1</sup> :	
3.1	код	
3.2	колонка А (±)	
3.3	колонка Б (±)	
4	Вексельна форма відстрочення сплати податку при імпорті товарів (п. 11.5 ст. 11 Закону):	
4.1	код	
4.2	колонка Б (±)	
5	Загальна сума помилки (±) (рядок 2 - рядок 3 + рядок 4 /- чи +/-)	
6	Уточнена сума звітного періоду, в якому виявлена помилка (з урахуванням виправлення помилки):	x
6.1	яка підлягала сплаті до бюджету (рядок 20 декларації)	
6.2	яка підлягала відшкодуванню з бюджету (рядок 21 декларації)	

6.2.1	з рядка 6.2 - відшкодовано	
7	Розрахунки у зв'язку з виправленням помилки:	
7.1	збільшення суми, яка підлягала сплаті до бюджету	(+)
7.2	зменшення суми, яка підлягала сплаті до бюджету	(-)
7.3	збільшення суми, заявленої до відшкодування з бюджету	(-)
7.4	зменшення суми, заявленої до відшкодування з бюджету	(+)
7.4.1	з рядка 7.4 - суми, відшкодованої з бюджету	
8	Порядок здійснення відшкодування суми, вказаної у рядку 7.3:	x
8.1	зарахування у зменшення суми податкового боргу з ПДВ	
8.2	до складу податкового кредиту наступного податкового періоду (рядок 7.3 - рядок 8.1) (значення цього рядка переноситься до рядка 23.3 податкової декларації наступного звітного періоду)	
9	Сума штрафу, нарахована платником самостійно у зв'язку з виправленням помилки	

<sup>1</sup> Інші коди рядків із сумами виявлених помилок вписуються платником самостійно.

До розрахунку додаються додатки, що містять інформацію щодо уточнених показників поданої раніше декларації, у якій платником самостійно виявлено помилки (зазначити номери рядків декларації):

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Дата подання розрахунку

Наведена інформація є достовірною.

Керівник

\_\_\_\_\_ (підпис) (ініціали та прізвище)

Головний бухгалтер

\_\_\_\_\_ (підпис) (ініціали та прізвище)

Платник ПДВ

(для фізичної особи - платника податку)

\_\_\_\_\_ (підпис) (ініціали та прізвище)

М. П.

*IV. Ця частина розрахунку заповнюється службовими особами ДПІ (ДПА)*

Відмітка про внесення даних до електронної бази податкової звітності	" " 200 р.
_____	
службова особа ДПІ (ДПА) (підпис, ініціали та прізвище)	

За результатами камеральної перевірки цього розрахунку:	
порушень (помилко) не виявлено	складено акт від " " 200 р. N _____
(потрібне позначити)	
" " 200 р.	_____ службова особа ДПІ (ДПА) (підпис, ініціали та прізвище)

01	<b>УТОЧНЮЮЧИЙ РОЗРАХУНОК ПОДАТКОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ З ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ У ЗВ'ЯЗКУ З ВИПРАВЛЕННЯМ САМОСТІЙНО ВИЯВЛЕНИХ ПОМИЛОК (ДО ДЕКЛАРАЦІЇ З ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ /СКОРОЧЕНИЙ/)</b>
----	--

013	Спеціальні режими оподаткування:		
0131	переробного підприємства (пункт 11.21 Закону)		
0132	сільськогосподарського підприємства (пункт 11.21 Закону)		
0133	сільськогосподарського товаровиробника (пункт 11.29 Закону)		
0134	технологічного парку (пункт 11.12 Закону)		
0135	заготівельного підприємства (пункт 11.35 Закону)		

02	Звітний (податковий) період	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
		(рік)	(квартал)	(місяць)	

03*	Звітний (податковий) період, за який виправляються помилки	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
		(рік)	(квартал)	(місяць)	

\* - якщо помилки цього податкового періоду вже виправлялися раніше, про це повідомляється у довідці до цього розрахунку

04	Платник				
	(назва - для юридичної особи та представництва нерезидента; прізвище, ім'я, по батькові - для фізичної особи; для спільної (сумісної) діяльності - назва, дата та номер договору)				

041	- юридична особа	<input type="text"/>	Ідентифікаційний код платника згідно з ЄДРПОУ
-----	------------------	----------------------	---

042	- фізична особа	<input type="text"/>	Ідентифікаційний номер платника згідно з ДРФО
-----	-----------------	----------------------	---

043	- спільна (сумісна) діяльність	<input type="text"/>	Реєстраційний (обліковий) номер платника
-----	--------------------------------	----------------------	--

		Договір про спільну (сумісну) діяльність від				N	
05	Індивідуальний податковий номер платника ПДВ	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	(номер свідоцтва про реєстрацію платника ПДВ)

06	Місцезнаходження платника податку (місце проживання)	Поштовий індекс	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
		Телефон	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
		Факс	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
		E-mail	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Розрахунок подається до державної податкової інспекції (адміністрації) в \_\_\_\_\_

Код рядка	Показники								грн.
1	2								3
1	Сума звітного періоду, в якому виявлена помилка (за кодами рядків декларації):								x
1.1	код	20	21	22	23				
1.2	колонка Б								
1.3	код	23.1	23.2			24			
1.4	колонка Б								
1.5	** з цієї суми зараховано в рахунок сплати в наступному звітному періоді								
2	Суми податкових зобов'язань, що не враховані (+) або зайво враховані (-) у декларації звітного періоду, за який виправляються помилки, у тому числі за кодами рядків декларації, в якій було допущено помилки <sup>1</sup> :								
2.1	код		2.1	2.2	3	4	5	6	
2.2	колонка А (±)								
2.3	колонка Б (±)								
3	Суми податкового кредиту, що не враховані (+) або зайво враховані (-) у декларації звітного періоду, за який виправляються помилки, у тому числі за кодами рядків декларації, в якій було допущено помилки <sup>1</sup> :								
3.1	код	10.1	12.1	12.2					
3.2	колонка А (±)								
3.3	колонка Б (±)								
4	Вексельна форма відстрочення сплати податку при імпорті товарів (п. 11.5 ст. 11 Закону):								



4.1	код	19.1		19.2			
4.2	колонка Б (±)						
5	Загальна сума помилок (±) (рядок 2 - рядок 3 + рядок 4 /- чи +/-)						
6	Уточнення показників рядків 20 - 22 декларації:						x
6.1	код	20	21	22			
6.2	колонка Б (±)						
7	Уточнена сума звітної періоду, в якому виявлена помилка (з урахуванням виправлення помилки, за кодами рядків декларації):						x
7.1	код	20	21	22	23		
7.2	сума						
7.3	код	23.1	23.2	24			
7.4	сума			**			
7.5	** із цієї суми зараховано в рахунок сплати в наступному звітному періоді						
8	Розрахунки у зв'язку з виправленням помилок:						
8.1	збільшення суми ПДВ, яка підлягає нарахуванню в особовому рахунку (рядок 23 декларації):						
8.1.1	з рядка 8.1 - суми податку, яка підлягає сплаті до бюджету за підсумками поточного звітної періоду (рядок 23.1 декларації)						
8.1.2	з рядка 8.1 - суми податку, яка залишається у розпорядженні платника податку для цільового використання (рядок 23.2 декларації)						
8.2	зменшення суми ПДВ, яка підлягає нарахуванню в особовому рахунку (рядок 23 декларації):						
8.2.1	з рядка 8.2 - суми податку, яка підлягає сплаті до бюджету за підсумками поточного звітної періоду (рядок 23.1 декларації)						
8.2.2	з рядка 8.2 - суми податку, яка залишається у розпорядженні платника податку для цільового використання (рядок 23.2 декларації)						
8.3	Сума ПДВ, яка не відображається в особовому рахунку платника, а змінює значення рядка 22 декларації (скороченої) (переноситься до рядка 22.2 декларації /скороченої/)						x
8.3.1	збільшення суми ПДВ, яка зменшує суму податку, належну до сплати (рядок 22.2 декларації)						
8.3.2	зменшення суми ПДВ, яка зменшує суму податку, належну до сплати (рядок 22.2 декларації)						
9	Сума штрафу, нарахована платником самостійно у зв'язку з виправленням помилки						

<sup>1</sup> Інші коди рядків із сумами виявлених помилок вписуються платником самостійно.

До розрахунку додаються додатки, що містять інформацію щодо уточнених показників поданої раніше декларації, у якій платником самостійно виявлено помилки (зазначити номери рядків декларації):

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Керівник

\_\_\_\_\_ (підпис) (ініціали та прізвище)

Головний бухгалтер

\_\_\_\_\_ (підпис) (ініціали та прізвище)

Платник ПДВ

(для фізичної особи - платника податку)

\_\_\_\_\_ (підпис) (ініціали та прізвище)

М. П.

*IV. Ця частина розрахунку заповнюється службовими особами ДПІ (ДПА)*

Відмітка про внесення даних до електронної бази податкової звітності	" " 200_р.
_____	
службова особа ДПІ (ДПА) (підпис, ініціали та прізвище)	

За результатами камеральної перевірки цього розрахунку:	
порушень (помилки) не виявлено	складено акт від " " 200_р. N _____
(потрібне позначити)	
_____	
" " 200_р.	
службова особа ДПІ (ДПА) (підпис, ініціали та прізвище)	

01	<b>УТОЧНЮЮЧИЙ РОЗРАХУНОК ПОДАТКОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ З ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ У ЗВ'ЯЗКУ З ВИПРАВЛЕННЯМ САМОСТІЙНО ВИЯВЛЕНИХ ПОМИЛОК</b>
----	--

02	Звітний (податковий) період	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> (рік)	<input type="text"/> (квартал)	<input type="text"/> <input type="text"/> (місяць)
----	-----------------------------	--	-----------------------------------	---

03*	Звітний (податковий) період, за який виправляються помилки	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> (рік)	<input type="text"/> (квартал)	<input type="text"/> <input type="text"/> (місяць)
-----	--	--	-----------------------------------	---

\* - якщо помилки цього податкового періоду вже виправлялися раніше, про це повідомляється у довідці до цього розрахунку

04	Платник	(назва - для юридичної особи та представництва нерезидента; прізвище, ім'я, по батькові - для фізичної особи; для спільної (сумісної) діяльності - назва, дата та номер договору)
----	---------	---

041	- юридична особа	Ідентифікаційний код платника згідно з ЄДРПОУ
-----	------------------	---

042	- фізична особа	Ідентифікаційний номер платника згідно з ДРФО
-----	-----------------	---

043	- спільна (сумісна) діяльність	Реєстраційний (обліковий) номер платника
-----	--------------------------------	--

044	Договір про спільну (сумісну) діяльність від _____ N _____ - представництво нерезидента, що не має статусу юридичної особи	Ідентифікаційний код платника згідно з ЄДРПОУ або реєстраційний (обліковий) номер платника
-----	---	--

05	Індивідуальний податковий номер платника ПДВ	(номер свідоцтва про реєстрацію платника ПДВ)
----	--	---

06	Місцезнаходження платника податку (місце проживання)	Поштовий індекс
		Телефон
		Факс
		E-mail

РОЗРАХУНОК ПОДАЄТЬСЯ ДО ДЕРЖАВНОЇ ПОДАТКОВОЇ ІНСПЕКЦІЇ (АДМІНІСТРАЦІЇ) В \_\_\_\_\_

07	<input type="checkbox"/>	ознака визначення від'ємного значення
----	--------------------------	---------------------------------------

08	<input type="checkbox"/>	ознака підприємства суднобудування	09	<input type="checkbox"/>	ознака підприємства літакобудування
----	--------------------------	------------------------------------	----	--------------------------	-------------------------------------

Код рядка	Показники	грн.
1	2	3
1	Сума звітного періоду, в якому виявлена помилка (за кодами рядків декларації):	x
1.1	код 20 21 22 22.1	
1.2	сума ПДВ	
1.3	код 22.2 23 23.1 23.2	
1.4	сума ПДВ	
1.5	код 23.3 23.4 24 25	
1.6	сума ПДВ	
1.7	код 25.1 25.2 26 27	
1.8	сума ПДВ ** **	
1.9	** з цієї суми відшкодовано	
2	Суми податкових зобов'язань, що не враховані (+) або зайво враховані (-) у декларації звітного періоду, за який виправляються помилки, у тому числі за кодами рядків декларації, в якій було допущено помилки <sup>1</sup> :	
2.1	код 2.1 2.2 3 4 5 6	
2.2	колонка А (±)	
2.3	колонка Б (±)	
3	Суми податкового кредиту, що не враховані (+) або зайво враховані (-) у декларації звітного періоду, за який виправляються помилки, у тому числі за кодами рядків декларації, в якій було допущено помилки <sup>1</sup> :	
3.1	код 10.1 12.1 12.2	

3.2	колонка А (±)								
3.3	колонка Б (±)								
4	Вексельна форма відстрочення сплати податку при імпорті товарів (п. 11.5 ст. 11 Закону):								
4.1	код			19.1				19.2	
4.2	сума ПДВ (±)								
5	Загальна сума помилки (±) (рядок 2 - рядок 3 + рядок 4 /- чи +/-)								
6	Уточнення показників рядків 20 - 26 декларації:								
6.1	код		20		21		22		22.1
6.2	сума ПДВ								
6.3	код		22.2		23		23.1		23.2
6.4	сума ПДВ								
6.5	код		23.3		23.4		24		25
6.6	сума ПДВ								
6.7	код		25.1		25.2		26		27
6.8	сума ПДВ		**		**				
6.9	** з цієї суми відшкодовано								
7	Уточнена сума звітного періоду, в якому виявлена помилка (з урахуванням виправлення помилки, за кодами рядків декларації):								
7.1	код		20		21		22		22.1
7.2	сума ПДВ								
7.3	код		22.2		23		23.1		23.2
7.4	сума ПДВ								
7.5	код		23.3		23.4		24		25
7.6	сума ПДВ								
7.7	код		25.1		25.2		26		27
7.8	сума ПДВ		**		**				
7.9	** з цієї суми відшкодовано								
8	Розрахунки у зв'язку з виправленням помилки:								
8.1	збільшення суми, яка підлягала сплаті до бюджету								
8.2	зменшення суми, яка підлягала сплаті до бюджету								
8.3	збільшення суми від'ємного значення, зарахованого у зменшення суми податкового боргу з ПДВ								
8.4	зменшення суми від'ємного значення, зарахованого у зменшення суми податкового боргу з ПДВ								
8.5	збільшення суми, що підлягала зарахуванню до складу податкового кредиту наступного податкового періоду (значення цього рядка переноситься до рядка 23.4 податкової декларації наступного звітного періоду <sup>2</sup> )								
8.6	зменшення суми, що підлягала зарахуванню до складу податкового кредиту наступного податкового періоду (значення цього рядка переноситься до рядка 23.4 податкової декларації наступного звітного періоду <sup>2</sup> )								
8.7	збільшення суми, що підлягала бюджетному відшкодуванню на рахунок платника у банку								
8.8	зменшення суми, що підлягала бюджетному відшкодуванню на рахунок платника у банку								
8.9	збільшення суми, що підлягала бюджетному відшкодуванню у зменшення податкових зобов'язань з ПДВ наступних податкових періодів								
8.10	зменшення суми, що підлягала бюджетному відшкодуванню у зменшення податкових зобов'язань з ПДВ наступних податкових періодів								
9	Сума штрафу, нарахована платником самостійно у зв'язку з виправленням помилки								

<sup>1</sup> Інші коди рядків із сумами виявлених помилок вписуються платником самостійно.

<sup>2</sup> - для підприємств суднобудування і літакобудування - податкової декларації поточного звітного періоду

До розрахунку додаються додатки, що містять інформацію щодо уточнених показників поданої раніше декларації, у якій платником самостійно виявлено помилки (зазначити номери рядків декларації):

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Дата подання розрахунку

Наведена інформація є достовірною.

Керівник

(підпис) (ініціали та прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис) (ініціали та прізвище)

Платник ПДВ

(для фізичної особи - платника податку)

(підпис) (ініціали та прізвище)

М. П.

IV. Ця частина розрахунку заповнюється службовими особами ДПІ (ДПА)

Відмітка про внесення даних до електронної бази податкової звітності	" " 200 р.
службова особа ДПІ (ДПА) (підпис, ініціали та прізвище)	

За результатами камеральної перевірки цього розрахунку:	
порушень (помилоч) не виявлено	складено акт від " " 200 р. N
(потрібне позначити)	



3.3	колонка Б (±)								
4	Вексельна форма сплати податку при імпорті товарів (п. 11.5 ст. 11 Закону):								
4.1	код		19.1			19.2			
4.2	сума ПДВ (±)								
5	Загальна сума помилки (±) (рядок 2 - рядок 3 + рядок 4 /- чи +/-)								
6	Уточнення показників рядків 20 - 22 декларації:								
6.1	код		20		21		22		x
6.2	сума ПДВ (±)								
7	Уточнена сума звітного періоду, в якому виявлена помилка (з урахуванням виправлення помилки, за кодами рядків декларації):								
7.1	код		20		21		22		x
7.2	сума ПДВ								
7.3	код		23		24				
7.4	сума ПДВ								
8	Розрахунки у зв'язку з виправленням помилки:								
8.1	збільшення суми ПДВ, яка підлягає нарахуванню в особовому рахунку та залишається у розпорядженні платника податку для цільового використання (рядок 23 декларації)								
8.2	зменшення суми ПДВ, яка підлягає нарахуванню в особовому рахунку та залишається у розпорядженні платника податку для цільового використання (рядок 23 декларації)								
8.3	збільшення суми ПДВ, яка в наступному звітному періоді зменшує суму податку, що залишається у розпорядженні платника податку для цільового використання, і не відображається в особовому рахунку платника, а змінює значення рядка 22 декларації (скороченої) (переноситься до рядка 22.2 декларації /скороченої/)								
8.4	зменшення суми ПДВ, яка в наступному звітному періоді зменшує суму податку, що залишається у розпорядженні платника податку для цільового використання, і не відображається в особовому рахунку платника, а змінює значення рядка 22 декларації (скороченої) (переноситься до рядка 22.2 декларації /скороченої/)								

<sup>1</sup> Інші коди рядків із сумами виявлених помилок вписуються платником самостійно.

До розрахунку додаються додатки, що містять інформацію щодо уточнених показників поданої раніше декларації, у якій платником самостійно виявлено помилки (зазначити номери рядків декларації):

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Дата подання розрахунку

Наведена інформація є достовірною.

Керівник

\_\_\_\_\_ (підпис) (ініціали та прізвище)

Головний бухгалтер

\_\_\_\_\_ (підпис) (ініціали та прізвище)

Платник ПДВ

(для фізичної особи - платника податку)

\_\_\_\_\_ (підпис) (ініціали та прізвище)

М. П.

*IV. Ця частина розрахунку заповнюється службовими особами ДПП (ДПА)*

Відмітка про внесення даних до електронної бази податкової звітності	"__" 200_ р.
_____ (підпис, ініціали та прізвище)	

За результатами камеральної перевірки цього розрахунку:	
порушень (помилочек) не виявлено	складено акт від " " 200_ р. N
(потрібне позначити)	
_____ (підпис, ініціали та прізвище)	
" " 200_ р.	

# Додаток Г

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом ДПА України від 30.05.97 року № 165(у редакції наказу ДПА України 08.10.98 № 469), із змінами, внесеними наказом ДПА України 30.06.2005 N 244

Оригінал (видається покупцю)	
Копія (видається продавцю)	

(Непотрібне виділити поміткою "X")

## ПОДАТКОВА НАКЛАДНА

Дата виписки податкової накладної \_\_\_\_\_ Порядковий номер \_\_\_\_\_

Продавець \_\_\_\_\_ Покупець \_\_\_\_\_

Особа (платник податку) - продавець \_\_\_\_\_ Особа (платник податку) - покупець \_\_\_\_\_  
(назва; прізвище, ім'я, по-батькові - для фізичної особи)

\_\_\_\_\_ (Індивідуальний податковий номер продавця) \_\_\_\_\_ (Індивідуальний податковий номер покупця)

Місце знаходження продавця \_\_\_\_\_ Місце знаходження покупця \_\_\_\_\_

Номер телефону \_\_\_\_\_ Номер телефону \_\_\_\_\_

Номер свідоцтва про реєстрацію платника податку на додану вартість(продавця) \_\_\_\_\_ Номер свідоцтва прореєстрацію платника податку на додану вартість (покупця) \_\_\_\_\_

Умова поставки \_\_\_\_\_ (форма цивільно - правового договору)

Форма проведених розрахунків \_\_\_\_\_ (бартер, готівка, оплата з розрахункового рахунку, чек, тощо)

Розділ	Дата відвантаження (виконання, надання) (оплати*) товарів (послуг)	Номенклатура поставки товарів (послуг) продавця	Одиниця виміру товару	Кількість (об'єм, обсяг)	Ціна поставки одиниці продукції без урахування ПДВ	Обсяг поставки (база оподаткування) без урахування ПДВ, що підлягають оподаткуванню за ставками:				Загальна сума коштів, що підлягає оплаті
						20 %	0 % <small>(реалізація на митній території України)</small>	0% <small>(експорт)</small>	Звільнення від ПДВ	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
I										
Всього по розділу I										
II	Товаротранспортні									
III	Зворотна (заставна) тара									
IV	Надано покупцю: надбавка знижка (—)									
V	Всього по розділах I + II +									
VI	Податок на додану									
VII	Загальна сума з ПДВ									

Суми ПДВ, нараховані (сплачені) в зв'язку з поставкою товарів (послуг), зазначених у цій накладній, визначені правильно, відповідають сумі податкових зобов'язань продавця і включені до реєстру отриманих та виданих податкових накладних

М.П.

\_\_\_\_\_ (підпис і прізвище особи, яка склала податкову накладну)

\* — Дата оплати ставиться у разі попередньої оплати поставки, на яку виписується податкова накладна; для бартерних операцій — дата оприбуткування товарів, попередньо одержаних в оплату поставки; дата попереднього одержання послуг в оплату поставки; для операцій з поставки товарів (послуг) за касовим методом відповідно до Закону України "Про податок на додану вартість".

Оригінал (видається покупцю)	
Копія (залишається у продавця)	

(Непотрібне виділити поміткою "X")

*Набирає чинності з 29.07.2005 р.*

**Додаток до податкової накладної № \_\_\_\_\_ від \_\_\_\_\_**

Дата \_\_\_\_\_ 200\_\_ року

(дата заповнення додатка)

№ з/п	№ договору, назва продавця	Належить поставці					Перелік (номенклатура) частки товару (послуги), що не містить відокремленої вартості частково поставлених товарів (послуг)			Залишок частки товару (послуги), що не міститься відокремленої вартості, яку слід допоставити		
		Номенклатура товарів (послуг)	Один. виміру	Ціна один. прод. без урахув. ПДВ	Кількість, об'єм, обсяг	Загальна сума коштів без ПДВ	Номенклатура товарів (послуг)	Один. виміру	Кількість, об'єм, обсяг	Номенклатура товарів (послуг)	Один. виміру	Кількість, об'єм, обсяг
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Усього		x	x	x	x		x	x	x	x	x	x

(підпис і прізвище особи, яка склала додаток)





Дата коригування	Причина коригування	Номенклатура товарів (робіт, послуг), вартість чи кількість яких коригується	Одиниця виміру	Коригування кількості		Коригування вартості		Підлягають коригуванню обсяги без урахування ПДВ, що оподатковуються за ставками			Проведення коригування податкового зобов'язання та податкового кредиту			
				зміна кількості, об'єму, обсягу (-) (+)	ціна поставки товарів (послуг)	зміна ціни (-) (+)	кількість поставки товарів (послуг)	20 % (-) (+)	0 % (-) (+)	звільнені від ПДВ ст.5 (-) (+)	При від'ємному значенні граfi 9		При позитивному значенні граfi 9	
											податкове зобов'язання продавця зменшується гр.9(-)*20%	податковий <sup>1</sup> кредит покупця зменшується гр.9(-)*20%	податкове зобов'язання продавця збільшується гр.9(+)*20%	податковий <sup>1</sup> кредит покупця збільшується гр.9(+)*20%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

Суми ПДВ, які скориговані у зв'язку із зміною кількісних чи вартісних показників, що зазначені у цьому розрахунку, визначені правильно, включені відповідно до податкового зобов'язання з одночасним відображенням у реєстрі отриманих та виданих податкових накладних.

М.П.

\_\_\_\_\_ ( дата, підпис і прізвище особи, яка склала розрахунок коригування)

Розрахунок коригування від \_\_\_\_\_ № \_\_\_\_\_ до податкової накладної від \_\_\_\_\_ № \_\_\_\_\_ отримав і зобов'язуюсь включити суми коригування до реєстру отриманих та виданих податкових накладних та сум податкового кредиту і податкового зобов'язання \_\_\_\_\_ (дата отримання розрахунку, підпис покупця)

1 - Зменшення чи збільшення податкового кредиту покупця проводиться лише за умови попереднього включення ним у обсяг податкового кредиту раніше здійснених витрат на сплату податку на підставі податкової накладної.

## Додаток Д

Затверджено  
Наказом Державної податкової адміністрації України  
від 30 червня 2005 р. N 244

### РЕЄСТР ОТРИМАНИХ ТА ВИДАНИХ ПОДАТКОВИХ НАКЛАДНИХ

Назва платника податку \_\_\_\_\_ Реєстр розпочато \_\_\_\_\_  
Індивідуальний податковий номер \_\_\_\_\_ Реєстр закінчено \_\_\_\_\_  
Свідоцтво про реєстрацію платника податку на додану вартість \_\_\_\_\_ Зберігати \_\_\_\_\_

#### Розділ I.

#### ОТРИМАНІ ПОДАТКОВІ НАКЛАДНІ

N з/п	Податкова накладна, ВМД, чек тощо				Загальна сума, включаючи ПДВ	Придбання (виготовлення, будівництво, спорудження), імпорт товарів (послуг, включаючи одержання від нерезидента):								
	дата отримання	номер	постачальник			з метою їх використання у межах господарської діяльності для здійснення операцій, які:	які не признаються для їх використання у господарській діяльності				для поставки послуг, місце поставки яких визначається відповідно до пункту 6.5 статті 6 Закону			
			назва	індивідуальний податковий номер										
			вартість без ПДВ	сума ПДВ			вартість без ПДВ	сума ПДВ	вартість без ПДВ	сума ПДВ	вартість без ПДВ	сума ПДВ		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1														
2														
...														
Усього за місяць														
1														
2														
3														
...														
Усього за квартал														

## Розділ II.

## ВИДАНІ ПОДАТКОВІ НАКЛАДНІ

N з/п	Податкова накладна				Загальна сума, включаючи ПДВ	Поставка товарів (послуг) та послуги, надані нерезидентом на митній території України, які:				Експорт товарів та супутніх такому експорту послуг (база оподаткування)	
	дата виписки	номер	платник податку покупець назва	індивідуальний податковий номер		підлягають оподаткуванню за ставкою			звільнені від оподаткування, не є об'єктами оподаткування (сума поставки)		
						20%		0%			
						база оподаткування	сума ПДВ	база оподаткування			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1											
2											
3											
...											
Усього за місяць											
1											
2											
3											
...											
Усього за квартал											



**Додаток Є**

Відмітка про одержання (штамп ДП)	УЗГОДЖЕНО: Рішенням Комітету Верховної Ради України з питань фінансів і банківської діяльності від 31.03.2003 р. N 06-10/239	ЗАТВЕРДЖЕНО: Наказом Державної податкової адміністрації України 29.03.2003 N 143 (із змінами внесеними наказом ДПА України від 10 грудня 2003 р. N 593)
1	<b>ДЕКЛАРАЦІЯ З ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВА</b>	Звітна
	Повна декларація – надаються додатки у разі заповнення рядків з позначкою	Звітна
	Спрощена декларація – надаються додатки у разі заповнення рядків з	Звітна нова
2	Звітний <input type="text" value="2"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value=""/>	<input type="text" value="1"/> квартал
	<input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>
	<input type="text" value=""/>	<input type="text" value="3"/>
	<input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>
3	Повна назва платника податку:	Юридична особа
		Інша категорія
4	Ідентифікаційний код за <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/>	Код виду економічної діяльності <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/>
5	Місцезнаходження платника податку:	Поштовий <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/>
		Телефо <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/>
		Факс* <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/>
		E-mail* <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/> <input type="text" value=""/>
6	До державної податкової інспекції (адміністрації) в <input type="text" value=""/>	

\*за бажанням платника податку

Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком

Показники	Код рядка	Сума
1	2	3
<b>Валовий дохід від усіх видів діяльності, у тому числі:</b>	<b>01</b>	
доходи від продажу товарів (робіт, послуг)	01.1	
приріст балансової вартості запасів	01.2 K1	
доходи від виконання довгострокових договорів	01.3 K2	
прибуток від операцій з цінними паперами, фондовими та товарними деривативами	01.4 K3	
прибуток від операцій з землею	01.5 K1	
інші доходи, крім визначених у 01.1 ÷ 01.5	01.6	
Коригування валових доходів, у тому числі : <span style="float:right;">(± 02.1 ± 02.2 + 02.3)</span>	02	
зміна суми компенсації вартості товарів (робіт, послуг)	02.1	
самостійно виявлені помилки за результатами минулих податкових періодів	02.2	
врегулювання сумнівної (безнадійної) заборгованості	02.3 K4	
<b>Скоригований валовий дохід <span style="float:right;">(01 ± 02)</span></b>	<b>03</b>	
<b>Валові витрати, у тому числі:</b>	<b>04</b>	
витрати на придбання товарів (робіт, послуг), крім визначених у 04.11	04.1	
убуток балансової вартості запасів	04.2 K1	
витрати на оплату праці	04.3	
сума страхового збору (внесків) до фондів державного загальнообов'язкового страхування	04.4	
сума внесків на довгострокове страхування життя, додаткове пенсійне страхування	04.5 P1	
сума податків, зборів (обов'язкових платежів), крім визначених у 04.4	04.6 P2	
витрати, пов'язані з виконанням довгострокових договорів	04.7 K2	
добровільне перерахування коштів, передача товарів (робіт, послуг)	04.8 P3	
від'ємне значення об'єкта оподаткування попереднього податкового року	04.9	
витрати на поліпшення основних фондів та нафтогазових свердловин	04.10 K1	
85% витрат від вартості товарів (робіт, послуг), придбаних у офшорних нерезидентів	04.11 P4	
інші витрати, крім визначених у 04.1÷04.11	04.12	





Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ									

Податковий період 200 року			
1 квартал	Півріччя	3 квартали	Рік

Таблиця 1. Розрахунок приросту (убутку) балансової вартості запасів

Показники	Код рядка	На початок звітного року	Запаси, використані не у господарській діяльності	На кінець звітного періоду	Приріст« →» Убуток «+» (3 – 4 – 5)
1	2	3	4	5	6
Балансова вартість запасів усього, у тому числі: (сума рядків А1 ÷ А6 відповідної граfi)	А				
на складах (місцях зберігання)	А1				
у незавершеному виробництві	А2				
у готовій продукції	А3				
малоцінні та швидкозношувані предмети на складах	А4				
на оптових складах (місцях зберігання)	А5				
у роздрібній торгівлі	А6				

Метод оцінки убутку запасів (потрібне позначити):

<input type="checkbox"/>	Вартості запасів перших за часом надходжень (ФІФО)
<input type="checkbox"/>	Ідентифікованої вартості відповідної одиниці запасів

Таблиця 2. Розрахунок амортизаційних відрахувань

Код рядка	Показники	Балансова вартість на початок розрахункового кварталу	Амортизаційні відрахування	
			Розрахунковий квартал	Звітний період наростаючим підсумком
1	2	3	4	5
Б1	Основні фонди групи 1			
Б2	Основні фонди групи 2			
Б3	Основні фонди групи 3			
Б4	Основні фонди групи 4			
В	Нематеріальні активи			
07	Загальна сума амортизаційних відрахувань, що відображається у рядку 07 декларації (сума рядків Б1, Б2, Б3, Б4, В граfi 5)			

Таблиця 3. Витрати на поліпшення основних фондів, що включаються до складу валових витрат

Об'єкти поліпшення	Код рядка	Сукупна балансова вартість на початок звітного року	Сума на звітний рік (ліміт)	Фактичні обсяги поліпшень наростаючим підсумком			
				1 квартал	Півріччя	3 квартали	Рік
1	2	3	4	5	6	7	8
Основні фонди	4.10						

Таблиця 4. Прибуток від продажу землі



Показники	Код рядка	Сума
1	2	3
Прибуток від продажу землі, у тому числі: 01.5.3) ( 01.5.1 – 01.5.2 x	01.5	
сума доходу, отримана при продажу землі	01.5.1	
сума витрат, пов'язана із купівлею землі	01.5.2	
коефіцієнт індексації витрат, визначений за нормами підпункту 8.3.3 Закону	01.5.3	

Наведена інформація є достовірною.

Керівник підприємства

\_\_\_\_\_

підпис

\_\_\_\_\_

прізвище

М.П.

Головний бухгалтер

\_\_\_\_\_

підпис

\_\_\_\_\_

прізвище

Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ									

Податковий період 200 року			
1 квартал	Півріччя	3 квартали	Рік

**Таблиця 1. Розрахунок амортизації витрат, пов'язаних з видобутком корисних копалин**

Код рядка	Показники	Первісна вартість	Амортизаційні відрахування звітного періоду нарастаючим підсумком
1	2	3	4
1	Витрати, пов'язані з видобутком корисних копалин, крім нафтогазових свердловин *	X	
2	Витрати, пов'язані з видобутком корисних копалин з нафтогазових свердловин* (2.1+2.2+...+ 2.n)	X	
2.1	Свердловина**.....		
2.2			
2. n			
07	Загальна сума амортизаційних відрахувань, що відображається у рядку 07 декларації (сума рядків 1 – 2 графи 4)		

**Таблиця 2. Витрати на поліпшення нафтогазових свердловин, що включаються до складу валових витрат**

Код рядка	Об'єкти поліпшення	Сума на звітний рік (ліміт)	Фактичні обсяги поліпшень нарастаючим підсумком			
			1 квартал	Півріччя	3 квартали	Рік
1	2	3	4	5	6	7
1	Свердловина**.....					
2						
n						
04.10	Загальна сума поліпшень, що включається до рядка 04.10 декларації (сума рядків 1 ÷ n відповідної графи)					

\*Надаються довідкові відомості.

\*\*Реквізити свердловини зазначаються платником податку за даними обліку.

**Таблиця 3. Довідкові відомості (у розрізі окремого родовища, окремої шахти, свердловини, крім нафтогазової)**

Код рядка	Окремий об'єкт групи (родовище, кар'єр, шахта, свердловина)	Балансова вартість об'єкта групи на початок звітного року	Обсяг фактично видобутих корисних копалин за звітний період	Загальний розрахунковий обсяг родовища
1	2	3	4	5
1				
2				
n				

Наведена інформація є вірною.

Керівник підприємства

\_\_\_\_\_ підпис

\_\_\_\_\_ прізвище

М.П.

Головний бухгалтер

\_\_\_\_\_ підпис

\_\_\_\_\_ прізвище

Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ									

Податковий період 200 року			
1 квартал	Півріччя	3 квартали	Рік

Таблиця 1. Доходи та витрати, пов'язані з виконанням довгострокових договорів .

Показники	Код рядка	1 квартал	Півріччя	3 квартали	Рік
1	2	3	4	5	6
Валові доходи від виконання довгострокових договорів, у тому числі: (01.3.1 ± 01.3.2)	01.3				
сума доходу, нарахованого у зв'язку з виконанням довгострокових договорів	01.3.1				
сума збільшення (+) зменшення (-) валових доходів у зв'язку з перерахунком податкових зобов'язань за завершеними довгостроковими договорами	01.3.2				
Сума фактичних витрат, пов'язаних із виконанням довгострокових договорів	04.7				

Таблиця 2. Додаткова інформація

Сума авансів або передоплат, не віднесених для цілей оподаткування до складу валового доходу звітного періоду	1				
Кількість договорів, за якими провадився розрахунок доходів та витрат, у тому числі договори:	2				
за якими продовжується їх виконання	2.1				
виконання яких завершено	2.2				

Наведена інформація є достовірною.

Керівник підприємства

\_\_\_\_\_

підпис

\_\_\_\_\_

прізвище

М.П.

Головний бухгалтер

\_\_\_\_\_

підпис

\_\_\_\_\_

прізвище

Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ									

Податковий період 200__ року							
	1 квартал		Півріччя		3 квартали		Рік

**Розрахунок фінансових результатів операцій з цінними паперами,  
корпоративними правами та деривативами**

Показники	Код рядка	Сума
Прибуток від операцій з цінними паперами, фондовими та товарними деривативами, у тому числі: (сума позитивних значень рядків 1, 2, 3, 4, 5)	01.4	
Прибуток (+) або збиток (-) від операцій з акціями та іншими корпоративними правами, у тому числі: (1.1 – 1.2 – 1.3)	1	
доходи звітного періоду	1.1	
витрати звітного періоду	1.2	
від'ємний фінансовий результат попереднього звітного року	1.3	
Прибуток (+) або збиток (-) від операцій з облігаціями, у тому числі: (2.1 – 2.2 – 2.3)	2	
доходи звітного періоду	2.1	
витрати звітного періоду	2.2	
від'ємний фінансовий результат попереднього звітного року	2.3	
Прибуток (+) або збиток (-) від операцій з векселями, у тому числі: (3.1 – 3.2 – 3.3)	3	
доходи звітного періоду	3.1	
витрати звітного періоду	3.2	
від'ємний фінансовий результат попереднього звітного року	3.3	
Прибуток (+) або збиток (-) від операцій з деривативами, у тому числі: (4.1 – 4.2 – 4.3)	4	
доходи звітного періоду	4.1	
витрати звітного періоду	4.2	
від'ємний фінансовий результат попереднього звітного року	4.3	
Прибуток (+) або збиток (-) від операцій з іншими цінними паперами, у тому числі: (5.1 – 5.2 – 5.3)	5	
доходи звітного періоду	5.1	
витрати звітного періоду	5.2	
від'ємний фінансовий результат попереднього звітного року	5.3	

Наведена інформація є достовірною.

Керівник підприємства

\_\_\_\_\_ підпис \_\_\_\_\_ прізвище

М.П.

Головний бухгалтер

\_\_\_\_\_ підпис \_\_\_\_\_ прізвище

Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ										Податковий період 200 __ року											
										1 квартал			Півріччя			3 квартали			Рік		

## Урегулювання сумнівної (безнадійної) заборгованості

Показники коригування	Код рядка	Сума
1	2	3
Сума збільшення валових доходів	02.3	
Сума збільшення валових витрат	05.3	
Пеня, нарахована у зв'язку з коригуванням	23	

Коригування здійснюється у зв'язку:

з невиконанням умов договору від «.....» .....200.... року, № ....., укладеного з:

назва сторони (для фізичної особи – П І Б), з якою укладено договір

місцезнаходження юридичної особи-сторони, з якою укладено договір

в якому декларант є

Продавцем

Покупцем

потрібно позначити

Коригування здійснюється на підставі:

таких положень підпунктів 12.1.1, 12.1.2, 12.1.5, Закону:

таких документів:

Наведена інформація є достовірною.

Керівник підприємства

підпис

прізвище

М.П.

Головний бухгалтер

підпис

прізвище

Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ									

Податковий період 200 року			
1 квартал	Півріччя	3 квартали	Рік

Таблиця 1 Розрахунок прибутку, що звільняється від оподаткування

Показники	Код рядка	Сума
1	2	3
Прибуток, звільнений від оподаткування, у тому числі*:	10	
на підставі «А»	10.1	
Доходи від діяльності, що не оподатковується на підставі «А», у тому числі:	А1	
приріст балансової вартості запасів	А1.1	
Витрати, понесені у зв'язку з отриманням доходів рядка А1, у тому числі:	А2	
убуток балансової вартості запасів	А2.1	
Амортизаційні відрахування, які відносяться до діяльності «А»	А3	
на підставі «Б»	10.2	
Доходи від діяльності, що не оподатковується на підставі «Б», у тому числі:	Б1	
приріст балансової вартості запасів	Б1.1	
Витрати, понесені у зв'язку з отриманням доходів рядка Б1, у тому числі:	Б2	
убуток балансової вартості запасів	Б2.2	
Амортизаційні відрахування, які відносяться до діяльності «Б»	Б3	

\*Підставу «Б» надано для прикладу, заповнюється від «А» до «Я» за наявності законодавчих підстав

Таблиця 2. Підстави для застосування пільги

Підстава	Норма Закону України	Підпункт т (частина )	Пункт	Стаття
А				
Б				
.....				
Я				

Наведена інформація є достовірною

Керівник підприємства \_\_\_\_\_ підпис \_\_\_\_\_ прізвище

М.П.

Головний бухгалтер \_\_\_\_\_ підпис \_\_\_\_\_ прізвище

Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ							

Податковий період 200 року			
1 квартал	Півріччя	3 квартали	Рік

Таблиця 1. Зменшення нарахованої суми податку

Показники	Код рядка	Сума
1	2	3
Зменшення податкових зобов'язань, у тому числі: (сума з 13.1 до 13.6 + 13.7.1)	13	
вартість торгових патентів, придбаних у звітному періоді за місцем реєстрації (місцезнаходженням) платника податку	13.1	
вартість торгових патентів, придбаних у звітному періоді за місцезнаходженням філій (відокремлених підрозділів), у разі сплати консолідованого податку	13.2	
вартість торгових патентів придбаних платником податку у звітному періоді за місцезнаходженням пунктів продажу товарів, або надання побутових послуг	13.3	
податок, сплачений від прибутку (крім пасивного), отриманого за кордоном (не більший за визначений граничний розмір заліку)	13.4	
податок, сплачений з пасивного прибутку за кордоном, у разі наявності міжнародного договору	13.5	
сума податку, нарахованого платником за місцезнаходженням його філії (у разі сплати консолідованого податку)	13.6	
сума сплачених авансових внесків при виплаті дивідендів (прирівняних до них платежів) та перевищення суми таких внесків над нарахованою сумою податку минулих податкових періодів, у тому числі:	13.7	
сума, що відноситься на зменшення нарахованої суми податку	13.7.1	
залишок суми, що підлягає перенесенню на наступні звітні періоди	13.7.2	

Таблиця 2. Розрахунок податку, що сплачується за місцем розташування філій

Підрозділи платника податку	Код рядка	Валові витрати	Амортизація	Сума гр.3 + гр.4	Питома вага гр.5 : гр.5 р.12	Нарахована на сума податку*гр.7 р.12 x гр.6
1	2	3	4	5	6	7
Платник податку за консолідованою декларацією	12				X	
Філії платника податку в цілому, у тому числі:	13.6**					
Філія	13.6.1					
Філія	13.6.2					
Філія	13.6.n					

\*У рядку 12 графі 7 відображається показник рядка 12 декларації.

\*\*Сума рядка 13.6 графі 7 табл. 2 відображається у рядку 13.6 табл. 1.

Наведена інформація є достовірною.

Керівник підприємства

\_\_\_\_\_

підпис

\_\_\_\_\_

прізвище

М.П.

Головний бухгалтер

\_\_\_\_\_

підпис

\_\_\_\_\_

прізвище





Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ												Звітний рік	2	0	0
--------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	---	---	---

## Сума внесків на довгострокове страхування життя та додаткове пенсійне страхування

Показники	Код рядка	Сума
1	2	3
Сума внесків на довгострокове страхування життя, додаткове пенсійне страхування, у тому числі:	04.5	
довгострокове страхування життя	04.5.1	
додаткове пенсійне страхування	04.5.2	
Гранична сума страхування для обох видів страхування (6000 x p.2 + p.3 + p.5.1)	1	
Кількість працівників, на користь яких сплачуються внески з довгострокового страхування життя	2	
15% заробітної плати працівників, на користь яких сплачуються внески тільки на додаткове пенсійне страхування, у тому числі:	3	
1 квартал	3.1	
2 квартал	3.2	
3 квартал	3.3	
4 квартал	3.4	
15% заробітної плати працівників, на користь яких сплачуються внески тільки на довгострокове страхування життя, у тому числі*:	4	
1 квартал	4.1	
2 квартал	4.2	
3 квартал	4.3	
4 квартал	4.4	
15% заробітної плати працівників, на користь яких одночасно сплачуються внески на довгострокове страхування життя та додаткове пенсійне страхування, у тому числі за видами страхування:	5	
додаткове пенсійне страхування	5.1	
довгострокове страхування життя*	5.2	
у тому числі за календарними кварталами*:		
1 квартал	5.3	
2 квартал	5.4	
3 квартал	5.5	
4 квартал	5.6	
Сума збільшення валових доходів у зв'язку з достроковим розірванням договору довгострокового страхування життя (включається до рядка 01.6 декларації)	01.6	

\*Ці рядки заповнюються довідково.

Наведена інформація є достовірною

Керівник підприємства

\_\_\_\_\_

підпис

\_\_\_\_\_

прізвище

М.П.

Головний бухгалтер

\_\_\_\_\_

підпис

\_\_\_\_\_

прізвище

Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ										Звітний рік	200
--------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	-----

**Суми нарахованих податків, зборів (обов'язкових платежів),  
що включаються до валових витрат**

Показники	Код рядка	Сума
1	2	3
Суми нарахованих податків, зборів (обов'язкових платежів), у тому числі:	4.6	
акциз	4.6.1	
податок на нерухоме майно*	4.6.2	
мито	4.6.3	
державне мито	4.6.4	
плата (податок) за землю	4.6.5	
рентні платежі	4.6.6	
податок з власників транспортних засобів, самохідних машин і механізмів	4.6.7	
збір за геологорозвідувальні роботи, виконані за рахунок держбюджету	4.6.8	
збір за спеціальне використання природних ресурсів	4.6.9	
збір за забруднення навколишнього природного середовища	4.6.10	
збір на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства	4.6.11	
єдиний збір, що справляється у пунктах пропуску через державний кордон України	4.6.12	
збір за використання радіочастотного ресурсу України	4.6.13	
збір на обов'язкове державне пенсійне страхування з вартості вироблених тютюнових виробів	4.6.14	
збір на обов'язкове державне пенсійне страхування з вартості продажу нерухомого майна	4.6.15	
збір на обов'язкове державне пенсійне страхування з операцій купівлі-продажу безготівкової іноземної валюти **	4.6.16	
збір на обов'язкове державне пенсійне страхування з вартості продажу ювелірних виробів	4.6.17	
збір на обов'язкове державне пенсійне страхування з вартості продажу легкових автомобілів	4.6.18	
збір на обов'язкове державне пенсійне страхування з вартості послуг стільникового зв'язку	4.6.19	
податок з реклами	4.6.20	
комунальний податок	4.6.21	
готельний збір**	4.6.22	
ринковий збір	4.6.23	
збір за право використання місцевої символіки	4.6.24	
збір за право проведення кіно і телезйомок	4.6.25	
збір за проведення місцевого аукціону, конкурсного розпродажу і лотерей	4.6.26	
збір за видачу дозволу на розміщення об'єктів торгівлі та сфери послуг	4.6.27	
збір за проїзд територією прикордонних областей автотранспорту, що прямує за кордон**	4.6.28	
місцеві податки і збори, запроваджені згідно зі статтею 39 Закону України "Про Державний бюджет України на 2003 рік"*	4.6.29	

\* За умови їх запровадження.

\*\* До закінчення термінів дії збору.

Наведена інформація є достовірною

Керівник підприємства

\_\_\_\_\_

підпис

\_\_\_\_\_

прізвище

М.П.

Головний бухгалтер

\_\_\_\_\_

підпис

\_\_\_\_\_

прізвище

Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ									
--------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Звітний рік	2	0	0
-------------	---	---	---

## Витрати на добровільне перерахування коштів, передачу товарів (робіт, послуг)

Показники	Код рядка	Сума
1	2	3
Витрати на добровільне перерахування коштів, передачу товарів (робіт, послуг), що включаються до валових витрат (р.1 + р.2 + р.3 + р.4 + р.5)	04.8	
Частина суми, зазначеної у рядку В, що не перевищує суми (А x 0,05), зменшена на суму (А x 0,02)	1	
Сума коштів, перерахованих підприємствами всеукраїнських об'єднань осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, але не більше 10 відсотків від показника в рядку А (підпункт 5.2.3 Закону)	2	
Суми витрат, пов'язаних з безоплатним наданням вугілля (підпункт 5.2.11 Закону)	3	
Суми коштів (вартість майна), добровільно перерахованих (переданих) організаціям роботодавців та їх об'єднанням, але не більше 0,2 відсотка від показника у рядку Б (підпункт 5.2.17 Закону)	4	
Суми коштів (вартість майна), добровільно перерахованих (переданих) громадським організаціям інвалідів, але не більше 10 відсотків від показника у рядку А (підпункт 5.2.13 Закону)	5	
Оподатковуваний прибуток попереднього звітного року	А	
Фонд оплати праці платника податку в розрахунку за звітний рік	Б	
Сума перерахованих коштів та/або вартість переданих товарів (робіт, послуг), у тому числі: (В1 + В2 + В3)	В	
до Державного бюджету України або бюджетів місцевого самоврядування (підпункт 5.2.2 Закону)	В1	
до неприбуткових організацій, визначених у пункті 7.11 Закону (підпункт 5.2.2, крім підпункту 5.2.13 Закону)	В2	
установам науки, освіти, культури, заповідникам, музеям-заповідникам для охорони культурної спадщини (підпункт 5.2.13 Закону)	В3	

Наведена інформація є достовірною

Керівник підприємства

\_\_\_\_\_ підпис \_\_\_\_\_ прізвище

М.П.

Головний бухгалтер

\_\_\_\_\_ підпис \_\_\_\_\_ прізвище

Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ												Звітний рік	2	0	0	
--------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	---	---	---	--

**Розрахунок валових витрат при здійсненні операцій з нерезидентом,  
що має офшорний статус**

Код рядка	Реквізити договору (контракту), назва та місцезнаходження офшорного нерезидента	Загальні витрати з придбання товарів (робіт, послуг) в офшорного нерезидента	Витрати, які включаються до валових витрат покупця гр.3 x 0,85
1	2	3	4
1			
2			
3			
n			
04.11	Частина вартості товарів (робіт, послуг), що відображається у рядку 04.11 декларації (сума рядків 1 ÷ n гр.4)		

Наведена інформація є достовірною.

Керівник підприємства

\_\_\_\_\_

підпис

\_\_\_\_\_

прізвище

М.П.

Головний бухгалтер

\_\_\_\_\_

підпис

\_\_\_\_\_

прізвище

Відмітка про одержання  
(штамп ДПІ)

**ЗАТВЕРДЖЕНО**

наказом Державної податкової адміністрації України від 28 лютого 2003 р. N 98  
(із змінами внесеними наказом ДПА України від 27 06 2003 р. N 318)

1	<b>РОЗРАХУНОК СПЛАТИ ЄДИНОГО ПОДАТКУ СУБ'ЄКТОМ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА - ЮРИДИЧНОЮ ОСОБОЮ</b>	Звітний	<input type="checkbox"/>
		Новий (виправлений)	<input type="checkbox"/>

2	Звітний період	<input type="checkbox"/> I квартал	<input type="checkbox"/> I півріччя	<input type="checkbox"/> 9 місяців	<input type="checkbox"/> За 200 рік
---	----------------	------------------------------------	-------------------------------------	------------------------------------	-------------------------------------

3	Повна назва платника податку				
---	------------------------------	--	--	--	--

4	Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ	<input type="text"/>	Код виду економічної діяльності (КВЕД)	<input type="text"/>
---	--------------------------------	----------------------	--	----------------------

5	Місцезнаходження платника податку	<input type="text"/>	Поштовий індекс	<input type="text"/>
		<input type="text"/>	Телефон	<input type="text"/>
	Електронна адреса E-mail	<input type="text"/>	Факс	<input type="text"/>

6	До державної податкової інспекції (адміністрації) в	<input type="text"/>
---	---	----------------------

		одиниця виміру: гривня	
Показники		Код рядка	Наростаючим підсумком
1		2	3
	Середньооблікова чисельність працюючих (чол.)	1	
	Виручка від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) без урахування акцизного збору	2	
	Виручка від реалізації основних фондів	3	
	Усього виручка від реалізації (рядок 2 + рядок 3)	4	
	Сума єдиного податку за ставкою* ( ) %	5	
	Внески, нараховані на суму дивідендів	6	
	Сума самостійно виявлених помилок за результатами минулих податкових періодів	7	
	Сума податкових зобов'язань, нарахована у попередніх звітних періодах з початку року	8	
	Податкові зобов'язання до сплати (рядок 5 + рядок 6 +/- рядок 7 - рядок 8)	9	
	Сума штрафу, самостійно нарахована платником у зв'язку з виправленням помилки	10	

- Ставка єдиного податку вписується платником самостійно (6 або 10 відсотків).

• Дата подання Розрахунку "\_\_\_" \_\_\_\_\_ 200\_ року

Наведена інформація є правильною

Керівник підприємства \_\_\_\_\_ (прізвище)  
підпис

М. П.

Головний бухгалтер \_\_\_\_\_ (прізвище)  
підпис

**Ця частина Розрахунку заповнюється службовими особами ДПІ (ДПА)**

<input type="checkbox"/>	Відмітка про внесення даних до електронної бази податкової звітності "___" _____ 200_ року
	_____ (підпис, прізвище) службова особа ДПІ (ДПА)
За результатами камеральної перевірки розрахунку (потрібно позначити):	
<input type="checkbox"/>	порушень (помилко) не виявлено
<input type="checkbox"/>	складено акт від "___" _____ 200_ року N _____
" "	_____ (підпис, прізвище) службова особа ДПІ (ДПА)

### Додаток 3

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Державної податкової адміністрації України  
від 24 грудня 2003 р. N 625

Відмітка про одержання (штамп ДПІ)
------------------------------------

ПОДАТКОВИЙ РОЗРАХУНОК КОМУНАЛЬНОГО ПОДАТКУ										
1	Звітний розрахунок	<input type="checkbox"/>	Уточнюючий розрахунок	<input type="checkbox"/>	Юридична особа	<input type="checkbox"/>				
2	Базовий податковий (звітний) період за	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	року
Порядковий номер базового податкового (звітного) періоду, який визначено відповідно до рішення органу місцевого самоврядування про встановлення комунального податку, проставляється арабськими цифрами (для чисел з однієї цифри в першому полі проставляється "0", для річного базового податкового (звітного) періоду "0" проставляється в першому і другому полях)										
місяць <input type="text"/> квартал <input type="text"/> рік <input type="text"/> Тривалість базового податкового (звітного) періоду зазначається позначкою "х"										
3	Повна назва платника:									
4	Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ									
	Код виду економічної діяльності (КВЕД)									
5	Місцезнаходження платника:					Поштовий індекс				
						Міжміський код				
						Телефон				
	E-mail					Факс				
6	До державної податкової інспекції (адміністрації) в:									
7	Код органу місцевого самоврядування за місцезнаходженням об'єкта оподаткування за КОАТУУ									

Одиниця виміру - грн. коп.

Показники	Код ряд.	Усього									
Кількісний склад працівників * за базовий податковий (звітний) період	01	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Неоподатковуваний мінімум доходів громадян **	02	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Річний фонд оплати праці (р.01 x р.02)	03	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Ставка комунального податку ***, %	04	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Нараховано податку за базовий податковий (звітний) період (р.03 x р.04)	05	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Нараховано податку за даними раніше поданого розрахунку, що уточнюється, усього (р.05 розрахунку, що уточнюється)****	06	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Сума недоплати (заниження податкового зобов'язання), яка збільшує податкове зобов'язання у зв'язку з виправленням помилки (помилки) (р.05-р.06) ****, якщо р.05>р.06	07	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Сума податку, яка зменшує податкове зобов'язання у зв'язку з виправленням помилки (помилки) (р.06-р.05) ****, якщо	08	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Сума штрафу ***** (р.07) x 5%	09	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Зміст помилки (помилки) ****	10	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Відповідно до підпункту "б" пункту 17.2 статті 17 Закону України від 21.12.2000 N 2181-III "Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами" (із змінами та доповненнями) до цього звітного розрахунку додається(ються) уточнюючий(і) розрахунок(ки) за "\_\_\_\_\_ " (минулий(і) період(и)).

\* Кількісний склад працівників визначається відповідно до Інструкції зі статистики чисельності працівників, зайнятих у народному господарстві, затвердженої наказом Міністерства статистики України від 7 липня 1995 року N 171 (зарєєстрований в Міністерстві юстиції України 7 серпня 1995 року за N 287/823).

\*\* Проставляється розмір неоподаткованого мінімуму доходів громадян, установлений законодавством України.

\*\*\* Проставляється ставка, визначена рішенням органу місцевого самоврядування про встановлення комунального податку.

\*\*\*\* Заповнюється у разі подання уточнюючого розрахунку, що містить виправлені показники.

\*\*\*\*\* Нараховується платником самостійно відповідно до пункту 17.2 статті 17 Закону України від 21.12.2000 N 2181-III "Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами" (із внесеними змінами та доповненнями).

Дата заповнення розрахунку (дд.мм.рррр)

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

Керівник підприємства

\_\_\_\_\_  
(ініціали та прізвище)

\_\_\_\_\_  
(підпис)

М.П.

Головний бухгалтер

\_\_\_\_\_  
(ініціали та прізвище)

\_\_\_\_\_  
(підпис)

Ця частина розрахунку заповнюється посадовими особами ДПІ (ДПА)

Відмітка про внесення даних до електронної бази податкової звітності "\_\_\_" \_\_\_\_\_ 200\_\_ р.

\_\_\_\_\_ (підпис, прізвище посадової особи ДПІ (ДПА))

За результатами камеральної перевірки розрахунку

(потрібне позначити):

порушень (помилко) не виявлено    складено акт від "\_\_\_" \_\_\_\_\_ 200\_\_ р. N \_\_\_

"\_\_\_" \_\_\_\_\_ 200\_\_ р. \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_ (підпис, прізвище посадової особи ДПІ (ДПА))

УЗГОДЖЕНО  
Рішенням Комітету Верховної Ради України з питань фінансів  
і банківської діяльності  
від 22 березня 2004 р. N 06-10/10-338

Додаток I  
ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом Державної податкової  
адміністрації України

27 квітня 1999 р. N 230

(в редакції наказу Державної податкової адміністрації України  
від 26 березня 2004 р. N 170)

Відмітка про одержання  
(штамп органу державної податкової служби)

**ПОДАТКОВИЙ РОЗРАХУНОК ФІКСОВАНОГО СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПОДАТКУ**

1	Загальний розрахунок	<input type="text"/>	Новий загальний розрахунок	<input type="text"/>	Уточнюючий загальний розрахунок	<input type="text"/>
	Звітний розрахунок	<input type="text"/>	Новий звітний розрахунок	<input type="text"/>	Уточнюючий звітний розрахунок	<input type="text"/>
	На 2 0 <input type="text"/> рік				За нові земельні ділянки	<input type="text"/>
2	Повна назва платника податку* _____					
3	Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ			<input type="text"/>		
	Код виду економічної діяльності (КВЕД)			<input type="text"/>		
4	Код організаційно-правової форми господарювання <input type="text"/>			Код форми власності <input type="text"/>		
5	Місцезнаходження платника _____			Поштовий індекс <input type="text"/>		
	_____			Міжміський код <input type="text"/>		
	_____			Телефон <input type="text"/>		
	Електронна адреса**			Факс** <input type="text"/>		
6	До Державної податкової адміністрації в _____					
7	Код органу місцевого самоврядування за місцезнаходженням земельної ділянки за КОАТУУ			<input type="text"/>		
8	Земельна ділянка надана на підставі _____, дата _____ (назва документа);			<input type="text"/> 2 0 <input type="text"/> рік,		
	N _____ право власності чи користування _____, на термін _____ (постійне, тимчасове)					

\* При зазначенні повної назви платника дозволяється скорочення його організаційно-правової форми діяльності (ТОВ, ЗАТ, ВАТ тощо).

\*\* За бажанням платника.



Одиниця виміру: га з чотирма десятковими знаками і грн. з двома десятковими знаками

№ з/п	Категорія земельних ділянок	Площа (га)	Грошова оцінка 1 га с/угідь та одиниці площі ріллі по областях та АР Крим (грн.)	Ставка податку (% до грошової оцінки)	Сума фіксованого сільськогосподарського податку (к.3 x к.4 x к.5/100) (грн.)
1	2	3	4	5	6
1*	Рілля, усього				
1.1					
1.2					
1.3					
2*	Сіножаті, усього				
2.1					
2.2					
2.3					
3*	Пасовища, усього				
3.1					
3.2					
3.3					
4*	Багаторічні насадження, усього				
4.1					
4.2					
4.3					
5*	Землі водного фонду, усього				
5.1					
5.2					
5.3					
6	Загальна сума нарахованого фіксованого сільськогосподарського податку на звітний рік, усього (р.1 к.6 + р.2 к.6 + р.3 к.6 + р.4 к.6 + р.5 к.6), у тому числі				

6.1	На перший квартал (р.6 x 10%) у тому числі за базові податкові (звітні) місяці				
6.1.1	січень (р.6.1/3)				
6.1.2	лютий (р.6.1/3)				
6.1.3	березень (р.6.1/3)				
6.2	На другий квартал (р.6 x 10%) у тому числі за базові податкові (звітні) місяці				
6.2.1	квітень (р.6.2/3)				
6.2.2	травень (р.6.2/3)				
6.2.3	червень (р.6.2/3)				
6.3	На третій квартал (р.6 x 50%) у тому числі за базові податкові (звітні) місяці				
6.3.1	липень (р.6.3/3)				
6.3.2	серпень (р.6.3/3)				
6.3.3	вересень (р.6.3/3)				
6.4	На четвертий квартал (р.6 x 30%) у тому числі за базові податкові (звітні) місяці				
6.4.1	жовтень (р.6.4/3)				
6.4.2	листопад (р.6.4/3)				
6.4.3	грудень (р.6.4/3)				

7	Нараховано фіксованого сільськогосподарського податку за ..... рік за даними раніше поданого розрахунку, що уточнюється** (р.6 розрахунку, що уточнюється)				
7.1	у тому числі в розрізі базових податкових (звітних) місяців року за даними раніше поданого розрахунку, що уточнюється				
7.1.1	січень (р.6.1.1 розрахунку, що уточнюється)				
7.1.2	лютий (р.6.1.2 розрахунку, що уточнюється)				
7.1.3	березень (р.6.1.3 розрахунку, що уточнюється)				
7.1.4	квітень (р.6.2.1 розрахунку, що уточнюється)				



Ця частина розрахунку заповнюється посадовими особами органу державної податкової служби

Відмітка про внесення даних до електронної бази податкової звітності "\_\_\_" \_\_\_\_\_ 200\_ р.

\_\_\_\_\_  
(службова особа органу державної податкової служби (підпис, прізвище))

За результатами камеральної перевірки розрахунку (потрібне позначити)

порушень (помилки) не виявлено

Складено акт від "\_\_\_" \_\_\_\_\_ 200\_ р. N \_\_\_\_\_

"\_\_\_" \_\_\_\_\_ 200\_ р.

\_\_\_\_\_  
(посадова особа органу державної податкової служби  
(підпис, прізвище))

## Додаток Й

до пункту 7.2 Інструкції про порядок обчислення та сплати збору за забруднення навколишнього природного середовища (у редакції наказу Міністерства екології і природних ресурсів та Державної податкової адміністрації від 28.02.2001 N 75/76 із змінами, внесеними наказом Міністерства екології і природних ресурсів та Державної податкової адміністрації від 09.01.2002 р. N 6/8, наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища України та Державної податкової адміністрації від 7 жовтня 2004 р. N 383/587)

### "ПОГОДЖУЮ ПРАВИЛЬНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ЛІМІТІВ, КОЕФІЦІЄНТІВ, НОРМАТИВІВ"

Уповноважена особа місцевого органу Мінприроди України \_\_\_\_\_  
До органу державної податкової служби \_\_\_\_\_  
Ідентифікаційний код платника згідно з ЄДРПОУ \_\_\_\_\_  
Назва та адреса підприємства \_\_\_\_\_

Прізвище відповідальної особи \_\_\_\_\_  
Ідентифікаційний номер відповідальної особи \_\_\_\_\_  
Телефон \_\_\_\_\_

Відмітка про одержання:  
(вхідний N, дата, штамп ДП)

Загальний податковий розрахунок	
Уточнювальний податковий розрахунок	

### ПОДАТКОВИЙ РОЗРАХУНОК ЗБОРУ ЗА ЗАБРУДНЕННЯ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА

за \_\_\_\_\_ року

(за перший квартал, півріччя, дев'ять місяців, рік)

Назви забруднюючих речовин, видів пального, виду та класу небезпеки відходів	Ліміти викидів стаціонарними джерелами забруднення, скидів, розміщення відходів, т	Фактичні обсяги викидів, використаного пального, скидів, розміщення відходів, т	Нормативи збору за викиди, скиди, розміщення відходів*, грн./т (грн./1 одиницю**)	Коефіцієнти до нормативів збору*** (1,5 або 10)	Коригуючі коефіцієнти згідно 3 додатком 2 до Порядку КМ України від 01.03.99 N 303		Суми збору, обчисленого в межах ліміту, к.3 або к.2 (якщо к.3 більше к.2) x к.4 x к.5 x к.6 x к.7, грн.	Суми збору, обчисленого за понадлімітні викиди, скиди, розміщені відходи (заповнюється якщо к.3 більше к.2), (к.3 - к.2) x к.4 x к.5 x к.6 x к.7 x 5), грн.	Загальні суми збору, (к.8 + к.9), грн.
					6	7			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. Нараховано збору за викиди стаціонарними джерелами забруднення, усього									
1.1.				x					
1.2.				x					
1.3.				x					
2. Нараховано збору за викиди пересувними джерелами забруднення, усього									
2.1.	x			x				x	

2.2.	x			x				x	
2.3.	x			x				x	
3. Нараховано збору за скиди у водні об'єкти, усього									
3.1.						x			
3.2.						x			
3.3.						x			
4. Нараховано збору за розміщення відходів, усього									
4.1.				x					
4.2.				x					
4.3.				x					
5. Нараховано збору з початку року, усього (р.1 + р.2 + р.3) – р.4)									
у т. ч.: 5.1 до державного бюджету (р.5 x 30%)									
5.2 до місцевих бюджетів (р.5 x 70%)									
5.3 залишається у розпорядженні підприємства****									
6. Нараховано збору за попередній звітний період (квартал, півріччя, 9 місяців), усього									
у т. ч.: 6.1 до державного бюджету (р.6 x 30%)									
6.2 до місцевих бюджетів (р.6 x 70%)									
6.3 залишається у розпорядженні підприємства****									
7. Нараховано за звітний квартал, усього: (р.5 - р.6)									
у т.ч.: 7.1 до державного бюджету (р.7 x 30%)									
7.2 до місцевих бюджетів (р.7 x 70%)									
7.3 залишається у розпорядженні підприємства****									
8. Нараховано збору за даними раніше поданого розрахунку, що уточнюється, усього (р. 7 розрахунку, що уточнюється)*****									
у т. ч. 8.1 до державного бюджету (р. 8 x 30%)									
8.2 до місцевих бюджетів (р. 8 x 70%)									
8.3 залишається у розпорядженні підприємства****									
9. Сума збору (недоплата), яка збільшує податкове зобов'язання в зв'язку з виправленням помилки (р. 7 - р. 8)*****									
у т. ч. 9.1 підлягає сплаті до державного бюджету (р. 9 x 30%)									
9.2 підлягає сплаті до місцевих бюджетів (р. 9 x 70%)									
9.3 залишається у розпорядженні підприємства****									
10. Сума збору, яка зменшує податкові зобов'язання у зв'язку з виправленням помилки (р. 8 - р. 7)*****									
у т. ч. 10.1 до державного бюджету (р. 10 x 30%)									
10.2 до місцевих бюджетів (р. 10 x 70%)									
10.3 залишається у розпорядженні підприємства****									
11. Сума штрафу в розмірі 10% від суми недоплати (нараховується платником самостійно відповідно до пункту 17.2 статті 17 Закону України від 21.12.2000 N 2181-III "Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами") (р. 9 x 10%)*****									
у т. ч. 11.1 підлягає сплаті до державного бюджету (р. 11 x 30%)									
11.2 підлягає сплаті до місцевих бюджетів (р. 11 x 70%)									
12. Зміст помилки: *****									x

М.п.  
Керівник  
Головний бухгалтер

Підпис  
Підпис

Прізвище та ініціали  
Прізвище та ініціали



-----  
\* Подається до органів державної податкової служби за місцезнаходженням платника податку та за місцем постійного базування транспортних засобів.

Строки сплати податку: I квартал \_\_\_\_\_ грн. до \_\_\_\_\_ 200\_р. (25% суми гр. 11)  
(сума податку) (число, місяць)  
II квартал \_\_\_\_\_ грн. до \_\_\_\_\_ 200\_р. (25% суми гр. 11)  
(сума податку) (число, місяць)  
III квартал \_\_\_\_\_ грн. до \_\_\_\_\_ 200\_р. (25% суми гр. 11)  
(сума податку) (число, місяць)  
IV квартал \_\_\_\_\_ грн. до \_\_\_\_\_ 200\_р. (25% суми гр. 11)  
(сума податку) (число, місяць)

Керівник підприємства (організації) \_\_\_\_\_ М.П.  
(підпис) (прізвище, ім'я, по батькові)

Головний бухгалтер \_\_\_\_\_  
(підпис) (прізвище, ім'я, по батькові)  
" \_\_\_\_ " \_\_\_\_\_ 200\_р.

**За даними органу податкової служби:  
Розрахунок перевірів:**

Працівник органу державної податкової служби \_\_\_\_\_  
(підпис) (прізвище, ім'я, по батькові)  
" \_\_\_\_ " \_\_\_\_\_ 200\_р.

Особовий рахунок відкрито за N \_\_\_\_\_ за вищезазначеними термінами сплати

Працівник відділу обліку і звітності органу \_\_\_\_\_  
державної податкової служби (підпис) (прізвище, ім'я, по батькові)  
" \_\_\_\_ " \_\_\_\_\_ 200\_р.

Затверджую:



Керівник (заступник керівника) органу державної  
податкової служби

\_\_\_\_\_

(підпис)

\_\_\_\_\_

(прізвище, ім'я, по батькові)

## Додаток Л

Додаток 1

до Положення про порядок нарахування, терміни сплати  
і подання розрахунку акцизного збору  
Затверджено Наказом Державної податкової адміністрації України  
від 19 березня 2001 р. N 111  
(у текст внесено зміни Наказом ДПА України  
від 14 серпня 2001 р. N 325  
Наказом ДПА України  
Від 07 червня 2004 р. N 316)

Штамп  
підприємства \_\_\_\_\_  
тел. \_\_\_\_\_  
До органу державної податкової  
служби  
в \_\_\_\_\_  
(області, місті, районі)  
Назва та адреса підприємства \_\_\_\_\_  
Ідентифікаційний код платника \_\_\_\_\_

Одержано " \_\_\_\_ " \_\_\_\_\_ 200\_ р.  
Вхідний N \_\_\_\_\_  
Штамп і підпис особи, відповідальної за  
прийняття розрахунку  
\_\_\_\_\_

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

### РОЗРАХУНОК АКЦИЗНОГО ЗБОРУ

за \_\_\_\_\_ 200\_\_ р.

(місяць)

### Розділ I. Обчислення акцизного збору

Курс 1 євро на перший день \_\_\_\_ кварталу \_\_\_\_ грн.

N з/п	Код товару за Гармонізованою системою опису та кодування товарів	УКТ ЗЕД	Назва товарів згідно з вказаним кодом, їх фактична місткість, об'єм циліндра та інші показники	Одиниця виміру товару		Обороти з реалізації (передачі) підакцизних товарів (продукції)				Ставки акцизного збору у твердих ставках або у відсотках		Сума податкового зобов'язання, грн.	
				для обчислення акцизного збору (1000 шт., л, 1000 кг, куб. см, грн.)	для визначення обороту з реалізації (шт., л, кг, грн.)	оподатковувані		неоподатковувані		з одиниці виміру згідно з законом (% , євро, грн.)	у перерахунку на одиницю виміру товару (євро, грн.)	несплатена через отримання пільг	підлягає сплаті до бюджету
за твердими ставками акцизного збору	за ставками акцизного збору у відсотках	за твердими ставками акцизного збору	за ставками акцизного збору у відсотках										
1	2	2а	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13



--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(код ЄДРПОУ)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(код ДРФО)

Сума обороту	Назва податкового товару	Код товару за ГС	Кількість, л, кг, куб. см, штук, грн.	Вартість товару	Реквізити споживача		Напрямок реалізації (код пільги)	Пункт, стаття Закону України, яким звільняється від оподаткування
					Назва	Код ЄДРПОУ		
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Директор (керівник)

\_\_\_\_\_ (прізвище та підпис)

Головний бухгалтер

\_\_\_\_\_ (прізвище та підпис)"

"\_\_" \_\_\_\_\_ 200\_\_ р.  
(дата складання розрахунку)

Керівник підприємства

\_\_\_\_\_ (прізвище та підпис)

Головний бухгалтер

\_\_\_\_\_ (прізвище та підпис)

Відмітка працівника органу державної податкової служби про проведення сум акцизного збору в особовому рахунку платника: нараховано (графа 13 Розділу I)

\_\_\_\_\_ грн. за термін

\_\_\_\_\_ (цифрами та літерами)

\_\_\_\_\_ (дата)

зменшено (пункт 1 Розділу III)

\_\_\_\_\_ грн. за термін

\_\_\_\_\_ (цифрами та літерами)

\_\_\_\_\_ (дата)

"\_\_" \_\_\_\_\_ 200\_\_ р.  
(дата проведення)

Працівник з обліку

\_\_\_\_\_ (прізвище та підпис)

Необхідність подання для проведення документальної перевірки за виявленими порушеннями \_\_\_\_\_

(зміст порушення)

Дата проведення документальної перевірки та її результат \_\_\_\_\_

Інспектор \_\_\_\_\_

(прізвище та підпис)

## Додаток М

Затверджено Наказом Державної податкової адміністрації України  
від 26 жовтня 2001 р. № 434  
(в редакції Наказу Державної податкової адміністрації України  
від 2 грудня 2003 р. № 582)

Відмітка про одержання (штамп ДП)

ПОДАТКОВИЙ РОЗРАХУНОК ЗЕМЕЛЬНОГО ПОДАТКУ										
1	Звітний розрахунок					Уточнюючий розрахунок				Юридична особа
	Новий звітний розрахунок									
	На	2	0	рік		За нововідведені земельні ділянки				

2	Повна назва платника податку: _____
---	-------------------------------------

3	Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ																				
	Код виду економічної діяльності (КВЕД)																				

4	Код організаційно-правової форми господарювання					Код форми власності				
---	---	--	--	--	--	---------------------	--	--	--	--

5	Місцезнаходження платника: _____					Поштовий індекс													
	_____					Міжміський код													
	_____					Телефон													
	E-mail		_____			Факс													

6	До державної податкової інспекції (адміністрації) в: _____
---	--

7	Код органу місцевого самоврядування за місцезнаходженням земельної ділянки за КОАТУУ																		
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

N з/п	Категорія земель	Загальна сума нарахованого земельного податку, що підлягає сплаті (грн., коп.)
1	2	3
1	Землі сільськогосподарського призначення, усього	•
	у тому числі:	
1.1	у межах населених пунктів	•
1.2	за межами населених пунктів	•





-----  
\* заповнюються у разі подання уточнюючого розрахунку, що містить виправлені показники.

Відповідно до підпункту "б" пункту 17.2 статті 17 Закону України "Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами" від 21.12.2000 N 2181-III (із змінами та доповненнями) до цього звітного розрахунку додається(ються) уточнюючий(і) розрахунок(ки) за " \_\_\_\_\_ " (минулий(і) період(и)).

Дата заповнення розрахунку (дд. мм. рррр)

			•				•				
--	--	--	---	--	--	--	---	--	--	--	--

Керівник підприємства

\_\_\_\_\_ (ініціали та прізвище)

\_\_\_\_\_ (підпис)

М. П.

Головний бухгалтер

\_\_\_\_\_ (ініціали та прізвище)

\_\_\_\_\_ (підпис)

Ця частина розрахунку заповнюється службовими особами ДПІ (ДПА)

Відмітка про внесення даних до електронної бази податкової звітності

" \_\_\_\_ " \_\_\_\_\_ 200\_ р.

службова особа ДПІ (ДПА) (підпис, прізвище)

За результатами камеральної перевірки розрахунку (потрібне позначити):

порушень (помилко) не виявлено

складено акт від " \_\_\_\_ " \_\_\_\_\_ 200\_ р. N \_\_\_\_\_

" \_\_\_\_ " \_\_\_\_\_ 200\_ р.

службова особа ДПІ (ДПА) (підпис, прізвище)





Відмітка про одержання:  
вхідний N \_\_\_\_\_  
дата \_\_\_\_\_  
штамп податкового органу

### ЗВІТ ПРО ПІЛЬГИ НА ЗЕМЕЛЬНИЙ ПОДАТОК

N з/п	Назва документа, на підставі якого надано пільгу	Номер документа, на підставі якого надано пільгу	Дата прийняття документа, на підставі якого надано пільгу	Категорія земель, на яку надано пільгу	Розмір пільги у відсотках до загальної суми податку	Термін, на який надано пільгу	Загальна площа земельної ділянки, що перебуває у власності або користуванні (кв. м або га)	Грошова оцінка земельної ділянки з врахуванням коефіцієнта індексації (грн.)	Площа земельної ділянки, на яку надано пільгу (кв.м або га)	Сума пільги (грн.)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
У межах населених пунктів										
За межами населених пунктів										
	Усього	*	*	*	*	*	*	*		

(дата подання розрахунку)

Керівник підприємства

\_\_\_\_\_ (підпис)

\_\_\_\_\_ (прізвище, ініціали)

М.П.

Головний бухгалтер

\_\_\_\_\_ (підпис)

\_\_\_\_\_ (прізвище, ініціали)

Відмітка про одержання:  
вхідний N \_\_\_\_\_  
дата \_\_\_\_\_  
штамп податкового органу

### РОЗРАХУНОК СУМИ ЗЕМЕЛЬНОГО ПОДАТКУ НА ЗЕМЕЛЬНІ ДІЛЯНКИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

N з/п	Вид сільськогосподарських угідь	Кадастровий номер земельної ділянки	Площа (га)			Середня грошова оцінка 1 га (грн./га)	Коефіцієнт індексації грошової оцінки	Ставка податку у відсотках від грошової оцінки	Сума нарахованого податку за даними платника (грн.)	Сума пільги (грн.)	Загальна сума податку за даними платника, яка підлягає сплаті (грн.)	Загальна сума податку за даними податкового органу, яка підлягає сплаті (грн.)
			загальна	яка підлягає оподаткуванню	на яку надано пільгу							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	У межах населених пунктів											
1.1	Рілля											
1.2	Сіножаті											
1.3	Пасовища											
1.4	Багаторічні насадження											
	Разом	*				*	*	*		*		
2	За межами населених пунктів											

2.1	Рілля											
2.2	Сіножаті											
2.3	Пасовища											
2.4	Багаторічні насадження											
	Разом	*				*	*	*				
	Усього	*				*	*	*				

Пільга надана \_\_\_\_\_ на термін з \_\_\_\_\_ до \_\_\_\_\_  
(на підставі якого документа)

(дата подання розрахунку)

Керівник підприємства

\_\_\_\_\_  
(підпис)

\_\_\_\_\_  
(прізвище, ініціали)

М.П.

Головний бухгалтер

\_\_\_\_\_  
(підпис)

\_\_\_\_\_  
(прізвище, ініціали)

Розрахунок перевірів:

\_\_\_\_\_  
(підпис)

\_\_\_\_\_  
(посада та прізвище посадової особи податкового органу)

Відмітка про одержання:  
вхідний N \_\_\_\_\_  
дата \_\_\_\_\_  
штамп податкового органу

**РОЗРАХУНОК ЗЕМЕЛЬНОГО ПОДАТКУ НА ЗЕМЕЛЬНІ ДІЛЯНКИ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ, ЯКИМ ВСТАНОВЛЕНО ГРОШОВУ ОЦІНКУ**

N з/п	Вид земель	Кадастровий номер земельної ділянки	Адреса земельної ділянки	Площа земельної ділянки, на яку надано пільгу (кв.м)	Загальна площа земельної ділянки (кв.м)	Площа земельної ділянки, яка підлягає оподаткуванню (кв.м)		Грошова оцінка земельної ділянки з урахуванням коефіцієнта індексації (грн.)		Сума нарахованого земельного податку за даними платника (грн.)		Сума пільги (грн.)	Загальна сума земельного податку, яка підлягає сплаті (грн.)	
						на загальних підставах	при здачі в оренду	на загальних підставах	при здачі в оренду	на загальних підставах	при здачі в оренду		за даними платника	за даними податкового органу
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	Земельні ділянки, зайняті житловим фондом, кооперативними автостоянками для зберігання особистих транспортних засобів громадян, гаражно-будівельними, дачно-будівельними кооперативами, - 3%													
2	Земельні ділянки, надані для потреб сільськогосподарського виробництва, які зайняті виробничими, культурно-побутовими та господарськими будівлями і спорудами, - 3%													

3	Земельні ділянки, надані для потреб водного господарства, які зайняті виробничими, куль-турно-побутовими та господарськими будівлями і спорудами, - 3%													
4	Земельні ділянки, надані для потреб лісового господарства, які зайняті виробничими, культурно-побутовими та господарськими будівлями і спорудами, - 3%													
5	Земельні ділянки, надані для Збройних Сил України та інших військових формувань, створених відповідно до законодавства України, залізниць, гірничодобувних підприємств, а також водойми, надані для виробництва рибної продукції, - 25%													
6	Земельні ділянки на територіях та об'єктах природоохоронного, оздоровчого та рекреаційного призначення, зайняті виробничими, культурно-побутовими, господарськими будівлями і спорудами, не пов'язаними з функціональним призначенням цих об'єктів (п'ятикратний розмір відповідного земельного податку)													

7	Інші землі - - - - -													
	Усього													

Пільга надана \_\_\_\_\_ на термін з \_\_\_\_\_ до \_\_\_\_\_  
(на підставі якого документа)

(дата подання розрахунку)

Керівник підприємства

\_\_\_\_\_  
(підпис)

\_\_\_\_\_  
(прізвище, ініціали)

М.П.

Головний бухгалтер

\_\_\_\_\_  
(підпис)

\_\_\_\_\_  
(прізвище, ініціали)

Розрахунок перевірів:

\_\_\_\_\_  
(підпис)

\_\_\_\_\_  
(посада та прізвище посадової особи податкового органу)







Керівник підприємства

\_\_\_\_\_

(підпис)

\_\_\_\_\_

(прізвище, ініціали)

М.П.

Головний бухгалтер

\_\_\_\_\_

(підпис)

\_\_\_\_\_

(прізвище, ініціали)

Розрахунок перевірів:

\_\_\_\_\_

(підпис)

\_\_\_\_\_

(посада та прізвище посадової особи податкового органу)

---

Відмітка про одержання:  
вхідний N \_\_\_\_\_  
дата \_\_\_\_\_  
штамп податкового органу

**РОЗРАХУНОК ЗЕМЕЛЬНОГО ПОДАТКУ НА ЗЕМЕЛЬНІ ДІЛЯНКИ НЕСІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ЗА МЕЖАМИ  
НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ**

№ з/п	Вид земель	Кадастровий номер земельної ділянки	Площа (га)			Грошова оцінка одиниці площі ріллі по області з урахуванням коефіцієнта індексації (грн./га)	Ставка податку у відсотках від грошо-вої оцінки	Сума нарахованого податку за даними платника (грн.)	Сума пільги (грн.)	Загальна сума податку, яка підлягає сплаті за даними платника (грн.)	Загальна сума податку, яка підлягає сплаті за даними податкового органу (грн.)
			загальна	яка підлягає оподаткуванню	на яку надано пільгу						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Земельні ділянки, надані для підприємств промисловості, транспорту, зв'язку та іншого призначення										
2	Земельні ділянки, надані для залізничного транспорту, Збройних Сил України та інших військових формувань, створених відповідно до законодавства України										
3	Земельні ділянки, надані в тимчасове користування на землях природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення										
4	Земельні ділянки, що входять до складу земель лісового										

	фонду і зайняті виробничими, культурно-побутовими, житловими будинками та господарськими будівлями і спорудами										
5	Земельні ділянки, надані на землях водного фонду										
6	Інші землі										
	Усього	*				*					

Пільга надана \_\_\_\_\_ на термін з \_\_\_\_\_ до \_\_\_\_\_  
(на підставі якого документа)

(дата подання розрахунку)

Керівник підприємства

\_\_\_\_\_  
(підпис)

\_\_\_\_\_  
(прізвище, ініціали)

М.П.

Головний бухгалтер

\_\_\_\_\_  
(підпис)

\_\_\_\_\_  
(прізвище, ініціали)

Розрахунок перевірів:

\_\_\_\_\_  
(підпис)

\_\_\_\_\_  
(посада та прізвище посадової особи податкового органу)

## Додаток Н

Додаток 2  
до Інструкції про порядок перерахування, обліку та витрачання страхових коштів  
Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України  
(в редакції постанови правління Фонду соціального страхування від нещасних випадків  
на виробництві та професійних захворювань України від 28 травня 2002 р. N 32)

Складається наростаючим підсумком з початку року і подається робочим органам виконавчої дирекції Фонду щоквартально до 20 квітня, 20 липня, 20 жовтня, 25 січня

Код ЄДРПОУ \_\_\_\_\_ Код галузі за ЗКГНГ  
N реєстрації платника страхових внесків \_\_\_\_\_ Код за КВЕД  
Назва банку \_\_\_\_\_ N п/рахунку  
Страховальник \_\_\_\_\_  
Адреса \_\_\_\_\_ Телефон: \_\_\_\_\_

### РОЗРАХУНКОВА ВІДОМІСТЬ ПРО НАРАХУВАННЯ І ПЕРЕРАХУВАННЯ СТРАХОВИХ ВНЕСКІВ ТА ВИТРАЧАННЯ КОШТІВ ФОНДУ СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ ВІД НЕЩАСНИХ ВИПАДКІВ НА ВИРОБНИЦТВІ ТА ПРОФЕСІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ УКРАЇНИ за \_\_\_\_\_ 200 \_ року

Встановлені строки отримання заробітної плати \_\_\_\_\_ Страховий тариф \_\_\_\_\_  
%

#### 1. Загальна сума виплат, на які нараховуються страхові внески (грн.)

I квартал (за місяцями)	II квартал (за місяцями)	III квартал (за місяцями)	IV квартал (за місяцями)	Всього з початку року
Разом				

#### 2. Розрахунок страхових внесків до Фонду (грн.):

N рядка	Сума всього	Показники	N рядка	Сума всього
1		Кошти на початок року	16	
		Сума несплачених платежів нараховано:		
		Заборгованість за Фондом Зараховано витрат по соціальному страхуванню:		
2		На початок періоду	17	
3		За звітний період (за місяцями)	18	
		1-й місяць		
		2-й місяць		
		3-й місяць		
4		Разом (2 + 3)	19	
		З них фактично виплачено:	19а	
5		Донараховано при прийнятті звітності		
6		Нараховано за актами, усього	20	
		На початок періоду	21	
		За звітний період (за місяцями)		
		1-й місяць		
		2-й місяць		
		3-й місяць		
		Разом (20 + 21)	22	
7		- не прийнято до заліку витрат	23	
8		- донараховані суми страхових внесків		
		в тому числі		
9		- пені	24	

10		- штрафу	- донараховані суми страхових внесків	25	
			- пені	26	
11		Отримано від Фонду на поточний рахунок	- штрафу	27	
			Всього зараховано і заплачено (16 + 19 + 22 + 23)	28	
12		Списано заборгованості	Сума несплачених платежів (14 - 28)	29	
13		Списано пені	в тому числі		
14		Усього належить до сплати (1 + 4 + 5 + 6 + 11 - 12 - 13)	недоїмка за платежами	30	
15		Залишок заборгованості на кінець звітного періоду за Фондом	сума страхових внесків, строк сплати яких не настав	31	

### 3. Середньооблікова чисельність персоналу в еквіваленті повної зайнятості (осіб)

I квартал	II квартал	III квартал	IV квартал	Всього з початку року

### 4. Фонд оплати праці (грн.)

I квартал	II квартал	III квартал	IV квартал	Всього з початку року

### 5. Сума заборгованості з виплати заробітної плати на кінець звітного періоду (грн.)

за I квартал	за 1 півріччя	за 9 місяців	за рік

### 6. Сума несплачених страхових внесків на кінець звітного періоду (грн.)

за I квартал	за 1 півріччя	за 9 місяців	за рік

### 7. Витрати по коштах Фонду з початку року (грн.)

Найменування витрат	Код рядків	Кількість потерпілих	Фактична кількість днів виплат допомоги	Сума всього
Допомога у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю до відновлення працездатності або встановлення інвалідності	32			
Витрати на поховання потерпілого	33		X	
Інші витрати	34	X	X	
Разом (32 + 33 + 34):	35	X	X	

#### 7.1. Розшифровка інших витрат (грн.)

Найменування витрат	Код рядків	Кількість потерпілих	Сума всього
Одноразова допомога в разі стійкої втрати професійної працездатності потерпілого	36		
Щомісячна грошова сума в разі часткової чи повної втрати працездатності, що компенсує відповідну частину втраченого заробітку потерпілого	37		
Грошова сума за моральну шкоду за наявності факту заподіяння шкоди	38		
Страхова виплата потерпілому у розмірі їх середньомісячного заробітку при тимчасовому переведенні потерпілого на легшу роботу	39		
Страхова виплата потерпілому під час його професійної реабілітації	40		
Витрати на медичну та соціальну допомогу	41		

Одноразова допомога в разі смерті потерпілого	42		
Щомісячна страхова виплата особам, що мають на це право в разі смерті потерпілого	43		
Разом (36 + 37 + 38 + 39 + 40 + 41 + 42 + 43)	44	X	

Керівник

\_\_\_\_\_ (підпис)

\_\_\_\_\_ (прізвище, ім'я та по батькові)

М. П. Головний бухгалтер

\_\_\_\_\_ (підпис)

\_\_\_\_\_ (прізвище, ім'я та по батькові)

"\_\_" \_\_\_\_\_ 200\_ р.

Прийняв звіт

\_\_\_\_\_ (прізвище, ім'я та по батькові)

"\_\_" \_\_\_\_\_ 200\_ р.

## Додаток О

Додаток 23

до пункту 11.11 Інструкції про порядок обчислення і сплати страховальниками та застрахованими особами внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування до Пенсійного фонду України, затвердженої Постановою Правління Пенсійного фонду України від 19 грудня 2003 р. N 21-1  
(у редакції постанови правління Пенсійного Фонду України від 31.01.2005 N 3-1)

Міністерство, інший центральний орган виконавчої влади \_\_\_\_\_  
 Організація \_\_\_\_\_  
 Адреса \_\_\_\_\_ тел. \_\_\_\_\_  
 Форма власності \_\_\_\_\_  
 Код за ЄДРПОУ \_\_\_\_\_  
 Обрана система оподаткування \_\_\_\_\_  
 N реєстрації платника \_\_\_\_\_  
 N п/рахунку \_\_\_\_\_  
 Назва банку \_\_\_\_\_  
 МФО \_\_\_\_\_

Кількість осіб, які отримують допомогу по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку \_\_\_\_\_

Середньооблікова чисельність штатних працівників облікового складу за звітний період \_\_\_\_\_

Середня чисельність працівників, які виконували роботи за договорами цивільно-правового характеру \_\_\_\_\_

Кількість застрахованих осіб у звітному періоді \_\_\_\_\_

### Розрахунок суми страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування, що підлягають сплаті

за \_\_\_\_\_ місяць 200\_ року

Розрахунок подається платником до органів Пенсійного фонду України протягом 20 календарних днів, наступних за останнім календарним днем звітного місяця

(грн.)

N з/п	Назва показника	Сума
1	2	3
	<b>I Розділ</b> За період з 01.01.2004	
<b>1</b>	<b>Сума рядків 1.1 та 1.2</b>	
1.1	Загальна сума фактичних витрат на оплату праці та інших виплат, пов'язаних з відносинами трудового найму (Кт 661) у тому числі:	
1.1.1	а) сума оплати перших п'яти днів тимчасової непрацездатності	
1.1.2	б) сума допомоги у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю	
1.2	Суми доходу, що розподіляються між членами колективних, орендних підприємств, сільськогосподарських кооперативів, фермерських господарств	
<b>2</b>	<b>Фактичні витрати на оплату праці, суми оплати перших п'яти днів тимчасової непрацездатності та суми допомоги у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю та суми доходу, що розподіляються між членами колективних, орендних підприємств, сільськогосподарських кооперативів, фермерських господарств, на які нараховуються внески, усього (рядки 2.1 + 2.2 + 2.3)</b>	
2.1	для 32%	
2.1.1	у т. ч.: для 32% суми винагород за угодами цивільно-правового характеру платників фіксованого сільськогосподарського податку	
2.2	для 4%	
2.3	для 42%	
<b>3</b>	<b>Нараховано, усього (рядки 3.1 + 3.2)</b>	
3.1	Нараховано (крім платників фіксованого сільськогосподарського податку), усього (рядки 3.1.1 + 3.1.2 + 3.1.3)	
3.1.1	32%	
3.1.2	4%	
3.1.3	42%	
3.2	Нараховано платниками фіксованого сільськогосподарського податку, усього (відповідає сумі рядків 3.2.1.1 + 3.2.2)	



3.2.1	32%	
3.2.1.1	у т. ч.: 32% від суми винагород за угодами цивільно-правового характеру	
3.2.2	6.4% ((рядок 2.1 - рядок 2.1.1) x 6,4%)	
4	<b>Загальний оподатковуваний дохід (заробітна плата), з якого утримуються внески із застрахованих осіб</b>	
5	<b>Утримано 1 - 5%</b>	
6	<b>Сума, на яку збільшені внески у зв'язку з виправленням помилки у період після 01.01.2004</b>	
6.1	32%, 4%, 42%, 6,4%	
6.2	1 - 5%	
7	<b>Сума, на яку зменшені внески у зв'язку з виправленням помилки у період після 01.01.2004</b>	
7.1	32%, 4%, 42%, 6,4%	
7.2	1 - 5%	
	Зміст помилки	
8	<b>Сума внесків за осіб, які отримують допомогу по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку у розмірі ___ % мінімального страхового внеску</b>	
9	<b>Загальна сума страхових внесків за розділом 1 (рядки 3 + 5 + 6 - 7 + 8)</b>	
9.1	32%, 4%, 42%, 6,4%, (рядки 3 + 6.1 - 7.1 + 8)	
9.2	1 - 5% (рядки 5 + 6.2 - 7.2)	
<b>II Розділ*</b>		
Розрахунки за внесками (зборами) за період до 01.01.2004		
1	<b>Одержаний фонд оплати праці у звітному місяці</b>	
2	<b>Підлягає сплаті внесків (збору) згідно з графою 4 додатка до Розрахунку, усього</b>	
2.1	32%	
2.2	4%	
2.3	42%	
2.4	1 - 5%	
3	<b>Сума, на яку збільшено внески (збір) у зв'язку з виправленням помилки за період до 01.01.2004</b>	
4	<b>Сума, на яку зменшені внески у зв'язку з виправленням помилки за період до 01.01.2004</b>	
	Зміст помилки	
5	<b>Загальна сума внесків (збору) за розділом II (рядки 2 + 3 - 4)</b>	

**III Розділ\*\***

**Суми, нараховані у звітному базовому періоді за минулі та майбутні місяці, на які нараховуються страхові внески**

Назва місяця	Сума за минулий період	Сума за майбутній період

**Операції за додатковими ставками у звітному періоді здійснювалися / не здійснювалися.**  
(необхідне підкреслити)

**М. П. Керівник** \_\_\_\_\_  
(прізвище та ініціали)

**Головний бухгалтер** \_\_\_\_\_ " \_\_\_\_ " \_\_\_\_\_ 200\_ р.  
(прізвище та ініціали)

Відмітка про результати камеральної перевірки працівника органу ПФУ:

Підпис \_\_\_\_\_ " \_\_\_\_ " \_\_\_\_\_ 200\_ р.

-----  
\* Заповнюється платниками, які визначали своє зобов'язання за виплаченою заробітною платою.

\*\* Заповнюється платниками, які включають зазначені суми в розрахунок за звітний базовий період.

**Додаток до розрахунку суми страхових внесків  
на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування,  
що підлягають сплаті за \_\_\_\_\_ місяць 200\_ року**

**I. Розділ\***

Сума заборгованості з виплати заробітної плати на початок звітного періоду \_\_\_\_\_ грн.  
Сума заборгованості з виплати заробітної плати на кінець звітного періоду \_\_\_\_\_ грн.  
Сальдо розрахунків рахунку 65 "Розрахунки за страхуванням" субрахунку 651 "За пенсійним забезпеченням" на початок звітного періоду:

Дт \_\_\_\_\_ грн.

Кт \_\_\_\_\_ грн. у тому числі:

відшкодування фактичних витрат на виплату та доставку пенсій, призначених відповідно до пунктів "б" - "з" статті 13 Закону України "Про пенсійне забезпечення" \_\_\_\_\_ грн.;

пеня \_\_\_\_\_ грн.;

фінансові санкції \_\_\_\_\_ грн.;

інші \_\_\_\_\_ грн.

Сальдо розрахунків рахунку 65 "Розрахунки за страхуванням" субрахунку 651 "За пенсійним забезпеченням" на кінець звітного періоду:

Дт \_\_\_\_\_ грн.

Кт \_\_\_\_\_ грн. у тому числі:

відшкодування фактичних витрат на виплату та доставку пенсій, призначених відповідно до пунктів "б" - "з" статті 13 Закону України "Про пенсійне забезпечення" \_\_\_\_\_ грн.;

пеня \_\_\_\_\_ грн.;

фінансові санкції \_\_\_\_\_ грн.;

інші \_\_\_\_\_ грн.

Довідково: виплачено заробітної плати та інших виплат та винагород, пов'язаних з відносинами трудового найму, нарахованих до виплати у звітному періоді:

усього \_\_\_\_\_ грн.,

у т. ч. в натуральній формі \_\_\_\_\_ грн.\*\*

**II. Розділ\*\*\***

Назва місяця, за який виплачується заробітна плата	Одержаний фонд оплати праці у звітному місяці (чистий)	Коефіцієнт К = НЗП: ВЗП	Належить до сплати					Одержаний фонд оплати праці у звітному місяці, приведений до нарахованого
			усього	у тому числі				
				32% (гр. 2 x гр. 3 x 32%)	4% (гр. 2 x гр. 3 x 4%)	42% (гр. 2 x гр. 3 x 42%)	1 - 5%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9

К - поправний коефіцієнт, який обраховується щомісяця.

НЗП - нарахована заробітна плата за місяць.

ВЗП - заробітна плата до виплати за місяць.

**Головний бухгалтер**

\_\_\_\_\_ (підпис, прізвище та ініціали)

-----  
\* Заповнюють усі платники.

\*\* Відповідно до статті 23 Закону України "Про оплату праці" із змінами та доповненнями.

\*\*\* Заповнюється платниками внесків, які мають заборгованість за розрахунками з Пенсійним фондом на 01.01.2004 (у т. ч. і внаслідок наявності заборгованості з виплати заробітної плати)".

## Додаток П

Додаток 6  
до пункту 6.7 Інструкції  
затвердженої наказом Міністерства праці та  
соціальної політики України від 18 грудня 2000 р. № 339  
із змінами, внесеними  
наказом Міністерства праці та соціальної політики України  
від 09 листопада 2004 р. № 281

Застосовується починаючи зі звіту за I квартал 2005 року

Складається наростаючим підсумком з початку року і подається до центру зайнятості за місцем реєстрації щоквартально до  
20.04; 20.07; 20.10; 25.01

Код за ЄДРПОУ \_\_\_\_\_, код галузі за ЗКГНГ \_\_\_\_\_, код основного виду діяльності за КВЕД \_\_\_\_\_,  
№ реєстрації платника страхових внесків \_\_\_\_\_, № п/рахунку \_\_\_\_\_, назва банку \_\_\_\_\_  
Система оподаткування: загальна, єдиний податок (підкреслити), адреса, телефон \_\_\_\_\_

(найменування платника страхових внесків - страхувальника)

### РОЗРАХУНКОВА ВІДОМІСТЬ ПРО НАРАХУВАННЯ І ПЕРЕРАХУВАННЯ СТРАХОВИХ ВНЕСКІВ ДО ФОНДУ ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВОГО ДЕРЖАВНОГО СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ УКРАЇНИ НА ВИПАДОК БЕЗРОБІТТЯ\*

за \_\_\_\_\_ 200\_ року

(I квартал, 1 півріччя, 9 місяців, рік)

#### 1. Загальна сума виплат, на які нараховуються страхові внески (грн.):

I квартал (за місяцями)		II квартал (за місяцями)		III квартал (за місяцями)		IV квартал (за місяцями)		Усього з початку року	
для робото- давців	для застрахо- ваних осіб	для робото- давців	для застрахо- ваних осіб	для робото- давців	для застрахо- ваних осіб	для робото- давців	для застрахо- ваних осіб	для робото- давців	для застрахо- ваних осіб
Разом									

#### 2. Розрахунок страхових внесків до Фонду (грн.)

№ рядка	Сума всього							№ рядка	Сума всього
1		Заборгованість на початок року за платниками			Заборгованість на початок року за Фондом			13	
		<b>Нараховано</b>			<b>Перераховано</b>				
			робото- давці	застраховані особи		робото- давці	застраховані особи		
		На початок періоду			На початок періоду				
		За звітний період (за місяцями)			За звітний період (за місяцями)				
2								14	
		<b>РАЗОМ</b>			<b>РАЗОМ</b>				
3		Донараховано при прийнятті звітності							
4		Нараховано за актами за звітний період та пеня, самостійно нарахована платником, усього (сума рядків 5 - 8)			Перераховано за актами за звітний період та пеня, самостійно нарахована платником, усього (сума рядків 16 - 18) у тому числі:			15	
		у тому числі:			донараховані суми страхових внесків			16	
5		донараховані суми страхових внесків			пені			17	
6		пені			штрафу			18	
7		штрафу			Повернуто зайво перераховані суми			19	
8		пеня, самостійно нарахована платником			<b>УСЬОГО враховано і сплачено</b>			20	

			(рядки 13 + 14 + 15 - 19)		
9		Списано заборгованості	<b>Залишок заборгованості на кінець звітнього періоду за платниками</b> (р. 11 - р. 20 та одночасно сума рядків 22-24)	21	
10		Списано пені	у тому числі: недоїмка за платником	22	
11		<b>УСЬОГО до сплати</b> (рядки 1 + 2 + 3 + 4 - 9 - 10)	сума страхових внесків, строк сплати яких не настав	23	
12		Залишок заборгованості на кінець звітнього періоду за Фондом (р. 20 - р. 11)	реструктуризована та розстрочена заборгованість	24	

### 3. Середньооблікова чисельність працівників в еквіваленті повної зайнятості (осіб)

	I квартал	II квартал	III квартал	IV квартал	Усього з початку року
Усього					
у тому числі: пенсіонерів інвалідів	_____	_____	_____	_____	_____

### 4. Заборгованість з виплати заробітної плати з урахуванням заборгованості за минулі роки (без урахування суми невикраденої заробітної плати останнього місяця звітнього періоду)

Період	Сума в грн.
На початок року	
На кінець звітнього періоду	

Керівник

\_\_\_\_\_

(підпис)

\_\_\_\_\_

(прізвище, ім'я та по батькові)

М. П.

Головний бухгалтер

\_\_\_\_\_

(підпис)

\_\_\_\_\_

(прізвище, ім'я та по батькові)

" \_\_\_ " \_\_\_\_\_ 200\_ р.

Прийняв звіт

\_\_\_\_\_

(прізвище та ініціали)

" \_\_\_ " \_\_\_\_\_ 200\_ р.

\* Застосовується починаючи зі звіту за I квартал 2005 року.

## Додаток Р

Ф4-ФСС з ТВП

Затверджено постановою правління Фонду

соціального страхування з тимчасової втрати працездатності від 04.03.2004 р. N 21

(у редакції наказу Виконавчої дирекції Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності

від 31.01.2005 р. N 7-ос)

Складається щоквартально за наростаючим підсумком

з початку року і подається до органів Фонду

за місцем реєстрації не пізніше 20 числа наступного за звітним періодом місяця

(20.04; 20.07; 20.10; 20.01)

Заповнюється у гривнях з копійками (Табл. II, ПА (ФОП) в гривнях)

Назва страховальника				Реєстраційний код страховальника	
Код ЄДРПОУ - для юридичних (ДРФО - для фізичних) осіб:					
Код банку (МФО):		п/рахунок:		Назва банку	
Адреса:				Тел.:	

### ЗВІТ ПРО НАРАХОВАНІ ВНЕСКИ, ПЕРЕРАХУВАННЯ ТА ВИТРАТИ, ПОВ'ЯЗАНІ З ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВИМ ДЕРЖАВНИМ СОЦІАЛЬНИМ СТРАХУВАННЯМ У ЗВ'ЯЗКУ З ТИМЧАСОВОЮ ВТРАТОЮ ПРАЦЕЗДАТНОСТІ

за \_\_\_\_\_  
(I квартал, I півріччя, 9 місяців, рік)

I. Середньооблікова чисельність працюючих в еквіваленті повної зайнятості (\*)  в т. ч. жінок

	II. Нархована сума фонду оплати праці (доходу), з якої справляються страхові внески					З/плата, з якої утримуються страхові внески			
	0,5%	0,7%	2,9%	3,4%	ВСЬОГО	0,25	0,5%	1%	ВСЬОГО
На початок звіт. кварталу									
За звітний квартал									
1й місяць									
2й місяць									
3й місяць									
Всього з початку року,									
в т. ч. за рахунок коштів Державного бюджету або місцевих бюджетів									

### III.A Розрахунки внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (нараховано і утримано внесків)

На початок звіт. кварталу									
За звітний квартал									
1й місяць									
2й місяць									
3й місяць									
Всього з початку року									

### III. Розрахунки по коштах загальнообов'язкового державного соціального страхування

Заборгованість за страховальником на початок року	1		Заборгованість за Фондом на поч. року	13	
Заборгованість по актах прийому-передачі	1.1		Заборгованість по актах прийому-передачі	13.1	
Нарховано і утримано внесків з початку року	2		Зараховано витрат з початку року	14	
Донараховано самостійно внесків, пені	3		На початок кварталу		
Нарховано за актами ревізій	4	внесків	За звітний квартал		
	5	пені	1й місяць		
Отримано від часткової оплати за путівки	6		2й місяць		
Не прийнято до зарахування витрат	7		3й місяць		
Стягнуто штрафів	8		Всього зараховано		
Отримано від Фонду з початку року	9		Перераховано з початку року	15	
Списано згідно законодавства "-"	10		ВСЬОГО (р. 13 + ... + р. 15)	16	
ВСЬОГО (р. 1 + ... + р. 9 - р. 10)	11		Заборгованість за страховальником на кінець звітного періоду (р. 11 - р. 16)	17	
Заборгованість за Фондом на кінець звітного періоду (р. 16 - р. 11)	12				

II.A Заборгованість з виплати з/плати

Перерахування з початку року (III. р. 15)

<b>з урахуванням заборгованості за минулі роки /Без урахування суми несплаченої з/плати останнього місяця звітної періоду/</b>	
На початок року	
На кінець звіт. періоду	

На початок кварталу	
За звітний квартал (N п. д., дата)	(сума)

**"Отримано від Фонду з початку року" (III. р. 9)**

На початок кварталу	1	
За звітний квартал (рр. 3 - 5)	2	
На розрахунковий рахунок страхувальника	3	
Застрахованими особами на особові рахунки, відповідно до част. 4 ст. 50 Закону України N 2240-III	4	
Витрати за банківські послуги відповідно до частини 4 ст. 50 Закону України N 2240-III	5	

(сума)

#### IV. ВИТРАТИ ЗА РАХУНОК СТРАХОВИХ ВНЕСКІВ

Код рядка	Назва показника	Зараховано витрат за рахунок Фонду		В тому числі пільги по допомогах постраждалим внаслідок Чорнобильської катастрофи (**)		Заборгованість з виплати допомоги за рахунок коштів Фонду на кінець звітної періоду (***)
		Днів	Сума	Днів	Сума	
1	2	3	4	5	6	7
<b>1. МАТЕРІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ</b>						
1	По тимчасовій непрацездатності (за винятком допомоги по догляду за хворою дитиною або хворим членом сім'ї)					
1.1	в т. ч. за перші 5 днів непрацездатності працівників бюджетних установ					
2	По тимчасовій непрацездатності по догляду за хворою дитиною або хворим членом сім'ї					
3	По вагітності і пологах					
4	По догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку (кількість виплат, сума)					
4.1	в т. ч. внески до Пенсійного фонду України за осіб, які отримують допомогу по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку (кількість нарахувань, сума)					
5	При народженні дитини (кількість одноразових виплат, загальна сума) В т.ч. щомісячні виплати при народженні дитини (кількість виплат, сума)					
6	На поховання (кількість виплат, сума)					
7	ВСЬОГО сума допомоги (р. 1 + р. 2 + р. 3 + р. 4 + р. 5 + р. 6)					
<b>2. СОЦІАЛЬНІ ПОСЛУГИ</b>						
8	Часткове фінансування санаторіїв-профілакторіїв (за рахунок страхових внесків)					
9	Часткове фінансування оздоровлення дітей у дитячих оздоровчих закладах (кількість путівок, сума)					
10	Всього (р. 8 + р. 9)					
11	Інші витрати (якщо є - додати пояснювальну записку)					
12	Разом витрат (р. 7 + р. 10 + р. 11) (III. р. 14)					

#### V. РОЗШИФРОВКА ЗАБОРГОВАНОСТІ ЗА СТРАХУВАЛЬНИКОМ (III. р. 17)

N п/п	Назва показника	Сума
1	Заборгованість по страхових внесках, строк сплати яких не настав (поточна заборгованість)	
2	Заборгованість, пов'язана з невилплатою з/плати	

#### VI. РОЗШИФРОВКА ЗАБОРГОВАНОСТІ ЗА ФОНДОМ (III. р. 12)

N п/п	Назва показника	Сума
1	Заборгованість, що буде погашена внесками наступного звітної кварталу	
2	Заборгованість, яка повинна бути сплачена Фондом після прийняття звіту (абз. 2 п. 6.9 Інструкції N 16)	
3.1	Із загальної суми заборгованості за Фондом:	

3	Реструктуризована заборгованість		не відшкодовано з вини Фонду	
4	Прострочена заборгованість, в т. ч. при натуроплаті		3.2 заборгованість, пов'язана з невилплатою заробітної плати працівникам	
5	Інша заборгованість (пеня, штрафи)		3.3 заборгованість, пов'язана з надлишковим перерахуванням	

\_\_\_\_\_ 200\_ року

М. П.

Керівник підприємства (установи) \_\_\_\_\_ (\_\_\_\_\_)

Головний бухгалтер \_\_\_\_\_ (\_\_\_\_\_)

Голова комісії \_\_\_\_\_ (\_\_\_\_\_)

-----  
 \*) Заповнюється згідно з Інструкцією зі статистики чисельності працівників, зайнятих у народному господарстві України (наказ Міністерства статистики України від 07.07.95 N 171), із змінами та доповненнями. Закруглення до цілих.

\*\*\*) Наводяться дані про нарахування допомоги застрахованим особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, на пільгових умовах згідно із Законами України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням" 18.01.2001 N 2240-III та "Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи" 28.02.91 N 796-XII (із зміненнями та доповненнями) та постановою Кабінету Міністрів України 20.06.2000 N 987 "Про затвердження Порядку використання коштів Фонду для здійснення заходів щодо ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи та соціального захисту населення".

\*\*\*\*) Заповнюється з урахуванням заборгованості минулих років та без урахування невилпаченої допомоги, яку нараховано в останньому місяці звітного періоду і строк сплати якої не настав (аналогічно звіту за формою 1-ПВ).





М. П.

"\_\_" \_\_\_\_\_ 200\_ року

Керівник підприємства (установи) \_\_\_\_\_ (\_\_\_\_\_)

Головний бухгалтер \_\_\_\_\_ (\_\_\_\_\_)

Голова комісії (уповноважений) із соціального страхування \_\_\_\_\_ (\_\_\_\_\_)

## ГЛОСАРІЙ:

1. **Актуарні розрахунки** - фінансовий аналіз коротко- і довгострокових наслідків функціонування системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, що містить прогноз фінансових потоків, оцінку фінансових зобов'язань, довгостроковий прогноз стану та стабільності системи, докладний аналіз коротко- і довгострокових фінансових наслідків будь-яких змін у цій системі;
2. **Алкогільні напої** - продукти, одержані шляхом спиртового бродіння цукромістких матеріалів або виготовлені на основі харчових спиртів з вмістом спирту етилового понад 1,2 відсотка об'ємних одиниць, які відносяться до товарних груп Гармонізованої системи опису та кодування товарів під кодами 22.04, 22.05, 22.06, 22.08;
3. **Бартер (товарний обмін)** - господарська операція, яка передбачає проведення розрахунків за товари (роботи, послуги) у будь-якій формі, іншій, ніж грошова, включаючи будь-які види заліку та погашення взаємної заборгованості, в результаті яких не передбачається нарахування коштів на рахунки продавця для компенсації вартості таких товарів (робіт, послуг).
4. **Безнадійна заборгованість** - заборгованість, яка відповідає будь-якій з наведених нижче ознак: заборгованість по зобов'язаннях, за якою минув строк позовної давності; прострочена заборгованість, яка виявилася непогашеною внаслідок недостатності майна фізичної особи, за умови, що дії кредитора, направлені на примусове стягнення майна позичальника, не призвели до повного погашення заборгованості; заборгованість, яка виявилася непогашеною внаслідок недостатності майна: фізичної особи, на яке відповідно до закону може бути спрямовано стягнення; фізичної особи - суб'єкта підприємницької діяльності або юридичної особи, оголошених банкрутами у порядку, встановленому законом, або при їх ліквідації (зняття з реєстрації як

суб'єкта підприємницької діяльності); заборгованість, яка виявилася непогашеною внаслідок недостатності коштів, одержаних від продажу на відкритих аукціонах (публічних торгах) майна позичальника, переданого у заставу як забезпечення зазначеної заборгованості, за умови, що інші юридичні дії кредитора щодо примусового стягнення іншого майна позичальника не призвели до повного покриття заборгованості; заборгованість, стягнення якої стало неможливим у зв'язку з дією обставин непереборної сили, стихійного лиха (форс-мажору), підтверджених у порядку, передбаченому законодавством; прострочена заборгованість померлих фізичних осіб, а також визнаних у судовому порядку безвісно відсутніми, померлими або недієздатними, а також прострочена заборгованість фізичних осіб, засуджених до позбавлення волі.

5. **Безоплатно надані товари (роботи, послуги)** - це: товари, що надаються платником податку згідно з договорами дарування, іншими договорами, які не передбачають грошової або іншої компенсації вартості таких матеріальних цінностей і нематеріальних активів чи їх повернення, або без укладення таких угод; роботи та послуги, які надаються платником податку без вимоги про компенсацію їх вартості; товари, передані юридичній чи фізичній особі на відповідальне зберігання і використані нею в її виробничому або господарському обороті.
6. **Безповоротна фінансова допомога** - це: сума коштів, передана платнику податку згідно з договорами дарування, іншими подібними договорами, які не передбачають відповідної компенсації чи повернення таких коштів (за винятком бюджетних дотацій і субсидій), або без укладання таких угод; сума безнадійної заборгованості, відшкодована кредитору позичальником після її списання, якщо така безнадійна заборгованість була попередньо включена до складу валових витрат кредитора; сума заборгованості платника податку перед іншою юридичною чи фізичною особою, що залишилася нестягнутою після закінчення строку позовної

давності; основна сума кредиту або депозиту, наданих платнику податку без встановлення строків повернення такої основної суми, за винятком кредитів, наданих під безстрокові облігації, та депозитів до запитання у банківських установах, а також сума процентів, нарахованих на таку основну суму, але не сплачених (списаних); сума процентів, умовно нарахованих на суму поворотної фінансової допомоги, що залишається неповерненою на кінець звітного періоду, у розмірі облікової ставки Національного банку України, розрахованої за кожний день фактичного використання такої поворотної фінансової допомоги.

7. **Бюджетне відшкодування** - сума, що підлягає поверненню платнику податку з бюджету у зв'язку з надмірною сплатою податку у випадках, визначених цим Законом.
8. **Валютний дериватив** - стандартний документ, який засвідчує право продати та/або купити валютну цінність на обумовлених умовах у майбутньому. Правила випуску та обігу валютних деривативів установлюються Національним банком України;
9. **Відповідальне зберігання** - господарська операція платника податку, що передбачає передання згідно з договорами схову матеріальних цінностей на зберігання іншій особі без права їх використання у господарському обороті такої фізичної чи юридичної особи, з подальшим поверненням цих матеріальних активів платнику податку без зміни їх якісних або кількісних характеристик.
10. **Господарська діяльність** - будь-яка діяльність особи, направлена на отримання доходу в грошовій, матеріальній або нематеріальній формах, у разі коли безпосередня участь такої особи в організації такої діяльності є регулярною, постійною та суттєвою. Під безпосередньою участю слід розуміти зазначену діяльність особи через свої постійні представництва, філіали, відділення, інші відокремлені підрозділи, а також через довірену особу, агента або будь-яку іншу особу, яка діє від імені та на користь першої особи.

11. **Гудвіл** - нематеріальний актив, вартість якого визначається як різниця між балансовою вартістю активів підприємства та його звичайною вартістю, як цілісного майнового комплексу, що виникає внаслідок використання кращих управлінських якостей, домінуючої позиції на ринку товарів (робіт, послуг), нових технологій тощо. Вартість гудвілу не підлягає амортизації і не враховується у визначенні валових витрат платника податку.
12. **Депозит (вклад)** - кошти, які надаються фізичними чи юридичними особами в управління резиденту, визначеному фінансовою організацією згідно із законодавством України, або нерезиденту на строк та під процент. Залучення депозитів може здійснюватися у формі випуску (емісії) ощадних (депозитних) сертифікатів. Правила здійснення депозитних операцій встановлюються: для банківських депозитів - Національним банком України відповідно до законодавства; для депозитів (внесків) до інших фінансових установ - державним органом.
13. **Дериватив** - стандартний документ, що засвідчує право та/або зобов'язання придбати або продати цінні папери, матеріальні або нематеріальні активи, а також кошти на визначених ним умовах у майбутньому. Стандартна (типова) форма деривативів та порядок їх випуску та обігу встановлюються законодавством.
14. **Дивіденд** - платіж, який здійснюється юридичною особою - емітентом корпоративних прав чи інвестиційних сертифікатів на користь власника таких корпоративних прав (інвестиційних сертифікатів) у зв'язку з розподілом частини прибутку такого емітента, розрахованого за правилами бухгалтерського обліку.
15. **Довічна пенсія з коштів Накопичувального пенсійного фонду** - пенсійна виплата, сума якої визначається в договорі страхування довічної пенсії та сплачується у визначеному законом порядку застрахованій особі після досягнення нею пенсійного віку або членам її сім'ї чи спадкоємцям у випадках, передбачених цим Законом;

**16. Договір довгострокового страхування життя** - договір страхування життя строком на 10 років і більше, який містить умову сплати страхових внесків (платежів, премій) протягом не менш як 5 років та передбачає страхову виплату, якщо застрахована особа дожила до закінчення строку дії договору страхування чи події, передбаченої у договорі страхування, або досягла віку, визначеного договором. Такий договір не може передбачати часткових виплат протягом перших 10 років його дії, крім тих, що провадяться у разі настання страхових випадків, пов'язаних із смертю застрахованої особи або нещасним випадком чи хворобою застрахованої особи, що призвели до встановлення застрахованій особі інвалідності I групи, при цьому страхова виплата провадиться незалежно від терміну сплати страхових внесків (платежів, премій).

**17. Доходи з джерелом їх походження з України** - будь-які доходи, отримані резидентами або нерезидентами від будь-яких видів їх діяльності на території України, включаючи проценти, дивіденди, роялті та будь-які інші види пасивних доходів, сплачених резидентами України, доходи від надання резидентам або нерезидентам в оренду (користування) майна, розташованого в Україні, включаючи рухомий склад транспорту, приписаного до портів, розташованих в Україні, доходи від продажу нерухомого майна, розташованого в Україні, доходи, отримані у вигляді внесків та премій на страхування і перестраховання ризиків на території України, а також доходи страховиків-резидентів від страхування ризиків страхувальників-резидентів за межами України, інші доходи від господарської діяльності на митній території України або на територіях, що перебувають під контролем митних служб України (у зонах митного контролю, на спеціалізованих ліцензійних митних складах тощо).

**18. Емісійний дохід** - сума перевищення надходжень, отриманих емітентом від продажу власних акцій або інших корпоративних прав та інвестиційних сертифікатів, над номінальною вартістю таких акцій або

інших корпоративних прав та інвестиційних сертифікатів (при їх первинному розміщенні), або над ціною зворотного викупу при повторному розміщенні інвестиційних сертифікатів та акцій інвестиційних фондів.

**19. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття** система прав, обов'язків і гарантій, яка передбачає матеріальне забезпечення на випадок безробіття з незалежних від застрахованих осіб обставин та надання соціальних послуг за рахунок коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття;

**20. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням**, передбачає матеріальне забезпечення громадян у зв'язку з втратою заробітної плати (доходу) внаслідок тимчасової втрати працездатності (включаючи догляд за хворою дитиною, дитиною-інвалідом, хворим членом сім'ї), вагітності та пологів, догляду за малолітньою дитиною, часткову компенсацію витрат, пов'язаних із народженням дитини, смертю застрахованої особи або членів її сім'ї, а також надання соціальних послуг за рахунок бюджету Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, що формується шляхом сплати страхових внесків власником або уповноваженим ним органом, громадянами, а також за рахунок інших джерел, передбачених цим Законом.

**21. Застраховані особи** - наймані працівники, а також інші особи (громадяни України, іноземці, особи без громадянства, які постійно проживають в Україні, якщо інше не передбачено міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України), на користь яких здійснюється страхування на випадок безробіття.

**22. Зберігач** - банк, який здійснює свою діяльність відповідно до законодавства про банки і банківську діяльність та відповідає вимогам

цього Закону щодо зберігання та обслуговування коштів Накопичувального фонду;

**23.Звичайна процентна ставка за депозит** - процентна ставка, що встановлюється залежно від строків та розміру депозиту за рішенням платника податку, яке має бути оприлюдненим та встановлювати однакові правила щодо укладення депозитного договору з будь-якими категоріями осіб з урахуванням обмежень, установлених законом. Порядок оприлюднення інформації щодо умов укладення депозитного договору визначається для банківських установ Національним банком України, для небанківських фінансових установ - державним органом, визначеним законом. До депозитів не належать суми завдатку, внесеного як забезпечення договірних зобов'язань однією стороною договору перед іншою.

**24.Звітний (податковий) період** - період, за який платник податку зобов'язаний проводити розрахунки податку та сплачувати його до бюджету.

**25.Зворотний лізинг (оренда)** - господарська операція фізичної чи юридичної особи, що передбачає продаж основних фондів фінансовій організації з одночасним зворотним отриманням таких основних фондів такою фізичною чи юридичною особою в оперативний або фінансовий лізинг.

**26.Ідентичні товари (роботи, послуги)** - товари (роботи, послуги), що мають однакові характерні для них основні ознаки. Під час визначення ідентичності товарів беруться до уваги, зокрема, їх фізичні характеристики, які не впливають на їх якісні характеристики і не мають суттєвого значення для визначення ознак товару, якість і репутація на ринку, країна походження та виробник. Незначні відмінності в їх зовнішньому вигляді можуть не враховуватися.

**27.Інвестиційний податковий кредит** - це відстрочка плати податку на прибуток, що надається суб'єкту підприємницької діяльності на



визначений строк з метою збільшення його фінансових ресурсів для здійснення інноваційних програм, з наступною компенсацією відстрочених сум у вигляді додаткових надходжень податку через загальне зростання прибутку, що буде отримано внаслідок реалізації інноваційних програм.

28. **Інвестиція** - господарська операція, яка передбачає придбання основних фондів нематеріальних активів, корпоративних прав та цінних паперів в обмін на кошти або майно. Інвестиції поділяються на капітальні, фінансові та реінвестиції.
29. **Інжиніринг** - надання послуг (виконання робіт) зі складання технічних завдань, проведення наукових досліджень, складання проектних пропозицій, проведення техніко-економічних обстежень та інженерно-розвідувальних робіт з будівництва об'єктів, розробка технічної документації, проектування та конструкторське опрацювання об'єктів техніки і технології, консультації та авторський нагляд під час монтажних та пусконаладжувальних робіт, а також консультації економічного, фінансового або іншого характеру, пов'язані з такими послугами (роботами).
30. **Інкасація боргових вимог** - банківська послуга з отримання за дорученням клієнта коштів від боржника такого клієнта у рахунок погашення його боргу або акцепту по векселях, чеках, інших розрахункових і товарних документах.
31. **Інститути спільного інвестування (ІСІ)** - інвестиційні фонди та взаємні фонди інвестиційних компаній, корпоративні інвестиційні фонди та пайові інвестиційні фонди, що створені відповідно до законодавства.
32. **Іпотечний сертифікат** (у тому числі іпотечний сертифікат участі та іпотечний сертифікат з фіксованою дохідністю) - особливий вид цінного паперу, забезпечений іпотечними активами або іпотеками відповідно до закону.
33. **Касовий метод** – метод податкового обліку, за яким дата виникнення

податкових зобов'язань визначається як дата зарахування (отримання) коштів на банківський рахунок (у касу) платника податку або дата отримання інших видів компенсацій вартості поставлених (або тих, що підлягають поставці) ним товарів (послуг), а дата виникнення права на податковий кредит визначається як дата списання коштів з банківського рахунку (видачі з каси) платника податку або дата надання інших видів компенсацій вартості поставлених (або тих, що підлягають поставці) йому товарів (послуг).

34. **Коефіцієнт страхового стажу** - величина, що визначається відповідно до цього Закону для обчислення страхового стажу при обчисленні розміру пенсії у солідарній системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування;
35. **Компанія з управління активами** - юридична особа, яка здійснює управління активами на підставі ліцензії на провадження професійної діяльності з управління активами в частині управління пенсійними активами та обирається за результатами тендера;
36. **Консолідований іпотечний борг** - зобов'язання за договорами про іпотечний кредит, реформовані кредитором відповідно до закону.
37. **Корпоративні права** - право власності на статутний фонд (капітал) юридичної особи або його частку (пай), включаючи права на управління, отримання відповідної частки прибутку такої юридичної особи, а також активів у разі її ліквідації відповідно до чинного законодавства, незалежно від того, чи створена така юридична особа у формі господарського товариства, підприємства, заснованого на власності однієї юридичної або фізичної особи, або в інших організаційно-правових формах.
38. **Кошти** - гривня або іноземна валюта.
39. **Кредит** - кошти та матеріальні цінності, які надаються резидентами або нерезидентами у користування юридичним або фізичним особам на визначений строк та під процент. Кредит розподіляється на фінансовий

кредит, товарний кредит, інвестиційний податковий кредит та кредит під цінні папери, що засвідчують відносини позики:

40. **Кредит під цінні папери**, що засвідчують відносини позики: кошти, які залучаються юридичною особою-боржником (дебітором) від інших юридичних або фізичних осіб як компенсація вартості випущених (емітованих) таким дебітором облігацій або депозитних сертифікатів. Правила емісії (випуску), продажу та погашення (викупу) зазначених цінних паперів, а також вимоги до їх емітентів встановлюються відповідним законодавством.
41. **Лізинг (оренда)** вважається фінансовим, якщо лізинговий (орендний) договір містить одну з таких умов: об'єкт лізингу передається на строк, протягом якого амортизується не менше 75 відсотків його первісної вартості за нормами амортизації, визначеними статтею 8 цього Закону, та орендар зобов'язаний придбати об'єкт лізингу у власність протягом строку дії лізингового договору або в момент його закінчення за ціною, визначеною у такому лізинговому договорі; сума лізингових (орендних) платежів з початку строку оренди дорівнює або перевищує первісну вартість об'єкта лізингу; якщо у лізинг передається об'єкт, що перебував у складі основних фондів лізингодавця протягом строку перших 50 відсотків амортизації його первісної вартості, загальна сума лізингових платежів має дорівнювати або бути більшою 90 відсотків від звичайної ціни на такий об'єкт лізингу, діючої на початок строку дії лізингового договору, збільшеної на суму процентів, розрахованих виходячи з облікової ставки Національного банку України, визначеної на дату початку дії лізингового договору на весь його строк; майно, яке передається у фінансовий лізинг, є виготовленим за замовленням лізингоотримувача (орендаря) та після закінчення дії лізингового договору не може бути використаним іншими особами, крім лізингоотримувача (орендаря), виходячи з його технологічних та якісних характеристик.

42. **Лізингова (орендна) операція** - господарська операція (крім операцій з фрахтування (чартеру) морських суден та інших транспортних засобів) фізичної чи юридичної особи (орендодавця), що передбачає надання основних фондів або землі у користування іншим фізичним чи юридичним особам (орендарям) за орендну плату та на визначений строк. Операції з лізингу (оренди) цілісних майнових комплексів державних підприємств регулюються відповідним законодавством.
43. **Ломбардна операція** - операція фізичних чи юридичних осіб з отримання коштів від юридичної особи, кваліфікованої як фінансова установа згідно із законодавством України, під заставу товарів або валютних цінностей. Ломбардні операції є різновидом кредиту під заставу.
44. **Лотерея** - господарська операція, яка передбачає продаж гравцю права на участь у розіграванні призу за випадковою вірогідністю за кошти або в обмін на інші цінності, а також безоплатне отримання такого призу у власність, у разі визнання такого гравця переможцем.
45. **Магазин безмитної торгівлі (безмитний магазин)** – пункт роздрібної торгівлі товарами (супутніми послугами), які знаходяться під митним режимом, відповідно до якого товари (супутні послуги), не призначені для споживання на митній території України, ввозяться, знаходяться та поставляються під митним контролем у пунктах пропуску на митному кордоні, відкритих для міжнародного сполучення, інших зонах митного контролю, визначених митними органами України, без справляння ввізного мита, цього податку, а також інших податків і зборів, базою оподаткування яких є вартість таких товарів (супутніх послуг), заходів нетарифного регулювання та ліцензування діяльності з роздрібної торгівлі товарами (супутніми такому продажу послугами), у тому числі підакцизними.
46. **Марка акцизного збору** - спеціальний знак, яким маркуються алкогольні напої та тютюнові вироби. Її наявність на цих товарах підтверджує сплату

акцизного збору, легальність ввезення та реалізації на території України цих виробів. Марки акцизного збору для алкогольних напоїв та тютюнових виробів, вироблених в Україні, відрізняються від марок для імпортованих алкогольних напоїв та тютюнових виробів дизайном та кольором відповідно до зразків, затверджених Кабінетом Міністрів України;

- 47. Маркування алкогольних напоїв та тютюнових виробів** - наклеювання марки акцизного збору в порядку, передбаченому Положенням про виробництво, зберігання, продаж марок акцизного збору, маркування алкогольних напоїв та тютюнових виробів;
- 48. Матеріальний актив** - основні фонди та оборотні активи у будь-якому виді, що відрізняється від коштів, цінних паперів, деривативів та нематеріальних активів.
- 49. Мінімальна пенсія** - державна соціальна гарантія, розмір якої визначається цим Законом;
- 50. Мінімальний страховий внесок** - сума коштів, що визначається розрахунково як добуток мінімального розміру заробітної плати на розмір страхового внеску, встановлених законом на день отримання заробітної плати (доходу);
- 51. Найманий працівник** - фізична особа, яка працює за трудовим договором (контрактом) на підприємстві, в установі та організації або у фізичної особи;
- 52. Накопичувальний пенсійний рахунок** - частина персональної облікової картки в системі персоніфікованого обліку, яка відображає стан пенсійних активів застрахованої особи в накопичувальній системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування;
- 53. Накопичувальний пенсійний фонд** - цільовий позабюджетний фонд, який створюється відповідно до цього Закону, акумулює страхові внески застрахованих осіб, що обліковуються на накопичувальних пенсійних рахунках та інвестуються з метою отримання інвестиційного доходу на

користь застрахованих осіб, пенсійні активи якого використовуються для оплати договорів страхування довічних пенсій або одноразових виплат застрахованим особам, а у випадках, передбачених цим Законом, членам їхніх сімей чи спадкоємцям та на інші цілі, передбачені цим Законом;

**54. Недержавне пенсійне забезпечення** - пенсійне забезпечення, яке здійснюється недержавними пенсійними фондами, страховими організаціями та банками відповідно до Закону України "Про недержавне пенсійне забезпечення".

**55. Недержавний пенсійний фонд** - недержавний пенсійний фонд, який створений та діє відповідно до законодавства про недержавне пенсійне забезпечення;

**56. Незалежна професійна діяльність** - діяльність, що полягає в участі фізичних осіб у науковій, літературній, артистичній, художній, освітній або викладацькій діяльності, так само як діяльності лікарів (у тому числі стоматологів, зубних техніків), адвокатів, приватних нотаріусів, аудиторів, бухгалтерів, оцінщиків, інженерів чи архітекторів та помічників зазначених осіб або осіб, зайнятих релігійною (місіонерською) діяльністю, іншій подібній діяльності, за умови якщо такі особи не є найманими працівниками чи суб'єктами підприємницької діяльності, які згідно з абзацом другим пункту 1.8 цієї статті прирівнюються до найманої особи.

**57. Нематеріальний актив** - об'єкти інтелектуальної, в тому числі промислової власності, а також інші аналогічні права, визнані у порядку, встановленому відповідним законодавством, об'єктом права власності платника податку.

**58. Непрацездатні громадяни** - особи, які досягли встановленого законом пенсійного віку або визнані інвалідами, у тому числі діти-інваліди, а також особи, які мають право на пенсію у зв'язку з втратою годувальника відповідно до цього Закону;

**59. Нерезиденти** - юридичні особи та суб'єкти підприємницької діяльності,

що не мають статусу юридичної особи (філії, представництва тощо) з місцезнаходженням за межами України, які створені та здійснюють свою діяльність відповідно до законодавства іншої держави.

60. **Нерухоме майно (нерухомість)** - об'єкти майна, які розташовуються на землі і не можуть бути переміщені в інше місце без втрати їх якісних або функціональних характеристик (властивостей), а також земля.
61. **Об'єкт страхування на випадок безробіття** - страховий випадок, із настанням якого у застрахованої особи (члена її сім'ї, іншої особи) виникає право на отримання матеріального забезпечення на випадок безробіття та надання соціальних послуг
62. **Одиниця пенсійних активів Накопичувального фонду** - одиниця виміру загальної вартості пенсійних активів Накопичувального фонду, що накопичені та обліковуються на накопичувальному пенсійному рахунку застрахованої особи, яка застосовується для визначення вартості пенсійних активів на момент їх оцінки;
63. **Одноразова виплата** - пенсійна виплата, що здійснюється в разі досягнення застрахованою особою пенсійного віку та в інших випадках на умовах та в порядку, визначених цим Законом за рахунок коштів Накопичувального фонду;
64. **Однорідні товари (роботи, послуги)** - товари (роботи, послуги), які не є ідентичними, мають подібні характеристики і складаються зі схожих компонентів, що дозволяє їм виконувати однакові функції та (або) бути взаємозамінними. Під час визначення однорідності товарів (робіт, послуг) беруться до уваги, зокрема, їх якість, наявність товарного знака, репутація на ринку, країна походження та виробник.
65. **Оперативний лізинг (оренда)** - господарська операція фізичної або юридичної особи, що передбачає відповідно до договору оперативного лізингу (оренди) передання орендарю майна, що підпадає під визначення основного фонду згідно із статтею 8 цього Закону, придбаного або виготовленого орендодавцем на умовах інших, ніж передбачаються

фінансовим лізингом (орендою).

66. **Опціон** - стандартний документ, який засвідчує право придбати (продати) цінні папери (товари, кошти) на визначених умовах у майбутньому, з фіксацією ціни на час укладення такого опціону або на час такого придбання за рішенням сторін контракту.
67. **Оренда жилих приміщень** - господарська операція, яка передбачає надання жилого будинку або квартири її власником у користування іншій фізичній чи юридичній особі на визначений строк або безстроково, для цільового використання та за орендну плату.
68. **Оренда землі** - господарська операція, яка передбачає надання орендодавцем землі у користування іншій юридичній або фізичній особі на визначений строк, за цільовим призначенням та за орендну плату. Порядок здійснення оренди землі встановлюється відповідним законодавством.
69. **Основні напрями інвестиційної політики** - документ, який відповідно до вимог цього Закону визначає напрями та обмеження інвестування коштів Накопичувального фонду, рівні інвестиційного доходу, суми коштів на адміністративні витрати, видатки на фінансування оплати договорів страхування довічних пенсій та одноразових виплат у відповідному році;
70. **Особа** - будь-яка з наведених нижче осіб, незалежно від того, чи є така особа резидентом чи ні: суб'єкт підприємницької діяльності, в тому числі підприємство з іноземними інвестиціями, незалежно від форми та часу внесення цих інвестицій; інша юридична особа, що не є суб'єктом підприємницької діяльності; фізична особа (громадянин, іноземний громадянин та особа без громадянства), яка здійснює діяльність, віднесену до підприємницької згідно з законодавством, або ввозить (пересилає) товари на митну територію України; представництво нерезидента, що не має статусу юридичної особи.
71. **Пасивний дохід** - дохід, отриманий у вигляді процентів, дивідендів,



роялті, страхових виплат і відшкодувань, а також орендних (лізингових) платежів за договорами оперативної оренди.

72. **Пенсійний внесок** - кошти, внесені до недержавного пенсійного фонду, страхової організації або на пенсійний депозитний рахунок до банківської установи у межах недержавного пенсійного забезпечення відповідно до Закону України "Про недержавне пенсійне забезпечення". Для цілей оподаткування пенсійний внесок не є збором на обов'язкове державне пенсійне страхування.
73. **Пенсійні активи Накопичувального фонду** - грошові кошти, цінні папери, майнові права та зобов'язання щодо них, які сформовані відповідно до цього Закону в Накопичувальному фонді;
74. **Пенсійні виплати** - грошові виплати в системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, що здійснюються у вигляді пенсії, довічної пенсії або одноразової виплати;
75. **Пенсіонер** - особа, яка відповідно до цього Закону отримує пенсію, довічну пенсію, або члени її сім'ї, які отримують пенсію в разі смерті цієї особи у випадках, передбачених цим Законом;
76. **Пенсія** - щомісячна пенсійна виплата в солідарній системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, яку отримує застрахована особа в разі досягнення нею передбаченого цим Законом пенсійного віку чи визнання її інвалідом, або отримують члени її сім'ї у випадках, визначених цим Законом;
77. **Персоніфікований облік у системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування** - організація та ведення обліку відомостей про застраховану особу, що використовуються в системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування.
78. Під **капітальною інвестицією** слід розуміти господарську операцію, яка передбачає придбання будинків, споруд, інших об'єктів нерухомої власності, інших основних фондів та нематеріальних активів, які підлягають амортизації згідно з цим Законом.

79. Під **реінвестицією** слід розуміти господарську операцію, яка передбачає здійснення капітальних або фінансових інвестицій за рахунок доходу (прибутку), отриманого від інвестиційних операцій.
80. Під **фінансовою інвестицією** слід розуміти господарську операцію, яка передбачає придбання корпоративних прав, цінних паперів, деривативів та інших фінансових інструментів. Фінансові інвестиції поділяються на прямі та портфельні.
81. **Плата за марки акцизного збору** - плата, що вноситься українськими виробниками та імпортерами алкогольних напоїв і тютюнових виробів на покриття витрат на виробництво, зберігання та реалізацію марок акцизного збору. Розмір плати за марки акцизного збору встановлюється Кабінетом Міністрів України;
82. **Платник податку** - особа, яка згідно з цим Законом зобов'язана здійснювати утримання та внесення до бюджету податку, що сплачується покупцем, або особа, яка ввозить (пересилає) товари на митну територію України.
83. **Поворотна фінансова допомога** - це сума коштів, передана платнику податку у користування на визначений строк відповідно до договорів, які не передбачають нарахування процентів або надання інших видів компенсацій як плати за користування такими коштами.
84. **Пов'язана особа** - особа, що відповідає будь-якій з наведених нижче ознак: юридична особа, яка здійснює контроль над платником податку, або контролюється таким платником податку, або перебуває під спільним контролем з таким платником податку; фізична особа або члени сім'ї фізичної особи, які здійснюють контроль над платником податку. Членами сім'ї фізичної особи вважаються її чоловік або дружина, прямі родичі (діти або батьки) як фізичної особи, так і її чоловіка або дружини, а також чоловік або дружина будь-якого прямого родича фізичної особи або її чоловіка (дружини); посадова особа платника податку, уповноважена здійснювати від імені платника податку юридичні дії,

спрямовані на встановлення, зміну або зупинення правових відносин, а також члени її сім'ї.

- 85. Податкова адреса фізичної особи** - місце постійного або переважного проживання платника податку, місце податкової реєстрації платника податку, визначене згідно з законодавством.
- 86. Податкове зобов'язання** - загальна сума податку, одержана (нарахована) платником податку в звітному (податковому) періоді, визначена згідно з цим Законом.
- 87. Податковий агент** - юридична особа (її філія, відділення, інший відокремлений підрозділ) або фізична особа чи представництво нерезидента - юридичної особи, які незалежно від їх організаційно-правового статусу та способу оподаткування іншими податками зобов'язані нараховувати, утримувати та сплачувати цей податок до бюджету від імені та за рахунок платника податку, вести податковий облік та подавати податкову звітність податковим органам відповідно до закону, а також нести відповідальність за порушення норм цього Закону.
- 88. Податковий вексель** – це письмове безумовне грошове зобов'язання платника податку сплатити до бюджету відповідну суму коштів у порядку та терміни, визначені цим Законом, що підтверджене комерційними банками шляхом авалю, який видається платником на відстрочення сплати податку на додану вартість, що справляється при імпорті товарів на митну територію України.
- 89. Податковий кредит** - сума (вартість) витрат, понесених платником податку - резидентом у зв'язку з придбанням товарів (робіт, послуг) у резидентів - фізичних або юридичних осіб протягом звітного року (крім витрат на сплату податку на додану вартість та акцизного збору), на суму яких дозволяється зменшення суми його загального річного оподатковуваного доходу, одержаного за наслідками такого звітного року, у випадках, визначених цим Законом.
- 90. Податок** - податок з доходів фізичних осіб; оподаткування - порядок,

пов'язаний з визначенням об'єкта оподаткування, обчисленням та сплатою (утриманням) податку з доходів фізичних осіб; платник податку (у відповідних відмінках) - платник податку з доходів фізичних осіб.

91. **Податок з доходів фізичних осіб** - плата фізичної особи за послуги, які надаються їй територіальною громадою, на території якої така фізична особа має податкову адресу або розташовано особу, що утримує цей податок згідно з цим Законом.
92. **Портфельна інвестиція** - господарська операція, яка передбачає придбання цінних паперів, деривативів та інших фінансових активів за кошти на фондовому ринку (за винятком операцій із скупівлі акцій як безпосередньо платником податку, так і пов'язаними з ним особами, в обсягах, що перевищують 50 відсотків загальної суми акцій, емітованих іншою юридичною особою, які належать до прямих інвестицій).
93. **Поставка послуг** – будь-які операції цивільно-правового характеру з виконання робіт, результатом виконання яких є передача нематеріальних активів, надання послуг, надання права на користування або розпорядження товарами, у тому числі нематеріальними активами, а також з поставки будь-яких інших, ніж товари, об'єктів власності за компенсацію, а також операції з безоплатного виконання робіт, надання послуг. Поставка послуг, зокрема, включає надання права на користування або розпорядження товарами у межах договорів оренди (лізингу), поставки, ліцензування або інші способи передачі права на патент, авторське право, торговий знак, інші об'єкти права інтелектуальної, в тому числі промислової, власності.
94. **Поставка товарів** - будь-які операції, що здійснюються згідно з договорами купівлі-продажу, міни, поставки та іншими цивільно-правовими договорами, які передбачають передачу прав власності на такі товари за компенсацію незалежно від строку її поставки, а також операції з безоплатної поставки товарів та операції з передачі майна орендодавцем (лізингодавцем) на баланс орендаря (лізингоотримувача) згідно з

договорами фінансової оренди (лізингу) або поставки майна згідно з будь-якими іншими договорами, умови яких передбачають відстрочення оплати та передачу права власності на таке майно не пізніше дати останнього платежу.

**95. Постійне представництво нерезидента в Україні** - постійне місце діяльності, через яке повністю або частково здійснюється господарська діяльність нерезидента на території України. До постійних представництв, зокрема, відносяться: місце управління, філіал, офіс, завод, фабрика, майстерня, шахта, нафтова чи газова свердловина, кар'єр або інше місце розвідки чи видобутку корисних копалин. З метою оподаткування до постійних представництв прирівнюються резиденти, які мають повноваження діяти від імені нерезидента, що тягне за собою виникнення у нерезидента цивільних прав та обов'язків (укладати договори (контракти) від імені нерезидента; утримувати (зберігати) запаси товарів, що належать нерезиденту, із складу яких здійснюється поставка товару від імені нерезидента, крім резидентів, що мають статус складу митниці). Резиденти, що з метою оподаткування прирівнюються до постійних представництв, не підлягають додатковій реєстрації в податкових органах як платники податку.

**96. Працедавець** - юридична особа (її філія, відділення, інший відокремлений підрозділ чи її представництво) або фізична особа - суб'єкт підприємницької діяльності (включаючи самозайнятих осіб), яка укладає трудові договори (контракти) з найманими особами та несе обов'язки із сплати їм заробітної плати, а також нарахування, утримання та сплати цього податку до бюджету, нарахувань на фонд оплати праці, інші обов'язки, передбачені законами.

**97. Представники застрахованих осіб** - профспілки або їх об'єднання чи інші уповноважені найманими працівниками органи (представники);

**98. Представники роботодавців** - організації роботодавців, їх об'єднання чи інші уповноважені роботодавцями органи (представники);

99. **Призовий фонд** - сукупність призів, які підлягають виплаті переможцям лотереї відповідно до оприлюднених умов її проведення.
100. **Продавець марок** - державні податкові інспекції.
101. **Продаж результатів робіт (послуг)** - будь-які операції цивільно-правового характеру з надання результатів робіт (послуг), з надання права на користування або на розпоряджання товарами, у тому числі нематеріальними активами та іншими ніж товари, об'єктами власності за компенсацію, а також операції з безоплатного надання результатів робіт (послуг). Продаж результатів робіт (послуг) включає, зокрема, надання права на користування товарами у межах договорів лізингу (оренди), продаж, передачу права на підставі авторських або ліцензійних договорів, а також інші способи передачі об'єктів авторського права, патентів, знаків для товарів і послуг, інших об'єктів права інтелектуальної, в тому числі промислової, власності.
102. **Продаж товарів** - будь-які операції, що здійснюються згідно з договорами купівлі-продажу, міни, поставки та іншими цивільно-правовими договорами, які передбачають передачу прав власності на такі товари за плату або компенсацію, незалежно від строків її надання, а також операції з безоплатного надання товарів.
103. **Професійна діяльність з управління активами в частині пенсійних активів** - професійна діяльність, що розуміється в значенні, визначеному Законом України "Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні" та пов'язана з управлінням пенсійними активами Накопичувального фонду з метою збереження їх вартості та отримання інвестиційного доходу на користь застрахованих осіб;
104. **Проценти** - доход, який сплачується (нараховується) позичальником на користь кредитора у вигляді плати за використання залучених на визначений строк коштів або майна. До процентів включаються: платіж за використання коштів або товарів (робіт, послуг), отриманих у кредит; платіж за використання коштів, залучених у депозит;

платіж за придбання товарів у розстрочку.

105. **Пряма інвестиція** - господарська операція, яка передбачає внесення коштів або майна до статутного фонду юридичної особи в обмін на корпоративні права, емітовані такою юридичною особою.
106. **Рада Накопичувального фонду** - вищий колегіальний орган управління накопичувальною системою загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, що створюється та діє в порядку, визначеному цим Законом;
107. **Резиденти** - юридичні особи та суб'єкти підприємницької діяльності України, що не мають статусу юридичної особи (філії, представництва тощо), які створені та здійснюють свою діяльність відповідно до законодавства України з місцезнаходженням на її території.
108. **Ринковий збір** - це плата за торгові місця на ринках і в павільйонах, на визначених майданчиках для торгівлі з використанням критих та відкритих столів, кіосків, наметів, лотків, прилавків, транспортних засобів, візків, ручних візків та інших видів торгових місць.
109. **Роялті** - платежі будь-якого виду, одержані як винагорода за користування або за надання права на користування будь-яким авторським правом на літературні твори, твори мистецтва або науки, включаючи комп'ютерні програми, інші записи на носіях інформації, відео- або аудіокасети, кінематографічні фільми або плівки для радіо чи телевізійного мовлення; за придбання будь-якого патенту, зареєстрованого знака на товари і послуги чи торгової марки, дизайну, секретного креслення, моделі, формули, процесу, права на інформацію щодо промислового, комерційного або наукового досвіду (ноу-хау).
110. **Рухоме майно** - майно, відмінне від нерухомого.
111. **Самозайнята особа** – платник єдиного або фіксованого податку, яка надає послуги іншій особі (виконує роботи на її користь) у межах цивільно-правового договору, прирівнюється до найманої особи з відповідним оподаткуванням отриманих нею доходів як заробітної плати,

якщо умови такого цивільно-правового договору передбачають надання таких послуг (робіт) протягом більше ніж одного календарного місяця за податковий рік.

112. **Сертифікат фонду операцій з нерухомістю** - інвестиційний сертифікат, що засвідчує право його власника на отримання доходу від інвестування в операції з нерухомістю відповідно до закону.
113. **Соціальні послуги** - послуги, що надаються особам за рахунок коштів Пенсійного фонду на умовах та в порядку, визначених цим Законом;
114. **Справедлива ринкова ціна** - це ціна, за якою товари (роботи, послуги) передаються іншому власнику за умови, що продавець бажає передати такі товари (роботи, послуги), а покупець бажає їх отримати за відсутності будь-якого примусу, обидві сторони є взаємно незалежними юридично та фактично, володіють достатньою інформацією про такі товари (роботи, послуги), а також ціни, які склалися на ринку ідентичних (а за їх відсутності - однорідних) товарів (робіт, послуг).
115. **Страхова організація** - юридична особа, виключним видом діяльності якої є страхування життя, має відповідну ліцензію, видану в порядку, встановленому законодавством, та здійснює страхування і виплату довічних пенсій;
116. **Страховий випадок** - це подія, через яку: застраховані особи втратили заробітну плату або інші передбачені законодавством України доходи внаслідок втрати роботи з незалежних від них обставин та зареєстровані в установленому порядку як безробітні, готові та здатні приступити до підходящої роботи і дійсно шукають роботу; застраховані особи опинилися в стані часткового безробіття;
117. **Страховий стаж** - період (строк), протягом якого особа підлягала державному соціальному страхуванню, якою або за яку сплачувався збір на обов'язкове державне пенсійне страхування згідно із законодавством, що діяло раніше, та/або підлягає загальнообов'язковому державному



пенсійному страхуванню згідно із Законом і за який сплачено страхові внески;

118. **Страховик** - Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття
119. **Страхові внески** - кошти відрахувань на соціальне страхування та збір на обов'язкове державне пенсійне страхування, сплачені згідно із законодавством, що діяло раніше; кошти, сплачені на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування відповідно до цього Закону;
120. **Страхувальники** - роботодавці та застраховані особи, які сплачують страхові внески.
121. **Суб'єкти страхування на випадок безробіття** - застраховані особи, а у випадках, передбачених цим Законом, також члени їх сімей та інші особи, страхувальники та страховик;
122. **Супутні послуги** – послуги, вартість яких включається відповідно до норм митного законодавства до митної вартості товарів, що експортуються або імпортуються.
123. **Тендер** - відкритий конкурс, порядок організації та проведення якого визначається цим Законом;
124. **Товари** - матеріальні та нематеріальні активи, а також цінні папери та деривативи, що використовуються у будь-яких операціях, крім операцій з їх випуску (емісії) та погашення.
125. **Товарна сільськогосподарська продукція** - це продукція сільськогосподарського виробництва, призначена для реалізації;
126. **Товарний дериватив** - стандартний документ, який засвідчує право продати та/або купити біржовий товар (крім цінних паперів) на обумовлених стандартних умовах у майбутньому. Правила випуску та обігу товарних деривативів установлюються органом, на який покладаються функції регулювання товарного біржового ринку.
127. **Товарний кредит** - товари, які передаються резидентом або нерезидентом у власність юридичним чи фізичним особам на умовах

угоди, що передбачає відстрочення кінцевого розрахунку на визначений строк та під процент.

128. **Торгівля у розстрочку** - господарська операція, яка передбачає продаж резидентом або нерезидентом товарів фізичним чи юридичним особам на умовах розстрочення кінцевого розрахунку, на визначений строк та під процент.

129. **Туризм** – тимчасовий від'їзд фізичної особи з місця постійного проживання на строк у межах України від 1 до 365 діб, включаючи день від'їзду та приїзду; за межі України від 1 до 183 діб, включаючи день від'їзду та приїзду. Не вважається туризмом від'їзд фізичної особи з місця постійного проживання з метою працевлаштування, внаслідок виконання професійних обов'язків, з іншими підприємницькими цілями або з метою зміни громадянства або отримання виду на проживання чи права на роботу в іншій країні або в сімейних справах.

130. **Туристичний агент** – особа, що поставляє туристичний продукт від імені туристичного оператора та має ліцензію на турагентську діяльність відповідно до закону.

131. **Туристичний ваучер (путівка)** – документ визначеної форми, що дає право туристу на отримання туристичної послуги або їх комплексу згідно з умовами письмового договору з туристичного або екскурсійного обслуговування.

132. **Туристичний оператор** – особа, що поставляє туристичний продукт від власного імені, має ліцензію на туроператорську діяльність та для якої цей вид діяльності є виключним відповідно до закону.

133. **Туристичний продукт** – сукупність туристичних послуг, які придбаваються туристичним оператором та поставляються туристу таким туристичним оператором або за його дорученням – туристичним агентом, за обов'язкової наявності туристичної послуги з розміщення туриста та якнайменше однієї іншої туристичної послуги. Для цілей цього Закону

туристичний продукт вважається товаром.

134. **Туристичні послуги** – послуги з розміщення у готелі (мотелі, кемпінгу, інших місцях тимчасового проживання), харчування, транспортного, екскурсійно-інформаційного та іншого туристичного обслуговування (включаючи послуги з страхування туристів) або їх комбінації.
135. **Уповноважений банк** - банк, який здійснює свою діяльність відповідно до законодавства про банки і банківську діяльність та провадить розрахунково-касові операції з коштами Пенсійного фонду;
136. **Факторинг** - операція з переуступки першим кредитором прав вимоги боргу третьої особи другому кредитору з попередньою або наступною компенсацією вартості такого боргу першому кредитору.
137. **Фізична особа - нерезидент** - фізична особа, яка не є резидентом України.
138. **Фізична особа - резидент** - фізична особа, яка має місце проживання в Україні.
139. **Фіксований сільськогосподарський податок** - це податок, який не змінюється протягом визначеного цим Законом терміну і справляється з одиниці земельної площі.
140. **Фінансова допомога** - безповоротна фінансова допомога або поворотна фінансова допомога.
141. **Фінансовий кредит** - кошти, які надаються банком - резидентом або нерезидентом, кваліфікованим як банківська установа згідно із законодавством країни перебування нерезидента, або резидентами і нерезидентами, які мають статус небанківських фінансових установ, згідно з відповідним законодавством, а також іноземними урядами або його офіційними агентствами чи міжнародними фінансовими організаціями та іншими кредиторами-нерезидентами у позику юридичній або фізичній особі на визначений строк, для цільового використання та під процент. Правила надання фінансових кредитів

встановлюються Національним банком України (стосовно банківських кредитів), а також Кабінетом Міністрів України (стосовно небанківських фінансових організацій) відповідно до законодавства.

142. **Фінансовий лізинг (оренда)** - господарська операція фізичної або юридичної особи, яка передбачає відповідно до договору фінансового лізингу (оренди) передання орендарю майна, що підпадає під визначення основного фонду згідно із статтею 8 цього Закону, придбаного або виготовленого орендодавцем, а також усіх ризиків та винагород, пов'язаних з правом користування та володіння об'єктом лізингу.
143. **Фонд банківського управління** - кошти учасників фондів банківського управління та інші активи, що знаходяться у довірчому управлінні уповноваженого банку відповідно до закону.
144. **Фондовий дериватив** - стандартний документ, який засвідчує право продати та/або купити цінний папір на обумовлених умовах у майбутньому. Правила випуску та обігу фондових деривативів встановлюються державним органом, на який покладаються функції регулювання ринку цінних паперів;
145. **Форвардний контракт** - стандартний документ, який засвідчує зобов'язання особи придбати (продати) цінні папери, товари або кошти у визначений час та на визначених умовах у майбутньому, з фіксацією цін такого продажу під час укладення такого форвардного контракту.
146. **Фрахт** - винагорода (компенсація), що сплачується за договорами перевезення, найму або піднайму судна або транспортного засобу (їх частин) для цілей: перевезення вантажів та пасажирів морськими або повітряними суднами; перевезення вантажів залізничним або автомобільним транспортом.
147. **Ф'ючерсний контракт** - стандартний документ, який засвідчує зобов'язання придбати (продати) цінні папери, товари або кошти у визначений час та на визначених умовах у майбутньому, з фіксацією цін на момент виконання зобов'язань сторонами контракту.

148. **Цінний папір** - документ, що засвідчує право володіння або відносини позики та відповідає вимогам, установленим законодавством про цінні папери.
149. **Часткове безробіття** - вимушене тимчасове скорочення нормальної або встановленої законодавством України тривалості робочого часу, перерва в одержанні заробітку або скорочення його розміру через тимчасове припинення виробництва без припинення трудових відносин з причин економічного, технологічного, структурного характеру.
150. **Чиста вартість одиниці пенсійних активів** - вартість одиниці пенсійних активів, що визначається в порядку, передбаченому цим Законом, шляхом ділення чистої вартості пенсійних активів на загальну кількість одиниць пенсійних активів на день розрахунку;
151. **Чиста вартість пенсійних активів** - різниця між вартістю пенсійних активів на день проведення розрахунку та загальною сумою зобов'язань Накопичувального фонду, що підлягають виконанню на день проведення розрахунку, яка розраховується за методикою та в порядку, визначеними Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку за погодженням з Державною комісією з регулювання ринків фінансових послуг України та Національним банком України.

## Список використаної літератури:

1. Василик О.Д. Податкова система України: Навчальний посібник. – К.: ВАТ „Поліграф книга”. – 2004. – 478 с.
2. Гарасим П.М., Журавель Г.П., Хомин П.Я. Податковий облік і звітність на підприємствах: Навчальний посібник. – К.: ВД „Професіонал”, 2004. – 448с.
3. Гарасим П.М., Журавель Г.П., Хомин П.Я. Фінансовий, управлінський і податковий облік у господарських товариствах (ВАТ, ЗАТ, ТОВ, ПОП, ПАП).- Тернопіль: Економічна думка, 2003. – 480с.;
4. Декрет Кабінету Міністрів України „Про місцеві податки і збори”, із змінами і доповненнями, внесеними Законами України від 17 червня 1993 року N 3293-ХІІ;  
Закон України від 15 вересня 1995 р. N 329/95-ВР „Про акцизний збір на алкогольні напої та тютюнові вироби”, з наступними змінами і доповненнями;  
Закон України від 18 лютого 1997 р. N 75/97-ВР „Про внесення змін до Закону України „Про податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів”, з наступними змінами і доповненнями;
5. Закон України „Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні” від 16.07.99р., з наступними змінами і доповненнями;
6. Закон України „Про внесення змін до Закону України „Про оподаткування прибутку підприємств” від 22.05.97 року з наступними змінами і доповненнями.
7. Закон України „Про лізинг” від 16.12.97 р., з наступними змінами і доповненнями;
8. Закон України „Про плату за землю” від 3.07.92р., з наступними змінами і доповненнями;
9. Закон України „Про податок на додану вартість” від 03.04.1997 року з наступними змінами і доповненнями.

10. Закон України „Про цінні папери і фондову біржу” від 18.06.91 р. № 1201, з наступними змінами і доповненнями;
11. Закон України від 18 січня 2001 р. N 2240-III „Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування у зв’язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням”, з наступними змінами і доповненнями;
- Закон України від 2 березня 2000 р. N 1533-III „Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття”, з наступними змінами і доповненнями;
12. Закон України від 21.11.00р. №2181 „Про порядок погашення зобов’язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами”, з наступними змінами і доповненнями;
13. Закон України від 22.05.2003р. №889-IV „Про податок з доходів фізичних осіб”, зі змінами.
- Закон України від 23 вересня 1999 р. N 1105-XIV „Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності”, з наступними змінами і доповненнями;
- Закон України від 9 липня 2003 р. N 1058-IV „Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування”, з наступними змінами і доповненнями;
14. Іванов Ю.Б. Альтернативні системи оподаткування. Монографія. – Харків: ХДЕУ, 2003. – 517 с.
15. Костюк Д., Кузнецов В. Бухгалтерський облік на малих підприємствах згідно з П(С)БО. – 6-те вид., перероб. і доповн. – Х.: Фактор, 2003. – 216 с.;
16. Крисоватий А.І. Податковий глосарій: Слов. податк. термінів: Навч.-метод. вид. для студ., які навчаються за напрямком „Економіка і підприємництво”. – К.: За друга, 2002. 72 с. – Бібліогр.: с. 72

- 17.Матвійв М.Я., Хомин П.Я. Спрощена форма обліку на малих підприємствах за стандартами: Монографія. – Тернопіль: ВАТ „Поліграфіст”, 2001. – 176 с.;
- 18.Мельник В.М. Оподаткування підприємницької діяльності / В.М. Мельник, І.А. Грицаєнко, О.С. Івашина. – Київ: Кондор, 2003.- 160 с.;
- 19.Панасюк В.М., Ковальчук Є.К., Бобівець С.В., Податковий облік: Навчальний посібник. – Тернопіль: Карт-бланш, 2002. – 260 с.;
- 20.Панасюк В.М., Ковальчук Є.К., Бобівець С.В., Податковий облік: організація, нормативне забезпечення, податкові розрахунки, звітність: Навчальний посібник. – Тернопіль: Астон, 2003. – 304 с.;
- 21.Порядок ведення книги обліку доходів і витрат господарських операцій суб'єктами малого підприємництва – юридичними особами, що застосовують спрощену систему оподаткування, обліку та звітності, затверджений ДПАУ від 13.10.98 р. № 477, із змінами і доповненнями;
- 22.Порядок заповнення податкової накладної, затверджений наказом ДПАУ від 30.05.1997р. №165, зі змінами і доповненнями;
- 23.Порядок заповнення та надання податкової декларації з ПДВ, затвердженим наказом ДПА від 30.05.97 р., із змінами і доповненнями;
- 24.Спрощена система оподаткування, обліку і звітності у запитаннях і відповідях / Уклад. Я.М. Глібіщук. – К.: Тріада, 2003. – 64 с.
- 25.Указ Президента України від 28.06.99р. „Про внесення змін до указу президента від 03.07.98 р. № 727 „Про спрощену систему оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва”, із змінами і доповненнями;
- 26.Указ Президента України від 7 серпня 1998 року № 857/98 "Про деякі зміни в оподаткуванні", із змінами і доповненнями.